

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური
დაცვის სამინისტრო

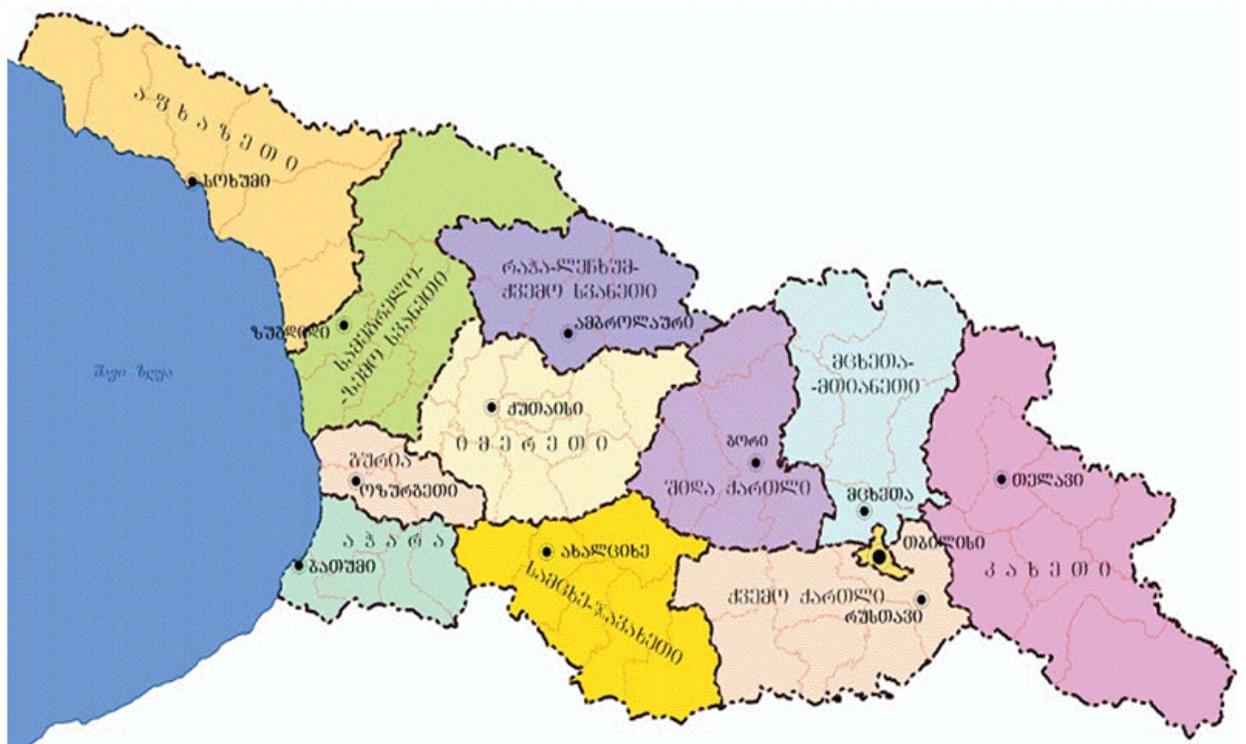
დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი
ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

ჯანმრთელობის დაცვა

სტატისტიკური ცნობარი

2013

საქართველო

თბილისი
2014

ცნობარი მომზადებულია საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის, თავდაცვის, შინაგან საქმეთა სამინისტროების და სხვა უწყებების სამმდიცინო დაწესებულებების სტატისტიკური ანგარიშების საფუძველზე. ცნობარში გამოყენებულია საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის დამოუკიდებელი მონაცემები.

ცნობარი მომზადდა შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს ლ. საყვარელიძის სახ. დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის სამმდიცინო სტატისტიკის დეპარტამენტის მიერ.

- ავტორთა ჯგუფი:
- ა. გამყრელიძე
 - ბ. კერესელიძე
 - გ. ცინცაძე
 - დ. ლაბაშიძე
 - ე. შახნაჯაროვა
 - ვ. ცეცხლაძე
 - ზ. ბრძელიძე
 - ი. კოჩაროვა
 - ს. შახბუღაბიანი
 - ე. გოგინაძე
 - ლ. ხუჭუა
 - ლ. ცერცვაძე

განსაკუთრებული მადლობა მრავალწლიანი თანამშრომლობის და ცნობარის გამოსვლაში მხარდაჭერისთვის გაქროს მოსახლეობის ფონდის საქართველოს ოფისს და კირადად ოფისის ხელმძღვანელს ქალბატონ ლელა ბაქრაძეს.

გამოქვეყნებული მასალებით სარგებლობის და მათი რეპროდუქციისთვის სპეციალური ნებართვა საჭირო არ არის. სასურველია წყაროს მითითება.

გამოცემასთან დაკავშირებულ საკითხებზე მიმართეთ უმედეგ მისამართზე:

თბილისი, ასათიანის ქ. №9, შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს ლ. საყვარელიძის სახ. დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი.

ტელეფონი: (995 32) 239 80 49, ფაქსით 217, 205

E-mail: statistics@ncdc.ge

ცნობარი განთავსებულია: www.ncdc.ge

ცნობარი გაიცემა უფასოდ

წინასიტყვაობა

სტატისტიკური ცნობარი “ჯანმრთელობის დაცვა” საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს ყოველწლიური გამოცემაა, რომელშიც წარმოდგენილია ქვეყნის მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის და ჯანდაცვის რესურსების ამსახველი ძირითადი სტატისტიკური მაჩვენებლები. ცნობარი გამოიცემა 1996 წლიდან.

ცნობარი მომზადებულია საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის მიერ დარგობრივი სტატისტიკური ანგარიშების საფუძველზე.

მონაცემები წარმოდგენილია აკადემიკოსობათა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული პრობლემების სამართაშორისო სტატისტიკური კლასიფიკაციის მმ-10 გადახედვის შესაბამისად.

ცნობარში მოყვანილი მაჩვენებლების გამოსათვლელად გამოყენებულია გაეროს და ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ რეკომენდებული მეთოდოლოგია, რაც განაკვირვებს საქართველოს მაჩვენებლების შედარებადობას სხვა ქვეყნების მაჩვენებლებთან.

ცნობარში წარმოდგენილია ათასწლეულის განვითარების საქართველოს მიზნები და ინდიკატორები, განხილულია მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების, დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის მაჩვენებლები და მონაცემები და მაჩვენებლები გადაადგილები და არაგადაადგილები დაავადებების კლასების მიხედვით: ინფექციური და პარაზიტული, ონკოლოგიური, სისხლის მიმოქცევის სისტემის, ენდოკრინული, სუნთქვის ორგანოთა, შარდსასქესო სისტემის, ფსიქიური და ქცევითი აშლილობები და სხვა.

შინაარსი

- თავი 1 ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ათვისებული განვითარების მიზნები**
წონანაკლებობის გავრცელება 5 წლამდე ასაკის ბავშვებში
ხუთ წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა
12-23 თვის ასაკის ბავშვთა ფითელას სანაწარმადგომო აცრით მოცვა
დედათა სიკვდილიანობა
კვალთმედიური სამედიცინო პერსონალის მიერ მიღებული მშობიარობების წილი
კონტრაცეპციის გავრცელების დონე
მოზარდთა შობადობის მაჩვენებელი
ანთენატალური მომსახურებით მოცვა
ოჯახის დაბეჭდვის დაუკმაყოფილებელი მოთხოვნები
აივ ინფექციის გავრცელება 15-24 წლის მოსახლეობაში
ანტირეტროვირუსულ მკურნალობაზე მყოფ აივ ინფექციის მქონე პირთა რაოდენობა
კონტრაცეპციის გამოყენება ბოლო სქესობრივი აქტის დროს
მაღარის ინციდენტობა და სიკვდილიანობის მაჩვენებელი
ტუბერკულოზის ინციდენტობა, პრევალენტობა და სიკვდილიანობის მაჩვენებელი
- თავი 2 დემოგრაფია**
მოსახლეობა
შობადობა
სიკვდილიანობა
ბუნებრივი მატება
სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა
- თავი 3 მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება**
ჯანდაცვის სისტემის კაღრები
ჯანდაცვის ქსელი
- თავი 4 მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობა**
ინფექციური ავადმყოფობები
ფილტვის და ფილტვებარე ტუბერკულოზი
აივ-შიდსი
ფითელა
ვისცერული ლეიშმანიოზი
ვირუსული ჰეპატიტი B და C
არაგადადები ავადმყოფობები
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები
ჰიპერტენზიული ავადმყოფობა
გულის იშემიური ავადმყოფობები
ცერებრალური ავადმყოფობები
ავთვისებიანი სიმსივნეები
სარკვე ჯირკვლის ათვისებიანი ახალწარმოქმნილი
საშვილოსნოს ყელის კიბო
ტრაქეა, ბრონქების და ფილტვის კიბო
წინამდებარე ჯირკვლის კიბო
კოლორექტუმის კიბო
ენდოკრინული სისტემის ავადმყოფობები
დიაბეტი
სასუნთქ სისტემის ავადმყოფობები
რესპირაციული სისტემის ქრონიკული ავადმყოფობები (CRD)
ფილტვის ქრონიკული ობსტრუქციული ავადმყოფობა (COPD)
ასთმა
ტრაქეა, ბრონქები და გარეგანი მიჯნების ზემოქმედების წიგნითი
შედეგები
- თავი 5 დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა**
- თავი 6 ჯანმრთელობის ძირითადი დემოგრაფიული ცხრილები**

ცხრილების სარჩევი

თაბი 1 ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ათვისებული განვითარების მიზნები

0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა	ცხრილი 1.1 - 1.5	გვერდი 74
12-23 თვის ასაკის ბავშვთა წითელას საწინააღმდეგო აცრით მოცვა	ცხრილი 1.6	გვერდი 75
დღეღამე სიკვდილიანობა	ცხრილი 1.7 – 1.8	გვერდი 75
კვალთმეობის სამედიცინო კონსულტაციის მიერ მიღებული მშობიარობების ხარისხითი წილი	ცხრილი 1.9	გვერდი 75
მოზარდთა შობადობის მაჩვენებელი	ცხრილი 1.10	გვერდი 75
ანტიბიოტიკების მოხმარებით მოცვა (4 პიკიტი მაინუს და უკიდურეს შემთხვევაში პრევიზიტი)	ცხრილი 1.11	გვერდი 76
აივ ინფექციის ინციდენტობის მაჩვენებელი	ცხრილი 1.12 - 1.13	გვერდი 76
მაღარიის ინციდენტობის მაჩვენებელი	ცხრილი 1.14	გვერდი 77
ტუბერკულოზის ინციდენტობისა და პრევალენტობის მაჩვენებელი	ცხრილი 1.15 - 1.16	გვერდი 77

თაბი 2 დემოგრაფია

მოსახლეობა	ცხრილი 2.1 - 2.4	გვერდი 78 - 80
შობადობა	ცხრილი 2.5 - 2.9	გვერდი 80 - 82
სიკვდილიანობა	ცხრილი 2.10 - 2.15	გვერდი 83 - 86
ბუნებრივი მატება	ცხრილი 2.16	გვერდი 87
სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა	ცხრილი 2.17	გვერდი 87

თაბი 3 მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება

ჯანდაცვის სისტემის კაღრები	ცხრილი 3.1 - 3.4	გვერდი 88 - 89
ჯანდაცვის სისტემის ძსელი	ცხრილი 3.5	გვერდი 90
ამბულატორიულ-პოლიკლინიკურ დაწესებულებები	ცხრილი 3.6 - 3.9	გვერდი 90 - 91
პროფილაქტიკური აცრები	ცხრილი 3.10	გვერდი 91
პროფილაქტიკური განიხილვები	ცხრილი 3.11	გვერდი 92
ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებების ძირითადი მუშაობა	ცხრილი 3.12	გვერდი 92
სასწრაფო სამედიცინო დახმარება	ცხრილი 3.13 – 3.15	გვერდი 93
შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების ამბ-პოლიკლ. მომსახურება	ცხრილი 3.16	გვერდი 94
სტაციონარული დაწესებულებები და მომსახურება	ცხრილი 3.17 – 3.24	გვერდი 94 - 97
პათოლოგანატომიური სამსახური	ცხრილი 3.25	გვერდი 98
ძირუბრები	ცხრილი 3.26 - 3.36	გვერდი 98 - 103
დახმარებ განყოფილებები, კაბინეტები	ცხრილი 3.37 - 3.45	გვერდი 104 - 107
ჩვილ ბავშვთა სხსლები	ცხრილი 3.46	გვერდი 108

თაბი 4 მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობა

აკადობა	ცხრილი 4.1 - 4.5	გვერდი 110 - 113
ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	ცხრილი 4.6 - 4.35	გვერდი 114 - 126
შეტუბინებას დაკავშირებული ავადმყოფობები	ცხრილი 4.8 - 4.9	გვერდი 115 - 116
ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობების სტაციონარული მომსახურება	ცხრილი 4.10 - 4.12	გვერდი 117 - 118
ტუბერკულოზი	ცხრილი 4.13 - 4.21	გვერდი 118 - 121
აივ-ჰიდისი	ცხრილი 4.22 - 4.25	გვერდი 121 - 122
პირუსული კეპატიტები A, B და C	ცხრილი 4.26- 4.28	გვერდი 123
ნაწლავური ინფექციები	ცხრილი 4.29 - 4.30	გვერდი 124
სქესობრივი გზით გადადები დაავადებები	ცხრილი 4.31- 4.33	გვერდი 125
სოკოვანი დაავადებები და მუნი	ცხრილი 4.34 - 4.35	გვერდი 126
არაბადავადები ავადმყოფობები	ცხრილი 4.36 – 4.156	გვერდი 127 - 183
სიმსივნეები	ცხრილი 4.36 - 4.56	გვერდი 127 - 136
სისხლის და სისხლგამადი ორგანოები	ცხრილი 4.57 - 4.63	გვერდი 137 - 139
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	ცხრილი 4.64- 4.75	გვერდი 139 - 144
ფსიქიკური და სმევიტი აშლილობები	ცხრილი 4.76 - 4.83	გვერდი 144 - 148
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	ცხრილი 4.84- 4.95	გვერდი 148 - 152
თვალისა და მისი დანაბატების ავადმყოფობები	ცხრილი 4.96 - 4.104	გვერდი 152 - 156
ყურისა და დორილისებრი ორგანის ავადმყოფობები	ცხრილი 4.105 - 4.112	გვერდი 156 - 158
სისხლის მიმოქცემის სისტემის ავადმყოფობები	ცხრილი 4.113- 4.123	გვერდი 159 - 163
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	ცხრილი 4.124 - 4.132	გვერდი 163 - 168
საჭმლის მომკვამელი სისტემის ავადმყოფობები	ცხრილი 4.133 - 4.138	გვერდი 168 - 171
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	ცხრილი 4.139 - 4.146	გვერდი 171 - 175
თანდაყოლილი ანომალიების (განვითარების მანკები), დეფორმაციების და პროგრესული დარღვევები	ცხრილი 4.147 - 4.153	გვერდი 176 - 180
ტრავმატი, მოწავევები და გარეგანი მიზეზების შემთხვევების ზოგიერთი სხვა შედეგი	ცხრილი 4.154 - 4.158	გვერდი 181 - 183

თაბი 5 დღეღამე და ბავშვთა ჯანმრთელობა

დღეღამე და ბავშვთა ჯანმრთელობა	ცხრილი 5.1 - 5.15	გვერდი 184 - 190
--------------------------------	-------------------	------------------

თაბი 6 ჯანმრთელობის ძირითადი დეტერმინანტები

მიგრანტთა ჯანმრთელობის კვლევის ანგარიში: ჯანმრთელობის ძირითადი დეტერმინანტები	ცხრილი 6.1 - 6.2	გვერდი 191
---	------------------	------------

თავი 1.

ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ათასწლეულის განვითარების მიზნები

2000 წელს მიღებულმა „გაეროს ათასწლეულის დეკლარაციამ“, რომელიც 2015 წლამდე სიღარიბისა და მისი გამომწვევი მიზეზებისა და გამოვლინებების დაძლევის ფართომასშტაბიან პროგრამას წარმოადგენს, ათასწლეულის დეკლარაციის ხელმძღვრ ყველა ქვეყანას, მათ შორის საქართველოს, დააკისრა ვალდებულება უზრუნველყოს ათასწლეულის განვითარების მიზნების ასახვა ეროვნული განვითარების სტრატეგიებში და მიზნების განხორციელების სტატუსის შესახებ თითოეული მიზნისათვის შემუშავებული კონკრეტული ამოცანებისა და მათი შესრულების პროგრესის შეფასების ინდიკატორების მეშვეობით პერიოდული ანგარიშგების წარმოება.

მიზანი 1

უკიდურესი სიღარიბისა და უიმუილის აღმოფხვრა

ამოცანა: *იმუილზე აღამიანთა რაოდენობის განახევრება*

ინდიკატორი

- *წონანაკლულობის გავრცელება ხუთ წლამდე ასაკის ბავშვებში*

წონანაკლულობის გავრცელება ხუთ წლამდე ასაკის ბავშვებში

საქართველოში ბავშვებში **წონანაკლულობის** პრობლემის შეფასება კვლევების მეშვეობით ხორციელდება. ბოლო ათწლეულის განმავლობაში საქართველოში ჩატარდა:

- მრავალინდიკატორული კლასტერული კვლევა (MICS) - 2005 წელს;
- ნუტრიციის ეროვნული, მრავალდარგობრივი კვლევა - 2009 წელს.

კვლევებმა აჩვენა, რომ საქართველოში ბავშვთა ზრდის მაჩვენებლები ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ რეკომენდებულ სტანდარტს შეესაბამება.

მიზანი 4

ბავშვთა სიკვდილიანობის შემცირება

ამოცანა 10: *1990-2015 წლებში 5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის 2/3-ით შემცირება*

ინდიკატორები

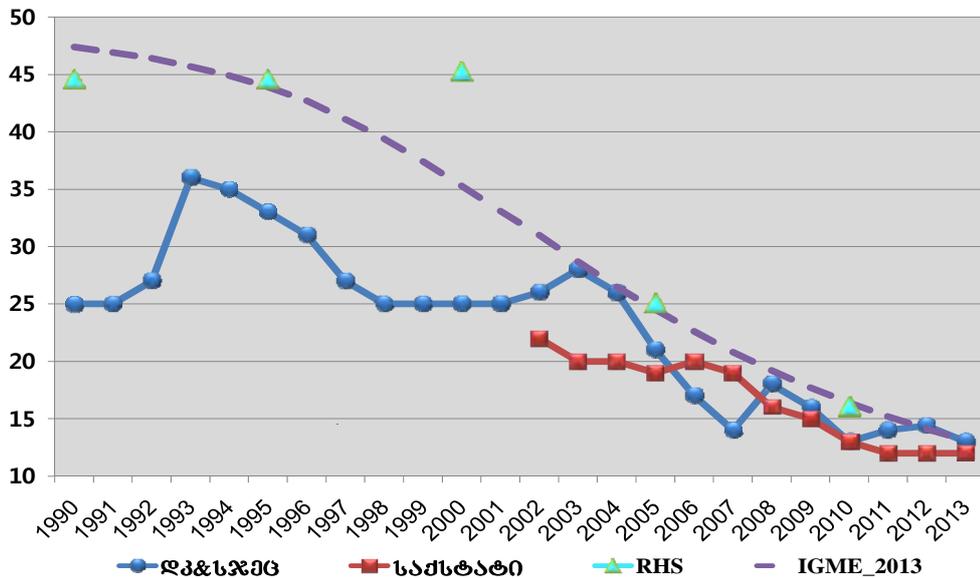
- *ხუთ წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა*
- *12-23 თვის ასაკის ბავშვთა წითელას საწინააღმდეგო აცრით მოცვა*

სუთ ზლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა*

საქართველოში სიკვდილიანობის მონაცემთა ძირითად წყაროს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური წარმოადგენს. ოფიციალური სტატისტიკის მონაცემებით, 2000 წლიდან **0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი** 1000 ცოცხალშობილზე კლების დინამიკით ხასიათდება (სურათი 1.1).

ბავშვთა სიკვდილიანობის შესახებ მონაცემთა ალტერნატიულ წყაროებს წარმოადგენს: ბავშვთა სიკვდილიანობის შეფასების გაეროს სააგენტოთაშორისი ჯგუფი (IGME), დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის (დკსჯეც) სამედიცინო სტატისტიკა და კვლევები. სამედიცინო სტატისტიკის მონაცემებით, 2013 წელს 0-5 წლამდე ბავშვთა სიკვდილიანობა 1000 ცოცხალშობილზე დემოგრაფიული სტატისტიკის ოფიციალურ მაჩვენებელზე ნაკლებია. გაეროს სააგენტოთაშორისი ჯგუფის უკანასკნელი შეფასებით, 0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებლის მნიშვნელობა წლების მანძილზე სტაბილურად მცირდება და 2013 წელს მაქსიმალურად მიუახლოვდა ოფიციალური სტატისტიკის მონაცემებს (სურათი 1.1).

სურათი 1.1 0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე, საქართველო

5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა 1000 ცოცხალშობილზე, საქართველო

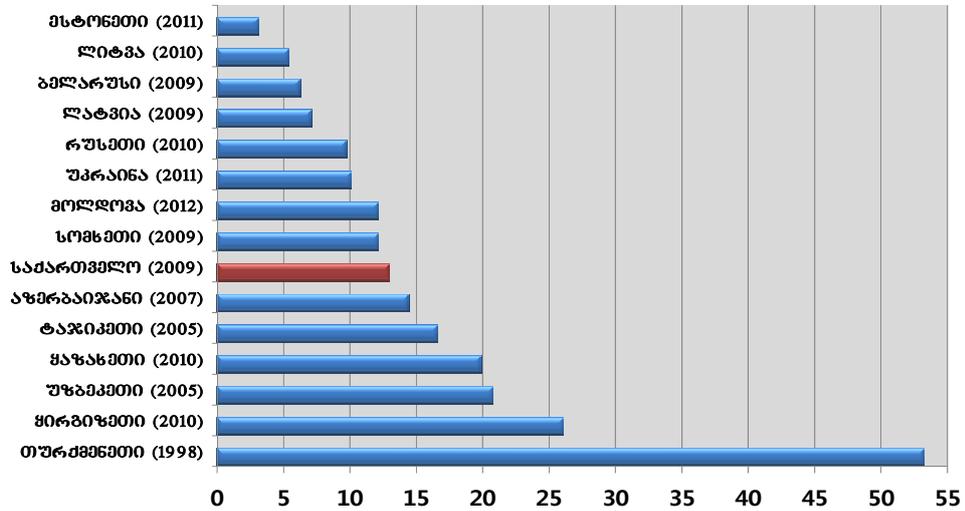
	2000	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
დაავადებათა კონტროლის ცენტრი	27.2	20.3	20.1	19.4	19.7	15.6	16.0	15.4	13.4	12.0	12.4	12.0
სტატისტიკის ეროვნული სამსახური	24.9	27.6	26.4	21.1	16.9	14.4	18.0	16.0	13.0	13.8	14.4	13.0
IGME	35.3	28.7	26.5	24.5	22.6	20.8	19.2	17.7	16.4	15.2	14.1	13.1
GERHS	45.8	-	-	25.1	-	-	-	-	16.4	-	-	-

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ბოლო ხელმისაწვდომი მონაცემებით, კლების ტენდენციის მიუხედავად, 0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი საქართველოში ევროპის ქვეყნების მაჩვენებლებს მნიშვნელოვნად აღემატება, ხოლო

* დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ თავში "დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა".

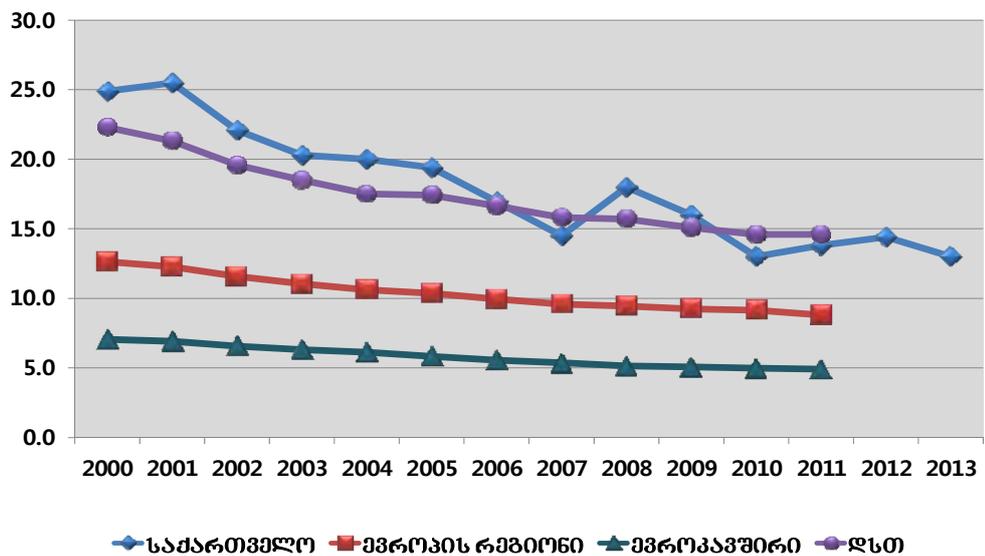
ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნების მაჩვენებლებს შორის შუალედურ პოზიციას იკავებს (სურათი 1.2, სურათი 1.3).

სურათი 1.2 5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა 1000 ცოცხალშობილზე, ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნები, ბოლო ხელმისაწვდომი წელი

წყარო: WHO HFADB

სურათი 1.3 5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა 1000 ცოცხალშობილზე

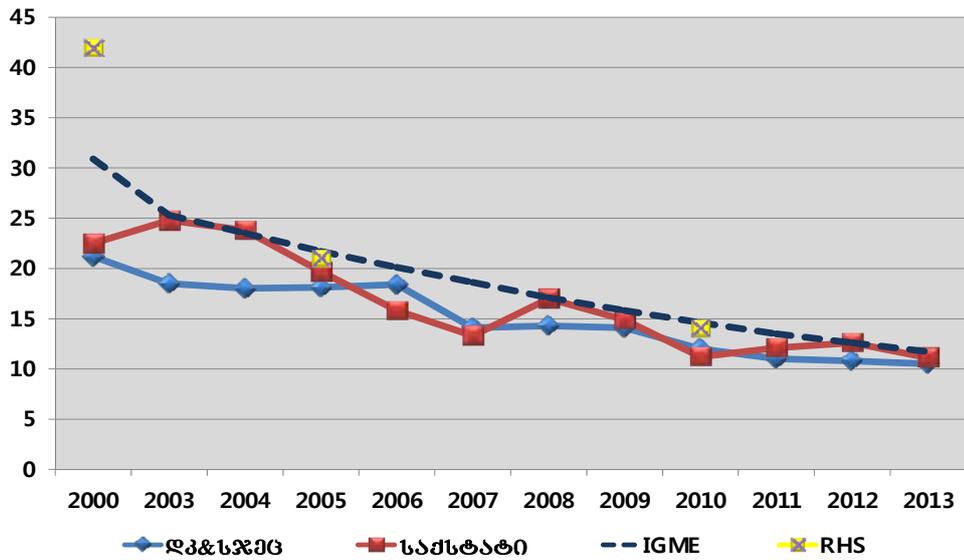

წყარო: WHO HFADB & NCDC Georgia

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემებით, გლობალურად 5 წლამდე ასაკის ბავშვთა გარდაცვალების შემთხვევების თითქმის 40% ერთ წლამდე ასაკის ბავშვებზე მოდის. საქართველოში 2013 წელს ეს წილი 87.9%-ს შეადგენდა.

0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი ყველა ზემოაღნიშნული წყაროს მონაცემებით ასევე კლების დინამიკით ხასიათდება (სურათი 1.4).

სურათი 1.4 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე

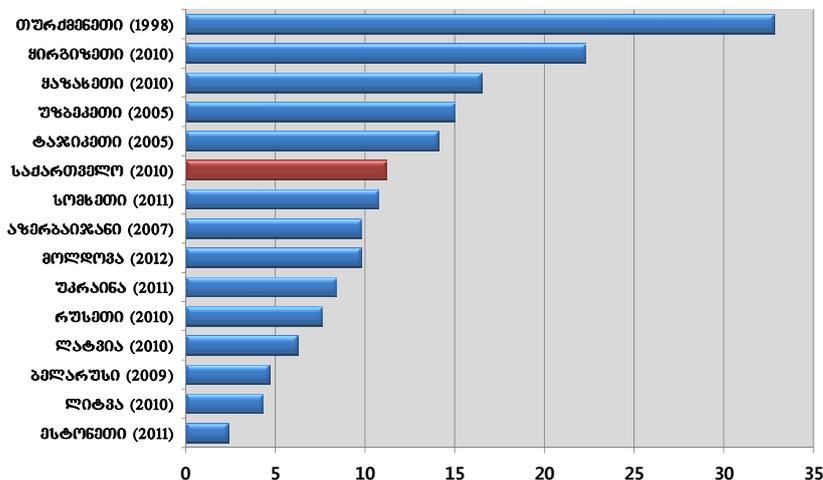

0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა 1000 ცოცხალშობილზე, საქართველო

	2000	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ღაავადობათა კონტროლის ცენტრი	21.2	18.5	18.0	18.1	18.4	14.1	14.3	14.1	12.0	11.0	10.8	10.5
სტატისტიკის ეროვნული სამსახური	22.5	24.8	23.8	19.7	15.8	13.3	17.0	14.9	11.2	12.1	12.6	11.1
IGME	30.9	25.3	23.5	21.7	20.1	18.6	17.1	15.8	14.6	13.5	12.6	11.7
GERHS	41.6	-	-	21.1	-	-	-	-	14.1	-	-	-

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ბოლო ხელმისაწვდომი მონაცემებით, **0-1 წლამდე ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი** საქართველოში ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნების მაჩვენებლებს შორის შუალედურ პოზიციას იკავებს (სურათი 1.5).

სურათი 1.5 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე, ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნები, ბოლო ხელმისაწვდომი წელი

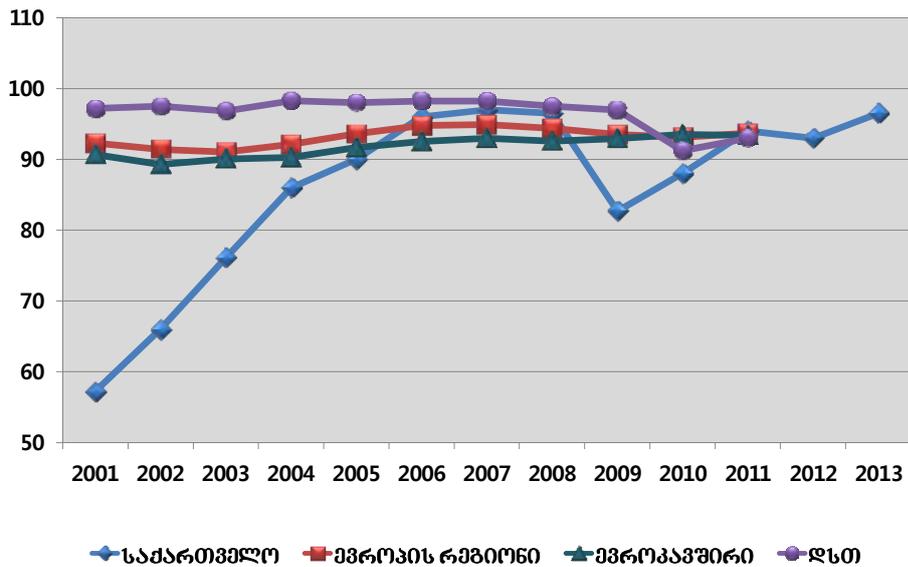
წყარო: WHO HFADB

12-23 თვის ასაკის ბავშვთა წითელას საწინააღმდეგო აცრით მოცვა*

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის რეკომენდაციით, წითელათი ავადობის შესამცირებლად და მისი ელიმინაციის მისაღწევად სავალდებულოა ორჯერადი ვაქცინაციით 95% მოცვის მიღწევა/შენარჩუნება და თითოეულ შემთხვევაზე ზედამხედველობის დამყარება, ლაბორატორიული კვლევების ჩათვლით.

ერთი წლის ასაკის ბავშვთა წითელას საწინააღმდეგო აცრით მოცვა 2012 წელს 93%-ს შეადგენდა, 2013 წელს მაჩვენებელმა ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ რეკომენდებულ მნიშვნელობას მიაღწია და 96.5% შეადგინა (სურათი 1.6).

სურათი 1.6 ერთი წლის ასაკის ბავშვთა წითელას საწინააღმდეგო აცრით მოცვა (%)

წყარო: NCDC Georgia & WHO HFADB

მიზანი 5

ღელათა ჯანმრთელობის გაუმჯობესება

ამოცანა 11: 1990-2015 წლებში ღელათა სიკვდილიანობის მაჩვენებლის 3/4-ით შემცირება

ინდიკატორები

- ღელათა სიკვდილიანობა
- კვალთმის საშუალებების კონსონანის მიერ მიღებული მშობიარობების სვედრითი წილი
- კონტრაცეპციის გავრცელების დონე
- მოზარდთა შობადობის მაჩვენებელი
- ანთენატალური მომსახურებით მოცვა
- ოჯახის დაზვევების დაუკავშირებელი მოთხოვნები

* დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ თავში “მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობა” – ინფექციური ავადმყოფობები.

დედათა სიკვდილიანობა*

საქართველოში მონაცემები *დედათა სიკვდილიანობის* შესახებ რამდენიმე წყაროდან მოიპოვება, კერძოდ: სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის დემოგრაფიის სამმართველო, დკსჯეც-ის სამედიცინო სტატისტიკის დეპარტამენტი, შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს ჯანდაცვის დეპარტამენტი, გაეროს დედათა სიკვდილიანობის შეფასების სააგენტოთაშორისი ჯგუფი (MMEIG), კვლევები.

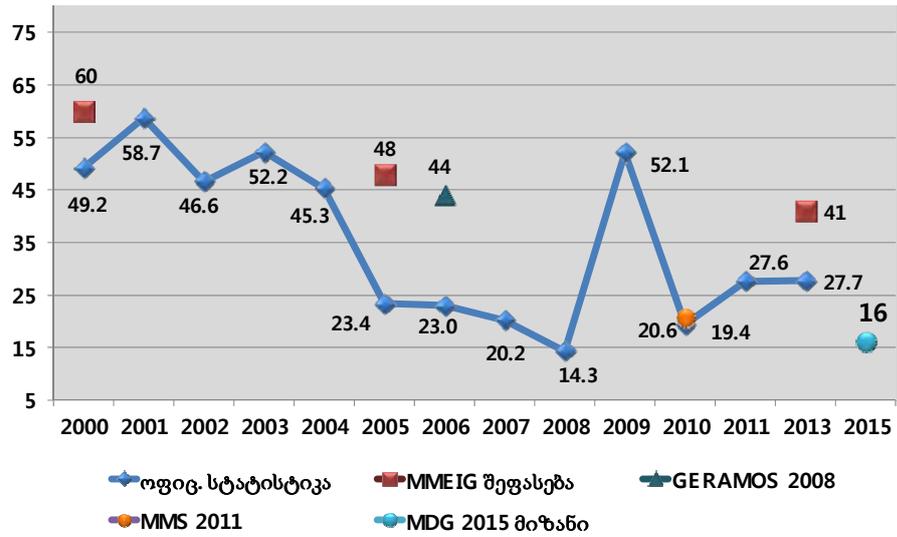
ოფიციალური სტატისტიკის მონაცემებით, საქართველოში დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 2003-2008 წლებში კლების დინამიკით ხასიათდებოდა. დედათა სიკვდილიანობის შესახებ მონაცემთა ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით, 2009 წლიდან დაიწყო სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის და დკსჯეც-ის, ხოლო 2013 წლიდან შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის მინისტრის "დედათა და ბავშვთა სიკვდილობის/მკვდრადშობადობის შემთხვევების სავალდებულო შეტყობინების ფორმისა და წესის შესახებ" 2013 წლის №01-30/ნ ბრძანების საფუძველზე მიღებული მონაცემების შეჯერება.

აღსანიშნავია, რომ 2006 წლის რეპროდუქციული ასაკის ქალთა სიკვდილიანობის კვლევის (GERAMOS 2008) მონაცემები მკვეთრად განსხვავდებოდა ოფიციალური სტატისტიკის მონაცემებისგან. კვლევის თანახმად, დედათა სიკვდილიანობის 67.7% სტაციონარებში აღირიცხა. აღნიშნულის გათვალისწინებით, 2011 წელს ჩატარდა დედათა სიკვდილიანობის კვლევა (MMS 2011), რომელიც მოიცავდა 2010 წელს 15-49 წლის ქალების სტაციონარში გარდაცვალების ყველა შემთხვევას. MMS 2011-ის მონაცემები მნიშვნელოვნად მიუახლოვდა ოფიციალურ სტატისტიკას.

გაეროს დედათა სიკვდილიანობის შეფასების სააგენტოთაშორისი ჯგუფი ყოველწლიურად აქვეყნებს დედათა სიკვდილიანობის შეფასებით მაჩვენებლებს, რომლებიც როგორც წესი, განსხვავდება ქვეყნების ეროვნული სტატისტიკისგან. საქართველოში, წლების მანძილზე შეფასებითი მაჩვენებლები საკმაოდ მაღალი იყო, როგორც ოფიციალურ, ასევე კვლევებით მიღებულ მაჩვენებლებთან შედარებით. გაეროს დედათა სიკვდილიანობის შეფასების სააგენტოთაშორისი ჯგუფის 2012 წლის გათვლებით, საქართველოსთვის დედათა სიკვდილიანობის 1990 წლის შეფასებითი მაჩვენებელი 92-ით, ხოლო 2000 წლის მაჩვენებელი 113-ით განისაზღვრა. 2012 წლის შეფასებითი მაჩვენებლის წინასწარი მნიშვნელობა 77-ს შეადგენდა. დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის მიერ განხორციელდა რიგი აქტივობები და MMEIG-თან აქტიური თანამშრომლობის შედეგად მოხდა შეფასებითი მაჩვენებლების გადახედვა. ამგვარად, 2013 წლის დედათა სიკვდილიანობის შეფასებითი მაჩვენებელი 41-მდე შემცირდა და შესაბამისად მოხდა წინა წლების მაჩვენებლების კორექტირება (სურათი 1.7).

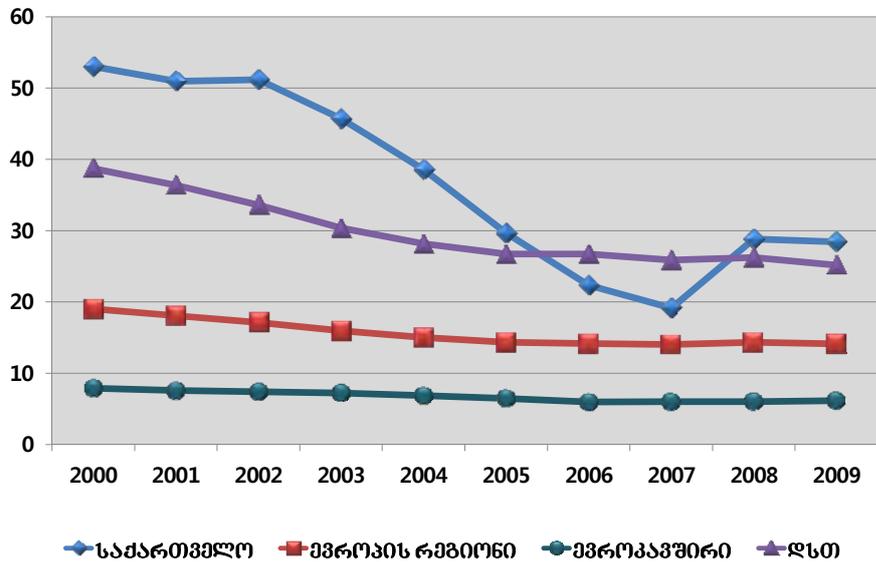
* დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ თავში "დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა"

სურათი 1.7 დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 100000 ცოცხალშობილზე, საქართველო

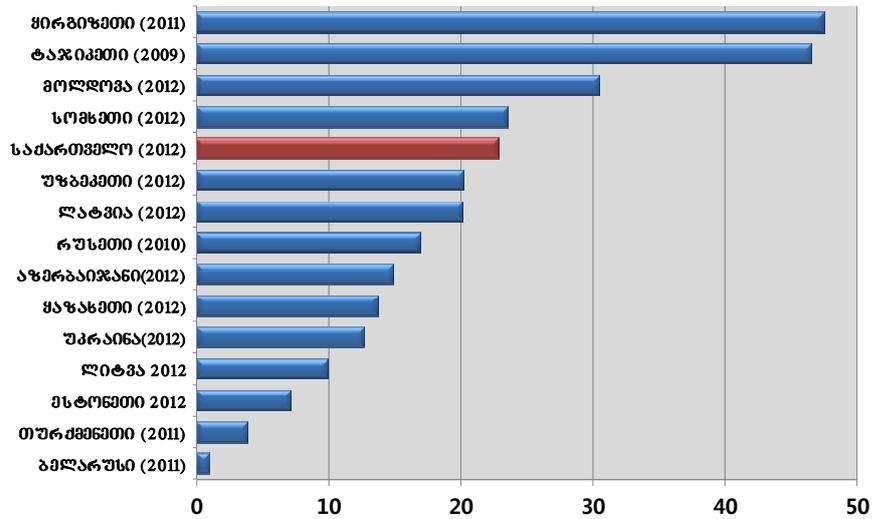
ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ბოლო ხელმისაწვდომი მონაცემებით, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებლები აღემატება ევროპის, ევროკავშირის და დსთ-ს ზოგიერთი ქვეყნის მაჩვენებლებს (სურათი 1.8, სურათი 1.9).

სურათი 1.8 დედათა სიკვდილიანობის საშუალო მოკრავი მაჩვენებელი 100000 ცოცხალშობილზე

წყარო: WHO HFADB

სურათი 1.9 ღელათა სიკვდილიანობა 100000 ცოცხალშობილზე, ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნები, ბოლო ხელმისაწვდომი წელი

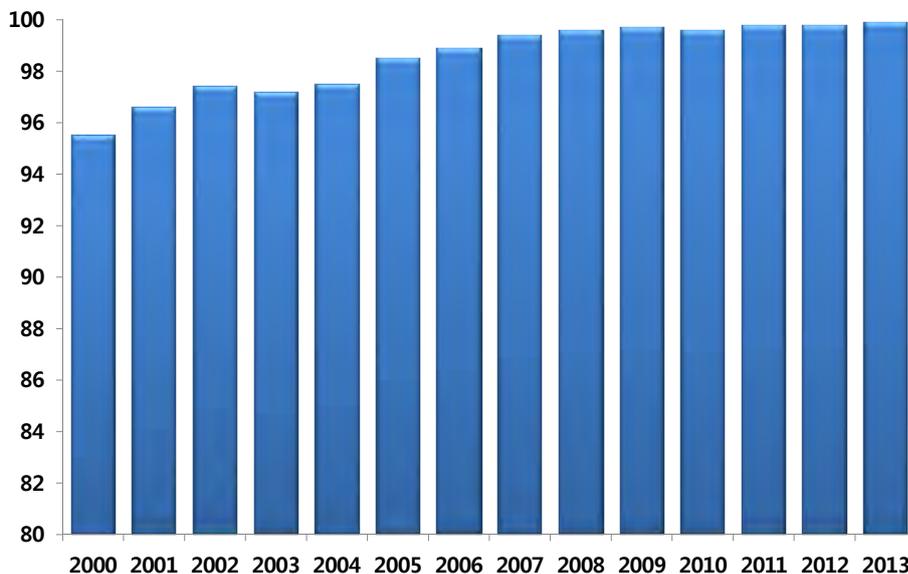
წყარო: WHO HEADB

კვალიფიციური სამედიცინო კერსონალის მიერ მიღებული მშობიარობების სვედრითი წილი

საქართველოში ჩატარებული ქალთა რეპროდუქციული ჯანმრთელობის კვლევების მონაცემებით, 1995-1999 და 2000-2004 წლებში ქალების ~8% მშობიარობდა ბინაზე და მათი უმრავლესობა კვალიფიცირებული სამედიცინო დახმარების გარეშე, ხოლო 2005-2009 წლებში ბინაზე მშობიარობების წილი 1.2% შეადგინა.

სამედიცინო სტატისტიკის მონაცემებით, 2013 წელს *სამედიცინო დაწესებულებებში მიღებული მშობიარობების სვედრითი წილი* მაქსიმალურ მნიშვნელობას მიუახლოვდა (99.9%) (სურათი 1.10).

სურათი 1.10 კვალიფიციური სამედიცინო კერსონალის მიერ მიღებული მშობიარობების სვედრითი წილი (%), საქართველო

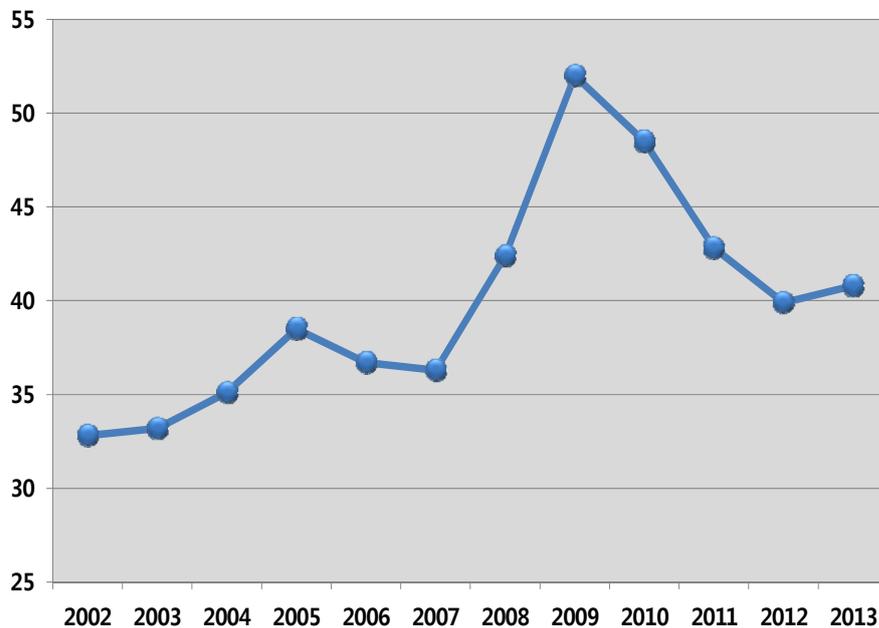
კონტრაქციის გავრცელების დონე

რეპროდუქციული ჯანმრთელობის კვლევების თანახმად, 1995-2009 წლების განმავლობაში საქართველოში კონტრაქციის (მათ შორის თანამედროვე მეთოდების) გავრცელების დონე მატულობდა და 2010 წლის კვლევის მონაცემებით, 32% შეადგინა. კონტრაქციის გამოყენების მაჩვენებლის ზრდა, ძირითადად, თანამედროვე მეთოდების გამოყენების ზრდით (8.9%-ით) იყო განპირობებული.

მოზარდთა შობადობის მაჩვენებელი

სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემებით, 2013 წელს *20 წლამდე ასაკის ქალების შობადობის მაჩვენებელი*, წინა წელთან შედარებით, 2.3%-ით მოიმატა (სურათი 1.11).

სურათი 1.11 მოზარდთა შობადობის მაჩვენებელი 20 წლამდე ასაკის 1000 ქალზე, საქართველო

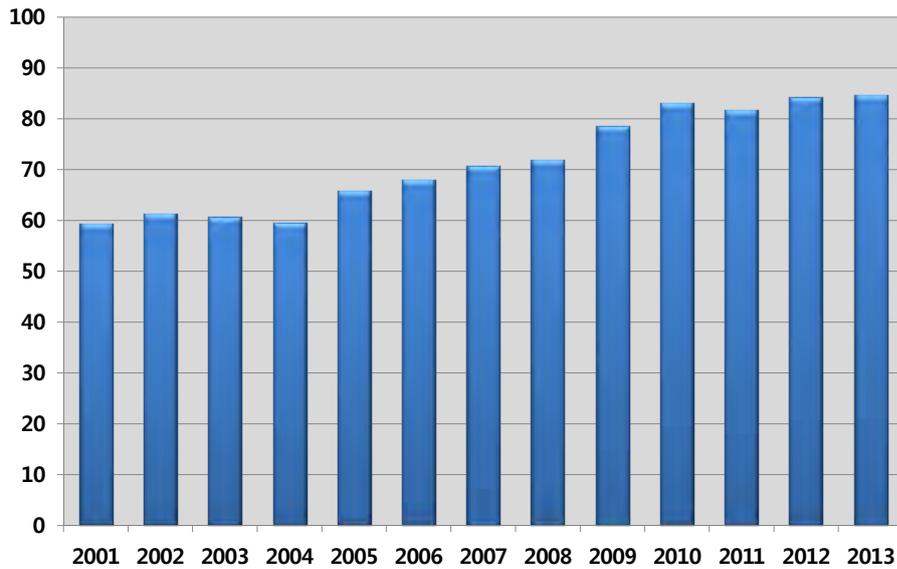

ანტენატალური მომსახურებით მოცვა

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ რეკომენდებულია ორსულ ქალთა *ანტენატალური მომსახურების* მინიმუმ 4 ვიზიტით მოცვა.

საქართველოში ანტენატალური მეთვალყურეობის შესახებ ინფორმაციის წყაროს სამშობიარო სახლები/განყოფილებები და ქალთა კონსულტაციები წარმოადგენს. სამედიცინო რუტინული სტატისტიკის მონაცემებით, უკანასკნელ წლებში, ანტენატალური მომსახურების 4 სრული ვიზიტით მოცვა მზარდი დინამიკით ხასიათდებოდა და 2013 წლისათვის 84.6% შეადგინა (სურათი 1.12).

**სურათი 1.12 ანტენატალური მომსახურებით მოცვა (%),
4 სრული ვიზიტი, საქართველო**

ოფიციალური რუტინული სტატისტიკის მეშვეობით ვერ აღირიცხება ორსულთა ვიზიტები კერძო პრაქტიკის ექიმებთან, მსგავსი ინფორმაციის მოპოვება მხოლოდ კვლევებით არის შესაძლებელი. ქალთა რეპროდუქციული ჯანმრთელობის ბოლო კვლევით მიღებული ანტენატალური 4 ვიზიტით მოცვამ 90%-ს გადააჭარბა.

ანტენატალური მომსახურებით მოცვა (%) კვლევების მონაცემებით

	1995-1999	2000-2004	2005-2009
ქალთა რეპროდუქციული ჯანმრთელობის კვლევა GERHS			
1 ვიზიტი	90.8	95.4	98.4
4 ან მეტი ვიზიტი	85.3	80.7	90.2
მრავალინდიკატორული კლასტერული კვლევა MICS			
1 ვიზიტი	95.3	-	97.4

ოჯახის დაგეგმვის დაუკმაყოფილებელი მოთხოვნის დონა

ქალთა რეპროდუქციული ჯანმრთელობის კვლევების თანახმად, 1995-2009 წლებში საქართველოში *ოჯახის დაგეგმვის დაუკმაყოფილებელი მოთხოვნების* მაჩვენებელი შემცირდა.

ოჯახის დაგეგმვის დაუკმაყოფილებელი მოთხოვნის დონა (%), GERHS

	1995-1999	2000-2004	2005-2009
15-44 წლის ასაკის ქალები	14.8	10.1	7.7

მიჯანი 6

აივ/შიდსთან, მალარიასა და სხვა დაავადებებთან ბრძოლა

ამოცანები

- აივ/შიდსის გავრცელების შეჩერება და უკუპროცესის დაწყება
- მალარიისა და სხვა ძირითადი დაავადებების გავრცელების შეჩერება და უკუპროცესის დაწყება 2015 წლისათვის

ინდიკატორები

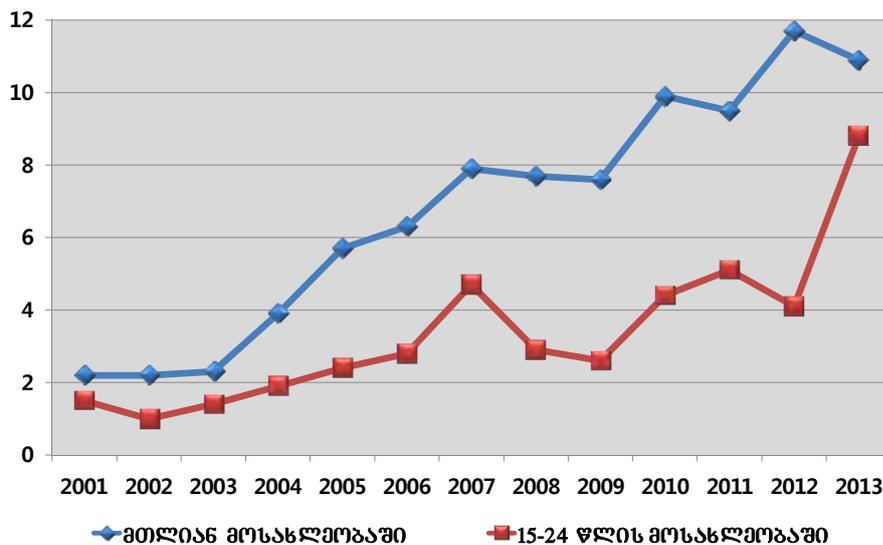
- აივ ინფექციის გავრცელება 15-24 წლის ასაკის მოსახლეობაში
- აივ ინფექციის მქონე იმ ადამიანთა სვედრიტი წილი, რომელთაც ხელი მიუწვდებათ ანტირეტროვირუსულ მკურნალობაზე
- კონდომის გამოყენება ბოლო სამსობრივი აქტის დროს
- მალარიის ინციდენტობა და სიკვდილიანობის მაჩვენებელი
- ტუბერკულოზის ინციდენტობა, პრევალენტობა და სიკვდილიანობის მაჩვენებელი

აივ ინფექციის გავრცელება 15-24 წლის ასაკის მოსახლეობაში*

მსოფლიო სტატისტიკით, საქართველო აივ ინფექცია/შიდსის დაბალი პრევალენტობის ქვეყნებს მიეკუთვნება და ამ ქვეყნებს შორისაც ერთ-ერთი ყველაზე ბოლო ადგილი უკავია. 2012 წელს, წინა წელთან შედარებით, საქართველოში აივ-ინფექციის ინციდენტობის მაჩვენებელმა მთლიან პოპულაციაში 23.2%-ით მოიმატა, 2013 წელს კი დაფიქსირდა ამ მაჩვენებლის კლება 6.8%-ით (სურათი 1.13).

აივ ინფიცირების ერთ-ერთ მაღალი რისკის მქონე ჯგუფს მოზარდები და მოზრდილთა პოპულაციის ახალგაზრდები მიეკუთვნებიან. მსოფლიოში აივ ინფექციის ახალი შემთხვევების ~80% ამ ასაკობრივ ჯგუფებში აღირიცხება.

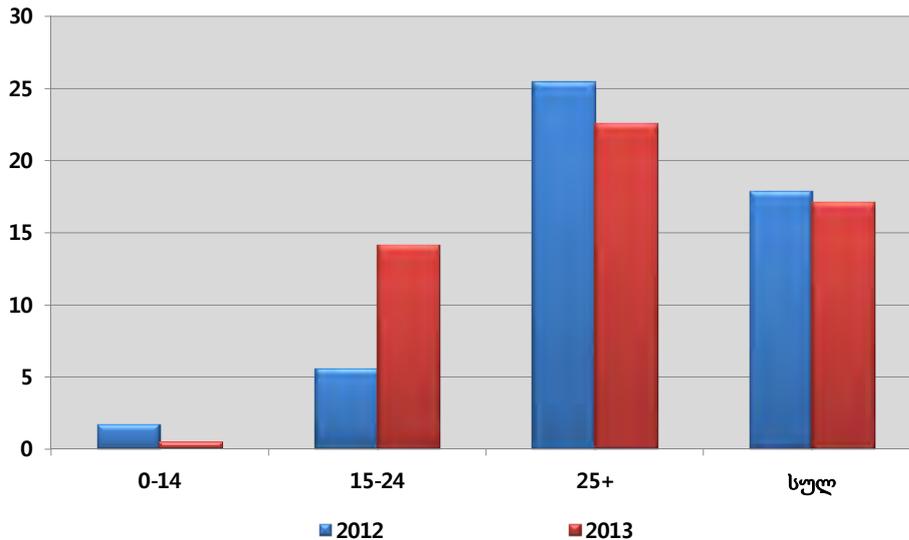
სურათი 1.13 აივ ინფექციის ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე, საქართველო

* დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ თავში "მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობა" – ინფექციური ავადმყოფობები.

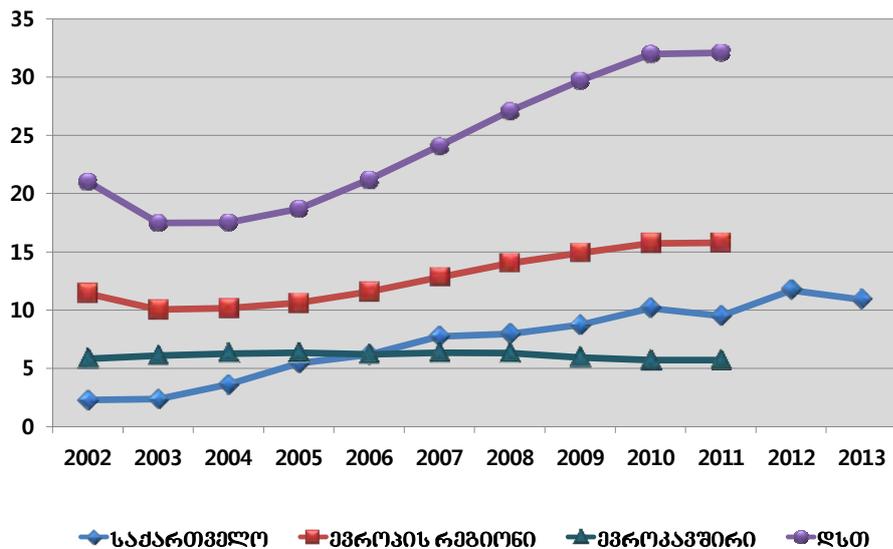
2013 წელს წინა წელთან შედარებით, როგორც კაცებში, ასევე ქალებში და ორივე სქესის 0-14 და 25+ ასაკობრივ ჯგუფებში ინციდენტობის მაჩვენებლები შემცირებულია, ხოლო ორივე სქესის 15-24 წლის ასაკობრივ ჯგუფებში დაფიქსირდა მაჩვენებლების მატება. აღსანიშნავია, რომ 2013 წელს 15-24 წლის კაცებში ინციდენტობის მაჩვენებელი 2,5-ჯერ გაზრდილია წინა წელთან შედარებით (სურათი 1.14). 15-24 წლის ასაკობრივ ჯგუფში ინციდენტობის მაჩვენებელი კაცებში 4,4-ჯერ აღემატება იგივე მაჩვენებელს ქალებში.

სურათი 1.14 აივ ინფექციის ინციდენტობა კაცებში ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, საქართველო, 2012, 2013

ევროპის რეგიონის და ყოფილ საბჭოთა კავშირის ქვეყნებთან შედარებით საქართველოში აივ ინციდენტობის მაჩვენებლები დაბალია (სურათი 1.15).

სურათი 1.15 აივ ინფექციის ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე ბოლო ხელმისაწვდომი წელი

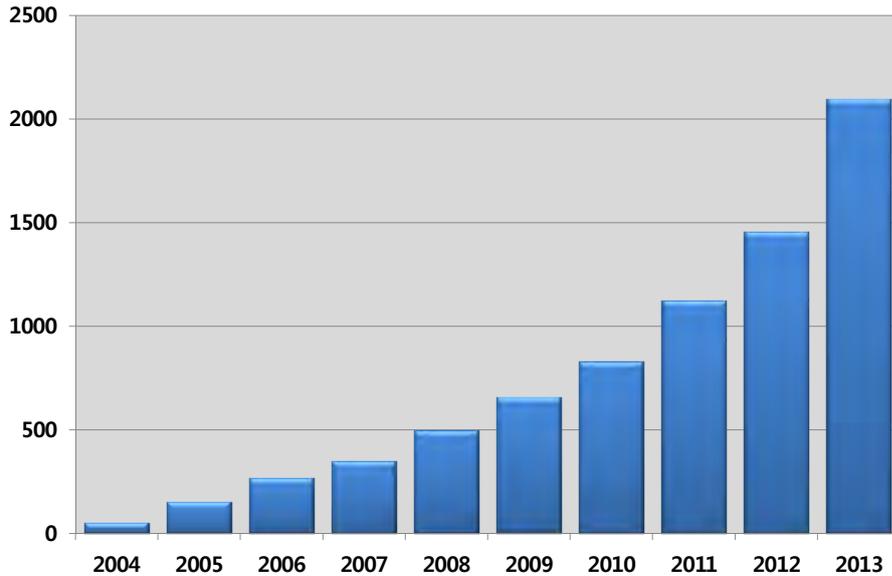

წყარო: WHO HFADB

აივ ინფექციის მქონე იმ ადამიანთა სვედრითი წილი, რომელთაც ხელი მიუწვდებათ ანტირეტროვირუსულ მკურნალობაზე

2004 წლიდან საქართველოში აღინიშნება ანტირეტროვირუსულ მკურნალობაზე მყოფ პაციენტთა რაოდენობის ზრდა. 2013 წელს ანტირეტროვირუსულ მკურნალობაზე 2092 პაციენტი იმყოფებოდა (სურათი 1.16). აივ/შიდსის გაეროს პროგრამის შეფასებით, აივ ინფექციის მქონე იმ ადამიანთა სვედრითი წილი, რომლებიც დებულობდნენ ანტირეტროვირუსულ მკურნალობას ჯანმო-ს მიერ რეკომენდებული პროტოკოლის მიხედვით, 31.5%-ს შეადგენს: ქალებში - 43.2%, კაცებში - 27.8%.

სურათი 1.16 ანტირეტროვირუსულ მკურნალობაზე მყოფ პირთა რაოდენობა, საქართველო

კონდომის გამოყენება ბოლო სქესობრივი აქტის დროს

არასასურველი ორსულობისა და სქესობრივი გზით გადამდები ავადმყოფობებისგან, მათ შორის აივ ინფექციისგან, დაცვის მნიშვნელოვან საშუალებას *კონდომის გამოყენება* წარმოადგენს. კონდომის გამოყენების დონის შეფასება მხოლოდ კვლევების მეშვეობით ხორციელდება. საქართველოში ჩატარებული რეპროდუქციული ჯანმრთელობის კვლევების მიხედვით, კონდომის გამოყენების დონე ბოლო სქესობრივი აქტის დროს საკმაოდ დაბალია, თუმცა 2005-2009 წლებში აღინიშნა მატება.

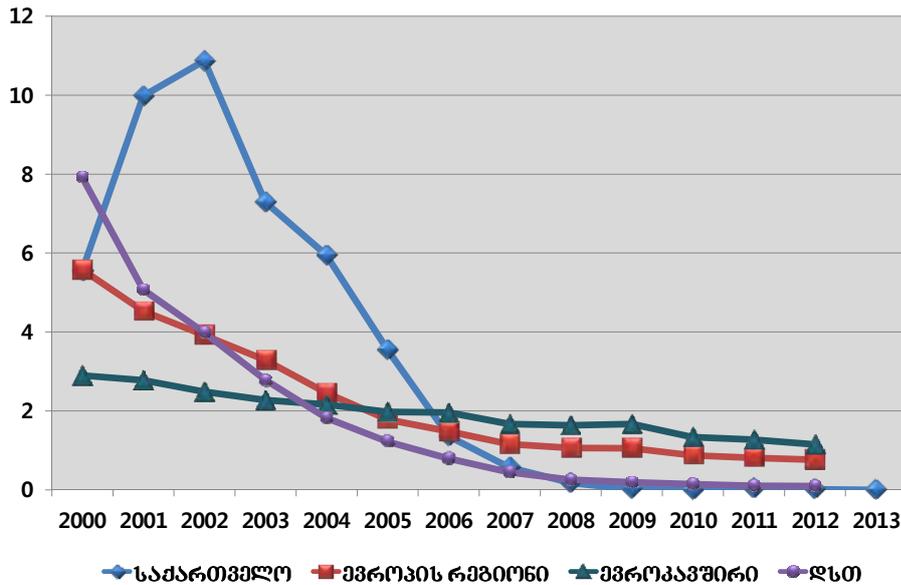
კონდომის გამოყენება ბოლო სქესობრივი აქტის დროს, GERHS

	1995-1999	2000-2004	2005-2009
15-44 წლის ასაკის ქალები	6.3	5.3	8.3

მაღარიის ინციდენტობა და სიკვდილიანობის მაჩვენებელი

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ევროპული რეგიონის ყველა ქვეყანამ, მათ შორის საქართველომ, 2005 წელს ტაშკენტის დეკლარაციაზე: “წინ, მაღარიასთან ბრძოლიდან მის ელიმინაციამდე” ხელის მოწერით მაღარიასთან ბრძოლის ვალდებულება აიღო. საქართველოში 2002 წლიდან *მაღარიის ინციდენტობის* მაჩვენებელი მცირდებოდა და 2013 წელს იგი ნულს გაუტოლდა (სურათი 1.17).

სურათი 1.17 მაღარიის ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე

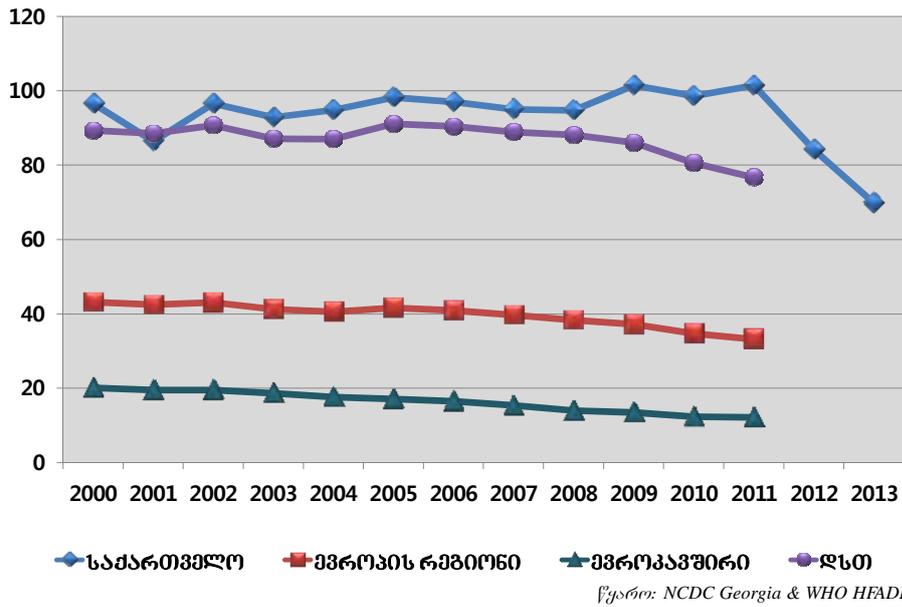
წყარო: NCDC Georgia & WHO HFADB

ტუბერკულოზის ინციდენტობა, კრემალენტობა და სიკვდილიანობის მაჩვენებელი*

ოფიციალური სტატისტიკის მონაცემებით, უკანასკნელ წლებში საქართველოში აღინიშნება ყველა ფორმის ტუბერკულოზის გავრცელების და სიკვდილიანობის მაჩვენებლების კლების ტენდენცია. 2013 წელს ახალი შემთხვევების მაჩვენებელი შეადგინა 100000 მოსახლეზე (სურათი 1.18), რაც მნიშვნელოვნად აღემატება ევროპის რეგიონის და ევროკავშირის ქვეყნების და უახლოვდება დსთ-ს ქვეყნების მაჩვენებლებს.

* დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ თავში “მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობა” – ინფექციური ავადმყოფობები

სურათი 1.18 ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევების მარკვებელი 100000 მოსახლეზე

ტუბერკულოზის რეგისტრირებული შემთხვევები, საქართველო

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
რეგისტრირებული შემთხვევები	6208	6543	6696	6294	6450	5831	5993	5806	5533	4973	4318
მარკვებელი 100000 მოსახლეზე	143.4	149.7	153.2	143.1	147.0	133.0	135.9	130.4	123.4	110.7	96.2

ტუბერკულოზი, ოფიციალური და უფასავითი მონაცემები, საქართველო

	ოფიციალური სტატისტიკა		ჯანმრთელობის უფასავითი მარკვებულები	
	2012	2013	2012	2013
რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობა	4973	4318	6900	7100
მარკვებელი 100000 მოსახლეზე	110.7	96.2	158	163
ახალი შემთხვევები + რეციდივები	3939	3357	5000	5000
მარკვებელი 100000 მოსახლეზე	87.7	74.8	116	116
ტუბერკულოზით გაყოფილი სიკვდილიანობის მარკვებელი 100000 მოსახლეზე	3.9	3.1	4.5	7.0

წყარო: ტუბერკულოზის და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი, საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური, ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაცია

თავი 2.

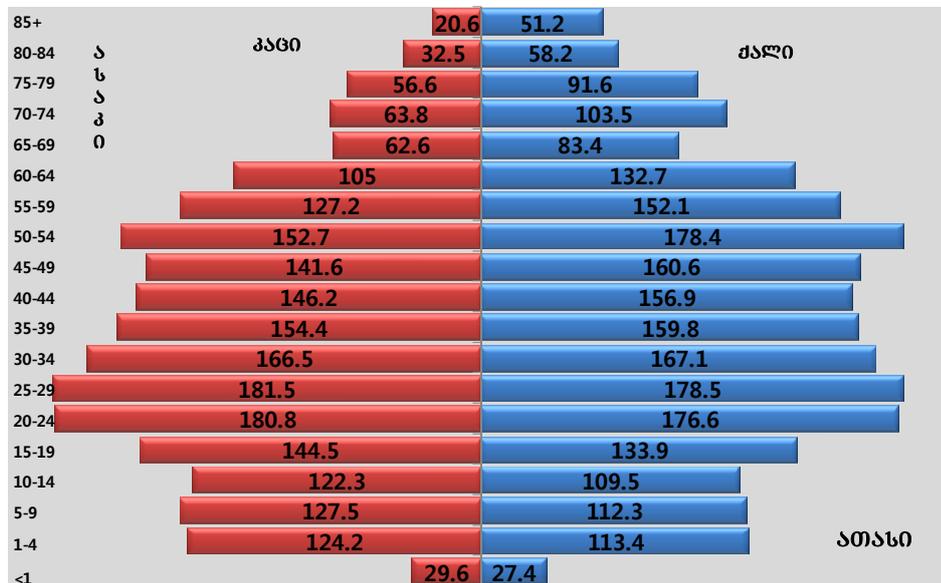
დემოგრაფია*

მოსახლეობა

2013 წელს საქართველოს მოსახლეობის საშუალო წლიურმა რიცხოვნობამ 4487200 ადამიანი შეადგინა, რაც 0.1%-ით ნაკლებია, ვიდრე წინა წელს.

მოსახლეობის 52.3% ქალი, 47.7% კი მამაკაცია (სურათი 2.1). ქალაქის მოსახლეობა 53.7%-ს შეადგენდა.

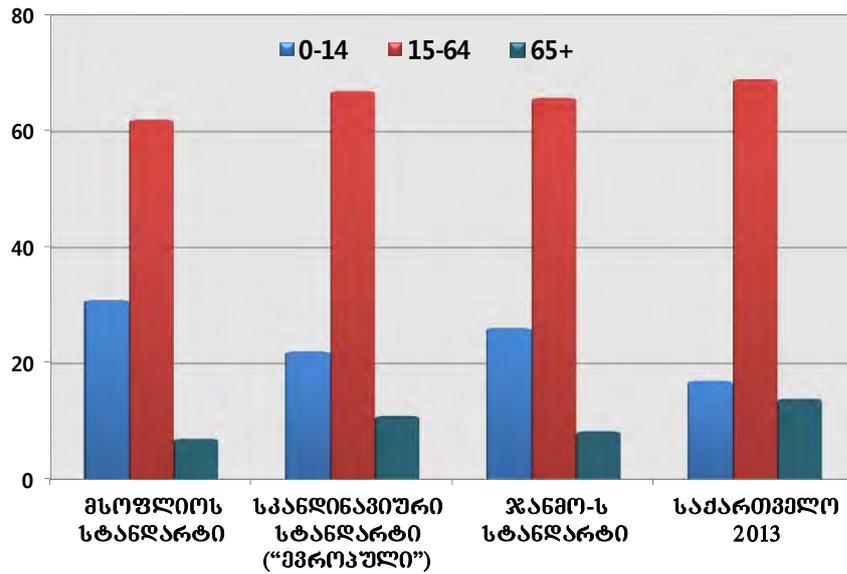
სურათი 2.1 სქესობრივ-ასაკობრივი პირამიდა, საქართველო, 2013

2013 წელს საქართველოს მოსახლეობის ასაკობრივი სტრუქტურა არ შეესაბამებოდა მსოფლიო და ევროპის სტანდარტებს. 15 წლამდე ასაკის ბავშვთა პოპულაცია მოსახლეობის 17.1%-ს, ხოლო 65 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის პროცენტული წილი მთლიანი მოსახლეობის 13.9%-ს შეადგენდა (სურათი 2.2).

* ამ თავში მოყვანილია საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის (საქსტატი) მონაცემები

სურათი 2.2 მოსახლეობის პროცენტული განაწილება ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით

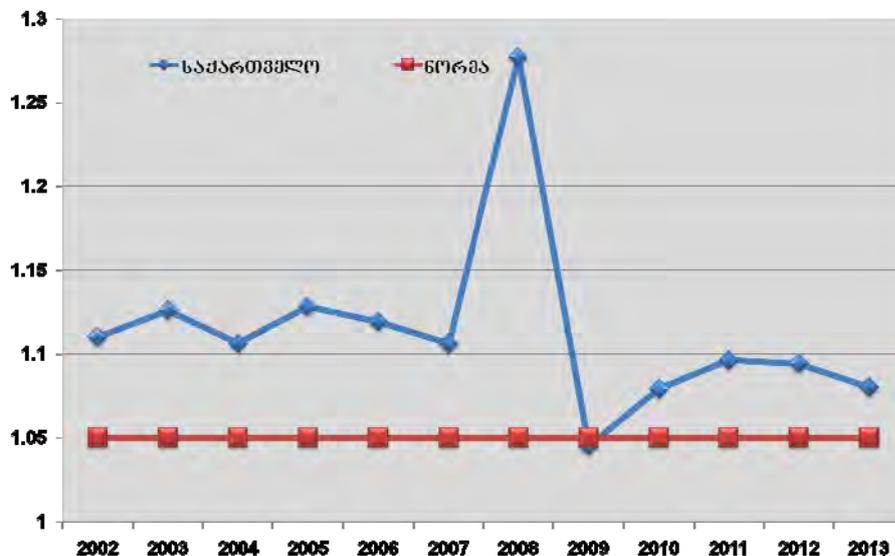

ზოგადობა

2007-2010 წლებში ქვეყანაში აღინიშნა ცოცხალშობილთა რაოდენობის ზრდა. 2011-2012 წლებში ცოცხალშობილთა რაოდენობის შემცირების შემდგომ კვლავ დაფიქსირდა ცოცხალშობილთა რაოდენობის მატება - 2013 წელს საქართველოში დაიბადა 57878 ცოცხალშობილი. ცოცხალშობილთა 57.0% ქალაქის, 43.0% - სოფლის მცხოვრები იყო. დაბადების რიგითობის მიხედვით პირველ ბავშვზე ცოცხალშობილთა 45.3%, მეორე ბავშვზე - 38.1%, ხოლო მესამეზე - 12.8% მოდიოდა.

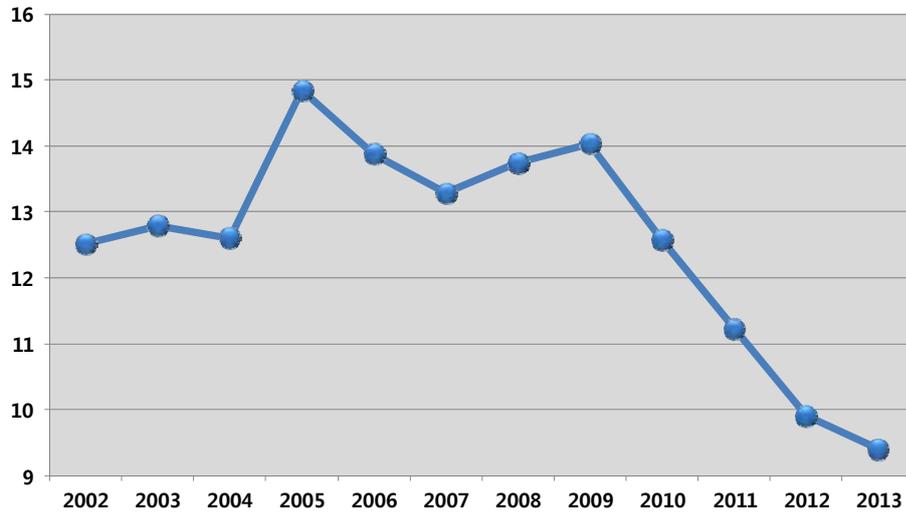
უკანასკნელი ათწლეულის განმავლობაში აღინიშნებოდა *სქესთა მეორეული რაოდენობრივი თანაფარდობის* დარღვევა. 2009 წლიდან სქესთა მეორეული რაოდენობრივი თანაფარდობა ნორმას მიუახლოვდა. 2013 წლის მონაცემების მიხედვით, თანაფარდობა წინა წელთან შედარებით შემცირდა (სურათი 2.3).

სურათი 2.3 სქესთა მეორეული რაოდენობრივი თანაფარდობა, საქართველო

ცოცხალშობილების საერთო რაოდენობაში 20 წლამდე ასაკის ქალების მიერ გაჩენილ ცოცხალშობილთა წილი 2001-2009 წლებში მაღალი იყო (12%-15%), 2010 წლიდან ეს წილი შემცირდა და 2013 წელს 9.4% შეადგინა (სურათი 2.4). ცოცხალშობილთა 80.7% 20-34 წლის ასაკის ქალების მიერ იყო გაჩენილი.

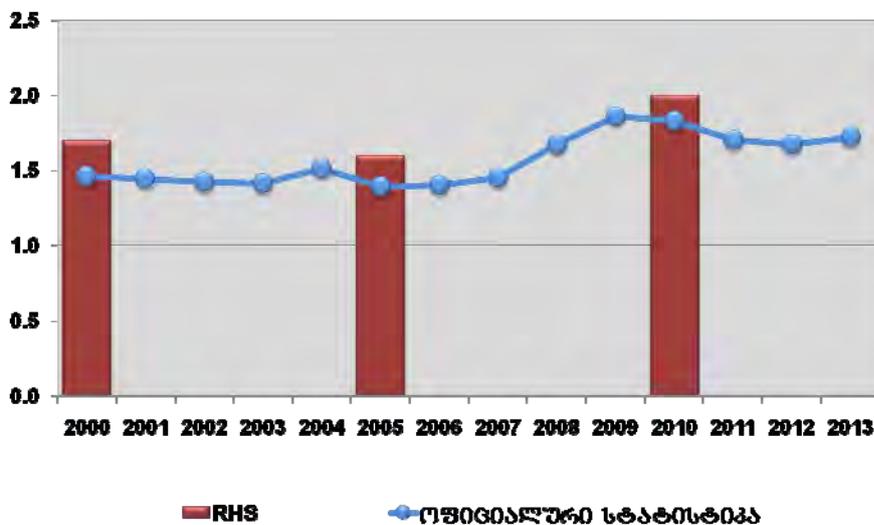
სურათი 2.4 20 წლამდე ასაკის ქალების მიერ გაჩენილი ცოცხალშობილი ბავშვების წილი ცოცხალშობილთა საერთო რაოდენობიდან, საქართველო

ოფიციალური სტატისტიკის მონაცემებით, *შობადობის ჯამობრივი კოეფიციენტი* 2013 წელს 1.72-ს შეადგენდა.

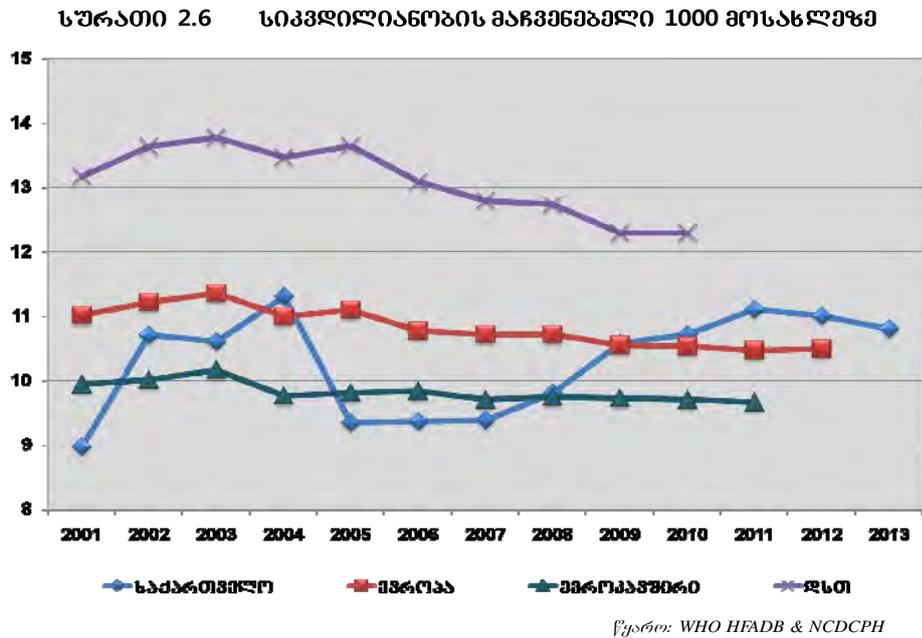
საქართველოში ჩატარებული ქალთა რეპროდუქციული ჯანმრთელობის კვლევების (RHS) მონაცემები რამდენადმე განსხვავდებოდა ოფიციალური სტატისტიკისაგან, თუმცა ეს სხვაობა შემცირების დინამიკით ხასიათდებოდა (სურათი 2.5).

სურათი 2.5 შობადობის ჯამობრივი კოეფიციენტი, ოფიციალური სტატისტიკის და რეპროდუქციული ჯანმრთელობის კვლევების მონაცემები, საქართველო

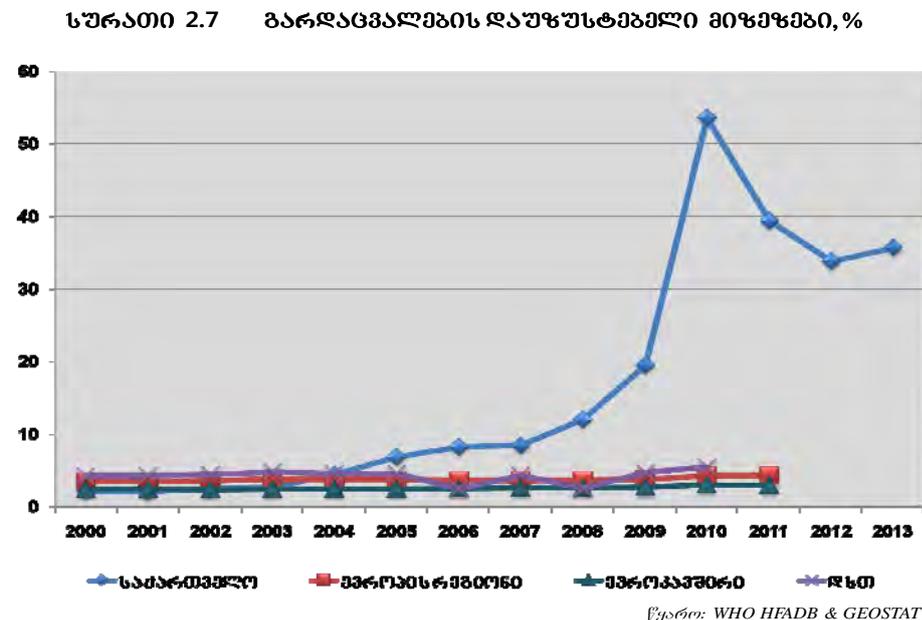
სიკვდილიანობა

2013 წელს *სიკვდილიანობის მაჩვენებელი* 10.8 შეადგინა. გარდაცვლილთა საერთო რაოდენობის 51.2% მამაკაცი, 48.8% - ქალი, 53.2% ქალაქის, ხოლო 46.8% - სოფლის მაცხოვრებელი იყო. საქართველოში სიკვდილიანობის მაჩვენებელი ყოფილ საბჭოთა კავშირის ქვეყნებთან შედარებით დაბალია, თუმცა ევროკავშირის ქვეყნების საშუალო მაჩვენებლებს აღემატება (სურათი 2.6).

2013 წელს საქართველოში *სიკვდილიანობის ძირითადი მიზეზები*: სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების კლასი - 38.5%; კლასი, რომელიც მოიცავს კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილ სიმპტომებს, ნიშნებს, ნორმიდან გადახრებს და სიკვდილის უცნობ მიზეზებს - 35.7% და სიმსივნეები - 10.3%. ტრავმები სიკვდილის ძირითადი მიზეზების მხოლოდ 3.2%-ს შეადგენდა.

უკანასკნელ წლებში აღინიშნება სიკვდილის არაიდენტიფიცირებული მიზეზების წილის მატების ტენდენცია (სურათი 2.7). 2010 წელს სიკვდილის არაიდენტიფიცირებული მიზეზების წილი მნიშვნელოვან 50%-ს გადააჭარბა; 2013 წელს - 35.7%-მდე შემცირდა.

0-15 წლამდე ასაკის ბავშვებზე გარდაცვლილთა საერთო რაოდენობის 1.8% მოდიოდა, მათ შორის 72.7% - 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვებზე.

ბუნებრივი მატება

საქართველოში 2013 წელს ბუნებრივი მატების მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე 2.1 იყო.

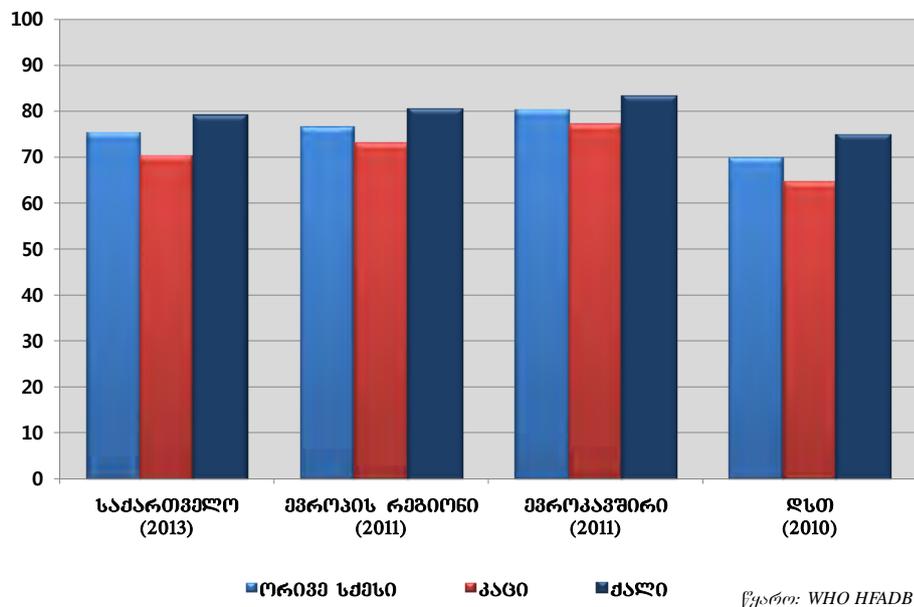
უარყოფითი ბუნებრივი მატება დაფიქსირდა შემდეგ რეგიონებში: იმერეთი, სამეგრელო-ზემო სვანეთი, გურია, მცხეთა-მთიანეთი, რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი.

სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა

2013 წელს საქართველოში სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას 75.2 შეადგინა (ქალებში – 79.4; მამაკაცებში – 70.8).

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემებით, საქართველოში სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობის მაჩვენებლები აღემატება დსთ-ს ქვეყნების მაჩვენებლებს და უახლოვდება ევროპის რეგიონის მაჩვენებლებს (სურათი 2.8).

სურათი 2.8 სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას (ბოლო ხელმისაწვდომი წელი)

ძირითადი დემოგრაფიული მაჩვენებლები, საქართველო

	2012		2013	
	სულ	მაჩვენებელი	სულ	მაჩვენებელი
ცოცხალშობილთა რაოდენობა და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	57031	12.7	57878	12.9
ბუნებრივი მატება და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	7683	1.7	9325	2.1
გარდაცვლილთა რაოდენობა და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	49348	11.0	48553	10.8
მათ შორის გარდაიცვალა 1 წლამდე და მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	715	12.5	640	11.2
მკვლადშობილობა და მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე	664	11.5	567	9.7
ქორწინება და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	30412	6.8	34693	7.7
განქორწინება და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	7136	1.6	8089	1.8
მიგრაციული მატება და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	-21500	-4.8	-2600	-0.6

თავი 3.

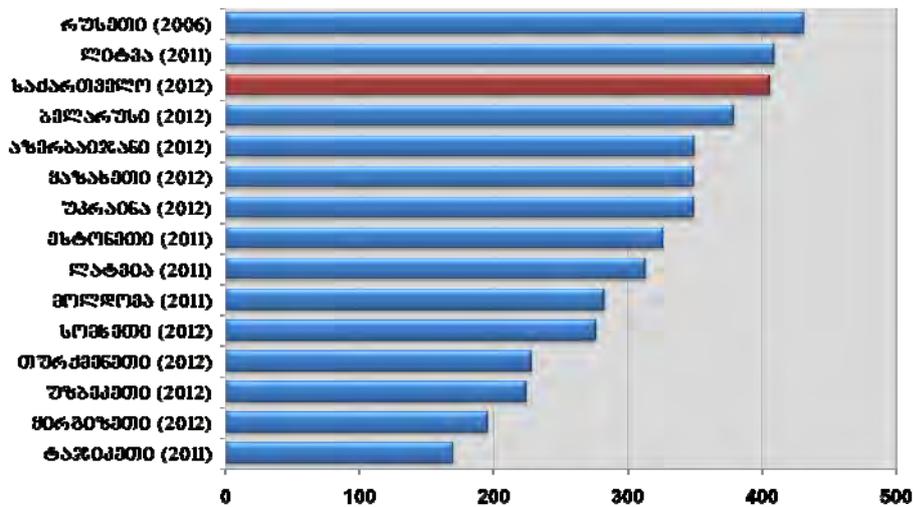
მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება

ჯანდაცვის სისტემის კადრები

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის 2006 წლის მოწოდების თანახმად, “სათანადო კვალიფიკაციის კადრების მომზადება და მათი გამოყენება ჯანდაცვის საკადრო პოლიტიკის ძირითადი მიზანია”. აღნიშნული მიზნის მისაღწევად ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციამ განსაზღვრა საერთაშორისო მინიმალური სტანდარტი მოსახლეობის სამედიცინო კადრებით მოცვისათვის: მინიმუმ 2.3 ჯანდაცვის მუშაკი 1000 მოსახლეზე. საქართველოში 2013 წელს ეს მაჩვენებელი ~8 იყო.

საანგარიშო წელს ქვეყანაში *ექიმებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი* (456.3) 4.7%-ით შემცირდა. ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემებით, ექიმებით უზრუნველყოფის მაჩვენებლის მიხედვით, საქართველო ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნებს შორის ერთ-ერთ წამყვან პოზიციას იკავებს (სურათი 3.1).

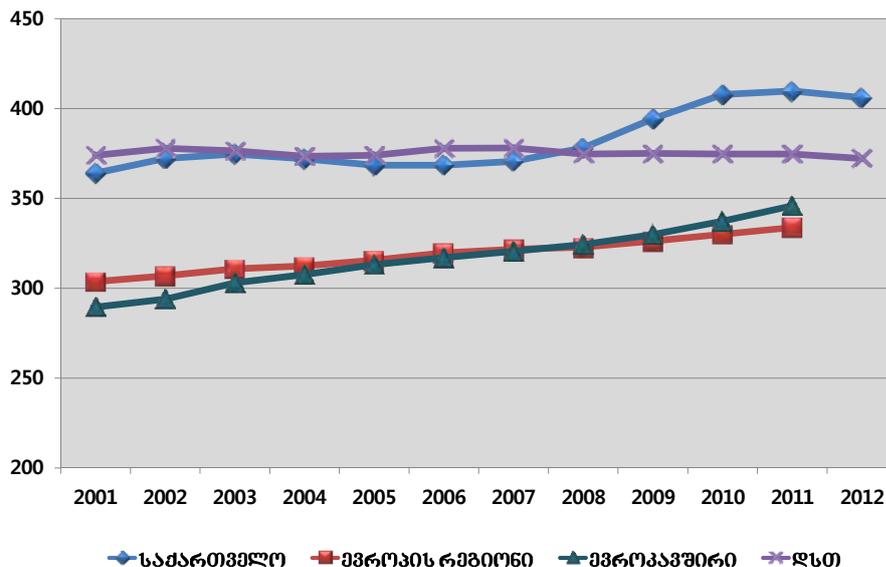
სურათი 3.1 ექიმების რაოდენობა 100000 მოსახლეზე, ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნები, ბოლო ხელმისაწვდომი წელი

წყარო: WHO HFADB

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის “ჯანმრთელობა ყველასათვის” მონაცემთა ბაზის თანახმად, ექიმებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელს გლობალურად ზრდის ტენდენცია ახასიათებს (სურათი 3.2).

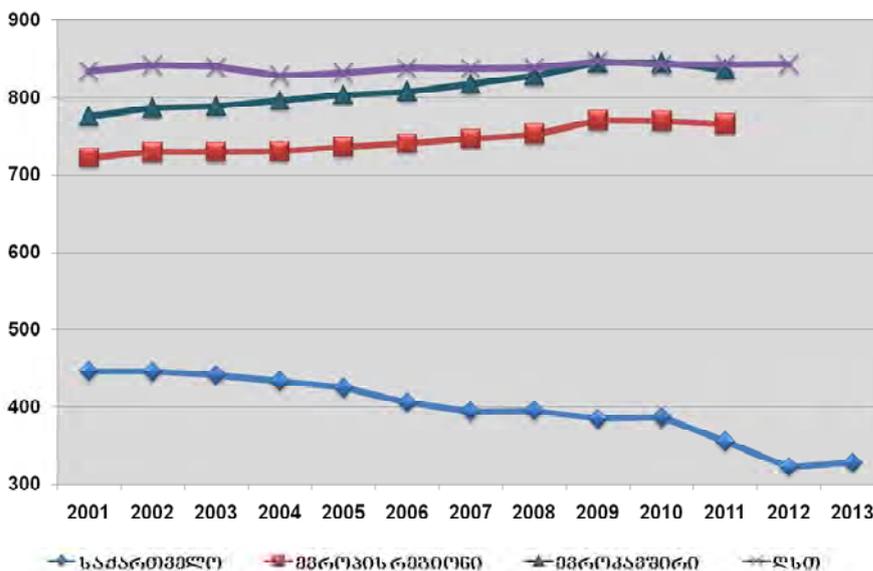
სურათი 3.2 ექიმებით უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე

წყარო: WHO HEADB, NCDC

საქართველოში 2003 წლიდან აღინიშნებოდა ექთნებით უზრუნველყოფის მაჩვენებლის კლების ტენდენცია. ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემებით, ექთნებით უზრუნველყოფის მაჩვენებლები ევროპის რეგიონში, ევროკავშირსა და დსთ-ს ქვეყნებში მნიშვნელოვნად აღემატებოდა საქართველოს მაჩვენებელს (სურათი 3.3).

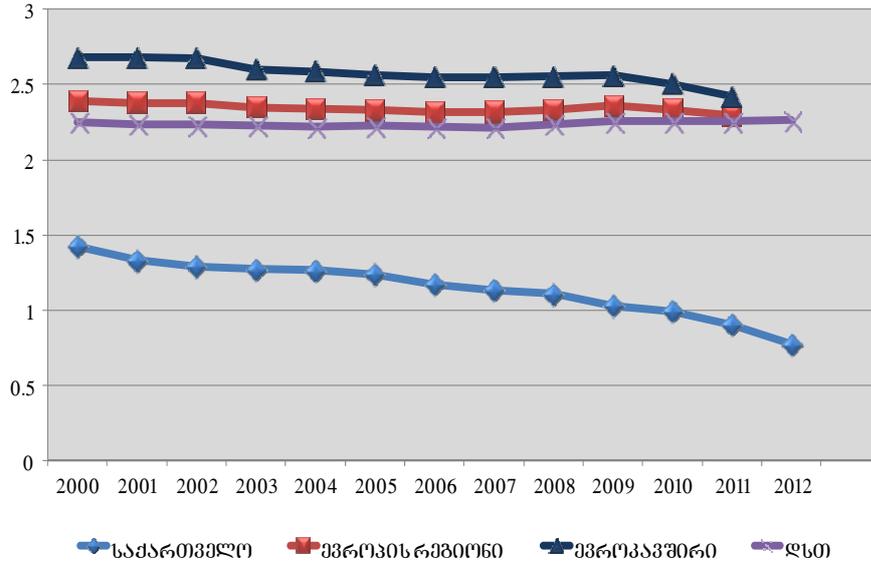
სურათი 3.3 ექთნებით უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე

წყარო: WHO HEADB, NCDC

სამედიცინო სერვისებით უზრუნველყოფის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ინდიკატორს ექთნების რაოდენობის ექიმების რაოდენობასთან შეფარდება წარმოადგენს (სურათი 3.4). ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ რეკომენდებული შეფარდება არის 4:1. 2013 წელს საქართველოში ექთნების ექიმებთან შეფარდების მაჩვენებელი ~1:1.6 (ჰოსპიტალურ სექტორში – 1:1).

სურათი 3.4 მიმდინარე და მკურნალობის უზარალობა

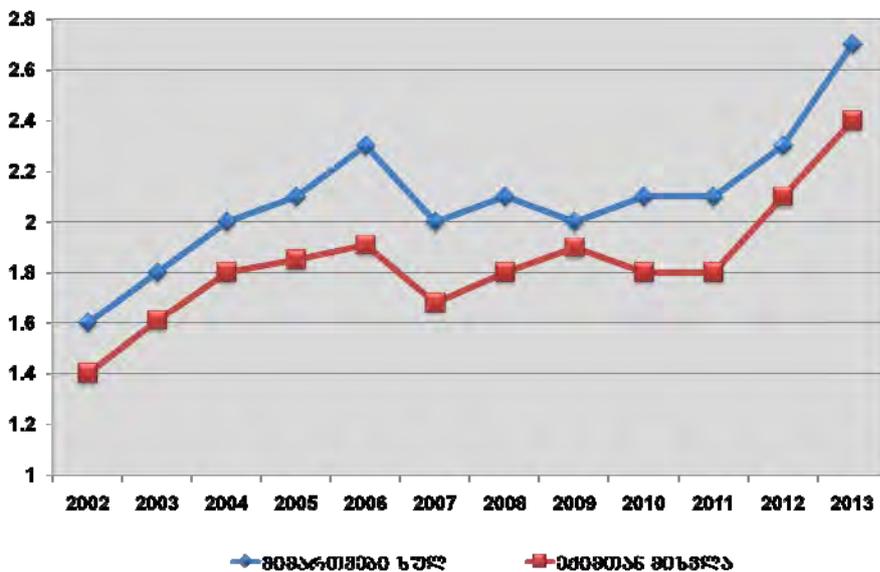

წყარო: WHO HFADB

ჯანდაცვის ქსელი

საქართველოში, უკანასკნელ წლებში დაფიქსირდა ამბულატორიულ-პოლიკლინიკურ დაწესებულებებში მიმართვათა რაოდენობის ზრდა. 2013 წელს მიმართვათა რაოდენობა ერთ სულ მოსახლეზე 2.7-ს შეადგენდა (სურათი 3.5).

სურათი 3.5 ამბულატორიულ-პოლიკლინიკურ დაწესებულებებში მიმართვათა რაოდენობა 1 სულ მოსახლეზე, საქართველო

ლათ-ს და ევროპის ქვეყნებთან შედარებით ეს მაჩვენებელი საკმაოდ დაბალია: ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის 2012 წლის მონაცემებით, ლათ-ს ქვეყნებისთვის მიმართვათა რაოდენობა ერთ სულ მოსახლეზე საშუალოდ 8.9-ს, ხოლო ევროპის რეგიონის ქვეყნებისთვის 2011 წლის მონაცემებით (ბოლო ხელმისაწვდომი წელი) - 7.7-ს შეადგენდა.

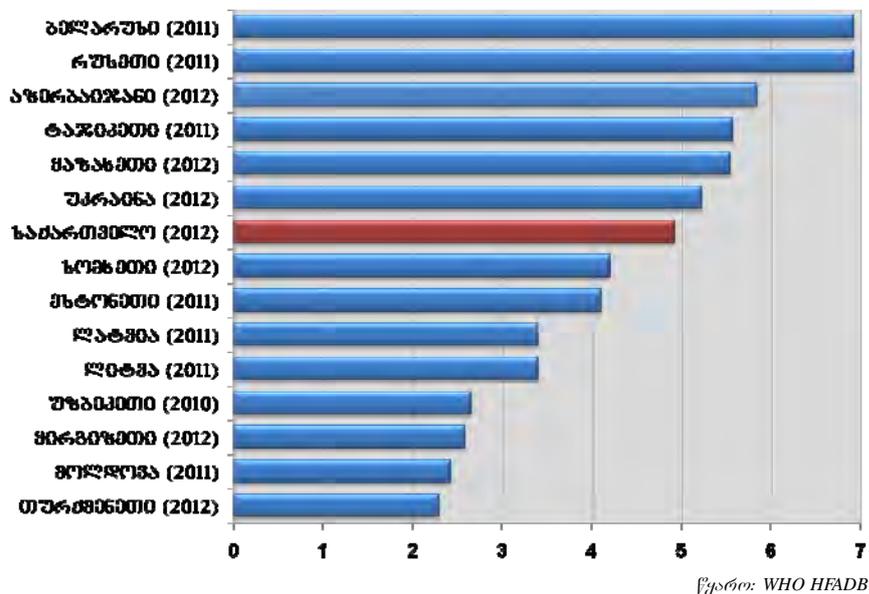
2013 წელს, წინა წელთან შედარებით, 14.7%-ით მოიმატა ამბულატორიული *ქირურგიული ოპერაციების* რიცხვმა.

2005-2013 წლების პერიოდში იზრდებოდა **სასწრაფო სამედიცინო დახმარების** გამოძახებათა რაოდენობა. 2013 წელს სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მიერ განხორციელებული გასვლების მთლიანი რაოდენობიდან 95.7%-ში დახმარება სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში იქნა გაწეული.

2013 წელს დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნულ ცენტრში დარგობრივი სტატისტიკური ანგარიშები წარმოადგინა 253 **სტაციონარული სერვისების მიმწოდებელმა დაწესებულებამ**.

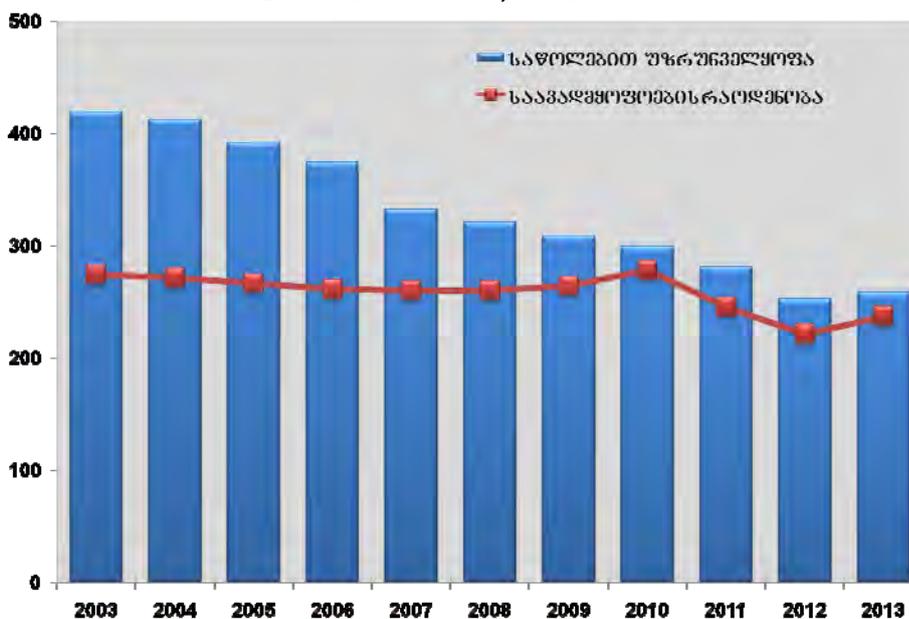
წარმოდგენილი ანგარიშების მიხედვით, საანგარიშო წელს საქართველოს მოსახლეობის უზრუნველყოფა (მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე) სტაციონარული დაწესებულებებით 5.6-ს შეადგენდა, რაც ნაკლებია, ვიდრე ყოფილი საბჭოთა კავშირის ზოგიერთ ქვეყანაში (სურათი 3.6).

სურათი 3.6 საავადმყოფოებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე, ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნები, ბოლო ხელმისაწვდომი წელი

სტაციონარული საწოლების რაოდენობამ, წინა წელთან შედარებით, 2.2%-ით მოიმატა (საწოლებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე 258.5) (სურათი 3.7), **საწოლზე დატვირთვამ** 181.3 შეადგინა.

სურათი 3.7 საწოლთა უზრუნველყოფის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე, საქართველო

2013 წელს სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებებში ჰოსპიტალიზებული იყო 389456 ავადმყოფი (*ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებელი* 8679.3). სტაციონარის ერთი ექიმი წელიწადში საშუალოდ 41 პაციენტს უწევდა მომსახურებას, რაც 2-ჯერ ნაკლებია, ვიდრე განვითარებულ ქვეყნებში.

ჰოსპიტალიზაციათა 19.1% ორსულობასთან, მშობიარობასა და ლოგინობის ხანასთან იყო დაკავშირებული, 17.5% - სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობებთან. 2013 წელს ზოგადი **ლეტალობა სტაციონარში** 2.3%-ს შეადგენდა (0-დან 15 წლამდე ასაკის ბავშვებში – 0.9%).

2013 წელს სტაციონარებში ჩატარდა 189478 **ოპერაცია** (მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე – 42.2; **ოპერაციის შემდგომი ლეტალობა** – 0.4%). 15 წლამდე ასაკის ბავშვებში ჩატარდა 15670 ოპერაცია (მაჩვენებელი 1000 ბავშვზე – 20.5; ლეტალობა – 0.4%).

ჩატარებული ოპერაციების სტრუქტურაში უმეტესი წილი ეკავა ოპერაციებს შარდსასქესო სისტემის (35.4%) და მუცლის ღრუს (20%) ორგანოებზე.

მენჯ-ბარძაყის და მუხლის სახსრების პროტეზირება 23.4%-ს შეადგენდა ძვალ-კუნთოვანი სისტემის ოპერაციებს შორის. 2012 წელთან შედარებით, ამ ტიპის ოპერაციების რაოდენობა 46.4%-ით გაიზარდა.

2013 წელს გულზე ჩატარდა 10661 ოპერაცია (29.2%-ით მეტი 2012 წელთან შედარებით), მათ შორის 628 ოპერაცია - ბავშვებში. გულზე ოპერაციების 4.5% ჩატარდა თანდაყოლილი მანკების გამო. ენდოვასკულური ბალონური დილატაცია 2.8%-ს, კარდიოსტიმულატორის იმპლანტირება 4.3%-ს, კორონარული არტერიების ანგიოპლასტიკა 20.1%-ს შეადგენდა. ინვაზიური ელექტროფიზიოლოგიის და აბლაციის მეთოდით ჩატარდა 201 ჩარევა.

გადაუდებელი ოპერაციების წილმა ჩატარებულ ოპერაციათა საერთო რაოდენობაში, წინა წელთან შედარებით, მოიმატა და 20.8% შეადგინა.

თავი 4.

მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობა

2013 წელს საქართველოში აღინიშნებოდა ზოგადი პრევალენტობის და ინციდენტობის მატეხის ტენდენცია როგორც მთლიან მოსახლეობაში, ასევე ბავშვებში.

ავადმყოფობათა ზოგადი პრევალენტობა და ინციდენტობა, საქართველო, 2008 - 2013

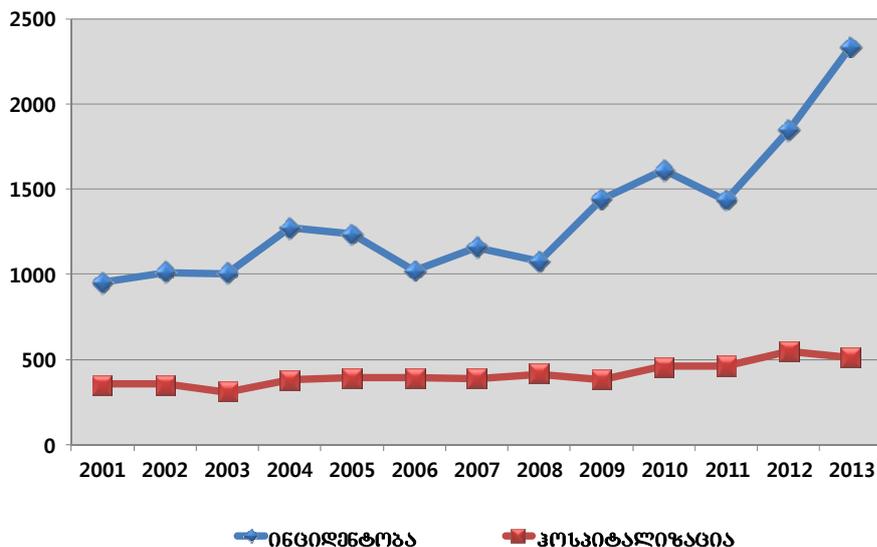
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
2008	1809208	41270.3	807497	18420.0
2009	2216203	50243.8	1169546	26514.9
2010	2206535	49553.9	1161137	26076.6
2011	2549198	56858.6	1276437	28470.3
2012	2878314	64095.0	1662851	37028.8
2013	3060289	68200.4	1795399	40011.6

ინფექციური ავადმყოფობები

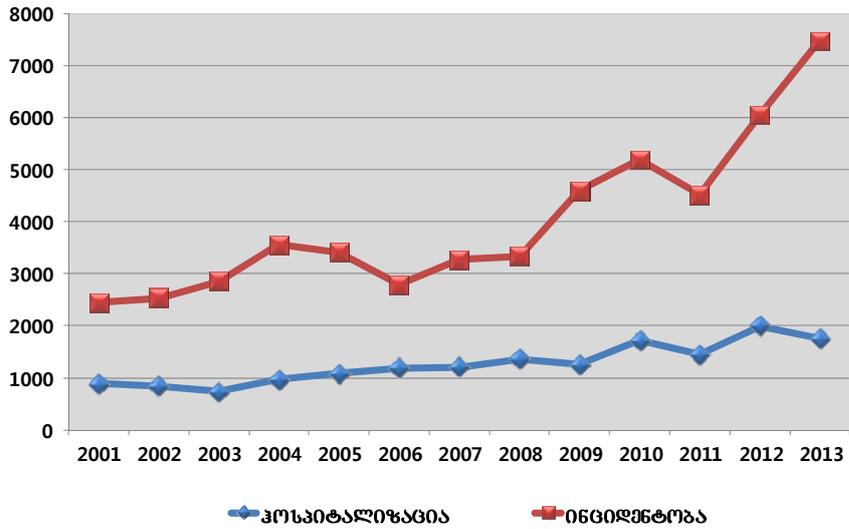
საქართველოში 2013 წელს *ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობების* ახალი შემთხვევების ზრდა აღინიშნებოდა: ინციდენტობის მაჩვენებელი მთლიან პოპულაციაში 26.4%-ით, ბავშვებში 23.3%-ით გაიზარდა (სურათი 4.1, სურათი 4.2).

ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობებით ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებლები მთლიან პოპულაციაში 6.8%-ით, ხოლო 0-15 წლის ასაკის ბავშვებში 11.8%-ით შემცირდა (სურათი 4.1, სურათი 4.2).

სურათი 4.1 ინფექციური და პარაზიტული დაავადებები, ინციდენტობა და ჰოსპიტალიზაცია, მაჩვენებლები 100000 მოსახლეზე, საქართველო

სურათი 4.2 ინფემციური და პარაზიტული დაავადებები, ინციდენტობა და კოსპიტალიზაცია ბავშვებში, მარეგისტრირებული 100000 ბავშვზე, საქართველო

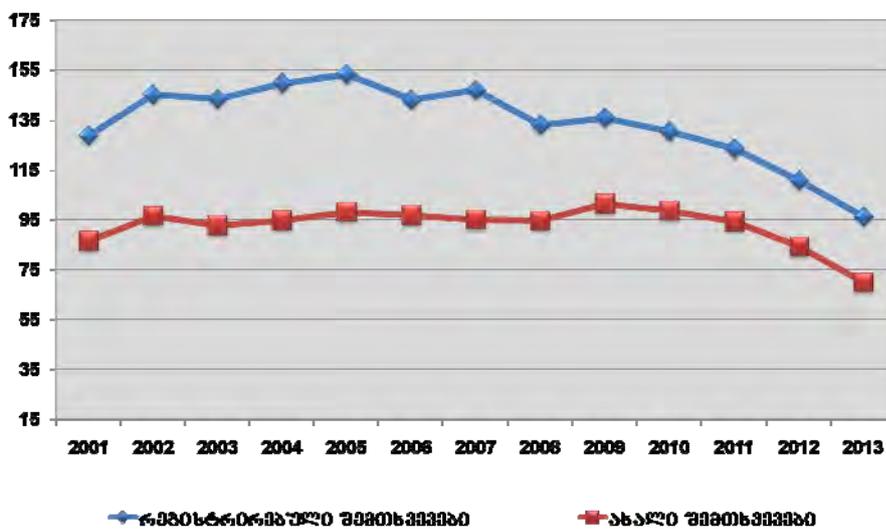

საანგარიშო წელს ბავშვთა კოსპიტალიზაციის ძირითად მიზეზს ნაწლავური ინფექციები წარმოადგენდა: კოსპიტალიზაციის წილი 0-15 წლამდე ასაკის ბავშვებში 64%-ს, ხოლო 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვებში – 68%-ს შეადგენდა.

ფილტვის და ფილტვბარემში ტუბერკულოზი*

2013 წელს საქართველოში აღირიცხა ყველა ფორმის ტუბერკულოზის 4318 შემთხვევა, მათ შორის 3357 ახალი შემთხვევა და 223 რელაფსი. ტუბერკულოზით ავადობის მაჩვენებლების კლება 2009 წლიდან დაფიქსირდა და ამ წლიდან რეგისტრირებული შემთხვევები 100000 მოსახლეზე 31.2%-ით, ხოლო ახალი შემთხვევები 100000 მოსახლეზე – 30.6%-ით შემცირდა (სურათი 4.3).

სურათი 4.3 ტუბერკულოზის რეგისტრირებული და ახალი შემთხვევები (მარეგისტრირებული 100000 მოსახლეზე, საქართველო)

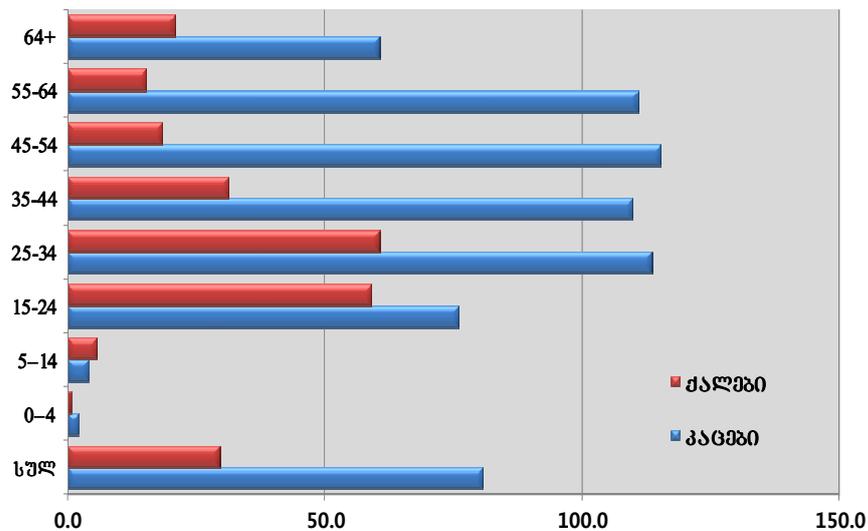

* დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ თავში “ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ათასწლეულის განვითარების მიზნები”.

ყველა ფორმის ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევების 78.5% ფილტვის ტუბერკულოზზე მოდიოდა.

ფილტვის ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევების 71.4% რეგისტრირებულია მამაკაცებში, მანვენებელი 2.7-ჯერ აღემატება იგივე მანვენებელს ქალებში. მამაკაცებში ახალი შემთხვევების მანვენებლები თითქმის ყველა ასაკობრივ ჯგუფში, ბავშვთა ასაკის გარდა, ბევრად აღემატებოდა იგივე ასაკობრივი ჯგუფების მანვენებლებს ქალებში. ორივე სქესისთვის ახალი შემთხვევების მანვენებელი მაქსიმუმს 25-34 წლის ასაკობრივ ჯგუფში აღწევდა (სურათი 4.4).

სურათი 4.4 ფილტვის ტუბერკულოზი, ახალი შემთხვევები სქესობრივ-ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით (მანვენებლები შემსაბამისი სქესის 100000 მოსახლეზე), საქართველო, 2013

მკურნალობის შედეგების მიხედვით, 12 თვის წინ რეგისტრირებული ფილტვის ახალი მგბ+ შემთხვევების წარმატებული მკურნალობის მანვენებელმა 74.4% შეადგინა.

12 თვის წინ რეგისტრირებული ფილტვის (მგბ+) ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევების DOTS-ის მკურნალობის შედეგები, საქართველო, 2009 – 2013

	2009	2010	2011	2012	2013
რეგისტრირებულ შემთხვევათა რაოდენობა	1868	2055	2143	2028	1647
<i>მათ შორის (%):</i>					
განკურნება	60.3	63.7	67.0	68.3	65.6
ღასრულეული მკურნალობა	13.2	11.6	9.5	7.7	8.8
უშედეგო მკურნალობა	4.4	3.5	1.9	3.1	4.3
გარდაიცვალა	2.8	3.1	2.9	2.3	2.0
შეწყვეტილი მკურნალობა	8.8	7.3	6.7	5.1	5.5
სხვა დაწესებულებებში გადასვლა	2.4	1.4	0.8	0.5	0.2
შეუფასებელი შემთხვევები	1.6	1.3	1.4	1.2	2.3
გადაყვანილია IV კატეგორიაში	6.6	8.1	9.8	11.7	11.3

ფილტვარეშე ტუბერკულოზის რეგისტრირებული შემთხვევების სტრუქტურაში ყველაზე დიდი წილი ტუბერკულოზურ პლევრიტზე (34.1%) მოდიოდა.

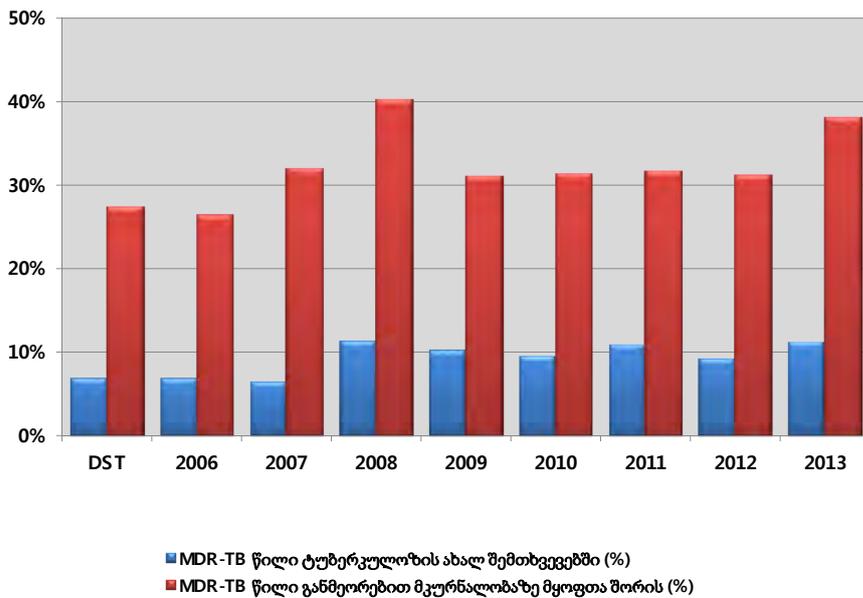
ფილტვბარემო ტუბერკულოზი, საქართველო, 2013

	რეგისტრირებული შემთხვევები		მათ შორის ახალი შემთხვევები	
	სულ	% საქართველოში რაოდენობიდან	სულ	% ახალ შემთხვევებში საქართველოში რაოდენობიდან
ფილტვბარემო ტუბერკულოზი	816	100	721	100
<i>მათ შორის:</i>				
ტვინის გარეშე ტუბერკულოზი	21	2.6	16	2.2
კვალსასართა ტუბერკულოზი	127	15.6	110	15.3
უროგენიტალური ტუბერკულოზი	100	12.3	75	10.4
ტუბერკულოზური ალვერიტი	279	34.2	260	36.1
ლიმფური კვანძების ტუბერკულოზი	211	25.9	195	27.0
სხვა ორგანოთა ტუბერკულოზი	77	9.4	65	9.0

ტვინის გარეშე ტუბერკულოზის 21 შემთხვევიდან ბაქტერიები არცერთი შემთხვევა არ არის აღრიცხული.

საქართველოში 2013 წელს მულტირეზისტენტული ტუბერკულოზის შემთხვევები ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევების 11.2%-ს შეადგენდა. მულტირეზისტენტული ტუბერკულოზის წილი წარსულში ნამკურნალევი შემთხვევების 38.1%-მდე გაიზარდა (სურათი 4.5).

სურათი 4.5 მულტირეზისტენტული ტუბერკულოზი

აივ-შიდსი*

საქართველოში 2013 წელს სიცოცხლეში პირველად დადგენილი აივ-ინფექციის დიაგნოზის 490 შემთხვევა გამოვლინდა (ინციდენტობის მაჩვენებელი – 10.9).

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
რეგისტრირებული შემთხვევები (კუმულაციური)	635	874	1152	1497	1835	2170	2609	3033	3715	4205
ახალი შემთხვევები	160	239	278	345	338	335	439	424	526	490
ინციდენტობის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	3.9	5.7	6.3	7.9	7.7	7.6	9.9	9.5	11.7	10.9
გარდაცვლილთა რაოდენობა (კუმულაციური)	108	161	204	261	300	366	456	572	682	747
გარდაიცვალა მიმდინარე წელს	39	53	43	57	39	66	90	116	110	65

* დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ თავში “ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ათასწლეულის განვითარების მიზნები”.

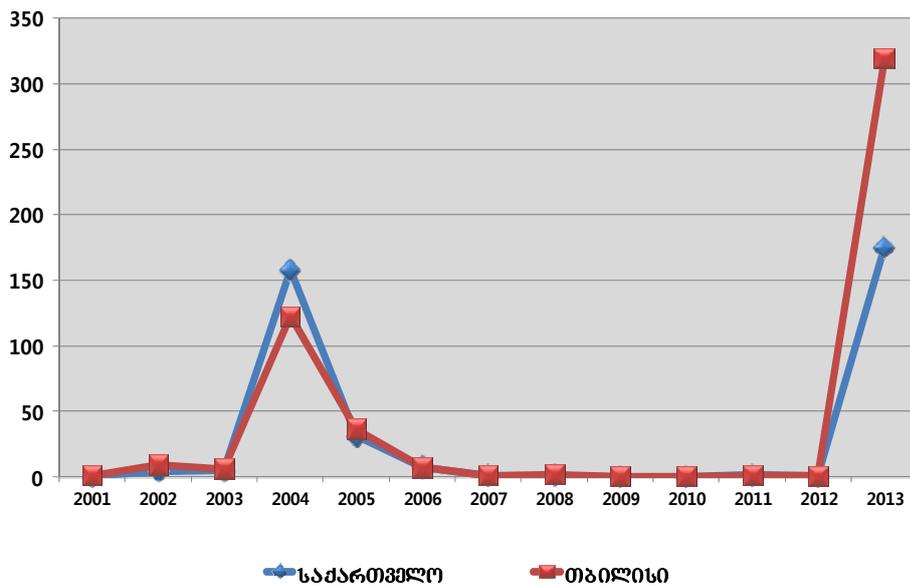
საანგარიშო წელს ახალი შემთხვევების 74.9% მამაკაცებზე მოდიოდა. დაავადების გადაცემის გზების მიხედვით ახალი შემთხვევების 35.5% ნარკოტიკების ინექციურ მომხმარებელზე, ხოლო 62.7% - სქესობრივ კონტაქტებზე მოდიოდა (მათ შორის 49.2%-ს ჰეტეროსექსუალური კონტაქტები შეადგენდა). ვერტიკალური გადაცემის (დედიდან შვილზე) 4 შემთხვევა აღირიცხა. შიდსის გვიანი გამოვლენის შემთხვევებს შორის გადაცემის გზების მიხედვით 43% ნარკოტიკების ინექციურ მოხმარებაზე და ~54% სქესობრივ კონტაქტებზე მოდიოდა.

2013 წელს აივ/შიდსით გარდაცვალების 96 შემთხვევა აღირიცხა, მათ შორის 67.7% აივ-ინფექციასთან იყო დაკავშირებული.

წითელა*

საქართველოში ისევე, როგორც ყველა ქვეყანაში, წითელა სავალდებულო რეგისტრაციას და ეპიდზედადამხედველობას ექვემდებარება. ქვეყანაში ავადობის მნიშვნელოვანი მატება დაფიქსირდა 2004 და 2013 წლებში. 2013 წლის პიკი (ინციდენტობა 175.4) განპირობებულია 2008 წელს იმუნიზაციის მასობრივი კამპანიის წარუმატებლობით, რის შედეგადაც მოხდა მოსახლეობის არაიმუნური ფენის დაგროვება, რაც წითელათი ავადობის ეპიდემიური მატების პირობა გახდა (სურათი 4.6).

სურათი 4.6 წითელა, ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე

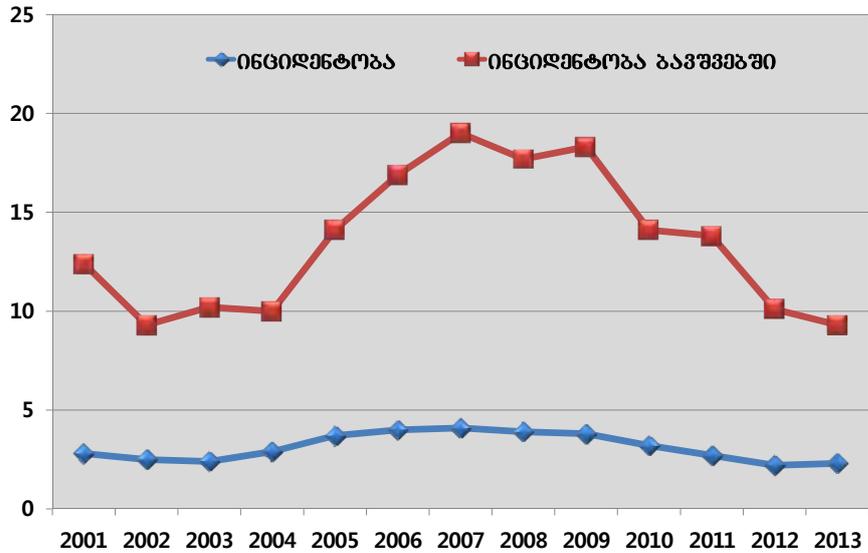

ვისცერული ლეიშმანიოზი

2013 წელს საქართველოში დაფიქსირდა **ლეიშმანიოზის** 104 შემთხვევა; 2007 წელთან შედარებით ლეიშმანიოზის ინციდენტობის მაჩვენებელი 43.9%-ით არის შემცირებული. ბავშვებში ინციდენტობის მაჩვენებელი შემცირდა 51%-ით (სურათი 4.7).

* დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ თავში “ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ათასწლეულის განვითარების მიზნები”.

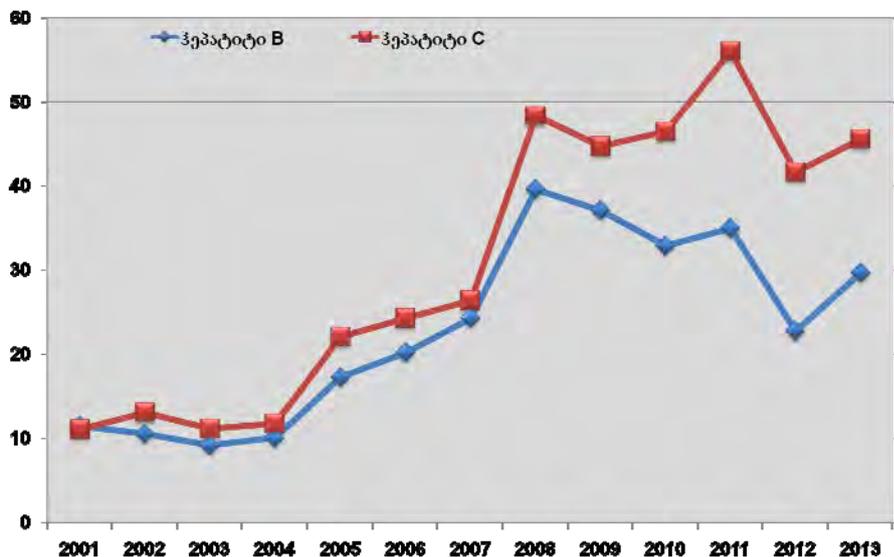
სურათი 4.7 ლეიშმანიოზი, ინციდენტობა, მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე, საქართველო

ვირუსული ჰეპატიტები B და C

2013 წელს წინა წელთან შედარებით, საქართველოში **B ვირუსული ჰეპატიტის** ინციდენტობის მანვენებელი დაახლოებით 30%-ით, ხოლო **C ვირუსული ჰეპატიტის** ინციდენტობამ 9.6%-ით გაიზარდა (სურათი 4.8).

სურათი 4.8 B და C ჰეპატიტების ინციდენტობის მაჩვენებლები 100000 მოსახლეზე, საქართველო

B ჰეპატიტის რეგისტრირებულ შემთხვევათა შორის მწვავე ჰეპატიტის შემთხვევების წილი 16.4%-ს შეადგენდა. C ჰეპატიტის ახალი შემთხვევებიდან 9.4% მწვავე შემთხვევებზე, ხოლო 90.6% - ახლად გამოვლენილ ქრონიკულ შემთხვევებზე მოდიოდა. ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით B და C ჰეპატიტების ავადობის მაქსიმალური მანვენებელი 30-59 წლის მოსახლეობაში აღინიშნებოდა.

არაგადამდები ავადმყოფობები

არაგადამდები ავადმყოფობები, როგორცაა სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები, კიბო, დიაბეტი და ქრონიკული რესპირატორული დაავადებები, განაპირობებს სიკვდილის 63%-ს მთელ მსოფლიოში. ყოველწლიურად 36 მილიონი ადამიანი იღუპება არაგადამდები დაავადებებით, მათ შორის 9 მილიონი - 60 წლამდე ასაკში, რაც დიდ სოციალურ-ეკონომიკურ ზიანს აყენებს თითოეულ ქვეყანას, განსაკუთრებით კი - განვითარებად ქვეყნებს. საქართველოში სიკვდილობის 94% განპირობებულია არაგადამდები დაავადებებით და ტრავმებით, სიკვდილის მიზეზთა 69% გულ-სისხლძარღვთა დაავადებებზე მოდის.

როგორც წესი, არაგადამდები ავადმყოფობების განვითარებას საფუძვლად უდევს მოდიფიცირებადი რისკ-ფაქტორები, როგორცაა თამბაქოს მოხმარება, ალკოჰოლის ჭარბი მოხმარება, არაჯანსაღი კვება, არასაკმარისი ფიზიკური აქტივობა, ჭარბი წონა, არტერიული წნევის ციფრების, გლუკოზის ან/და ქოლესტეროლის დონის მატება სისხლში.

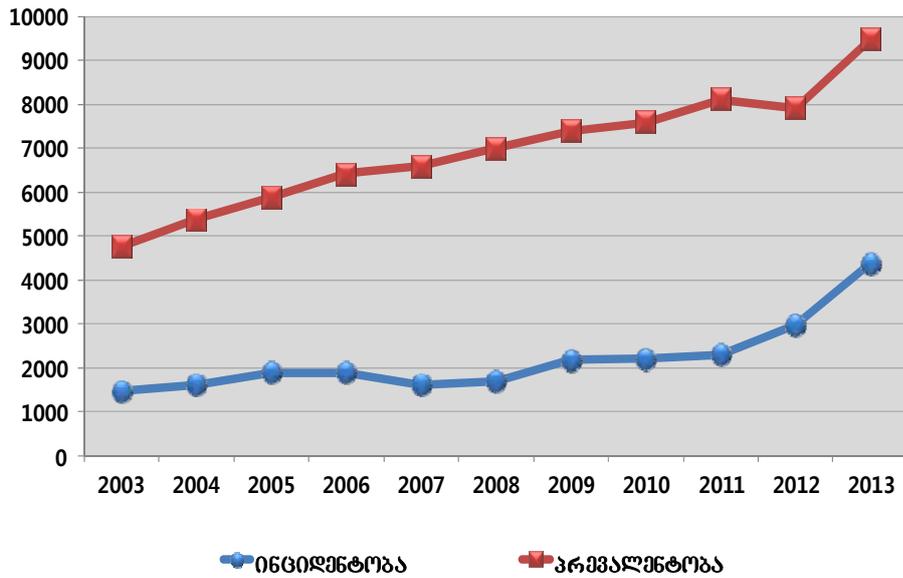
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ბოლო მონაცემებით:

- 2030 წლისთვის *სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების* (უმეტესად გულის ავადმყოფობები და ინსულტი) შედეგად გარდაცვლილი ადამიანების რიცხვი 23.3 მილიონს მიაღწევს;
- სისხლის მიმოქცევის ავადმყოფობების პრევენცია შესაძლებელია რისკ-ფაქტორების ექსპოზიციის შემცირების გზით;
- ყოველწლიურად სიკვდილის ყველა ადრიცხული შემთხვევის 16.5% (9.4 მილიონი გარდაცვლილი) უკავშირდება მაღალ არტერიულ წნევას, მათ შორის ინსულტით გამოწვეულ სიკვდილზე მოდის 51%, ხოლო გულის იშემიურ დაავადებაზე - 45%.

საქართველოში 2013 წელს აღინიშნა სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების ახალი შემთხვევების და რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობის მკვეთრი მატება, რაც სავარაუდოდ, საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის მოსარგებლედ ბენეფიციართა რაოდენობის ზრდასთან არის დაკავშირებული (სურათი 4.9).

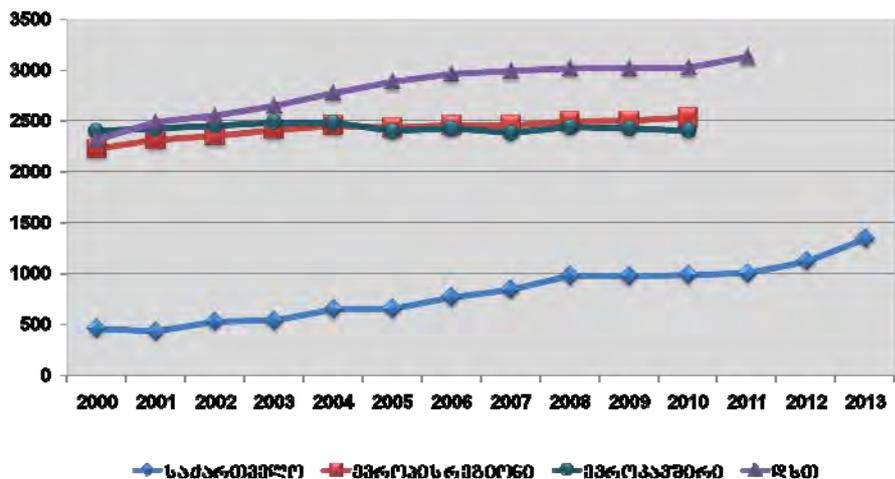
სურათი 4.9 სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება, საქართველო

საანგარიშო წელს სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების სტრუქტურაში 64.1% ჰიპერტენზიულ ავადმყოფობაზე მოდიოდა (პრევალენტობა – 6074.6, ინციდენტობა – 2889.5), 21.4% - გულის იშემიურ ავადმყოფობებზე (პრევალენტობა – 1975.9, ინციდენტობა – 755.8), 3.6% - ცერებროვასკულურ ავადმყოფობებზე (პრევალენტობა – 339.4 ინციდენტობა – 138.0).

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობებით ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებელი ზრდის დინამიკით ხასიათდებოდა. ჰოსპიტალიზაციის დონე 100000 მოსახლეზე 1341.0-ს შეადგენდა, რაც თითქმის 3-ჯერ ნაკლები იყო დსთ-ს და ევროკავშირის ქვეყნების ბოლო ხელმისაწვდომ მონაცემებთან შედარებით (სურათი 4.10).

სურათი 4.10 სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობებით ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე

წყარო: WHO HFADB & NCDC

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობებით ლეტალობის მაჩვენებელი 5.9%-ს შეადგენდა. მაღალი ლეტალობა აღინიშნა ავადმყოფობათა შემდეგ ჯგუფებში: ფილტვისმიერი გული და ფილტვში სისხლის მიმოქცევის მოშლა (ლეტალობა – 17.8), ცერებროვასკულური ავადმყოფობები (ლეტალობა – 17.9), კერძოდ, ინტრაკრებრული

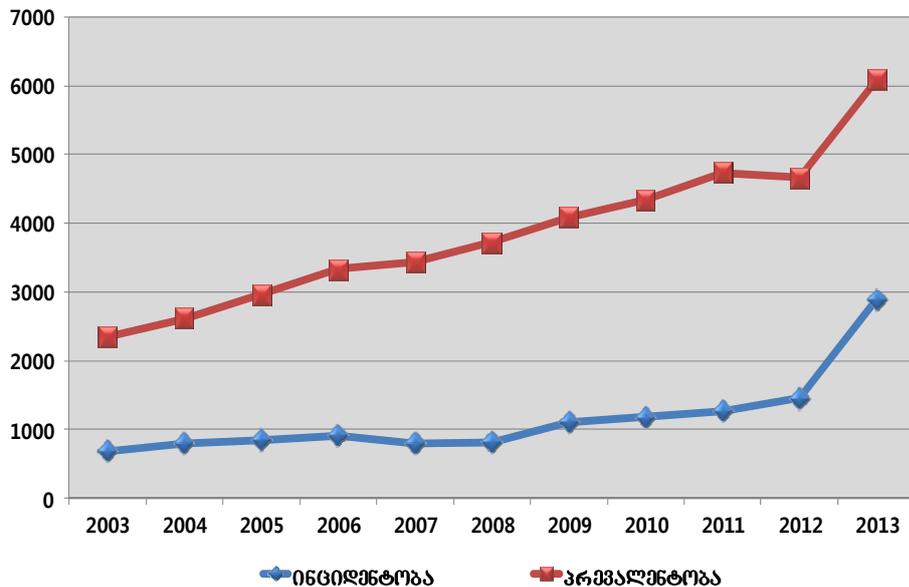
და სხვა ინტერაქტიული არატრავმული სისხლჩაქცევების ჯგუფი (ლეტალობა - 31.2) და სუბარაქნოიდული სისხლჩაქცევა (ლეტალობა - 21.3).

ჰიპერტონული ავადმყოფობა

2012 წელთან შედარებით, საქართველოში აღინიშნა *ჰიპერტონული ავადმყოფობის* ინციდენტობის და პრევალენტობის მკვეთრი მატება (სურათი 4.11).

სისხლის მიმოქცევის ავადმყოფობების გავრცელების მაჩვენებლების ზრდა ძირითადად ჰიპერტონული ავადმყოფობის გავრცელების მაჩვენებლების ზრდით არის განპირობებული.

სურათი 4.11 ჰიპერტონული ავადმყოფობის გავრცელება, საქართველო

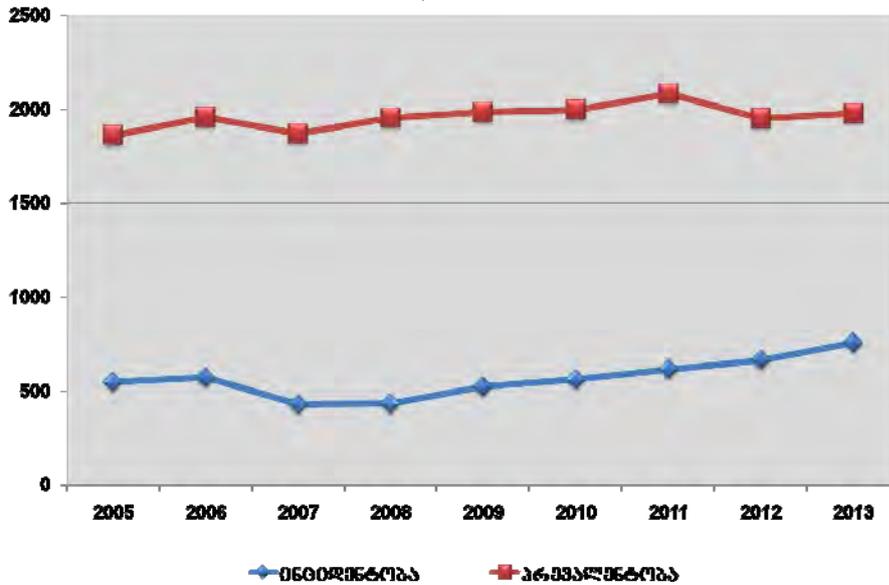

გულის იშემიური ავადმყოფობები

გულის იშემიური ავადმყოფობები სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობათა სტრუქტურაში მეორე ადგილს იკავებს და შემთხვევათა რაოდენობის 20.9%-ს შეადგენს.

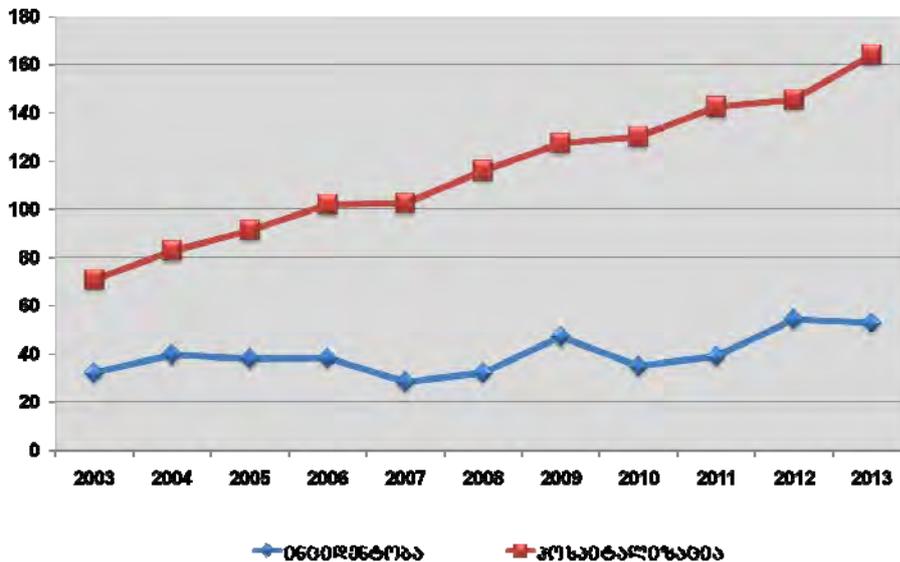
2013 წელს დაფიქსირდა გულის იშემიური ავადმყოფობების ინციდენტობის ზრდა (მაჩვენებელი - 755.3) (სურათი 4.12), რაც დაკავშირებულია სტენოკარდიის ინციდენტობის ზრდასთან (14%-ით).

სურათი 4.12 გულის იშემიური ავადმყოფობების გავრცელება, საქართველო

გულის იშემიური ავადმყოფობების ~1/3 სტენოკარდიაზე მოდიოდა, 2.9% - მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტზე. 2013 წელს საქართველოში მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტის ინციდენტობა 2.8%-ით შემცირდა ჰოსპიტალიზაციის ზრდის ფონზე (ინციდენტობის მაჩვენებელი – 52.7; ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებელი – 163.9) (სურათი 4.13).

სურათი 4.13 მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტი, ინციდენტობის და ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებლები 100000 მოსახლეზე, საქართველო

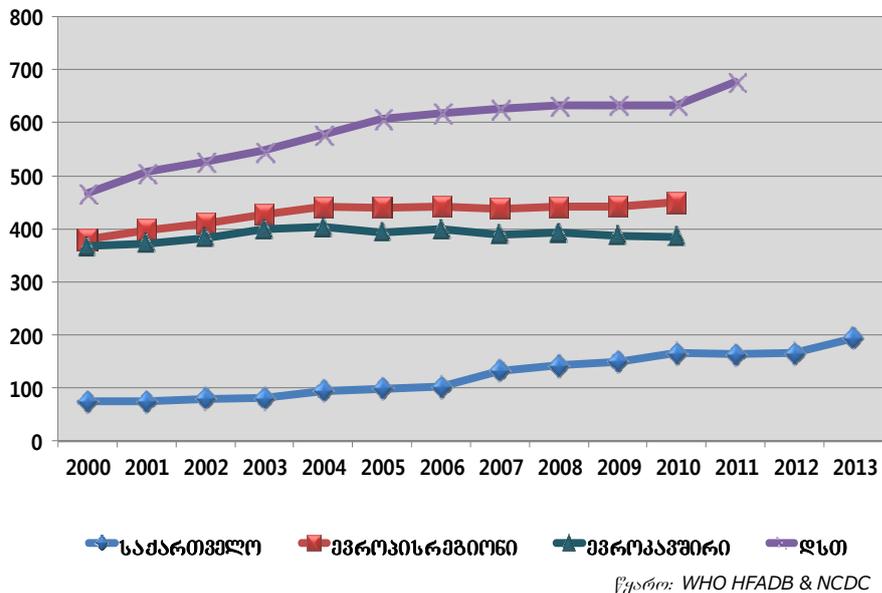
მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტის დიაგნოზით ჰოსპიტალიზებულ იქნა 7355 პაციენტი, მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტით ლეტალობის მაჩვენებელი შემცირდა 8.5%-ით და 7.1% შეადგინა. მიოკარდიუმის განმეორებითი ინფარქტით ლეტალობა 3.4%-ს შეადგენდა.

ცერებროვასკულური ავადმყოფობები

უკანასკნელი წლების განმავლობაში ცერებროვასკულური ავადმყოფობებით ჰოსპიტალიზაციათა მაჩვენებელი საქართველოში სტაბილურ მნიშვნელობას

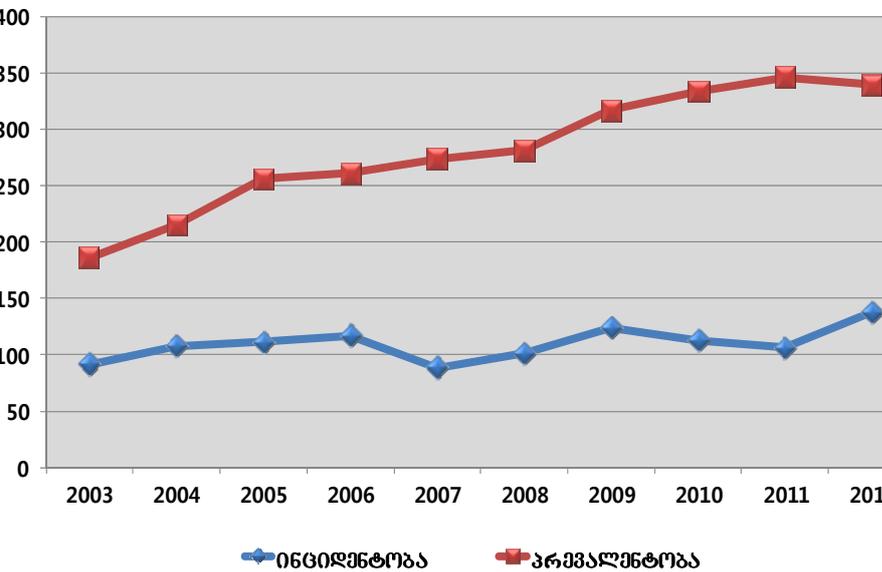
ინარჩუნებდა, 2013 წელს აღინიშნებოდა მაჩვენებლის 16.7%-ანი მატება, თუმცა, ევროპის და დსთ-ს ქვეყნებთან შედარებით ის ისევ დაბალია (სურათი 4.14).

სურათი 4.14 ცერებროვასკულური ავადმყოფობის დიაგნოზით ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე

2013 წელს, საქართველოში ცერებროვასკულური ავადმყოფობებით ჰოსპიტალიზაციის სტრუქტურაში 50.6% თავის ტვინის ინფარქტზე მოდიოდა.

სურათი 4.15 ცერებროვასკულური ავადმყოფობები, ინციდენტობის და კრევალენტობის მაჩვენებლები 100000 მოსახლეზე, საქართველო

ავთვისებიანი სიმსივნეები

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ბოლო მონაცემებით:

- 2012 წელს მსოფლიო მასშტაბით კიბოს შემთხვევის რაოდენობა 14 მილიონს შეადგენს. პროგნოზული გათვლებით 2030 წლისთვის მოსალოდნელია კიბოს შემთხვევების მატება 22 მლნ-მდე;
- მსოფლიოში სიკვდილის წამყვან მიზეზებს შორის კიბოს შედეგად 2012 წელს გარდაცვლილთა რიცხვმა 8.2 მილიონს მიაღწია;
- სიმსივნეებით გამოწვეული სიკვდილიანობის სტრუქტურაში ყოველწლიურად იზრდება ფილტვის, ღვიძლის, კუჭის, ძუძუს და კოლორექტური კიბოს წილი;

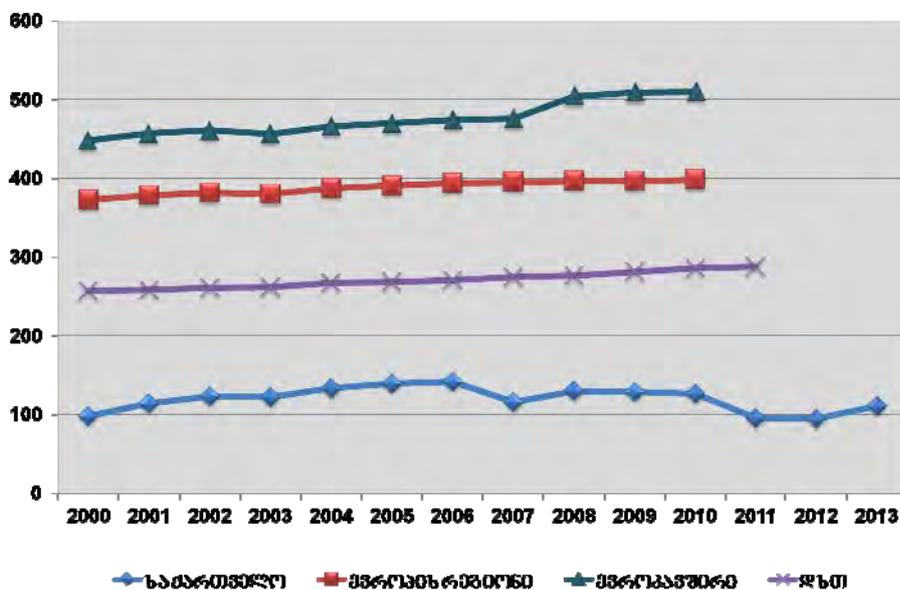
- კიბოს გავრცელების სურათი მამაკაცებში და ქალებში განსხვავებულია;
- კიბოთი გამოწვეული სიკვდილის შემთხვევების 30%-მდე წარმოადგენს ქცევითი და საკვებისმიერი რისკ-ფაქტორების უგულვებელყოფის შედეგს - სხეულის მასის მაღალი ინდექსი, ხილისა და ბოსტნეულის მცირე რაოდენობით მიღება, დაბალი ფიზიკური აქტივობა, თამბაქოს მოხმარება და ალკოჰოლის ჭარბი მოხმარება;
- თამბაქოს მოხმარება კიბოს განვითარების უმნიშვნელოვანეს რისკ-ფაქტორს წარმოადგენს, დაბალი და საშუალო შემოსავლების მქონე ქვეყნებში სწორედ ამით არის განპირობებული კიბოს მიზეზით გარდაცვალებების 20% და ფილტვის კიბოს შედეგად სიკვდილის 70%;
- დაბალი და საშუალო შემოსავლების მქონე ქვეყნებში კიბოს სიკვდილიანობის სტრუქტურაში 20% C და B ვირუსული ჰეპატიტით და პაპილომა ვირუსით გამოწვეული კიბოს შემთხვევებზე მოდის;
- მსოფლიოში კიბოს ახალი შემთხვევების 60%-ზე მეტი ფიქსირდება აფრიკაში, აზიაში და ცენტრალურ და სამხრეთ ამერიკაში. კიბოთი გამოწვეული სიკვდილის 70%-მდე ამავე რეგიონებში აღირიცხება.

საქართველოში უკანასკნელ წლებში აღინიშნებოდა დისპანსერული აღრიცხვიანობის სისტემის მოშლა და ონკოლოგიური ავადმყოფების ოჯახის ექიმებთან მეთვალყურეობაზე გადაცემა, რამაც გამოიწვია **ავთვისებიანი სიმსივნეების** გავრცელების რეალური სურათის დამახინჯება. 2010 წლიდან 2012 წლის ჩათვლით აღინიშნებოდა ათვისებიანი სიმსივნეების გავრცელების მანევრებლების მნიშვნელოვანი კლება, რაც აღრიცხვიანობის მნიშვნელოვანი ხარვეზებით იყო განპირობებული.

2013 წელს, წინა წელთან შედარებით, საქართველოში ათვისებიანი ახალწარმონაქმნების ინციდენტობის მანევრებელი 16.8%-ით გაიზარდა (110.1 ახალი შემთხვევა იყო რეგისტრირებული 100000 მოსახლეზე), რაც სამედიცინო მომსახურების მიღების ხელმისაწვდომობით შეიძლება აიხსნას (სურათი 4.16). ათვისებიანი ახალწარმონაქმნების ახალი შემთხვევების 55.6% რეგისტრირებულია ქალებში.

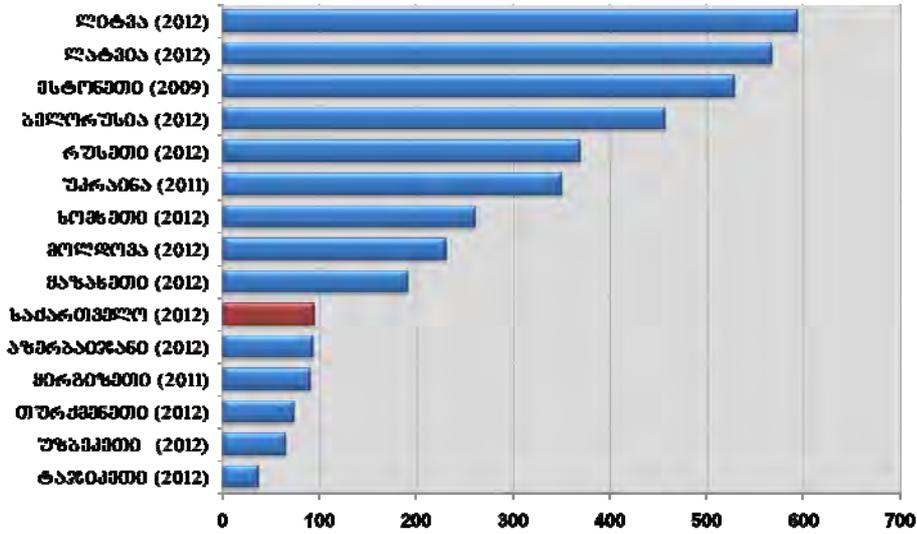
ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემებით, საქართველოში ათვისებიანი სიმსივნეების ინციდენტობის მანევრებლები მნიშვნელოვნად დაბალია დსთ-ს და ევროპის ქვეყნებთან შედარებით (სურათი 4.16, სურათი 4.17).

სურათი 4.16 ათვისებიანი სიმსივნეების ინციდენტობის მანევრებელი 100000 მოსახლეზე

წყარო: WHO HFADB & NCDC

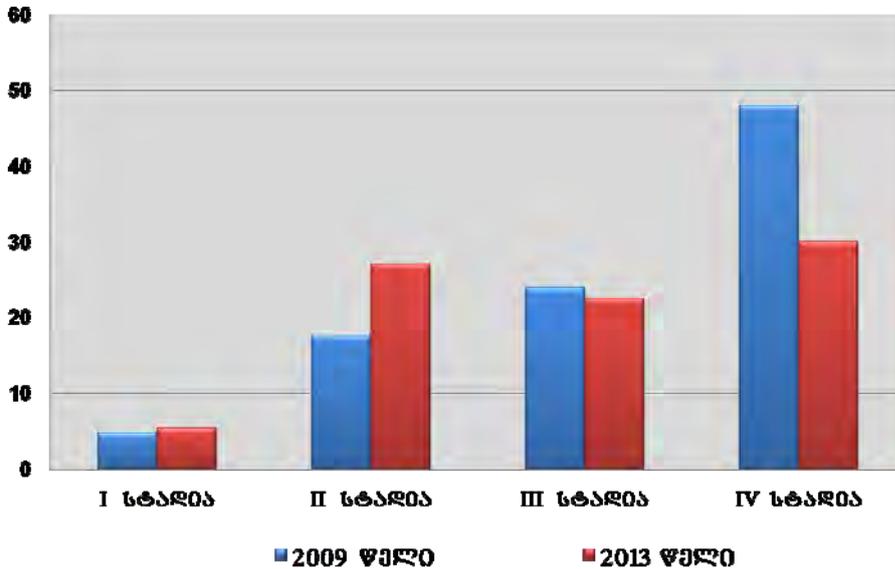
სურათი 4.17 ავთვისებიანი სიმსივნეების ინციდენტობა, ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნები, ბოლო ხელმისაწვდომი წელი

წყარო: WHO HFADB

უკანასკნელი წლების განმავლობაში ახლად გამოვლენილი ავთვისებიანი სიმსივნეების საერთო რაოდენობაში გაიზარდა I და II სტადიაზე გამოვლენილი შემთხვევების წილი და შესაბამისად შემცირდა III და IV სტადიაზე გამოვლენის წილი (სურათი 4.18).

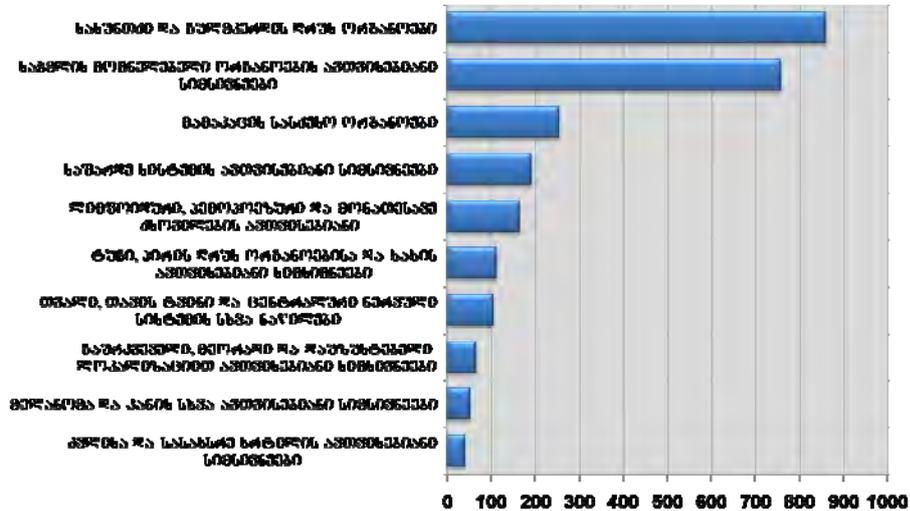
სურათი 4.18 ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნების ახალი შემთხვევების განაწილება სტადიების მიხედვით (%), საქართველო

2013 წელს საქართველოში ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნის დიაგნოზით პოსპიტალიზებული იყო 8885 პაციენტი (ლეტალობის მაჩვენებელი – 5.3%), მათ შორის 255 ბავშვი (ლეტალობის მაჩვენებელი – 6.3%). საანგარიშო წელს ავთვისებიანი სიმსივნეებით დაავადებულთა კონტინგენტიდან 11.1% გარდაიცვალა. ეს მაჩვენებელი თითქმის არ განსხვავდება წინა წლის მაჩვენებლისგან. გარდაცვლილთა 38.8%-ს დიაგნოზის დადგენიდან პირველ წელს გარდაცვლილები შეადგენდნენ.

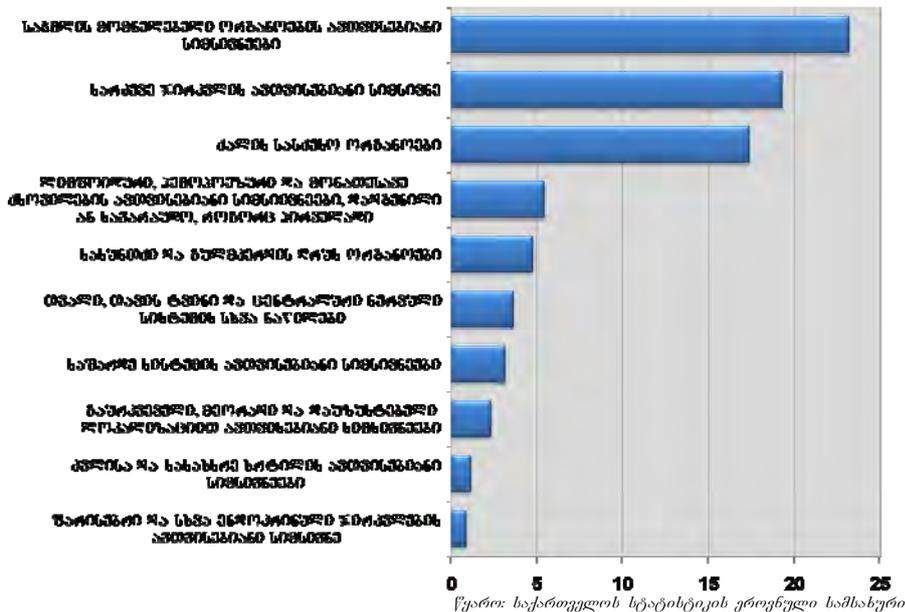
მამაკაცებში ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნებით გამოწვეული სიკვდილიანობის ძირითადი მიზეზებია ფილტვის კიბო და საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნები, ქალებში - საჭმლის მომნელებელი სისტემის და სარძევე ჯირკვლის ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნები (სურათი 4.19, სურათი 4.20).

სურათი 4.19 ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნებით გამოწვეული სიკვდილიანობის ათი ძირითადი მიზეზი მამაკაცებში, საქართველო, 2013

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

სურათი 4.20 ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნებით გამოწვეული სიკვდილიანობის ათი ძირითადი მიზეზი ქალებში, საქართველო, 2013

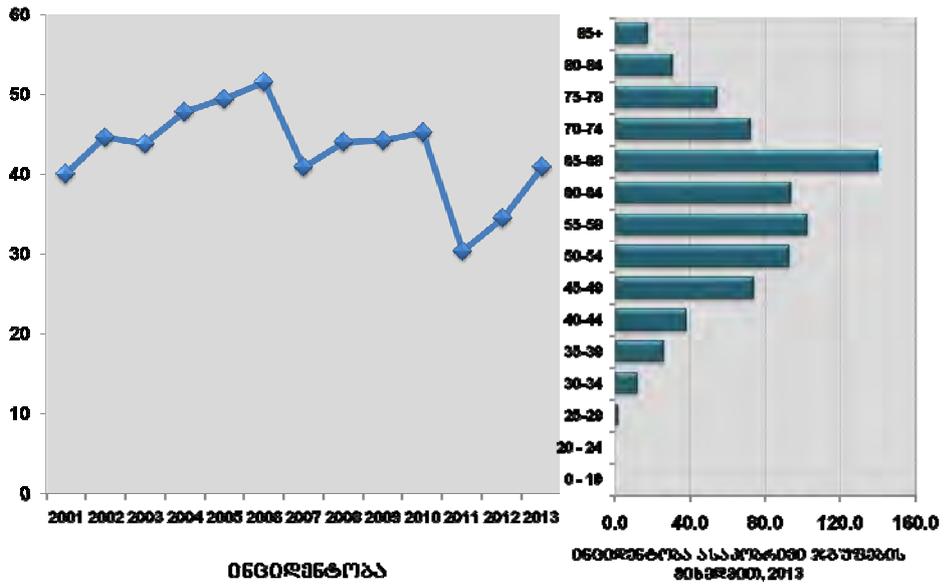
წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

სარძევე ჯირკვლის კიბო

2013 წელს რეგისტრირებულია *სარძევე ჯირკვლის ავთვისებიანი სიმსივნის* 972 ახალი შემთხვევა (ინციდენტობა – 19.7), მათ შორის 12 - მამაკაცებში. წლის ბოლოს აღრიცხვაზე იმყოფებოდა 6123 ავადმყოფი (პრევალენტობა – 136.5).

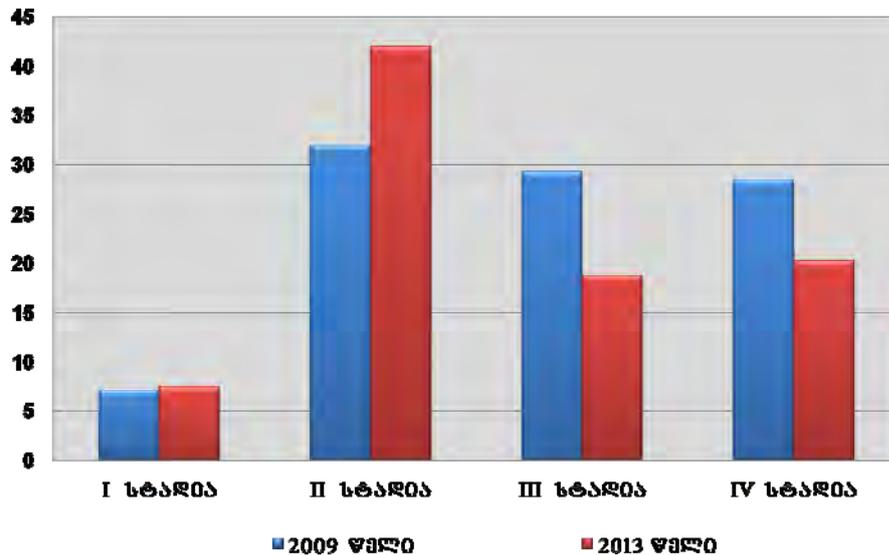
ქალებში ავთვისებიანი სიმსივნეების ახალი შემთხვევების სტრუქტურის 34.9% სარძევე ჯირკვლის ავთვისებიანი სიმსივნეებზე მოდიოდა. ინციდენტობის მაჩვენებელმა წინა წელთან შედარებით 18.6%-ით მოიმატა (სურათი 4.21).

სურათი 4.21 სარკვევ ჯირკვლის სიმსივნეების ინციდენტობის მარკინებელი ქალაქში, საქართველო

უკანასკნელი წლების განმავლობაში სარკვევ ჯირკვლის ახლად გამოვლენილი ავთვისებიანი სიმსივნეების საერთო რაოდენობაში მნიშვნელოვნად გაიზარდა I და II სტადიაზე გამოვლენილი შემთხვევების წილი და შესაბამისად შემცირდა III და IV სტადიაზე გამოვლენის წილი (სურათი 4.22). 2013 წელს სარკვევ ჯირკვლის ახლად გამოვლენილი ავთვისებიანი სიმსივნეების საერთო რაოდენობაში I და II სტადიაზე გამოვლენის წილმა თითქმის 50% შეადგინა.

სურათი 4.22 სარკვევ ჯირკვლის ავთვისებიანი ახალწამონაშენების ახალი შემთხვევების განაწილება სტადიების მიხედვით (%), საქართველო

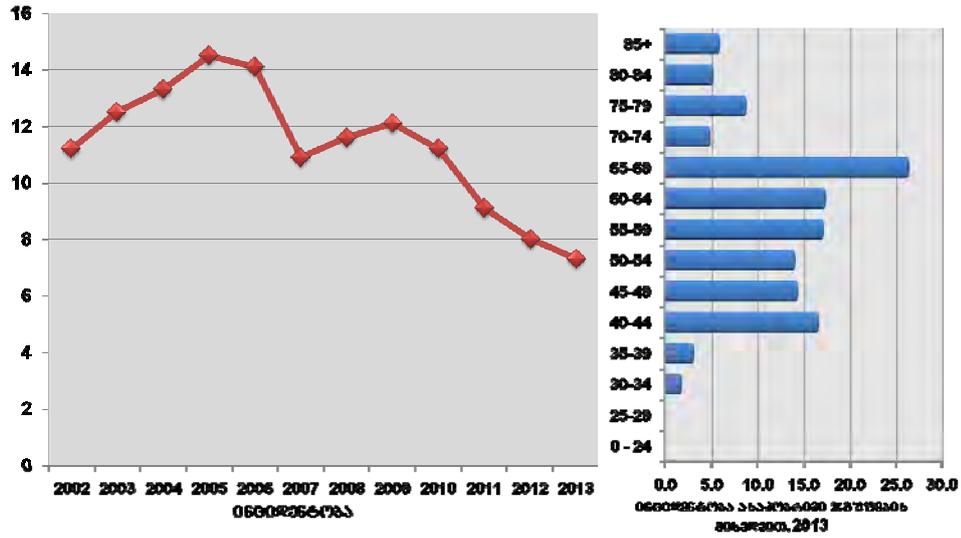

საშვილოსნოს ყელის კიბო

2013 წელს სიცოცხლეში პირველად დადგენილი *საშვილოსნოს ყელის ავთვისებიანი სიმსივნეების* დიაგნოზით აღრიცხული იყო 172 ავადმყოფი, ინციდენტობის მაჩვენებელი 2009 წელთან შედარებით 39.6%-ით შემცირდა (სურათი 4.23). წლის ბოლოს აღრიცხვაზე 1537 ავადმყოფი იმყოფებოდა (პრევალენტობა – 65.5).

სურათი 4.23

საშიფლოსნოს ყელის ავთვისებიანი სიმსივნეების ინციდენტობის მაჩვენებელი, საქართველო

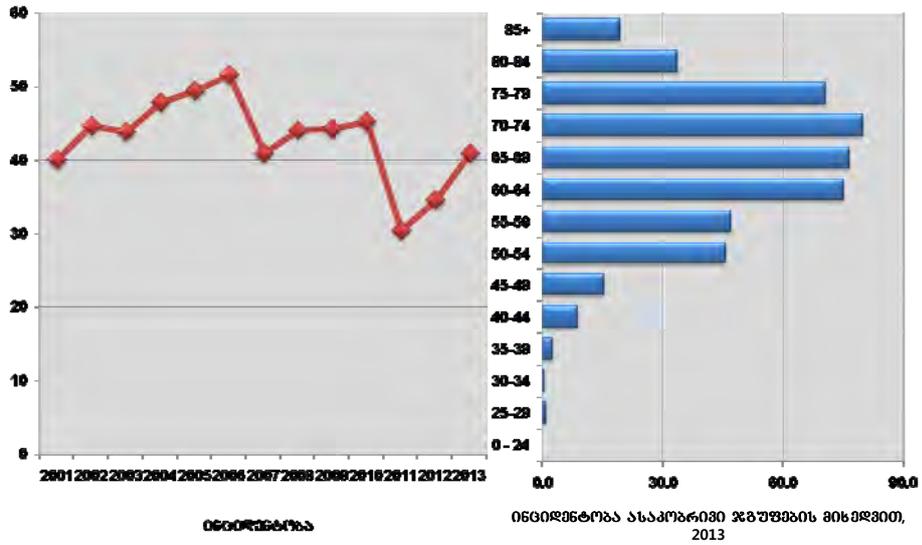

2013 წელს საშიფლოსნოს ყელის ახლად გამოვლენილი ავთვისებიანი სიმსივნეების საერთო რაოდენობაში I და II სტადიებზე გამოვლენის წილმა წინა წელთან შედარებით მოიმატა და გახდა 13.3% და 26.7% შესაბამისად. ახლად გამოვლენილი შემთხვევებიდან დიაგნოზის დადგენიდან პირველ წელს გარდაიცვალა 29 ქალი, რაც აღნიშნული ჯგუფის 16.9% შეადგენს.

ტრაქეა, ბრონქების და ფილტვის კიბო

2013 წლის ბოლოს ტრაქეა, ბრონქების და ფილტვის ავთვისებიანი სიმსივნეების დიაგნოზით აღრიცხვაზე იმყოფებოდა 1233 ავადმყოფი (პრევალენტობა – 27.5). სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით რეგისტრირებულ ავადმყოფთა შორის 83.9% მამაკაცი იყო (ინციდენტობა მამაკაცებში – 18.9). ინციდენტობის მაჩვენებელი, წინა წელთან შედარებით, 18.6%-ით გაიზარდა (სურათი 4.24). მამაკაცებში ავთვისებიანი სიმსივნეების ახალი შემთხვევების 18.5% ტრაქეა, ბრონქების და ფილტვის სიმსივნეებზე მოდიოდა.

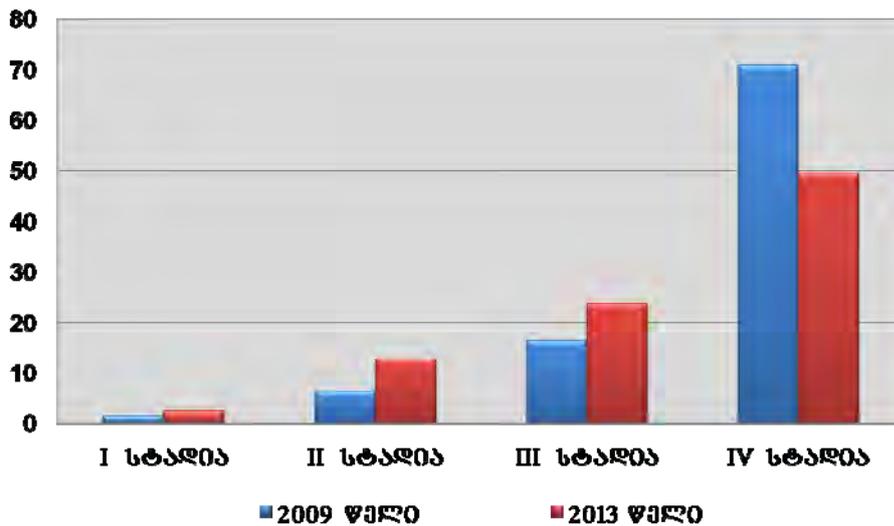
სურათი 4.24 ტრამპას, ბრონქების, ფილტვების ავთვისებიანი სიმსივნეების ახალი შემთხვევები მამაკაცებში, საქართველო

უკანასკნელი წლების განმავლობაში ტრამპას, ბრონქების და ფილტვის ახლად გამოვლენილი ავთვისებიანი სიმსივნეების საერთო რაოდენობაში მნიშვნელოვნად გაიზარდა I და II სტადიაზე გამოვლენილი შემთხვევების წილი და შესაბამისად შემცირდა III და IV სტადიაზე გამოვლენის წილი (სურათი 4.25).

ახლად გამოვლენილი შემთხვევებიდან დიაგნოზის დადგენიდან პირველ წელს გარდაიცვალა 27.4%.

სურათი 4.25 ტრამპას, ბრონქების, ფილტვის ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების ახალი შემთხვევების განაწილება სტადიების მიხედვით (%), საქართველო

წინამდებარე ჯირკვლის კიბო

2013 წლის ბოლოს წინამდებარე ჯირკვლის ავთვისებიანი სიმსივნეების დიაგნოზით აღრიცხვაზე იმყოფებოდა 631 ავადმყოფი (პრევალენტობა – 29.5). სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით რეგისტრირებული იყო 208 პაციენტი, ინციდენტობის მაჩვენებელი – 9.7 (სურათი 4.26).

2013 წელს წინამდებარე ჯირკვლის ახლად გამოვლენილი ავთვისებიანი სიმსივნეების საერთო რაოდენობაში II სტადიაზე გამოვლენის წილმა მოიმატა 68%-ით და ამავდროულად 16%-ით შემცირდა IV სტადიაზე გამოვლენის წილი.

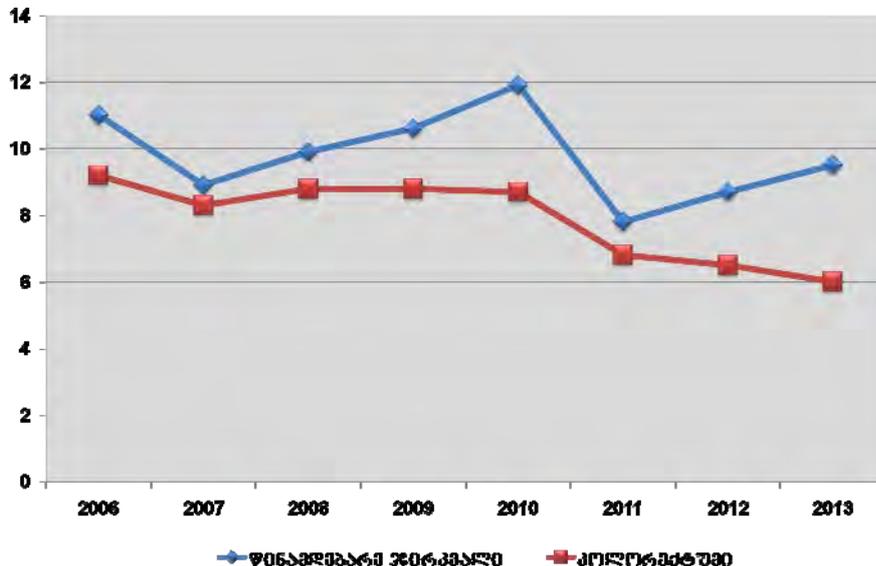
ახლად გამოვლენილი შემთხვევებიდან დიაგნოზის დადგენიდან პირველ წელს გარდაიცვალა 15.9%.

კოლორექტუმის კიბო

2013 წლის ბოლოს სწორი ნაწლავის, რექტოსიგმოიდური შეერთების, ანუსის და ანალური არხის ავთვისებიანი სიმსივნეების დიაგნოზით აღრიცხვაზე იმყოფებოდა 1178 ავადმყოფი (პრევალენტობა – 26.3). რეგისტრირებული იყო 270 ახალი შემთხვევა (ინციდენტობა – 6.0) (სურათი 4.26).

2013 წელს სწორი ნაწლავის, რექტოსიგმოიდური შეერთების, ანუსის და ანალური არხის ახლად გამოვლენილი ავთვისებიანი სიმსივნეების საერთო რაოდენობაში III და IV სტადიაზე გამოვლენის წილმა შეადგინა 66% შეადგინა. აღსანიშნავია, რომ I სტადიაზე გამოვლენის წილი წინა წელთან შედარებით გაიზარდა. ახლად გამოვლენილი შემთხვევებიდან დიაგნოზის დადგენიდან პირველ წელს გარდაიცვალა 22.2%.

სურათი 4.26 წინამდებარე ჯირკვლის და კოლორექტუმის ავთვისებიანი სიმსივნეების ინციდენტობის მაჩვენებლები 100000 მოსახლეზე, საქართველო

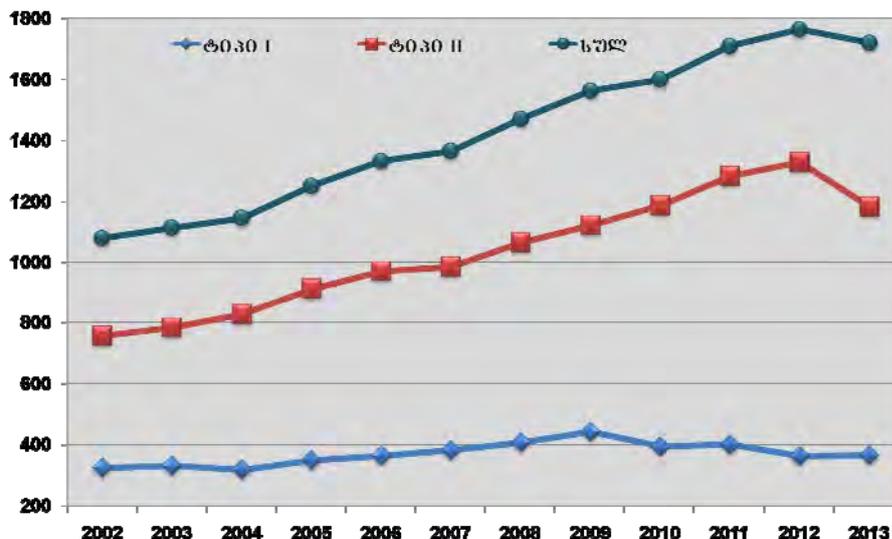

ენდოკრინული სისტემის ავადმყოფობები

ღიაბეტი

საანგარიშო წელს საქართველოში უკანასკნელ წლებში გამოვლენილი ღიაბეტის ზრდის ტენდენცია შეჩერდა (სურათი 4.27).

სურათი 4.27 შაქრიანი დიაბეტის პრევალენტობის მარკმეზბელი დიაბეტის ტიპის მიხედვით, საქართველო

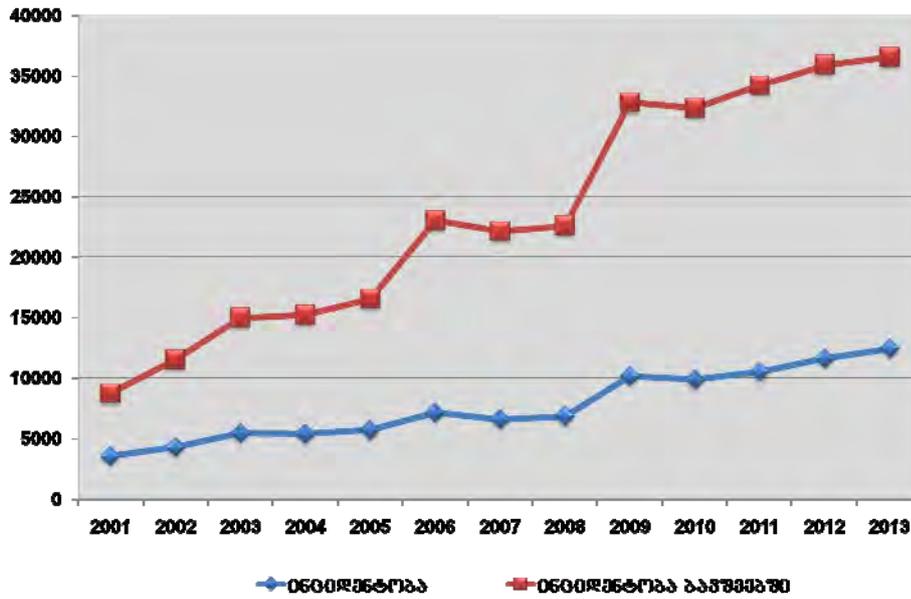
შაქრიანი დიაბეტი ტიპი I-ის ახალი შემთხვევების 2.1% აღირიცხა 15 წლამდე ასაკობრივ ჯგუფში.

2013 წელს საქართველოს სტაციონარებიდან შაქრიანი დიაბეტის დიაგნოზით გავიდა 1766 პაციენტი (მათ შორის 190 ბავშვი). ლეტალობის მაჩვენებელი 2.3% იყო. ბავშვებში გარდაცვალების შემთხვევები არ აღრიცხულა.

სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები

საქართველოში 2013 წელს, წინა წელთან შედარებით, *სასუნთქი ორგანოების ავადმყოფობების* ინციდენტობის მაჩვენებელმა 6.9%-ით მოიმატა. ახალი შემთხვევების 50.3% რეგისტრირებულია ბავშვებში (სურათი 4.28).

სურათი 4.28 სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობების ასალი შემთხვევები 100000 მოსახლეზე, საქართველო

სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობების დიაგნოზით 2013 წელს სტაციონარიდან გასული ავადმყოფების 56.4% ბავშვია. სტაციონარში ზოგადი ლეტალობის დონე 2.1%-ს, ბავშვებში – 0.2%-ს, 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვებში – 0.2%-ს შეადგენდა. 2010 წელთან შედარებით, ბავშვებში ლეტალობის მაჩვენებელი მნიშვნელოვნადაა შემცირებული.

რესპირაციული სისტემის ქრონიკული ავადმყოფობები (CRD)

რესპირაციული სისტემის ქრონიკული ავადმყოფობების ჯგუფი აერთიანებს შემდეგ ავადმყოფობებს: ასთმა, სასუნთქი სისტემის ალერგიული ავადმყოფობები, ფილტვის ქრონიკული ობსტრუქციული ავადმყოფობები (COPD), ფილტვის პროფესიული ავადმყოფობები, პულმონალური ჰიპერტენზია, ფილტვის კიბო, სარკოიდოზი და რესპირაციული სისტემის სხვა ქრონიკული ავადმყოფობები.

2013 წელს ქვედა სასუნთქი გზების ქრონიკული ავადმყოფობების რეგისტრირებული შემთხვევების რიცხვმა უმნიშვნელოდ დაიკლო და შეადგინა 47653. წლის ბოლოს მეთვალყურეობაზე იმყოფებოდა 34906 პაციენტი, მათ შორის 2795 - ბავშვი.

ფილტვის ქრონიკული ობსტრუქციული ავადმყოფობები (COPD)

2013 წელს ქვედა სასუნთქი გზების ქრონიკული ავადმყოფობების 70.8% *ფილტვის ქრონიკულ ობსტრუქციულ ავადმყოფობებზე* მოდიოდა. ბავშვებში ეს წილი 70.4%-ს შეადგენდა.

ფილტვის ქრონიკული ობსტრუქციული ავადმყოფობების (COPD) უდიდეს წილს ქრონიკული და დაუზუსტებელი ბრონქიტი წარმოადგენდა როგორც მთლიან პოპულაციაში – 74.2%, ასევე ბავშვებში – 78.2%. წინა წელთან შედარებით, ეს მაჩვენებლები მომატებულია.

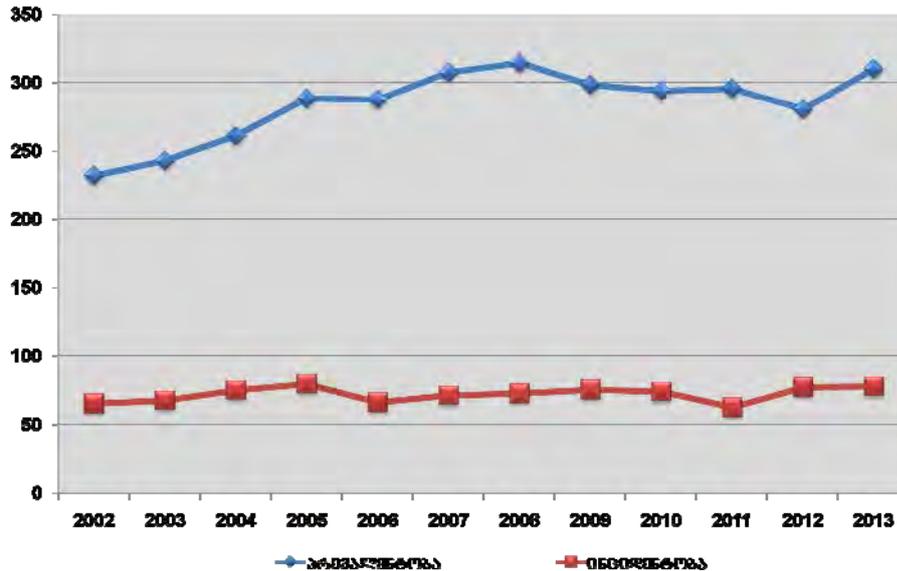
ასთმა

2013 წელს, საქართველოში აღირიცხა *ასთმის და ასთმური სტატუსის* 3487 ახალი შემთხვევა, ინციდენტობის მაჩვენებელი - 77.7. 2012 წელთან შედარებით, ინციდენტობის

მაჩვენებელი მთლიან პოპულაციაში მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა (სურათი 4.29), ხოლო ბავშვებში 9.9%-ით შემცირდა.

ასთმის წილი სასუნთქი სისტემის ორგანოების ავადმყოფობებში უცვლელად 2.1%-ს, ხოლო ქვედა სასუნთქი გზების ქრონიკული ავადმყოფობების ჯგუფში 41.2%-ს (8.2%-ით მეტი, ვიდრე წინა წელს) შეადგენდა.

სურათი 4.29 ბრონქული ასთმის და ასთმური სტატუსის გავრცელება, საქართველო

ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების შედეგების ზოგიერთი შედეგები

2013 წელს საქართველოში ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების შედეგების კლასში აღრიცხული ახალი შემთხვევების რაოდენობა, წინა წელთან შედარებით, 5.3%-ით შემცირდა.

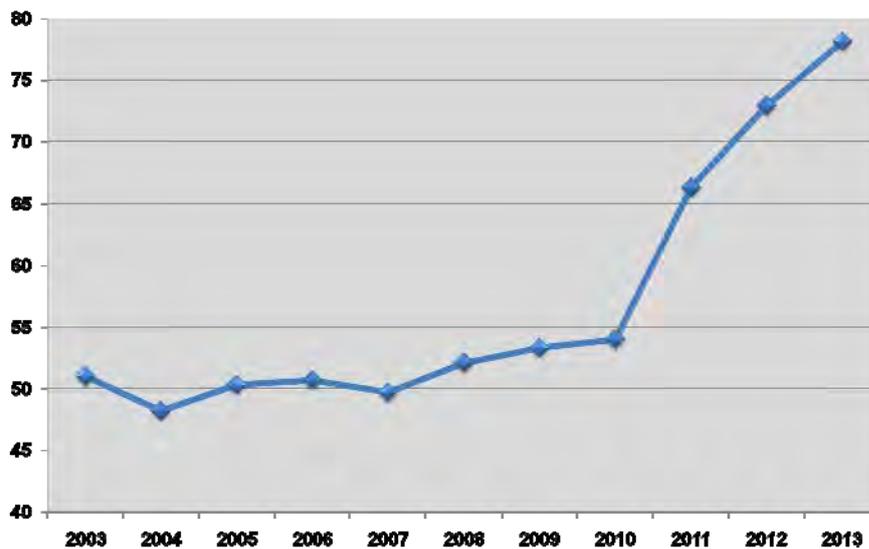
საანგარიშო წელს სტაციონარებიდან გავიდა 22820 პაციენტი (ლეტალობა - 1.9), მათგან აღირიცხა 5439 უბედური შემთხვევა. აქედან ტრავმების 61.4% (3342 შემთხვევა) გამოწვეული იყო სატრანსპორტო შემთხვევით, 38.6% (2097 შემთხვევა) - სხვა გარეგანი მიზეზით. განზრახ თვითდაზიანების 497 შემთხვევა დაფიქსირდა, რაც ყველა შემთხვევის 5%-ს შეადგენს.

თაზი 5.

დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა

ქალთა კონსულტაციების მონაცემებით, 2013 წელს საქართველოში აღრიცხვაზე 88190 **ორსული** იმყოფებოდა. უკანასკნელ წლებში აღინიშნებოდა ორსულთა ანტენატალური მომსახურებისთვის დროული მიმართვიანობის ზრდა – ორსულობის 12 კვირის ვადამდე აღრიცხვაზე აყვანილ ორსულთა წილი წინა წელთან შედარებით 72.9%-დან 78.1%-მდე გაიზარდა (სურათი 5.1). წლის განმავლობაში მეთვალყურეობიდან მოიხსნა 52787 ორსული, მათ შორის 89.1%-მა ორსულობა მიიტანა ბოლომდე, 3.3%-ში აღირიცხა თვითნებური აბორტი ორსულობის 22 კვირამდე. იმ ქალებიდან, რომლებმაც ორსულობა მიიტანეს ბოლომდე, დროულად იმშობიარა 96.7%-მა.

სურათი 5.1 ორსულობის პირველ ტრიმესტრში ანტენატალურ მეთვალყურეობაზე აყვანილ ორსულთა წილი (%), საქართველო

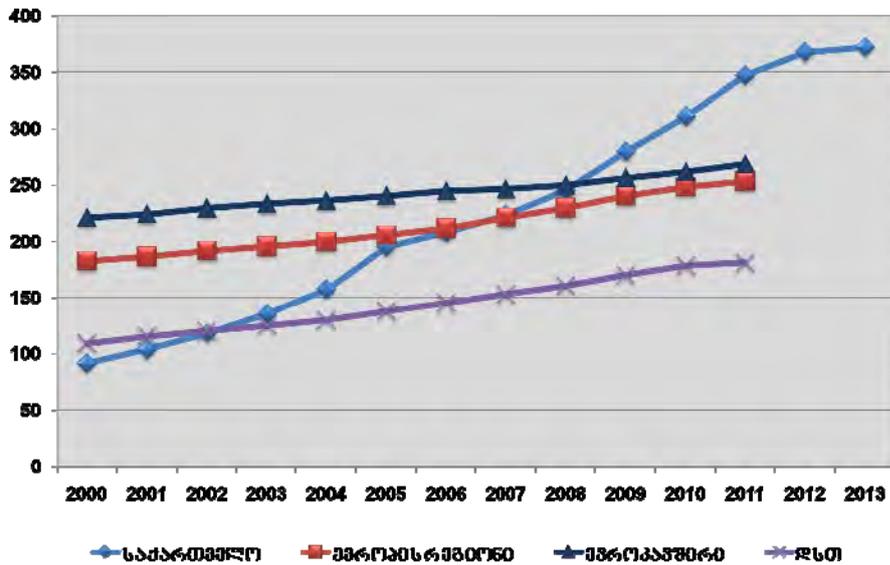

2013 წელს 4 და მეტ ვიზიტზე კონსულტაციებს მიმართა იმ ქალთა 84.6%-მა, რომლებმაც ორსულობა ბოლომდე მიიტანა (2012 წელს - 84.1%). ორსულების 88.9% გამოკვლეულ იქნა რეზუს-ფაქტორზე, 85.5% - სიფილისზე, 85.9% - აივ-ინფექციაზე, და 84.2% - B ვირუსულ ჰეპატიტებზე. “დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის” სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში სწრაფი-მარტივი მეთოდით გამოკვლეულია 41714 ორსულის სისხლის შრავი. 1124 HBsAg დადებითი სისხლის შრავი იფა მეთოდით გადამოწმებულ იქნა დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის თბილისის, ქუთაისისა და ბათუმის ლაბორატორიებში. გადამოწმების შედეგად 1056 ორსულის სისხლის შრავი აღმოჩნდა HBsAg დადებითი. “დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის” სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში B ჰეპატიტის იმუნოგლობულინით იმუნოზაცია ჩაუტარდა ანტიგენდადებითი დედების მიერ დაბადებულ 1051 ბავშვს. საანგარიშო წელს შემოსულ ორსულთა 9.3% გაგზავნილ იქნა C-ჰეპატიტზე ტესტირებისთვის. ანტენატალური სკრინინგი თანდაყოლილ გენეტიკურ ანომალიებზე ჩაუტარდა 3494 ქალს (5.9%).

ქალთა კონსულტაციების მონაცემებით, ორსული ქალების 8.4%-ს აღინიშნებოდა ანემია, 4.6%-ს - შარდ-სასქესო სისტემის დაავადებები და 2.8%-ს - ფარისებრი ჯირკვლის პათოლოგია. საანგარიშო პერიოდში ორსულობის პათოლოგიის გამო ჰოსპიტალიზებული იყო 3572 ქალი (4%).

2013 წელს სამედიცინო დაწესებულებებმა აღრიცხეს 57505 მშობიარობა, მათ შორის 58.3% ფიზიოლოგიური, 41.7% - პათოლოგიური.
 2013 წელს საქართველოში 21478 საკეისრო კვეთა ჩატარდა. საკეისრო კვეთების რაოდენობა ბოლო ათწლეულის განმავლობაში როგორც საქართველოში, ასევე მსოფლიოს განვითარებული ქვეყნების დიდ ნაწილში, ზრდის ტენდენციით ხასიათდება (სურათი 5.2).

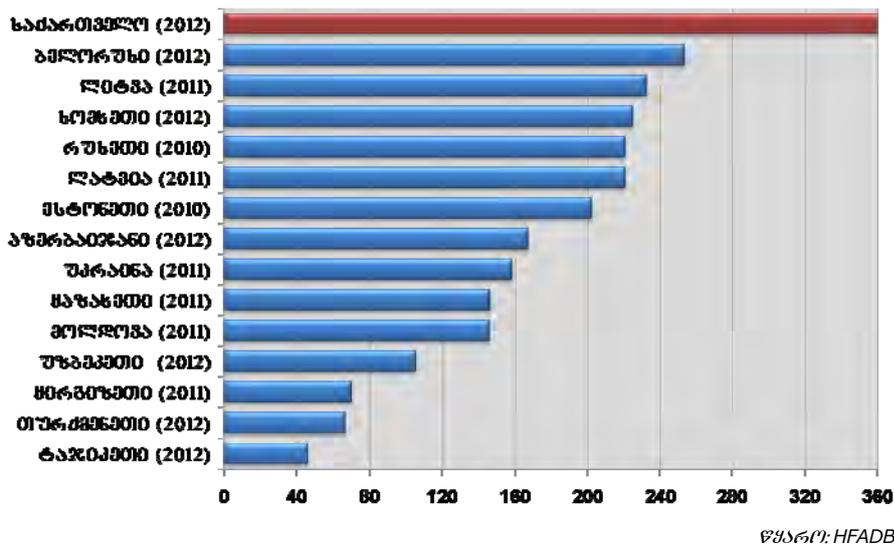
სურათი 5.2 საკეისრო კვეთების რაოდენობა 1000 ცოცხალშობილზე

წყარო: HFADB და ღკსჯეც

საქართველოში საკეისრო კვეთების მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნებს შორის პირველ ადგილს იკავებს (სურათი 5.3).

სურათი 5.3 საკეისრო კვეთების რაოდენობა 1000 ცოცხალშობილზე, ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნები, ბოლო ხელმისაწვდომი წელი

წყარო: HFADB

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის რეკომენდაციების შესაბამისად, საკეისრო კვეთების რაოდენობა ქვეყანაში ზოგადად და ასევე ცალკეულ სამშობიარო სახლში მშობიარობების საერთო რიცხვის 10-15%-ს არ უნდა აღემატებოდეს. საკეისრო კვეთების 10%-ზე ნაკლები რაოდენობა არასაკმარის, ხოლო 15%-ზე მეტი – გადაჭარბებულ გამოყენებაზე მიუთითებს.

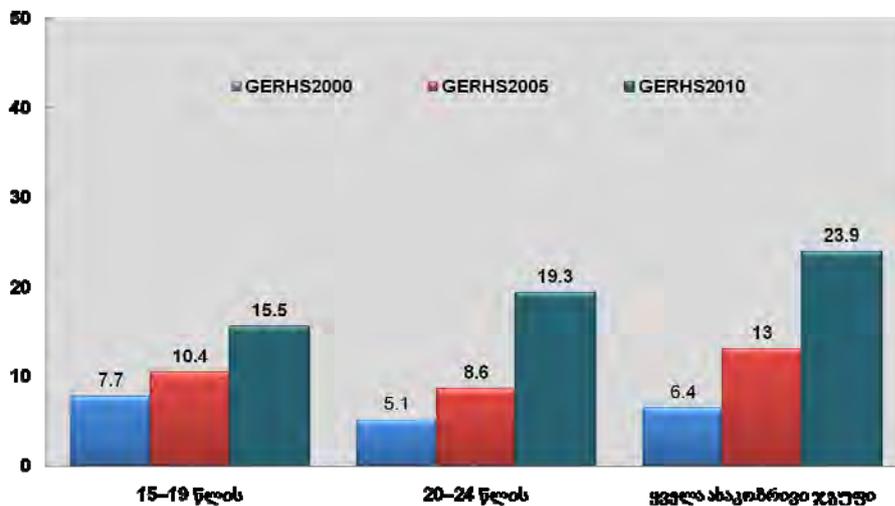
ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ 137 ქვეყნის მონაცემთა კვლევამ ცხადყო, რომ არასაჭირო საკეისრო კვეთები არაპროპორციულად გადაჭარბებულ ეკონომიკურ რესურსებს მოითხოვს, რაც უნივერსალურ სამედიცინო მოცვას დაბრკოლებებს უქმნის, ხოლო “დამატებით” საკეისრო კვეთებს მნიშვნელოვანი ნეგატიური შედეგები გააჩნია ჯანდაცვის სერვისებისადმი თანაბარი ხელმისაწვდომობის თვალსაზრისით როგორც ცალკეულ ქვეყნებში, ისე მსოფლიოს მასშტაბით.

ამავე კვლევის ფარგლებში შეფასდა კორელაცია საკეისრო კვეთების მაჩვენებელსა და დედათა და ახალშობილთა ავადობასა და სიკვდილიანობას შორის. იმ შემთხვევაში, როდესაც საკეისრო კვეთების წილი 15%-ს აღემატება - დედათა და ახალშობილთა ავადობის და სიკვდილიანობის მაჩვენებლების შემცირება არ გამოვლინდა, ხოლო 5%-ზე ნაკლები წილის შემთხვევაში - აღინიშნა ნეგატიური გავლენა დედათა ჯანმრთელობაზე.

ზემოაღნიშნული კვლევის ანალიზის შედეგად, საქართველო შევიდა იმ ქვეყნების ჯგუფში, სადაც საკეისრო კვეთების გამოყენება გადაჭარბებულად ითვლება. საქართველოში საკეისრო კვეთით მიმდინარე მშობიარობების წილი 2000 წლიდან 3.8-ჯერ გაიზარდა და 2013 წელს მშობიარობათა საერთო რაოდენობის 37.3%-ს შეადგენდა.

საქართველოში მშობიარობათა საერთო რაოდენობაში საკეისრო კვეთების პროცენტული მაჩვენებლის ზრდა ქალთა რეპროდუქციული ჯანმრთელობის კვლევებითაც დასტურდება: კვლევებით მოცულ პერიოდში მაჩვენებელი თითქმის 4-ჯერ გაიზარდა (სურათი 5.4).

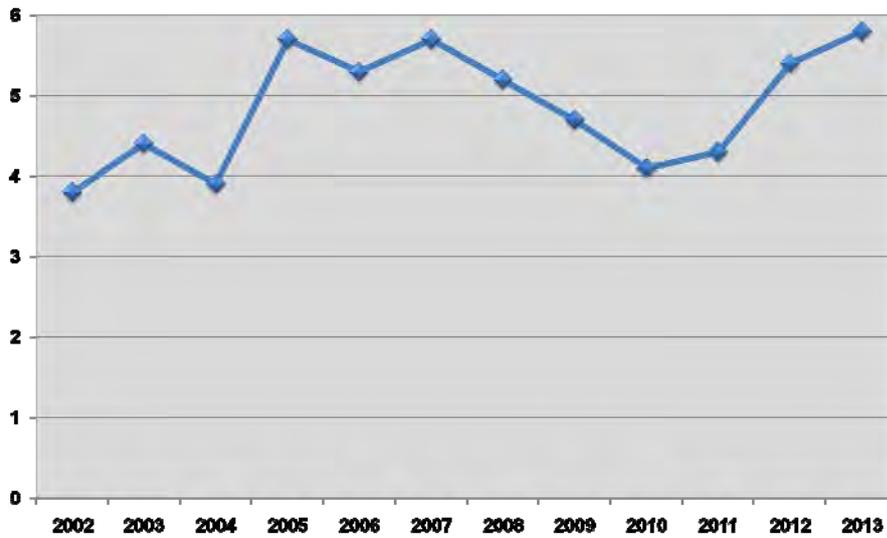
სურათი 5.4 საკეისრო კვეთით მიმდინარე მშობიარობების წილი (%) ყველა მშობიარობიდან კვლევების მონაცემებით, საქართველო

www.ncdc.ge

სტაციონარული დაწესებულებების მონაცემებით, *მშობიარობისა და მშობიარობის შემდგომი პერიოდის გართულებებს* შორის მაღალი იყო მშობიარობის დროს შორისის ჩახვევის (5.4%), ნაყოფის არასწორი ან წინამდებარეობით გართულებული მშობიარობების (3.0%), ანემიის (2.5%), სამშობიარო მოქმედების დარღვევებით მიმდინარე მშობიარობების (2.3%) და პრეეკლამსიის და ეკლამსიის (2.1%) წილი. სამედიცინო ტრავმებით გართულებული მშობიარობების წილი, რომელიც სამედიცინო მომსახურების ხარისხის შეფასების ერთერთ ინდიკატორს წარმოადგენს, უკანასკნელი წლების განმავლობაში ზრდის ტენდენციით ხასიათდებოდა და 2013 წელს 5.8%-ს შეადგენდა (სურათი 5.5).

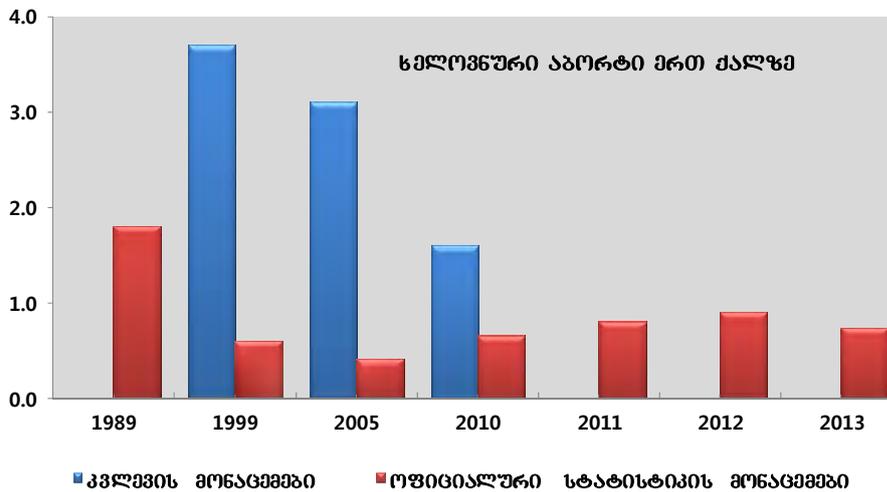
სურათი 5.5 სამიწა ტრავმებით გართულებული მშობიარობის წილი (%) მშობიარობის მთლიანი რაოდენობიდან, საქართველო

მშობიარობისა და მშობიარობის შემდგომი პერიოდის ინფექციების (საკეისრო კვეთის შემდგომი პერიტონიტის ჩათვლით) სისშირე 2013 წელს 0.7%-ს შეადგენდა.

საანგარიშო წელს აღირიცხა 37018 აბორტი. 2013 წელს ხელოვნური აბორტის ჯამობრივი კოეფიციენტი 0.7-ს შეადგენდა (სურათი 5.6).

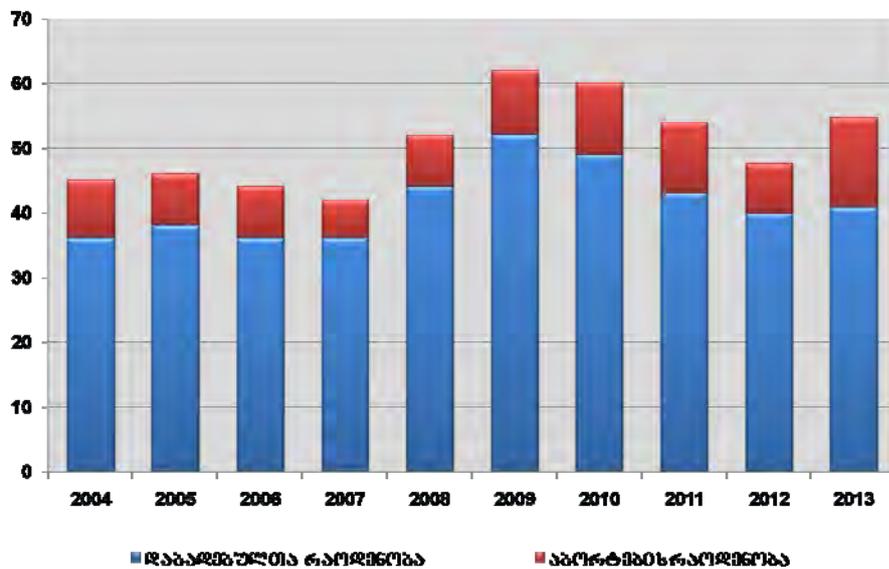
სურათი 5.6 ხელოვნური აბორტის ჯამობრივი კოეფიციენტი (TIAR), საქართველო

ხელოვნური აბორტის მაჩვენებლები მაღალი იყო 20–29 წლის (აბორტის მაჩვენებელი 1000 ქალზე – 48.3) და 30–34 წლის (აბორტის მაჩვენებელი 1000 ქალზე – 57.6) ასაკობრივ ჯგუფებში. ხელოვნური აბორტების საერთო რაოდენობაში ვაკუუმ-ასპირაციით გაკეთებული აბორტების წილი 49.8%-მდე (2012 წელს – 47.3%), ხოლო მედიკამენტური აბორტების წილი 21.2%-მდე (2012 წელს – 10.1%) გაიზარდა.

საქართველოში 2009-2012 წლებში აღინიშნებოდა მოზარდთა ორსულობის მაჩვენებლის შემცირების ტენდენცია, თუმცა 2013 წელს მაჩვენებელი ისევ გაიზარდა და 64.7-ს მიაღწია (სურათი 5.7). დასავლეთ ევროპის ქვეყნებში მოზარდთა ორსულობის მაჩვენებელი 15-19 წლის 1000 ქალზე 15-დან 25-მდე მერყეობს. აღმოსავლეთ და ცენტრალური ევროპის ზოგიერთ ქვეყნებში ეს მაჩვენებელი 2-4-ჯერ მეტია.

სურათი 5.7 მოზარდთა ორსულობის მაჩვენებლები (15-19 წლის 1000 ქალზე), საქართველო, 2004 – 2013

2013 წელს აღირიცხა *დედათა გარდაცვალების* 18 შემთხვევა, მათ შორის 16 – ადრეული და 2 გვიანი. *დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი** 27.7 (მაჩვენებელი დათვლილია 16 შემთხვევაზე).

სამედიცინო დაწესებულებების მონაცემებით, 2013 წელს საქართველოში *ცოცხალი* დაიბადა 57688 ბავშვი (დემოგრაფიული სტატისტიკის მონაცემებით - 57878), მათ შორის 43 - ბინაზე.

სტაციონარში დაბადებულ ცოცხალშობილთა 6.6% წონანაკლული, ხოლო 8.3% - 4000 გრამზე მეტი წონის იყო.

დაბადებიდან პირველი ორი საათის განმავლობაში ახალშობილთა კანით კანთან კონტაქტი 43107 შემთხვევაში განხორციელდა.

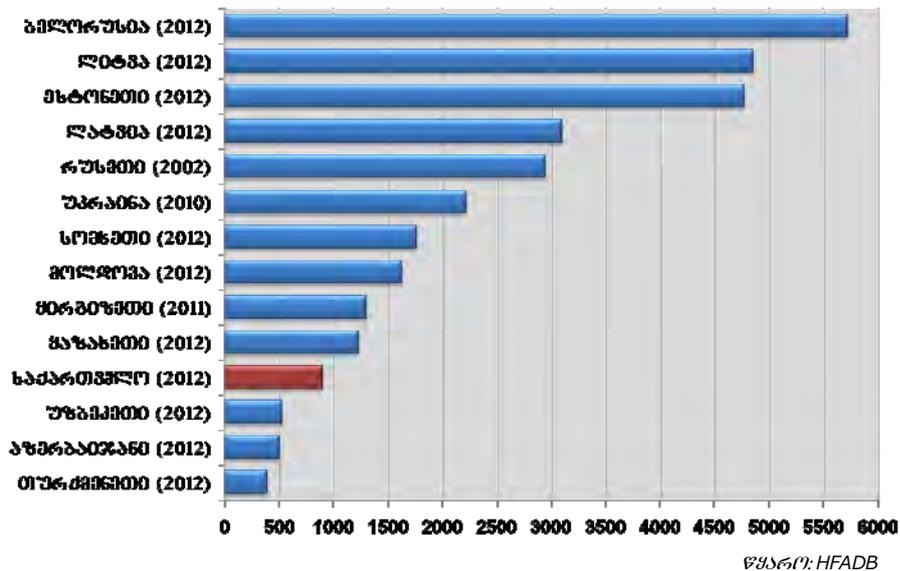
სამშობიარო სახლების მონაცემებით, დაბადებიდან ერთი საათის განმავლობაში ძუძუზე მიყვანილ იქნა ცოცხალშობილთა ~70%. ბავშვთა პოლიკლინიკების მონაცემებით, 3 თვის ასაკში ბუნებრივ კვებაზე იმყოფებოდა ახალშობილთა 51.4%.

სამშობიარო სახლების მონაცემებით, ცოცხალშობილთა 10.4% დაიბადა ავადმყოფი ან ავად გახდა. ავადმყოფობათა სტრუქტურაში 88.3% პერინატალურ პერიოდში

* დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ თავში “ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ათასწლეულის განვითარების მიზნები”

წარმოქმნილ მდგომარეობებზე და 9.3% თანდაყოლილ ანომალიებზე მოდიოდა. თანდაყოლილი ანომალიების გავრცელების მაჩვენებელი ცოცხალშობილებში თითქმის 4-ჯერ დაბალია, ვიდრე ევროკავშირის ქვეყნებში, ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნებს შორის საქართველო მე-11 ადგილზეა (სურათი 5.8).

სურათი 5.8 თანდაყოლილი ანომალიების გავრცელება 100000 ცოცხალშობილზე ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნები, ბოლო ხელმისაწვდომი წელი

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის შეფასებით გათვლებით, განვითარებულ ქვეყნებში სამშობიარო მოქმედების დროს გარდაცვლილთა წილი მკვდრადშობილთა ~10%-ს შეადგენს, ხოლო განვითარებადი ქვეყნებისთვის 24%-37%-ის ინტერვალში მერყეობს. საქართველო იმ ქვეყნების ჯგუფს მიეკუთვნება, სადაც სამშობიარო მოქმედების დროს გარდაცვლილთა შეფასებითი წილი ~29%-ს უნდა შეადგენდეს. საქართველოში სამშობიარო მოქმედების დროს გარდაცვლილ ბავშვთა წილი 4.5%-ს შეადგენს, რაც სავარაუდოდ, აღრიცხვიანობის ხარვეზებს უკავშირდება.

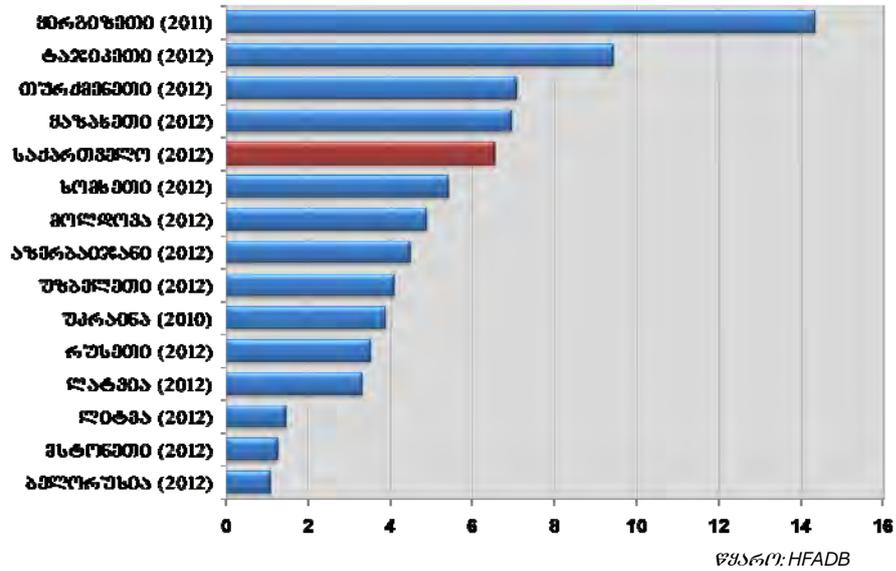
ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემებით, **ნეონატალური სიკვდილიანობა** 0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის 43%-ს შეადგენს. საქართველოში ეს წილი მნიშვნელოვნად აღემატებოდა გლობალურ საშუალო მნიშვნელობებს და უკანასკნელ წლებში 62%-დან 81%-მდე მერყეობდა.

ნეონატალური სიკვდილიანობა, საქართველო

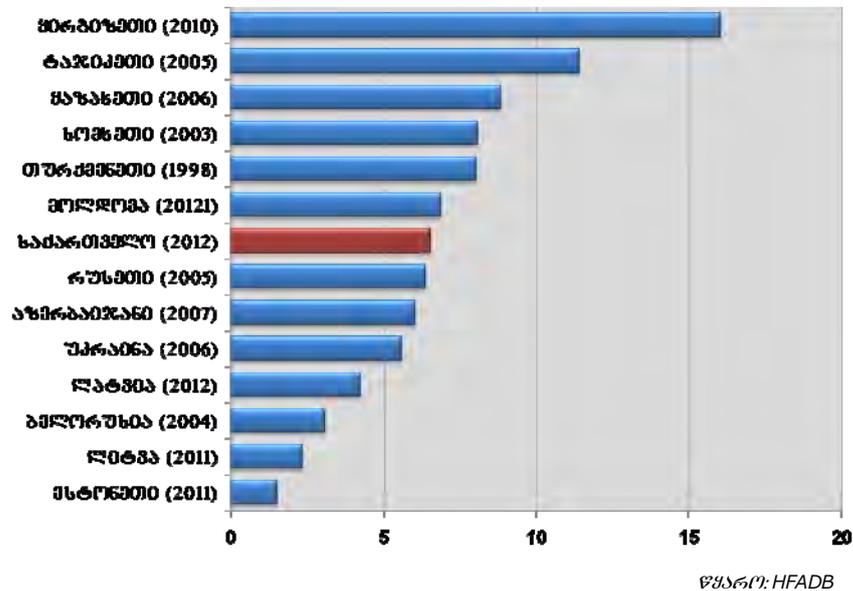
	ნეონატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	ნეონატალურ გარდაცვალებათა წილი სუთ ფლავდე ასაკის ბავშვების გარდაცვალებათა რაოდენობაში, %	ნეონატალურ გარდაცვალებათა წილი მრთ ფლავდე ასაკის ბავშვების გარდაცვალებათა რაოდენობაში, %	აღრეული ნეონატალურ გარდაცვალებათა წილი ნეონატალურ გარდაცვალებათა რაოდენობაში, %
2007	11.8	62	84	80
2008	11.8	74	83	78
2009	12.5	81	89	72
2010	9.6	72	80	69
2011	8.5	71	77	72
2012	9.2	74	85	71
2013	8.4	70	80	80

ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნებთან შედარებით ნეონატალური და აღრეული ნეონატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებლები საქართველოში შუალედურ პოზიციას იკავებს (სურათი 5.9, 5.10).

სურათი 5.9 ნონატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი, ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნები, ბოლო ხელმისაწვდომი წელი

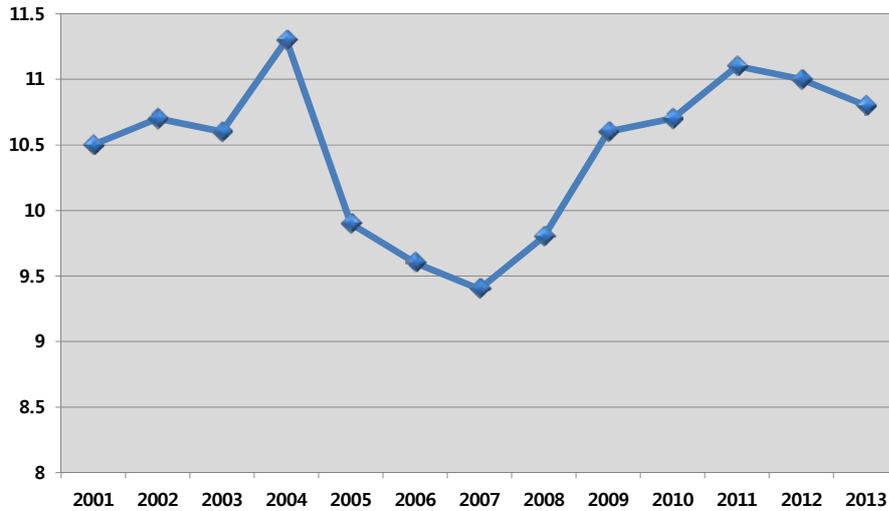

სურათი 5.10 ადრეული ნონატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი, ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნები, ბოლო ხელმისაწვდომი წელი

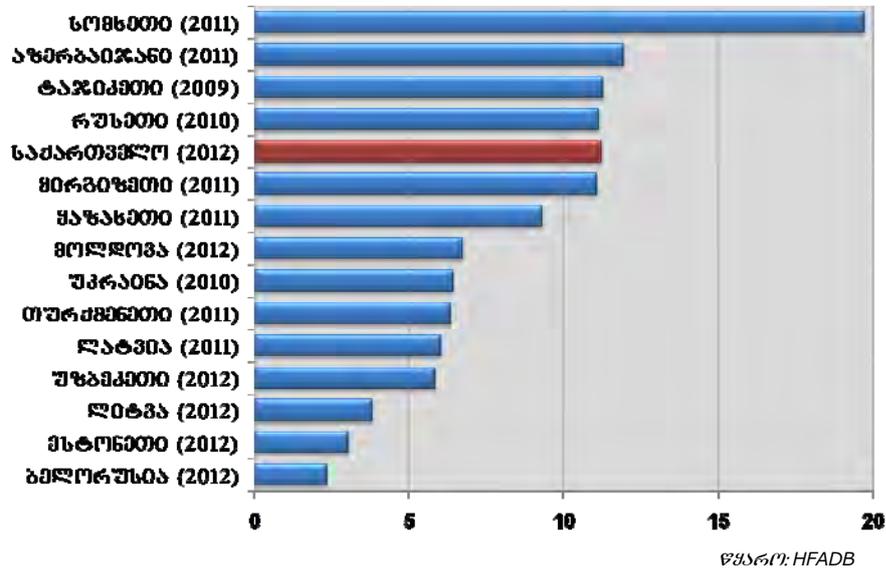
უკანასკნელ წლებში ასევე დაფიქსირდა მეკოდრად შობადობის მაჩვენებლის კლება.

სურათი 5.11 მკვდრადშობადობის დინამიკა, საქართველო, 2001–2013

ბოლო ხელმისაწვდომი წლების მონაცემებით, საქართველოში მკვდრადშობადობის მაჩვენებლის მნიშვნელობა ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნების მაჩვენებლებთან შედარებით მაღალ დონეზეა და მესუთე ადგილს იკავებს (სურათი 5.12). ამავდროულად ეს მაჩვენებელი ორჯერ აღემატება ევროკავშირის საშუალო მაჩვენებელს.

სურათი 5.12 მკვდრადშობადობის მაჩვენებელი 100000 დაბადებულზე, ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნები, ბოლო ხელმისაწვდომი წელი

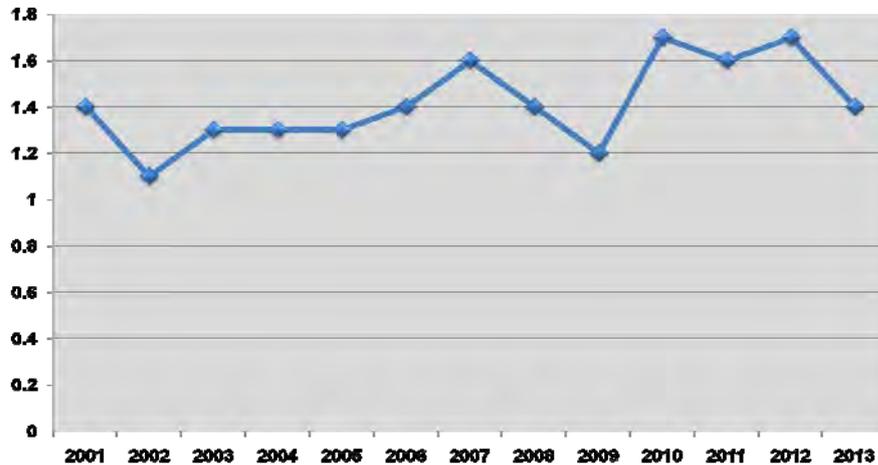

პერინატალური სიკვდილიანობა, რომელიც მკვდრადშობადობას და ადრეულ ნეონატალურ სიკვდილიანობას მოიცავს, ინტეგრირებულ მაჩვენებელს წარმოადგენს, რომელიც ორსულთა, მშობიარეთა და ახალშობილთა სამედიცინო მომსახურების ხარისხს ახასიათებს. ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის შეფასებით გათვლებით მკვდრადშობადობაზე პერინატალური სიკვდილიანობის 50%-ზე მეტი მოდის, თუმცა მეტად მნიშვნელოვანია პერინატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებლის შემადგენელი კომპონენტების ადეკვატური შეფარდება.

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის გათვლებით, საქართველოსთვის მკვდრადშობადობის და ადრეული ნეონატალური სიკვდილიანობის შეფარდება არ უნდა

აღმატებოდეს 1.2-ს, რაც უკანასკნელი წლების განმავლობაში მხოლოდ 2009 წელს დაფიქსირდა. 2010-2013 წლებში მკვდრადშობადობის და აღრეული ნეონატალური სიკვდილიანობის შეფარდება მკვდრადშობადობის მიერ რეკომენდებულ მნიშვნელობას გადააჭარბა, თუმცა საანგარიშო წელს, წინა წელთან შედარებით, შემცირებულია (სურათი 5.13).

სურათი 5.13 მკვდრადშობადობის და აღრეული ნეონატალური სიკვდილიანობის შეფარდება, საქართველო, 2001–2013

0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა (მაჩვენებელი - 10.5) 0-15 წლამდე ასაკის ბავშვთა გარდაცვალების შემთხვევათა 80%-ს შეადგენდა. 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის ძირითადი მიზეზები იყო:

- პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა (67.7%);
- თანდაყოლილი ანომალიები (17.2%);
- კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადახრები ნორმიდან (7.0%).

ამბულატორულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებების მონაცემებით, 2013 წელს **0-15 წლის ბავშვებში** რეგისტრირებული იყო ყველა კლასის ავადმყოფობათა 472663 ახალი შემთხვევა (ინციდენტობა – 61689.2). ინციდენტობის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი დაფიქსირდა სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობების კლასში (36564.5).

საანგარიშო წელს **სტაციონარიდან გავიდა** 15 წლამდე ასაკის 76986 ბავშვი. ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებელი 100000 ბავშვზე – 10047.8. ჰოსპიტალიზაციის დონე მაღალი იყო ავადმყოფობების შემდეგ კლასებში:

- სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები – 5063.0;
- ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები – 1758.3;
- პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა – 817.3.

ბავშვთა ჰოსპიტალიზაციის შემთხვევათა 33.5% ერთ წლამდე ასაკის ბავშვებში აღირიცხა. ამ ასაკის 100000 ბავშვზე ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებელი 45180.7 იყო. ერთ წლამდე ასაკის ბავშვებში ჰოსპიტალიზაციის დონე მაღალი იყო ავადმყოფობების შემდეგ კლასებში:

- სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები – 22298.2;
- პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა – 10986.0;
- ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები – 6382.5.

2013 წელს სამედიცინო დაწესებულებების მიერ საქართველოში რეგისტრირებულია 0-15 წლამდე ასაკის ბავშვთა **გარდაცვალების** 760 შემთხვევა. შემთხვევების 91.8% სტაციონარებში აღირიცხა.

თავი 6.

ჯანმრთელობის ძირითადი დეჰერმინანტები

საქართველოს მოსახლეობის ავადობის და სიკვდილიანობის სტრუქტურაში წამყვანი ადგილი არაგადამდებ ავადმყოფობებს უჭირავს. არაგადამდები ავადმყოფობების ტვირთი სიკვდილიანობისა და ავადობის 60%-ზე მეტს შეადგენს. ქცევითი რისკ-ფაქტორების შესახებ მონაცემები საქართველოში მხოლოდ კვლევების საფუძველზე მოიპოვება. ბოლო წლებში ქვეყანაში, სხვადასხვა საერთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციების მხარდაჭერით, რამდენიმე კვლევა ჩატარდა:

- 2006-2007წ.წ. - არაგადამდებ დაავადებათა რისკ-ფაქტორების კვლევა საქართველოში;
- 2009წ. - საქართველოს ეროვნული ნუტრიციული კვლევა (GNNS-2009);
- 2009წ. - თამბაქოს, ალკოჰოლის და სხვა ნარკოტიკული საშუალებების მოხმარება ქართველ მოსწავლეებში (ESPAD);
- 2010წ. - არაგადამდებ დაავადებათა რისკ-ფაქტორების კვლევა (STEPS);
- 2000, 2005, 2010წ.წ. - ქალთა რეპროდუქციული ჯანმრთელობის კვლევა (GERHS);
- 2011-2012წ.წ. - მიგრანტთა ჯანმრთელობის კვლევა (MHS).

ჰიპერტენზიასთან ასოცირებული რისკ-ფაქტორები საქართველოს მოსახლეობაში*

ჰიპერტენზია მოიაზრება, როგორც გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების ძირითადი რისკ-ფაქტორი. ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის 2013 წლის მონაცემებით, ყოველწლიურად 17.3 მილიონი ადამიანი იღუპება კარდიოვასკულური დაავადებებით, რომელთაგანაც 9.4 მილიონი სიკვდილის შემთხვევა სწორედ ჰიპერტენზიის გართულებებთან არის ასოცირებული. ჰიპერტენზიით არის განპირობებული გულის იშემიური დაავადებებით სიკვდილობის 45% და ინსულტით სიკვდილობის 51%. მაღალი გავრცელების გამო, ჰიპერტენზიას წამყვანი ადგილი უკავია გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების ავადობის სტრუქტურაშიც.

კარდიოვასკულურ დაავადებათა პრიორიტეტი არაგადამდები დაავადებების სტრუქტურაში განსაკუთრებით თვალსაჩინოა საქართველოს მაგალითზე. ამ პროფილის პათოლოგიათა ძირითადი რისკ-ფაქტორი - არტერიული ჰიპერტენზია - დღემდე რისკ-ფაქტორებთან ასოცირებული სიკვდილობის სტრუქტურაში ძირითად მიზეზად რჩება. საქართველოში ჰიპერტენზია სისხლის მიმოქცევის სხვა დაავადებებთან ერთად ხასიათდება გავრცელების მაღალი ტენდენციით. არტერიული ჰიპერტენზია ასევე უპირატესია რისკ-ფაქტორებს შორის სიკვდილობის კაზუალურ ფაქტორთა სტრუქტურაში და 48.8%-ს შეადგენს.

ოფიციალური სტატისტიკით, საქართველოში ჰიპერტენზიით ავადობა და სიკვდილობა მზარდი ტენდენციით ხასიათდება და ევროპის რეგიონში ჰიპერტენზიის გავრცელების მხრივ ერთ-ერთ მოწინავე ადგილს იკავებს. არტერიული წნევის ციფრების მიხედვით, საქართველო მოიაზრება მსოფლიოს იმ 5 ქვეყანას შორის, სადაც ეს უკანასკნელი ყველაზე მაღალია (ბაჰამა, ლესოტო, ლიბია და ა.შ.). ჰიპერტენზიის გავრცელების მხრივ საქართველო ევროპულ ქვეყნებს შორის აგრეთვე ერთ-ერთ მაღალ პოზიციაზეა (45% ქალებსა და 50% მამაკაცებში).

* ანგარიშის სრული ვერსია იხილეთ შემდეგ ვებ-გვერდზე:
<http://www.ncdc.ge/index.php?do=fullmod&mid=1054>

სხვა განვითარებადი ქვეყნების მსგავსად, საქართველოს პოპულაციაში ჰიპერტენზიული ავადმყოფობების ეპიდემიოლოგიური სიტუაციის სიმძიმე მნიშვნელოვნად არის განპირობებული, ერთი მხრივ, პრევენციული პრაქტიკის სისუსტით და მეორე მხრივ, ამ ნოზოლოგიის მართვის სერიოზული დეფექტებით, მათ შორის პაციენტთა დაბალი დამყოლობით მკურნალობაზე, ანტიჰიპერტენზიული პრეპარატების ხშირი ცვლითა და წყვეტილობით მკურნალობაში, მედიკამენტის დოზის ტიტრაციის ხარვეზებით.

2010 წელს საქართველოს მასშტაბით განხორციელებული არაგადამდებ დაავადებათა რისკ-ფაქტორთა კვლევით ასევე გამოვლინდა ჰიპერტენზიის მქონე პირთა დამოკიდებულება რეგულარული ანტიჰიპერტენზიული მკურნალობის მიმართ და აღმოჩნდა, რომ საქართველოში ჰიპერტენზიის მქონე პირებიდან 60.1% არ იტარებდა ანტიჰიპერტენზიულ მკურნალობას.

არტერიული ჰიპერტენზიის მედიკამენტური მკურნალობა*

გამოკვლეულნი	არტერიული წნევა 140/90 მმ.ჰგ.ს.ს. და/ან იმყოფება ანტიჰიპერტენზიულ მკურნალობაზე	არ მკურნალობს
სულ	33.4%	60.1%
მამაკაცი	37.1%	73.2%
ქალი	29.5%	46.4%

არაგადამდები დაავადებების რისკ-ფაქტორების კვლევა საქართველოში ჩატარდა ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის STEPS-ის მეთოდოლოგიის სტანდარტიზებული ინსტრუმენტების გამოყენებით. კვლევის მიზანი იყო არაგადამდები დაავადებების ქცევითი და ბიოლოგიური რისკ-ფაქტორების გავრცელებისა და თავისებურებების შესწავლა. კვლევაში მონაწილეობა მიიღო საქართველოს 18–დან 64 წლამდე 6497-მა მოქალაქემ. რეპრეზენტატიული მონაცემების მისაღებად გამოყენებული იქნა მრავალსაფეხურიანი კლასტერული შერჩევის დიზაინი.

2013 წელს განხორციელდა 2010 წელს ჩატარებული არაგადამდები დაავადებების რისკ-ფაქტორების კვლევის STEPS-ის მონაცემთა მეორადი ანალიზი. ანალიზის მიზანი იყო საქართველოს ზრდასრულ პოპულაციაში ჰიპერტენზიასთან დაკავშირებული რისკული ქცევისა და სამიზნე პოპულაციის გამოვლენა ქცევითი რისკ-ფაქტორების შეცვლაზე ორიენტირებული ეფექტური ინტერვენციების შემუშავების ხელშეწყობის მიზნით.

არაგადამდები დაავადებების რისკ-ფაქტორების კვლევის STEPS მონაცემთა ბაზის მეორადი ანალიზი განხორციელდა ბივარიაციული და მულტივარიაციული კვლევის მეთოდოლოგიით. აღწერილობითი ანალიზით თითოეული ცვლადისთვის დათვლილ იქნა პრევალენტობა. ბივარიაციული ანალიზით მოხდა პრევალენტობის თანაფარდობის როგორც მთლიანი, ასევე ასაკის მიხედვით სტრატეფიცირებული (<45 და >45 წლის) მაჩვენებლების გამოთვლა. ფაქტორთა შორის არსებული ასოციაციის სტატისტიკური სარწმუნოების დასადგენად გამოყენებულ იქნა 95 პროცენტის სარწმუნოების ინტერვალი, პირსონის ხი-კვადრატის ტესტი და სტიუდენტის t ტესტი. კარდიოვასკულურ დაავადებათა 10 წლიანი რისკის გამოთვლა მოხდა ფრემინგემისა და SCORE რისკის სკალის მიხედვით. მონაწილეთა ასაკის, თამბაქოს მოხმარების სტატუსის, საერთო ქოლესტეროლის დონისა და სისტოლური წნევის მონაცემებზე დაყრდნობით, დათვლილ იქნა ქულები და მათი შესაბამისი რისკის მაჩვენებლები.

* დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი. „არაგადამდებ დაავადებათა რისკ-ფაქტორთა კვლევა - STEPS 2010“

ვინაიდან კვლევის ფარგლებში არ მოხდა მაღალი სიმკვრივის ქოლესტეროლის (HDL) გაზომვა, ფრემინგემის რისკის სკალით გამოანგარიშებაში მიღებულ იქნა დაშვება, რომელიც ითვალისწინებდა HDL-ის პირობით დონეს მამაკაცებისათვის 1.1 მმოლი/ლ და ქალებისათვის 1.4 მმოლი/ლ-ს, რაც ორივე სქესისათვის HDL-ის საუკეთესო მაჩვენებლად არის მიჩნეული. შესაბამისად, ფრემინგემის სკალით გამოთვლილი რისკი აღნიშნული დაშვების გამო შესაძლოა გაცილებით დაბალი ყოფილიყო, ვიდრე სინამდვილეში.

ჰიპერტენზიასა და პოტენციურ რისკ ფაქტორებს შორის ასოციაციის მულტივარიაციული ანალიზი განხორციელდა პუასონის რეგრესიის გამოყენებით. მულტივარიაციული ანალიზით გამოთვლილ იქნა შესწორებული პრევალენტობის თანაფარდობის და სარწმუნოების ინტერვალის მაჩვენებლები. საწყის მოდელში შევიდა ჰიპერტენზიასთან პოტენციურად ასოცირებული ყველა ცვლადი ($p < 0.15$). დამაბნეველი ფაქტორის და ეფექტ მოდიფიკატორის გამოსავლენად გამოყენებულ იქნა შემდეგი კრიტერიუმები: (1) ეფექტის მოდიფიკატორი - სტატისტიკურად არასარწმუნო ასოციაცია ($p \geq 0.15$) წამყვან ბიოლოგიურ რისკ ფაქტორთან - მომატებული წონა (სხეულის მასის ინდექსი (სმი) - 25) და (2) დამაბნეველი ფაქტორი - პრევალენტობის თანაფარდობების $>10\%$ -ით ცვლილების გამოწვევა. გამოყენებული კრიტერიუმებით ასაკი გამოვლინდა როგორც მნიშვნელოვანი ეფექტ მოდიფიკატორი, ხოლო დამაბნეველი ფაქტორი არ გამოვლენილა, რისი გათვალისწინებითაც შეფასდა პრევალენტობის თანაფარდობის მაჩვენებლები სრულ და ასაკის მიხედვით (45 წელი გამყოფი ზღვარი) სტრატეფიცირებულ მოდელში. საბოლოოდ შეიქმნა ერთი სრული მოდელი და ორი, ასაკის მიხედვით სტრატეფიცირებული მულტივარიაციული მოდელი.

ცვლადების განმარტება:

არტიმერიული ჰიპერტენზია: სისტოლური წნევის მაჩვენებელი ≥ 140 მმ.ვწყ.სვ. ან/და დიასტოლური წნევის მაჩვენებელი ≥ 90 მმ.ვწყ.სვ. ან/და პირი ამჟამად იღებს ჰიპერტენზიის საწინააღმდეგო სამკურნალო საშუალებებს (მიმართავს თვითმკურნალობას ან/და იღებს ექიმის მიერ დანიშნულ პრეპარატს).

თამბაქოს მოხმარება: ამჟამად მოიხმარს თამბაქოს პროდუქტებს, როგორცაა სიგარეტი, სიგარა, ჩიბუხი.

ალკოჰოლის ჭარბი მიღება: კაცები, რომელთაც მიიღეს 5 ან მეტი ქალები, რომელთაც მიიღეს 4 ან მეტი სტანდარტული დოზა უკანასკნელი 30 დღიდან რომელიმე დღეს.

ხილისა და ბოსტნეულის დაბალი მოხმარება: ტიპური კვირის განმავლობაში ხილის დღიური ულუფა < 2 და ბოსტნეულის დღიური ულუფა < 3 .

დაბალი ფიზიური აქტივობა: კვირაში < 1500 მეტ-წუთი.

წონის დარღვევა სხეულის მასის ინდექსის მიხედვით: ჭარბი წონა (სმი ≥ 25) და სიმსუქნე (სმი ≥ 30).

წონის დარღვევა ფელისა და თამოს გარშემოწერილობის თანაფარდობის მაჩვენებლის მიხედვით: WHR ≥ 0.80 ქალებში და WHR ≥ 0.95 კაცებში.

გლუკოზის მომატებული მაჩვენებელი სისხლში: უზმოზე ≥ 110 მგ/დლ.

საერთო ქოლესტეროლის მაჩვენებელი სისხლში: ≥ 190 მგ/დლ.

ტრიგლიცერიდების მოგატეხული მაჩვენებელი სისხლში: ≥ 150 მგ/დლ.

ქრონიკული დაავადებების ოჯახური ისტორია: დედას, მამას ან და-ძმას დაუდგინდა მაღალი არტერიული წნევა, დიაბეტი, ინსულტი, სიმსივნური დაავადება, ჰიპერქოლესტერინემია, მიოკარდიუმის ინფარქტი ახალგაზრდა ასაკში.

შეზღუდვები:

- კვლევის ფარგლებში არ მოხდა ინფორმაციის შეგროვება ჰიპერტენზიის ზოგიერთ რისკ ფაქტორზე (მარილის ჭარბი მოხმარება, პერმანენტული ფსიქოემოციური სტრესები) და თანხლებ დაავადებებსა და მდგომარეობებზე (მენოპაუზა, თირკმლის პათოლოგიები, კუშინგის სინდრომი, სისტემური წითელი მგლურა, მედიკამენტებით ინდუცირებული ჰიპერტენზია).
- კვლევა არ მოიცავდა ისეთი ბიოქიმიური მაჩვენებლების შესწავლას, როგორცაა დაბალი და მაღალი სიმკვრივის ლიპოპროტეინები, გლიკოზირებული ჰემოგლობინი და სხვა.
- ანალიზში გამოირიცხა ქრონიკული დაავადების მქონე პირები.
- ეროვნული კვლევის ჯვარედინ-სექციური მეთოდოლოგიის გათვალისწინებით შეუძლებელია მიზეზ-შედეგობრივი კავშირის მიმართულების განსაზღვრა.
- კვლევაში არ მონაწილეობდნენ 64 წელს ზევით ასაკის პირები.
- მონაცემთა ბაზაში დიდი რაოდენობით გამოტოვებულია ინფორმაცია მონაწილეთა ქცევით და ბიოქიმიურ რისკ ფაქტორების ცვლადებზე.

შედეგები

- **ჰიპერტენზიის მაღალი გავრცელება და მკურნალობის დაბალი მაჩვენებელი:** კვლევამ, რომლის ანალიზიც არ მოიცავდა სხვა ქრონიკული დაავადების (მ.შ. დიაბეტი, ინსულტი, მიოკარდიუმის ინფარქტი, ავთვისებიანი სიმსივნური დაავადებები) მქონე პირებს, გამოავლინა, რომ მონაწილეთა თითქმის 40%-ს აღენიშნებოდა ჰიპერტენზია და მათგან 38% არ იტარებდა რეგულარულ ანტიჰიპერტენზიულ თერაპიას.
- **ასაკი ჰიპერტენზიის რისკების მთავარი მოდიფიკატორი:** კვლევით გამოვლინდა, რომ ასაკი მნიშვნელოვანი ეფექტ-მოდიფიკატორია, რომლის გათვალისწინებითაც მნიშვნელოვნად იცვლება როგორც სოციალურ-ეკონომიური დეტერმინანტების, ასევე ქცევითი და ბიოლოგიური რისკ ფაქტორების როლი არტერიული ჰიპერტენზიის განვითარებაში. ასაკთან ერთად სხვა სოცო-დემოგრაფიულ და ბიო-ქცევითი რისკ-ფაქტორების გათვალისწინებით იზრდება ჰიპერტენზიის რისკი ორივე სქესის წარმომადგენლებში. 45 წელი მნიშვნელოვანი გამყოფი ზღვარია ჰიპერტენზიასთან ასოცირებული ბიოლოგიური და ქცევითი რისკების მნიშვნელობის თვალსაზრისით. 45 წლის და ზემოთ ასაკობრივ პოპულაციაში სხვა დემოგრაფიული და ქცევითი რისკ ფაქტორების გათვალისწინებით ჰიპერტენზიის რისკი ორმაგდება (Adjusted PRR=**2.27** 95% CI (2.02; 2.5) P<0.000).

- **ჰიპერტენზიის გავრცელების გენდერული თავისებურებები:** მამაკაცებში ჰიპერტენზიის გავრცელება მატებას იწვევს ქალებთან შედარებით დაბალ ასაკობრივ ჯგუფებში. შესაბამისად, ჰიპერტენზიის განვითარების რისკის გენდერული სხვაობა, სხვა რისკ ფაქტორების გათვალისწინებით, მხოლოდ 45 წლამდე ასაკობრივ ჯგუფში გამოვლინდა. კერძოდ, სხვა დემოგრაფიული და ქცევითი რისკ ფაქტორების გათვალისწინებით, ახალგაზრდა კაცებში რისკი მაღალია ამავე ჯგუფის ქალებთან შედარებით (Adjusted PR=1.43 95% CI: 1.16-1.75 P<0.001).
- **სოციალურ-ეკონომიური დეტერმინანტების როლი ჰიპერტენზიის გავრცელებაში:** კვლევით გამოვლენილი მნიშვნელოვანი სოციალურ-ეკონომიური დეტერმინანტები: საცხოვრებელი ადგილი და კომლის შემოსავალი. ჰიპერტენზიის რისკი მაღალი იყო რეგიონების მაცხოვრებლებში (PR=1.16 95% CI: 1.03-1.31 P<0.016) და დაბალი შემოსავლების მქონე პირებში (PR=1.10 95% CI: 1.01-1.21 P<0.041). საინტერესოა ფაქტი, რომ ასაკობრივი სტრატეფიკაციით ახალგაზრდებში სტატისტიკურად სარწმუნო აღმოჩნდა საცხოვრებელი ადგილის ასოციაცია ჰიპერტენზიასთან (PR=1.65 95% CI: 1.26-2.17 P<0.000), მაშინ როდესაც 45 წლის და ზემო ასაკის პირებში ერთადერთი მნიშვნელოვანი დეტერმინანტი კომლის შემოსავალი იყო (PR=1.14 95% CI: 1.04-1.27 P<0.008).
- **ჭარბი წონა ჰიპერტენზიის ერთ-ერთი წამყვანი რისკ ფაქტორი:** ანთროპომეტრიული მონაცემები, როგორცაა სხეულის მასის ინდექსი (სმი) და წელისა და თეძოს გარშემოწერილობის თანაფარდობა, ჰიპერტენზიის ერთერთი მნიშვნელოვანი დეტერმინანტი აღმოჩნდა. ორივე ინდიკატორის მიხედვით მაღალი იყო ჰიპერტენზიის რისკი ჭარბი წონისა და სიმსუქნის მქონე პირებში. აღსანიშნავია, რომ 45 წლამდე ასაკის ჭარბწონიან პირებში რისკი ორჯერ მაღალია ამავე ასაკის ნორმალური წონის მქონე პირებთან შედარებით. აღსანიშნავია, რომ 45 წლამდე ასაკის ჭარბწონიან პირებში რისკი ორჯერ მაღალია ამავე ასაკის ნორმალური წონის მქონე პირებთან შედარებით (PR=2.09 95% CI: 1.68-2.58<0.000). ჰიპერტენზიასთან მიმართებაში სხეულის მასის ინდექსი უკეთესი განმსაზღვრელი ფაქტორი აღმოჩნდა, წელისა და თეძოს გარშემოწერილობასთან შედარებით, ორივე ასაკობრივ ჯგუფში.
- **მეტაბოლური ფაქტორების როლი და ასაკობრივი თავისებურებები:** ბიოქიმიური მაჩვენებლები, როგორცაა გლუკოზა, საერთო ქოლესტეროლი და ტრიგლიცერიდები ასევე მნიშვნელოვანი პრედიქტორი იყო ჰიპერტენზიისათვის. თუმცა გამოვლინდა ბიოქიმიური ფაქტორების ჰიპერტენზიასთან ასოციაციის ასაკობრივი თავისებურება. კერძოდ, 45 წლამდე ასაკობრივ ჯგუფში მნიშვნელოვანი იყო სამივე მაჩვენებელი, მაშინ როდესაც 45 წლის ზემო ასაკობრივ ჯგუფში მხოლოდ სისხლში გლუკოზის დონე გამოვლინდა, როგორც მნიშვნელოვანი პრედიქტორი (PR=1.13 95% CI: 1.02-1.25 P<0.017).
- **ქრონიკული დაავადებების ოჯახური ისტორია ჰიპერტენზიის ერთ-ერთი წამყვანი რისკ ფაქტორი:** ქრონიკული დაავადებების დიაგნოზი ოჯახურ ანამნეზში ჰიპერტენზიის ერთერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი პრედიქტორი აღმოჩნდა როგორც ზოგადად, ასევე ასაკის მიხედვით სტრატეფიცირებულ ჯგუფებში. კერძოდ, მონაწილეებში, რომელთა პირველი რიგის ნათესავებს დაესვათ ქრონიკული დაავადების დიაგნოზი (მ.შ. ჰიპერგლიკემია ან დიაბეტი, მაღალი არტერიული წნევა, ინსულტი, სიმსივნე, ჰიპერქოლესტერინემია, ახალგაზრდა ასაკში მიოკარდიუმის ინფარქტი) გაცილებით მაღალი იყო ჰიპერტენზიის რისკი (PR=1.27 95% CI: 1.15-1.40 P<0.000).

- **თამბაქოს და სხვა ქცევითი რისკ ფაქტორების როლი ჰიპერტენზიის გავრცელებაში:** კვლევის შედეგების თანახმად, ქცევით რისკ ფაქტორებს შორის მხოლოდ თამბაქო და ალკოჰოლის ჭარბი მოხმარება აღმოჩნდა ასოცირებული ჰიპერტენზიასთან. საინტერესოა თამბაქოს ამჟამად მოხმარების სტატუსის საპირისპირო გავლენა ჰიპერტენზიის გავრცელებაზე 45 წლამდე, 45 წლის და ზემო ასაკობრივ ჯგუფში. თამბაქოს ამჟამად მოხმარებელ ახალგაზრდებში 14-ჯერ მაღალი იყო ჰიპერტენზიის რისკი არა მოხმარებლებთან შედარებით, მაშინ როდესაც უფროსი ასაკის ჯგუფში პირიქით, მოხმარებლებში რისკი უფრო დაბალი იყო (**PRR=0.76 95% CI (0.69 -0.85)**). ბივარიაციული ანალიზით ალკოჰოლის ჭარბი მოხმარება სტატისტიკურად სარწმუნო იყო მხოლოდ 45 წლამდე ასაკობრივ ჯგუფში, სადაც ალკოჰოლის ჭარბი რაოდენობით მოხმარებლები იმყოფებოდნენ ჰიპერტენზიის 1.28-ჯერ მაღალი რისკის ქვეშ, ვიდრე სხვები (**PRR=1.28% CI (1.08-1.51)**).
- **კარდიოვასკულურ დაავადებათა 10 წლიანი რისკი ფრემინგემის რისკის სკალის მიხედვით:** მონაწილეთა 11% (589) მომავალი 10 წლის განმავლობაში იმყოფებოდა კარდიო-ვასკულურ დაავადებებით ავადობის მაღალი რისკის ქვეშ (რისკი > 20%), 17% (915) - საშუალო (რისკი 10-20%) და 72% (3858) - დაბალი რისკის ქვეშ (რისკი < 10%).
- **კარდიოვასკულურ დაავადებათა 10 წლიანი რისკი SCORE რისკის სკალის მიხედვით:** კვლევაში მონაწილეთა 14.8% უახლოესი 10 წლის განმავლობაში იმყოფებოდა გულ-სისხლძარღვთა დაავადებებით სიკვდილობის მაღალი რისკის (რისკი > 5%) ქვეშ, 82.9% - საშუალო (რისკი 1-4%) და მხოლოდ 2.3% - დაბალი რისკის (რისკი < 1%) ქვეშ.

დასკვნები და რეკომენდაციები:

- საქართველოში, სხვა განვითარებადი ქვეყნების მსგავსად, მაღალია გულ-სისხლძარღვთა დაავადებებით ავადობისა და სიკვდილობის მაჩვენებლები. აღნიშნული დაავადების მკურნალობასთან ასოცირებული მაღალი ხარჯების გამო დიდია აღნიშნული დაავადებებით გამოწვეული ეკონომიკური ტვირთიც. გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების პრევენციის უმთავრეს სტრატეგიას წარმოადგენს რისკის მქონე პირების ადრეული გამოვლენა და ამ პირებში რისკის სწორი მენეჯმენტი. პერსონალური კარდიოვასკულური რისკის განსაზღვრა განსაკუთრებით ღირებულია პროგნოზის გაუმჯობესების თვალსაზრისით, ე.წ. ასიმპტომურ პირებში არადიაგნოსტირებული დაავადებისა და რისკ-ფაქტორების გამოვლენისას.
- ჰიპერტენზია გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების წამყვანი რისკ ფაქტორია მსოფლიოში. მაღალი შემოსავლების ქვეყნებში ბოლო სამი ათწლეულის განმავლობაში განხორციელებული კვლევები ცხადყოფს, რომ ჰიპერტონული დაავადებისა და მისი რისკ ფაქტორების დროული გამოვლენითა და მკურნალობით, ასევე ჯანმრთელობის ხელშეწყობის სწორი პოლიტიკის განხორციელებით შესაძლებელია გულ-სისხლძარღვთა დაავადებებით სიკვდილიანობის ეტაპობრივი შემცირება.
- ყოველივე ზემოთ თქმულისა და კვლევის შედეგების გათვალისწინებით მნიშვნელოვანია:
- არტერიული ჰიპერტენზიის სკრინინგის გააქტიურება განსაკუთრებული რისკის პოპულაციებში. მემკვიდრული დატვირთვის მაღალი ასოციაციის გამო, ჰიპერტენზიის განვითარების მხრივ, განსაკუთრებით საყურადღებოა გულ-სისხლძარღვთა დაავადებებით დატვირთული ოჯახური ანამნეზის მქონე პირების შთამომავლობაში, განსაკუთრებით იუვენალურ ასაკში, ჰიპერტენზიის რისკის

გამოვლენა, მასთან დაკავშირებული სარისკო ქცევების შეფასების გზით. კვლევით გამოვლენილი ინდივიდუალური რისკ ფაქტორები:

- ჭარბი წონა (სმი 25);
- მომატებული წელისა და თეძოს გარშემოწერილობების თანაფარდობა (WHR 0.85 ქალებში და WHR 0.95 მამაკაცებში);
- ჰიპერგლიკემია (უზმოზე 110 მგ/დლ);
- ჰიპერტრიგლიცერიდემია (150 მგ/დლ);
- გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დაავადებების ოჯახური ანამნეზი;
- თამბაქოს მოხმარება;
- ალკოჰოლის ჭარბი რაოდენობით მოხმარება (კაცები - 5 ან მეტი და ქალები - 4 ან მეტი სტანდარტული დოზა 30 დღის მანძილზე).

➤ ჰიპერტენზიული ავადმყოფობების პრევენციის გაძლიერება განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მაღალი რისკის პოპულაციაში, როგორცაა რეგიონებში მაცხოვრებელი 45 წლამდე ასაკის მამაკაცები. აუცილებელია ჯანმრთელობის ხელშეწყობის (საგანმანათლებლო, ცნობიერების ამაღლებაზე მიმართული ქცევითი რისკ-ფაქტორების მოდიფიცირების მიზნით) ინტერვენციების განხორციელება 45 წლამდე ასაკობრივ ჯგუფში კვლევით გამოვლენილი ჰიპერტენზიასთან ასოცირებული სარისკო ქცევების, როგორცაა: თამბაქოს მოხმარება, ალკოჰოლის ჭარბი მიღება და ასევე ჭარბ წონასთან ასოცირებული სარისკო ქცევების დროული პრევენცია და კორექცია.

➤ ჰიპერტენზიული ავადმყოფობების მართვის (მენეჯმენტის) გაუმჯობესება 45 წლის ზემო პოპულაციაში, რისთვისაც მნიშვნელოვანი იქნება დამატებითი კვლევის განხორციელება 45 წლის ზემო პოპულაციაში ჰიპერტენზიისა და მისი რისკების მართვის ცოდნის, შეხედულებებისა და პრაქტიკის შესაფასებლად, რათა გამოვლინდეს დაავადების მართვის არსებული ხარვეზები და გაიცეს შესაბამისი რეკომენდაციები მოსახლეობის განათლების, პირველადი ჯანდაცვის რგოლის გაძლიერებისა (მაგ.: ჯანდაცვის სპეციალისტების ტრენინგები, უკეთესი გაიდლაინები, სხვ.), თუ მედიკამენტებზე და ჯანდაცვის სერვისზე (მაგ.: განსაკუთრებით რეგიონულ სამედიცინო დაწესებულებებში ჰიპერტენზიისა და მისი რისკ-ქცევების მართვაზე კონსულტაცია, ლიპიდებისა და გლუკოზის ლაბორატორიული კვლევები, სხვ.) ხელმისაწვდომობისა და მიმართვიანობის გაუმჯობესების კუთხით.

➤ ჯანმრთელობის ხელშეწყობის სტრატეგიის სრულყოფისა და ეფექტური ინტერვენციების შემუშავების მიზნით ქცევით რისკ-ფაქტორებზე ზედამხედველობის დანერგვა და კვლევის ინსტრუმენტების დახვეწა. მეორადი ანალიზით გამოიკვეთა ქცევითი რისკების შეფასების მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებები და კვლევის ინსტრუმენტებსა და მეთოდოლოგიაში ცვლილებების შეტანის აუცილებლობა. ქცევითი რისკ ფაქტორების შემდგომი კვლევის განხორციელებამდე მიზანშეწონილია:

- კვლევის ინსტრუმენტებში ქცევით რისკებზე, განსაკუთრებით კი ფიზიკურ აქტივობისა და კვების შემაფასებელ კითხვებში მტკიცებულებებზე დაფუძნებული შესწორებების შეტანა წინასწარი ლიტერატურული მიმოხილვისა და თვისობრივი კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით;
- კვლევაში გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების სხვა რისკ ფაქტორების შეფასების დამატება, მაგალითად, ისეთის, როგორცაა: მარილის მოხმარება, სისხლში მაღალი სიმკვრივის ლიპოპროტეიდების შესწავლა, სტრესის შეფასება, სხვ. ამათგან გულ-სისხლძარღვთა დაავადების სხვა მნიშვნელოვანი ჰიპერტენზიის განვითარების ქცევითი რისკების მხრივ,

განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია კვებით ქცევაში სუფრის მარილის მიმართ დამოკიდებულება. ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემებით, მსოფლიოში გულის კორონარული დაავადების ინციდენტების, ინსულტისა და სხვა კარდიოვასკულურ პათოლოგიათა 15% ასოცირებულია მარილის ჭარბ მოხმარებასთან, მ.შ. სიკვდილის შემთხვევათა დიდი ნაწილი ფიქსირდება დაბალი შემოსავლების ქვეყნებში. მარილის მოხმარების პოპულაციური მაჩვენებლის არარსებობის მიუხედავად, 1996–2012 წლებში ეპიდემიოლოგიური კვლევების შედეგებით, საქართველოს მოზრდილი პოპულაციის დაახლოებით 60%-ს აქვს სუფრის მარილის ჭარბი მოხმარების ჩვევა. პრევენციული ინტერვენციების გააზრებისას, გათვალისწინებული უნდა იქნას ისეთი მნიშვნელოვანი კონტრიბუტორი, როგორცაა ქვეყნის სხვადასხვა პოპულაციურ ჯგუფებში ფსიქოსომატური მახასიათებლები შფოთვისა და დეპრესიის სახით. აღნიშნული სიმპტომო კომპლექსი განიხილება, როგორც დამოუკიდებელი კარდიოვასკულური რისკ-ფაქტორი და ასევე მნიშვნელოვანი ბარიერი ქრონიკული დაავადებების მართვისას.

თავი 1.

ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ათასწლეულის განვითარების მიზნები

ცხრილი 1.1 5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე, საქართველო, 2003-2013

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
აჭარა	21.0	21.9	25.1	21.1	20.9	15.5	12.8	10.2	11.9	10.0	9.0
თბილისი	31.9	28	28.4	29.6	21.1	24.6	21.5	16.9	15.7	17.4	17.4
პასეთი	9.7	13.5	8.2	9.1	7.8	7.4	9.5	8.8	6.5	4.1	5.8
იმერეთი	17.2	21.6	20.0	19.9	19.4	17.0	19.1	19.6	17.1	18.6	16.4
სამეგრელო	9.1	6.9	6.8	6.7	5.9	2.7	4.0	3.9	4.5	3.6	3.1
შიდა ქართლი	17.6	14.1	8.5	8.2	5.8	3.1	9.1	9.1	3.6	3.4	3.8
ქვემო ქართლი	5.7	8.0	5.5	5.9	5.4	3.7	5.5	7.7	5.2	4.8	3.7
გურია	10.3	12.3	5.6	12.4	7.9	3.1	1.8	1.8	4.2	8.7	5.5
სამცხე – ჯავახეთი	8.5	9.0	7.5	7.2	3.9	5.9	7.8	8.2	3.1	2.1	3.8
მცხეთა – მთიანეთი	6.6	11.7	7.1	9.1	6.6	6.3	5.7	2.3	0	0	5.3
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	8.4	10.8	0	0	8.1	0	0	13.3	13.0	17.5	0
საქართველო	20.3	20.1	19.4	19.7	15.6	16.0	15.4	13.4	12.0	12.4	12.0

ცხრილი 1.2 5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე, საქართველო, 2003-2013

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
მამრობითი	30.1	27.3	20.8	16.9	15.2	19.0	18.0	14.3	15.8	16.3	14.5
მდედრობითი	24.8	25.4	21.4	17.0	13.6	18.0	15.0	11.0	11.5	12.4	11.5
ორივე სქესი	27.6	26.4	21.1	16.9	14.4	18.0	16.0	13.0	13.8	14.4	13.0

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ცხრილი 1.3 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე, საქართველო, 2003-2013

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
აჭარა	18.0	21.4	23.0	20.7	19.1	15.0	12.0	9.0	10.6	8.4	7.8
თბილისი	28.8	24.7	26.5	27.6	18.6	22.0	20.0	15.0	14.7	15.2	15.4
პასეთი	9.7	11.8	7.2	8.4	7.9	7.4	8.7	7.5	4.5	3.6	5.0
იმერეთი	17.2	19.7	19.7	18.8	18.8	15.0	19.0	19.0	16.4	17.4	15.5
სამეგრელო	9.1	5.7	6.5	6.5	5.7	2.2	3.6	3.7	4.0	2.3	1.6
შიდა ქართლი	16.5	13.4	8.6	7.1	5.4	3.1	8.7	8.0	3.6	3.1	3.2
ქვემო ქართლი	4.8	7.3	5.2	5.2	4.9	2.8	3.3	4.1	3.7	3.3	2.3
გურია	8.5	7.8	5.6	10.1	10.1	2.1	1.8	1.8	4.2	7.6	3.3
სამცხე – ჯავახეთი	6.6	8.6	6.6	6.3	2.9	5.9	7.3	6.4	2.6	1.6	3.3
მცხეთა – მთიანეთი	6.6	10.0	7.1	9.1	2.2	6.3	5.7	2.3	0	0	2.7
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	8.4	10.8	0	0	8.1	0	0	13.0	13.0	17.5	0
საქართველო	18.5	18.0	18.1	18.4	14.1	14.3	14.1	12.0	11.0	10.8	10.5

ცხრილი 1.4 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე, საქართველო, 2003-2013

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
მამრობითი	26.8	24.4	19.5	15.6	14.4	17.0	17.0	12.5	13.9	14.1	12.6
მდედრობითი	22.4	23.0	19.8	15.9	12.1	17.0	13.0	9.8	10.2	10.9	9.4
ორივე სქესი	24.8	23.8	19.7	15.8	13.3	17.0	14.9	11.2	12.1	12.6	11.1

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ცხრილი 1.5 0-5 წლამდე, 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა და ნეონატალური სიკვდილიანობის შეფასებითი მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე, საქართველო, 2003-2013

	1990	1995	1998	2002	2004	2006	2008	2010	2011	2012	2013
0-5 წლამდე	47.4	43.9	39.4	30.9	26.5	22.6	19.2	16.4	15.2	14.1	13.1
0-1 წლამდე	40.6	37.8	34.2	27.2	23.5	20.1	17.1	14.6	13.5	12.6	11.7
ნეონატალური	28.2	26.6	24.6	20.4	18.0	15.8	13.7	12.0	11.2	10.4	9.8

წყარო: UN-IGME¹

ცხრილი 1.6 12-23 თვის ასაკის ბავშვთა წითელას საწინააღმდეგო აცრით მოცვა (%), საქართველო, 2003-2013

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
აჭარა	91.4	93.5	94.0	92.2	93.8	86.7	68.9	98.5	98.1	90.8	94.3
თბილისი	97.5	91.1	85.5	86.9	97.5	98.8	98.4	85.4	85.6	99.4	98.4
კახეთი	83.5	90.9	97.0	96.2	93.2	97.5	77.6	98.8	92.9	97.2	97.1
იმერეთი	89.5	86.0	96.2	96.9	97.8	98.9	89.5	93.4	89.5	86.9	95.3
სამეგრელო	72.9	83.5	95.8	91.9	97.9	96.5	82.7	91.8	93.0	89.0	96.3
შიდა ქართლი	77.5	81.9	98.6	92.7	100.0	98.8	82.0	100.0	89.6	88.3	96.8
ქვემო ქართლი	61.9	76.0	85.0	96.7	96.3	96.9	80.8	83.7	93.7	90.1	95.0
გურია	86.9	81.0	93.1	93.5	96.2	98.9	91.1	99.7	95.2	89.0	92.8
სამცხე – ჯავახეთი	84.0	100.0	95.1	98.0	90.6	92.5	81.8	95.3	98.3	95.2	93.3
მცხეთა – მთიანეთი	73.9	93.4	92.9	94.4	94.5	94.2	93.3	95.8	93.4	90.1	100.0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	86.1	94.2	93.8	86.8	96.6	93.2	93.8	96.4	92.4	94.7	93.9
საქართველო	82.2	86.5	91.2	95.1	97.0	96.5	82.7	94.3	90.7	93.0	96.5

ცხრილი 1.7 დედათა სიკვდილიანობა, საქართველო, 2003-2013²

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
მაჩვენებელი 100000 ცოცხალშობილზე	49.9	43.13	23.4	23.0	20.2	14.3	52.1	19.4	27.6	22.9	27.7

ცხრილი 1.8 დედათა სიკვდილიანობის შეფასებითი მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე, საქართველო, 1990-2013

	1990	1995	2000	2005	2013
დედათა გარდაცვალების შემთხვევები	45	48	35	28	24
დედათა სიკვდილიანობა 100000 ცოცხალშობილზე	50	67	60	48	41
დედათა გარდაცვალების % რეპროდუცირებად ასაკის ქალებში (PM)	3.4	3.8	2.9	2.6	2.6

წყარო: UN-MMEIG³

¹ ბავშვთა სიკვდილიანობის შეფასების გაეროს სააგენტოთაშორისი ჯგუფი.

² 2009 წლიდან დედათა გარდაცვალების შემთხვევების რაოდენობა წარმოადგენს საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის და ღკსჯეც-ის შეჯერებულ მონაცემებს, ხოლო სიკვდილიანობის მაჩვენებელი დათვლილია საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მიერ რეგისტრირებულ ცოცხალშობილთა რაოდენობაზე.

³ დედათა სიკვდილიანობის შეფასების გაეროს სააგენტოთაშორისი ჯგუფი.

ცხრილი 1.9

კვალიფიციური სამედიცინო პერსონალის მიერ მიღებული მოზიარობების სვედრითი წილი (%), საქართველო, 2003-2013

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
აჭარა	93.8	95.8	97.4	97.8	98.6	98.7	99.3	99.3	99.3	99.6	99.9
თბილისი	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
პანკეტი	85.2	81.8	89.7	88.3	98.1	96.6	97.7	95.8	99.2	98.7	99.6
იმერეთი	99.4	99.5	100.0	99.9	100.0	100.0	100.0	99.9	100.0	100.0	100.0
სამეგრელო	99.2	99.6	99.6	100	99.8	99.9	99.9	99.5	100.0	99.9	100.0
შიდა ქართლი	99.9	98.5	99.9	99.6	99.9	100.0	99.9	99.9	99.9	99.9	100.0
ქვემო ქართლი	91.7	93.1	96.8	98.2	96.2	99.1	99.0	99.8	99.8	99.6	99.4
გურია	92.7	96.6	99.1	100.0	100.0	100.0	99.3	99.8	100.0	99.6	100.0
სამცხე – ჯავახეთი	99.8	99.7	96.8	98.8	99.2	99.6	99.1	98.8	99.5	99.8	99.3
მცხეთა – მთიანეთი	89.7	98.5	93.7	99.5	100.0	100.0	100.0	100.0	99.7	100.0	100.0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	96.2	82.6	96.4	95.6	100.0	96.2	98.9	100.0	98.7	100.0	97.9
საქართველო	97.2	97.5	98.5	98.9	99.4	99.6	99.7	99.6	99.8	99.8	99.9

ცხრილი 1.10

მოხარდთა შობადობის მაჩვენებელი, საქართველო, 2003-2013

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
20 წლამდე ასაკის 1000 ქალზე	33.2	35.1	38.5	36.7	36.3	42.4	52.0	48.5	42.8	39.9	40.8

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ცხრილი 1.11

ანტენატალური მომსახურებით მოცვა (4 სრული ვიჯიტი) 15-49 წლის ასაკის ქალებში (%), საქართველო, 2003-2013

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
აფხაზეთი	-	12.5	-	78.2	81.6	-	-	77.2	68.5	81.2	89.3
აჭარა	73.1	77.2	80.8	82.8	86.2	85.2	86.4	88.9	91.3	92.4	93.0
თბილისი	60.1	60.4	65.4	66.8	70.8	73.9	79.7	80.8	78.0	82.5	82.6
პანკეტი	66.2	56.6	63.8	61.4	61.0	61.4	75.7	86.5	87.7	87.7	86.7
იმერეთი	53.7	54.8	62.5	69.2	69.9	70.3	80.5	86.0	84.8	88.1	89.1
სამეგრელო	60.1	52.5	61.2	71.0	77.8	80.3	87.7	91.6	87.5	86.4	84.9
შიდა ქართლი	67.0	84.4	93.0	93.4	96.7	96.2	95.3	97.9	96.8	96.2	97.9
ქვემო ქართლი	53.3	43.6	50.6	45.0	40.5	39.6	47.9	63.4	55.9	56.9	60.6
გურია	54.9	51.8	57.8	61.3	55.0	56.2	69.7	75.9	79.0	77.4	91.0
სამცხე – ჯავახეთი	61.6	59.9	67.2	64.9	75.6	79.4	83.7	85.8	90.2	93.7	92.4
მცხეთა – მთიანეთი	59.6	43.9	54.5	45.2	51.3	65.4	79.3	71.5	86.2	92.9	83.4
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	64.2	51.3	66.8	55.2	71.0	49.0	55.3	77.9	79.3	74.7	84.1
საქართველო	60.6	59.4	65.8	68.0	70.7	71.8	78.5	83.1	81.6	84.2	84.6

ცხრილი 1.12

აივ/შიღის ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე, საქართველო, 2003-2013

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
აჭარა	3.8	6.2	7.5	11.1	14.0	8.4	9.7	9.1	9.4	10.2	13.9
თბილისი	3.6	6.7	7.9	7.9	9.5	11.8	11.7	14.1	12.7	13.5	15.9
პანკისი	0.7	0.8	2.5	4.2	3.5	2.7	6.0	5.2	3.9	6.4	5.2
იმერეთი	1.3	3.5	4.4	6.4	8.7	6.3	5.2	10.4	6.8	10.2	10.5
სამეგრელო	5.0	4.6	11.5	8.3	12.6	12.0	9.8	13.5	12.3	16.5	13.0
შიდა ქართლი	0.3	0.7	1.6	2.6	3.5	3.8	3.8	5.2	4.1	6.4	5.7
ქვემო ქართლი	0.6	0.2	1.6	3.6	3.3	2.8	2.5	4.0	6.7	7.0	4.5
გურია	0.7	1.4	7.9	7.2	4.3	2.9	4.3	7.9	5.0	8.6	7.2
სამცხე – ჯავახეთი	0.0	5.4	3.9	2.9	1.0	0.0	1.4	1.9	2.8	0.9	1.9
მცხეთა – მთიანეთი	0.8	0.8	1.6	1.6	3.2	2.5	0.0	3.7	0.0	4.6	6.4
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0.0	4.1	4.1	2.0	0.0	0.0	0.0	2.1	2.1	6.4	2.2
საქართველო	2.3	3.9	5.7	6.3	7.9	7.7	7.6	9.9	9.5	11.7	10.9

ცხრილი 1.13

აივ/შიღის ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე სქესის მიხედვით, საქართველო, 2007-2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
კაცი	11.8	11.4	11.2	14.8	14.0	17.9	17.1
ქალი	4.8	4.9	4.9	6.0	5.3	6.0	5.2

ცხრილი 1.14

გალარიის ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე, საქართველო, 2003-2013*

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
აჭარა	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
თბილისი	0.7	0.1	0.1	0.1	0	0	0	0	0	0	0
პანკისი	66.6	29.1	14.0	5.9	3.4	0.7	0.2	0	0	0	0
იმერეთი	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
სამეგრელო	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
შიდა ქართლი	0	0	0	0	0	0.3	0	0	0	0	0
ქვემო ქართლი	6.6	23.8	19.4	6.3	1.7	0.6	0	0	0.2	0.2	0
გურია	0	0	0.7	0.2	0.7	0	0	0	0	0	0
სამცხე – ჯავახეთი	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
მცხეთა – მთიანეთი	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
საქართველო	7.2	5.4	3.6	1.3	0.5	0.1	0.02	0	0.02	0.02	0.0

* გამოყენებულია ეპიდემიოლოგიის მონაცემები

ცხრილი 1.15

ტუბერკულოზის გაგრძელების მაჩვენებლები 100000 მოსახლეზე, საქართველო, 2005 – 2013

	ტუბერკულოზის ყველა ფორმა		ფილტვის ტუბერკულოზი	
	რეგისტრირებული შემთხვევები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე
2005	6696	153.2	5373	122.9
2006	6294	143.1	4934	112.2
2007	6450	147.0	5104	116.3
2008	5831	133.0	4471	102.0
2009	5993	135.9	4587	104.0
2010	5806	130.4	4524	101.6
2011	5533	123.4	4369	97.4
2012	4973	110.7	3905	87.0
2013	4318	96.2	3502	78.0

ცხრილი 1.16

ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევები, საქართველო, 2005 – 2013

	ტუბერკულოზის ყველა ფორმა				ფილტვის ტუბერკულოზი			
	ახალი შემთხვევები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები და რეციდივები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები და რეციდივები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე
2005	4290	98.1	4512	103.2	3057	70.3	3279	75.0
2006	4261	96.9	4492	102.1	3030	68.9	3261	74.1
2007	4170	95.0	4443	101.2	2952	67.3	3225	73.5
2008	4153	94.7	4318	98.5	2931	66.9	3096	70.6
2009	4471	101.4	4757	107.8	3175	72.0	3461	78.5
2010	4392	98.6	4683	105.2	3228	72.5	3490	79.0
2011	4223	94.2	4546	101.4	3167	70.6	3490	77.8
2012	3778	84.1	3939	87.7	2834	63.1	2995	66.7
2013	3134	69.8	3357	74.8	2413	53.8	2636	58.7

თავი 2. დემოგრაფია

ცხრილი 2.1 საქართველოს საშუალო წლიური მოსახლეობა (ათასი) რეგიონების მიხედვით, 2012 – 2013

	2012			2013		
	სულ	მათ შორის		სულ	მათ შორის	
		ქალაქი	სოფელი		ქალაქი	სოფელი
ატარა	393.9	185.2	208.7	395.4	198.0	197.4
თბილისი	1172.0	1141.4	30.6	1173.2	1142.5	30.7
კახეთი	406.1	83.8	322.3	405.0	83.4	321.6
იმერეთი	705.7	337.9	367.8	703.6	336.2	367.4
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	478.2	192.8	285.4	476.6	192.1	284.5
შიდა ქართლი	314.0	121.4	192.6	313.7	121.3	192.4
ქვემო ქართლი	511.2	199.4	311.8	512.1	196.3	315.8
გურია	139.8	37.0	102.8	139.0	36.8	102.2
სამცხე-ჯავახეთი	213.8	66.3	147.5	213.6	66.2	147.4
მცხეთა-მთიანეთი	109.3	27.0	82.3	108.9	26.9	82.0
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	46.7	9.1	37.6	46.1	9.1	37.0
საქართველო	4490.7	2401.3	2089.4	4487.2	2408.8	2078.4

ცხრილი 2.2 საქართველოს საშუალო წლიური მოსახლეობა (ათასი) ასაკის და სქესის მიხედვით, 2012– 2013

ასაკი	2012			2013		
	ორივე სქესი	მამაკაცები	ქალები	ორივე სქესი	მამაკაცები	ქალები
-1	56.9	29.7	27.2	57.0	29.6	27.4
1-4	232.9	122.9	110.0	237.6	124.2	113.4
5-9	233.4	123.2	110.2	239.8	127.5	112.3
10-14	238.9	125.9	113.0	231.8	122.3	109.5
15-19	293.6	151.6	142.0	278.4	144.5	133.9
20-24	368.2	186.2	182.0	357.4	180.8	176.6
25-29	359.5	181.2	178.3	360.0	181.5	178.5
30-34	330.8	164.7	166.1	333.6	166.5	167.1
35-39	313.7	153.9	159.8	314.2	154.4	159.8
40-44	302.1	145.3	156.8	303.1	146.2	156.9
45-49	312.3	145.6	166.7	302.2	141.6	160.6
50-54	327.6	151.6	176.0	331.1	152.7	178.4
55-59	272.4	123.8	148.6	279.3	127.2	152.1
60-64	230.2	101.9	128.3	237.7	105.0	132.7
65-69	129.8	54.9	74.9	146.0	62.6	83.4
70-74	192.0	74.4	117.6	167.3	63.8	103.5
75-79	139.5	53.8	85.7	148.2	56.6	91.6
80-84	93.5	33.6	59.9	90.7	32.5	58.2
85+	63.4	17.1	46.3	71.8	20.6	51.2
ს უ ლ	4490.7	2141.3	2349.4	4487.2	2140.1	2347.1
-15	762.1	401.7	360.4	766.2	403.6	362.6
15-64	3110.4	1505.8	1604.6	3097.0	1500.4	1596.6
65+	618.2	233.8	384.4	624.0	236.1	387.9

ცხრილი 2.3

საქართველოს საშუალო წლიური მოსახლეობა (ათასი) კირითადი ასაკობრივი ჯგუფების და სქესის მიხედვით, 2009 – 2013

ასაკი	ორივე სქესი	მამაკაცები	ქალები
2009			
ს უ ლ	4410.9	2094.8	2316.1
-15	752.9	397.0	355.9
15-64	3031.8	1460.4	1571.4
65+	626.2	237.4	388.8
2010			
ს უ ლ	4452.8	2118.1	2334.7
-15	758.0	399.5	358.5
15-64	3075.5	1484.5	1591.0
65+	619.3	234.1	385.2
2011			
ს უ ლ	4483.4	2135.6	2347.8
-15	760.3	400.8	359.5
15-64	3106.8	1502.0	1604.8
65+	616.3	232.8	383.5
2012			
ს უ ლ	4490.7	2141.3	2349.4
-15	762.1	401.7	360.4
15-64	3110.4	1505.8	1604.6
65+	618.2	233.8	384.4
2013			
ს უ ლ	4487.2	2140.1	2347.1
-15	766.2	403.6	362.6
15-64	3097.0	1500.4	1596.6
65+	624.0	236.1	387.9

ცხრილი 2.4

ბუნებრივი მოძრაობის ზოგადი მაჩვენებლები, საქართველო, 1996 – 2013

წელი	ცოცხალშობილები		ბარდაცვალება		ბუნებრივი მატება		ქორწინება		განქორწინება	
	რაოდენობა	მარცხენა 1000 მოსახლეზე	რაოდენობა	მარცხენა 1000 მოსახლეზე	რაოდენობა	მარცხენა 1000 მოსახლეზე	რაოდენობა	მარცხენა 1000 მოსახლეზე	რაოდენობა	მარცხენა 1000 მოსახლეზე
1996	55000	11.9	47961	10.4	7039	1.5	19253	4.2	2269	0.5
1997	54000	11.9	47575	10.5	6425	1.4	17099	3.8	2267	0.5
1998	51526	11.5	47321	10.5	4205	0.9	15343	3.4	1758	0.4
1999	48695	10.9	47184	10.6	1511	0.3	13845	3.1	1622	0.4
2000	48800	11.0	47410	10.7	1390	0.3	12870	2.9	1854	0.4
2001	47589	10.9	46218	10.5	1371	0.3	13336	3.0	1987	0.5
2002	46605	10.7	46446	10.7	159	0.0	12535	2.9	1836	0.4
2003	46194	10.7	46055	10.6	139	0.0	12696	2.9	1825	0.4
2004	49572	11.5	48793	11.3	779	0.2	14866	3.4	1793	0.4
2005	46512	10.7	42984	9.9	3528	0.8	18012	4.1	1928	0.4
2006	47795	10.9	42255	9.6	5540	1.3	21845	5.0	2060	0.5
2007	49287	11.2	41178	9.4	8109	1.8	24891	5.7	2325	0.5
2008	56565	12.9	43011	9.8	13554	3.1	31414	7.2	3189	0.7
2009	63377	14.4	46625	10.6	16752	3.8	31752	7.2	4030	0.9
2010	62585	14.1	47864	10.7	14721	3.3	34675	7.8	4726	1.1
2011	58014	12.9	49818	11.1	8196	1.8	30863	6.9	5850	1.3
2012	57031	12.7	49348	11.0	7683	1.7	30412	6.8	7136	1.6
2013	57878	12.9	48553	10.8	9325	2.1	34693	7.7	8089	1.8

ცხრილი 2.5

შობადობის ასაკობრივი და მოსახლეობის აღწარმობის კოეფიციენტები, საქართველო, 1996 – 2013

წელი	სულ (15-49)	ღმელის ასაკი							შობადობის ჯამობრივი კოეფიციენტი	აღწარმობის კოეფიციენტი	
		-20	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45+		ბრუტო	ნეტო
1996	45.8	59.7	112.8	69.5	44.1	18.2	4.0	0.8	1.55	0.73	0.71
1997	45.6	55.2	111.3	72.2	44.6	19.4	5.2	3.0	1.55	0.74	0.71
1998	43.8	51.4	109.1	71.6	42.3	18.9	4.6	3.0	1.50	0.71	0.69
1999	41.5	46.5	104.0	70.3	42.5	19.1	4.7	0.9	1.44	0.68	0.66
2000	41.7	39.9	110.1	74.4	43.3	19.2	4.9	0.9	1.46	0.69	0.67
2001	40.9	32.5	112.3	71.1	45.2	21.0	5.4	1.4	1.44	0.68	0.66
2002	40.2	32.8	108.6	63.5	50.2	21.2	6.4	1.5	1.42	0.67	0.65
2003	40.0	33.2	99.4	78.8	46.8	19.0	5.2	0.5	1.41	0.66	0.64
2004	42.8	35.1	109.3	83.3	47.2	21.1	5.4	1.0	1.51	0.72	0.69
2005	39.6	38.5	97.2	75.2	44.0	18.6	4.2	0.5	1.39	0.65	0.63
2006	40.2	36.7	100.7	76.0	43.3	18.9	4.6	0.7	1.40	0.66	0.65
2007	41.7	36.3	103.1	79.2	46.5	19.7	4.4	0.5	1.45	0.69	0.67
2008	50.2	42.4	115.4	90.1	55.0	24.2	5.7	0.5	1.67	0.73	0.71
2009	54.1	52.0	128.2	102.4	58.8	25.1	5.5	0.5	1.86	0.91	0.89
2010	53.5	48.5	122.4	101.1	60.9	26.3	6.3	0.5	1.83	0.88	0.87
2011	49.8	42.8	111.5	95.2	56.7	25.3	5.8	0.5	1.70	0.8	0.8
2012	49.5	39.9	107.5	94.4	58.6	25.9	6.3	0.6	1.67	0.8	0.8
2013	51.1	40.8	108.8	96.6	61.3	28.3	6.7	0.8	1.72	0.8	0.8

ცხრილი 2.6

ცოცხალშობილთა რაოდენობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012– 2013

	2012			2013		
	სულ	მათ შორის		სულ	მათ შორის	
		ქალაქი	სოფელი		ქალაქი	სოფელი
ატარა	5733	3073	2660	5909	3227	2682
თბილისი	16573	16127	446	17010	16557	453
პანკისი	4931	989	3942	5014	959	4055
იმერეთი	8619	4488	4131	8496	4363	4133
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	5048	2078	2970	5066	2099	2967
შიდა ქართლი	3929	1486	2443	4063	1458	2605
ქვემო ქართლი	6628	2649	3979	6730	2735	3995
გურია	1538	386	1152	1575	432	1143
სამცხე-ჯავახეთი	2413	790	1623	2394	804	1590
მცხეთა-მთიანეთი	1235	336	899	1279	313	966
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	384	79	305	342	72	270
საქართველო	57031	32481	24550	57878	33019	24859

ცხრილი 2.7

ცოცხალშობილთა რაოდენობა დედის ასაკის მიხედვით, საქართველო, 1996 – 2013

წელი	სულ	დედის ასაკი							უცნობი
		- 20	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45+	
1996	55000	10862	19903	12715	7591	3153	649	127	0
1997	54000	9920	19223	12743	7465	3343	857	449	0
1998	51526	9212	18609	12287	6939	3256	768	455	0
1999	48695	8313	17552	11751	6861	3281	806	131	0
2000	48800	7124	18394	12100	6868	3305	868	141	0
2001	47589	5784	18571	11379	7073	3610	955	217	0
2002	46605	5833	17945	10077	7834	3541	1150	225	0
2003	46194	5907	16463	12449	7269	3040	929	81	56
2004	49572	6246	18258	13196	7316	3278	971	159	148
2005	46512	6903	16703	12110	6896	2870	752	87	191
2006	47795	6633	17666	12409	6831	2929	791	121	415
2007	49287	6549	18216	13021	7323	3058	727	79	314
2008	56565	7775	21025	14982	8392	3487	817	86	1
2009	63377	8896	22954	17250	9409	3920	864	84	0
2010	62585	7870	22126	17458	9878	4171	974	85	23
2011	58014	6513	20343	16787	9328	4038	899	93	13
2012	57031	5662	19571	16833	9734	4131	980	107	13
2013	57878	5462	19217	17238	10247	4522	1045	123	24

ცხრილი 2.8

ცოცხალშობილთა რაოდენობა სქესის მიხედვით და სქესთა მემრეული რაოდენობრივი თანაფარდობა, საქართველო, 1996 – 2013

წელი	ორივე სქესი	გამრობითი	მდედრობითი	(გამრობითი / მდედრობითი) * 100
1996	55000	28936	26064	111.0
1997	54000	28409	25591	111.0
1998	51526	27108	24418	111.0
1999	48695	25618	23077	111.0
2000	48800	25674	23126	111.0
2001	47589	25037	22552	111.0
2002	46605	24519	22086	111.0
2003	46194	24469	21725	112.6
2004	49572	26039	23533	110.6
2005	46512	24654	21858	112.8
2006	47795	25236	22559	111.9
2007	49287	25882	23405	110.6
2008	56565	31720	24845	127.7
2009	63377	32385	30992	104.5
2010	62585	32488	30097	107.9
2011	58014	30330	27684	109.6
2012	57031	29801	27230	109.4
2013	57878	30027	27851	107.8

ცხრილი 2.9

ცოცხალშობილთა რაოდენობა დაბადების რიგითობის მიხედვით, საქართველო, 1996 – 2013

წელი	დაბადების რიგითობა					სულ
	I	II	III	IV	V+	
1996	28380	18535	5830	1595	660	55000
1997	27432	18036	6102	1674	756	54000
1998	26227	17210	5925	1494	670	51526
1999	25225	16069	5405	1363	633	48695
2000	25327	16250	5270	1318	635	48800
2001	25460	15086	5187	1285	571	47589
2002	24952	14878	5060	1146	569	46605
2003	28875	11752	3929	1025	613	46194
2004	28100	15773	4207	1037	455	49572
2005	27356	13743	4043	942	428	46512
2006	28935	13371	4107	938	444	47795
2007	29883	14075	4077	830	422	49287
2008	31307	18147	5400	1184	527	56565
2009	33651	21093	6627	1412	594	63377
2010	31062	22305	7097	1456	665	62585
2011	27668	21708	6701	1307	630	58014
2012	26368	21740	6891	1445	587	57031
2013	26225	22040	7419	1578	616	57878

ცხრილი 2.10

ბარდაცვლილთა რაოდენობა და სიკვდილიანობის მაჩვენებლები, საქართველო, 2013

ასაკი	ბარდაცვლილთა რაოდენობა			სიკვდილიანობის მაჩვენებელი (1000 მოსახლეზე)		
	ორივე სქესი	მამაკაცები	ქალები	ორივე სქესი	მამაკაცები	ქალები
-1	640	379	261	11.3	12.9	9.5
1-4	115	57	58	0.5	0.5	0.5
5-9	65	42	23	0.3	0.3	0.2
10-14	60	44	16	0.3	0.4	0.1
15-19	121	92	29	0.4	0.6	0.2
20-24	235	191	44	0.7	1.1	0.2
25-29	284	211	73	0.8	1.2	0.4
30-34	421	321	100	1.3	1.9	0.6
35-39	560	433	127	1.8	2.8	0.8
40-44	855	647	208	2.8	4.4	1.3
45-49	1396	1040	356	4.6	7.4	2.2
50-54	2179	1572	607	6.6	10.3	3.4
55-59	2877	2060	817	10.3	16.3	5.4
60-64	3429	2292	1137	14.5	22.0	8.6
65-69	3232	1972	1260	22.2	31.7	15.1
70-74	6003	3217	2786	36.0	50.7	27.0
75-79	8531	4009	4522	57.8	71.3	49.5
80-84	8502	3583	4919	94.1	111.0	84.7
85+	8865	2566	6299	123.9	125.4	123.3
უცნობი	183	141	42	-	-	-
სულ	48553	24869	23684	10.8	11.6	10.1

ცხრილი 2.11

ერთ წლამდე გარდაცვლილ ბავშვთა განაწილება ასაკის და სქესის მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012		2013	
	მამრობითი	მდედრობითი	მამრობითი	მდედრობითი
სულ	419	296	379	261
1 დეკემბე	72	58	63	44
1 დეკ	50	22	33	20
2 დეკ	37	17	26	22
3 დეკ	15	16	14	16
4 დეკ	14	13	11	9
5 დეკ	22	14	19	8
6 დეკ	17	10	8	9
7 - 27 დეკ	94	64	94	57
28 დეკ – 2 თვემდე	3	6	2	3
2 თვე	25	28	29	26
3 თვე	10	5	17	11
4 თვე	10	10	13	7
5 თვე	5	8	11	3
6 თვე	5	2	7	6
7 თვე	6	4	4	4
8 თვე	9	2	5	3
9 თვე	9	2	5	3
10 თვე	5	3	4	5
11 თვე	11	12	14	5

ცხრილი 2.12

სიკვდილიანობა ძირითადი მიზეზების მიხედვით (მაჩვენებლები 100000 მოსახლეზე), საქართველო, 2012 – 2013

	2012		2013	
	რაოდენობა	მაჩვენებელი	რაოდენობა	მაჩვენებელი
სულ	49348	1098.9	48553	1082.0
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობა	502	11.2	510	11.4
სიმსივნეები	5214	116.1	4992	111.2
სისხლისა და სისხლგამაღარი ორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	123	2.7	158	3.5
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	1231	27.4	1 124	25.0
ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები	74	1.6	65	1.4
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	579	12.9	577	12.9
თვალისა და მისი დანაბათების ავადმყოფობები	2	0.04	3	0.1
ყურისა და ღვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	2	0.04	2	0.04
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	20002	445.4	18693	416.6
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	1025	22.8	1142	25.5
საჭმლის მომწელებელი სისტემის ავადმყოფობები	1189	26.5	1295	28.9
კანისა და კანქვეშა ქსოვილის ავადმყოფობები	25	0.6	15	0.3
კვალ-კუნთოვანი სისტემისა და შემაერთებელი ქსოვილის ავადმყოფობები	62	1.4	59	1.3
შარდ-სასქმსო სისტემის ავადმყოფობები	364	8.1	467	10.4
ორსულობა, მშობიარობა და ლობინობის ხანა	14	0.3	16	0.4
კვინინალურ კერიოლში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა	445	9.9	433	9.6
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარების მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	105	2.3	140	3.1
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმკვრივეები, ნიშნები და გადახრები ნორმიდან, როგორც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	16675	371.3	17323	386.1
ტრავმები, მოწამვლები და გარემოთი მიზეზების შემთხვევების ზოგიერთი სხვა შემდეგი	1715	38.2	1539	34.3

ცხრილი 2.13

სიკვდილიანობა 15 წლამდე ასაკის ბავშვებში ძირითადი მიზეზების მიხედვით (მაჩვენებლები შესაბამისი ასაკობრივი და სქესის ჯგუფის 100000 ბავშვზე), საქართველო, 2013

	სულ		მამრობითი		მდედრობითი	
	რაოდენობა	მაჩვენებელი	რაოდენობა	მაჩვენებელი	რაოდენობა	მაჩვენებელი
სულ	880	114.9	522	129.3	358	98.7
ზოგიერთი ინფექციური და კარაჭითული ავადმყოფობა	19	2.5	13	3.2	6	1.7
სიმსივნეები	28	3.7	12	3.0	16	4.4
სისხლისა და სისხლგამაღი ორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	6	0.8	3	0.7	3	0.8
მელოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	4	0.5	3	0.7	1	0.3
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	41	5.4	30	7.4	11	3.0
თვალისა და მისი დანაგებების ავადმყოფობები	1	0.1	1	0.2	0	0.0
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	4	0.5	2	0.5	2	0.6
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	24	3.1	13	3.2	11	3.0
საჭმლის მომწელებელი სისტემის ავადმყოფობები	11	1.4	7	1.7	4	1.1
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	8	1.0	6	1.5	2	0.6
კერინატალურ კერიოლში განვითარებული ზოგიერთი მღვრეობა	433	56.5	262	64.9	171	47.2
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარების მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	131	17.1	71	17.6	60	16.5
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმკვლეობები, ნიშნები და გადახრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	109	14.2	63	15.6	46	12.7
ტრავმები, მოწყვეტები და გარეგანი მიზეზების შემთხვევების ზოგიერთი სხვა შემთხვევა	61	8.0	36	8.9	25	6.9

ცხრილი 2.14

სიკვდილიანობა ერთ წლამდე ასაკის ბავშვებში ძირითადი მიზეზების მიხედვით (მაჩვენებლები შესაბამისი ასაკობრივი ჯგუფის და სქესის 100000 ბავშვზე), საქართველო, 2013

	სულ		მამრობითი		მდელობითი	
	რაოდენობა	მაჩვენებელი	რაოდენობა	მაჩვენებელი	რაოდენობა	მაჩვენებელი
სულ	640	1122.8	379	1280.4	261	952.6
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობა	5	8.8	3	10.1	2	7.3
სიმსივნეები	3	5.3	0	0.0	3	10.9
სისხლისა და სისხლგადასაზრდის ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	4	7.0	1	3.4	3	10.9
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	1	1.8	1	3.4	0	0.0
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	15	26.3	12	40.5	3	10.9
თვალისა და მისი დანაბათების ავადმყოფობები	1	1.8	1	3.4	0	0.0
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	9	15.8	5	16.9	4	14.6
საჭმლის მომენლვაელი სისტემის ავადმყოფობები	4	7.0	3	10.1	1	3.6
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	3	5.3	3	10.1	0	0.0
კვინინატალურ კვირულში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა	433	759.6	262	885.1	171	624.1
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარების მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	110	193.0	58	195.9	52	189.8
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმკვრივეები, ნიშნები და გადასრები ნორმიდან, როგორც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	45	78.9	26	87.8	19	69.3
ტრავმები, მოწყვლადობა და გარეგანი მიზეზების შემთხვევების ზოგიერთი სხვა შემდეგი	7	12.3	4	13.5	3	10.9

ცხრილი 2.15

გარდაცვლილთა რაოდენობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012-2013

	2012			2013		
	სულ	მათ შორის		სულ	მათ შორის	
		ქალაქი	სოფელი		ქალაქი	სოფელი
ატარა	3274	1642	1632	3289	1769	1520
თბილისი	12459	12140	319	12356	12058	298
პასეთი	4969	1064	3905	4921	1019	3902
იმერეთი	8868	3822	5046	8691	3698	4993
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	5412	2311	3101	5343	2453	2890
შიდა ქართლი	3436	1217	2219	3512	1260	2252
ქვემო ქართლი	4438	1774	2664	4282	1880	2402
გურია	1926	484	1442	1910	475	1435
სამცხე-ჯავახეთი	2162	780	1382	2068	751	1317
მცხეთა-მთიანეთი	1513	428	1085	1418	379	1039
რატა-ლენს უბი და ქვემო სვანეთი	891	128	763	763	100	663
საქართველო	49348	25790	23558	48553	25842	22711

ცხრილი 2.16

ბუნებრივი მატება რეპრონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012			2013		
	სულ	მათ შორის		სულ	მათ შორის	
		ქალაქი	სოფელი		ქალაქი	სოფელი
აჭარა	2459	1431	1028	2620	1458	1162
თბილისი	4114	3987	127	4654	4499	155
კახეთი	-38	-75	37	93	-60	153
იმერეთი	-249	666	-915	-195	665	-860
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	-364	-233	-131	-277	-354	77
შიდა ქართლი	493	269	224	551	198	353
ქვემო ქართლი	2190	875	1315	2448	855	1593
გურია	-388	-98	-290	-335	-43	-292
სამცხე-ჯავახეთი	251	10	241	326	53	273
მცხეთა-მთიანეთი	-278	-92	-186	-139	-66	-73
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	-507	-49	-458	-421	-28	-393
საქართველო	7683	6691	992	9325	7177	2148

ცხრილი 2.17

სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას, საქართველო, 2003 – 2013

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
სულ	72.1	71.6	74.0	74.3	75.1	74.2	73.6	74.4	74.5	74.7	75.2
კაცი	68.7	67.9	70.0	69.8	70.5	69.3	69.2	70.0	70.2	70.2	70.8
ქალი	75.3	75.1	77.6	78.5	79.4	79.0	77.7	78.7	78.6	79.0	79.4

თავი 3.

მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება

ცხრილი 3.1 პროფესიულად აქტიური მქონეებით უზრუნველყოფა, საქართველო, 2001 - 2013

	მქონეები		მათ შორის პრაქტიკოსი მქონეები	
	სულ	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	სულ	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე
2001	17382	396.3	15966	364.0
2002	17694	406.1	16212	372.1
2003	17707	409.0	16221	374.7
2004	17507	405.4	16062	372.0
2005	17438	399.8	16068	368.4
2006	17591	400.0	16207	368.5
2007	17629	401.7	16262	370.6
2008	17961	409.7	16571	378.0
2009	18591	421.5	17392	394.3
2010	19453	435.3	18227	409.3
2011	19514	435.3	18366	409.6
2012	21501	478.8	18235	406.1
2013	20474	456.3	18278	407.3

ცხრილი 3.2 პროფესიულად აქტიური საშუალო სამედიცინო პერსონალით უზრუნველყოფა, საქართველო, 2001 - 2013

	მეტეზები		ბავიბაქალეზები	
	სულ	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	სულ	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე
2001	19756	445.9	1543	35.2
2002	19472	445.4	1455	33.4
2003	19277	441.0	1380	31.9
2004	18938	433.2	1370	31.7
2005	18575	424.9	1308	30.0
2006	17846	405.8	1181	26.9
2007	17284	393.9	1165	26.5
2008	17309	394.8	1061	24.2
2009	16958	384.5	955	21.7
2010	17211	386.5	913	20.4
2011	15940	355.5	661	14.7
2012	14493	323.0	634	14.1
2013	14935	328.2	594	13.2

ცხრილი 3.3

ემიმი-სამცნალების სამცნალობის მისმვმით, საქართველო, 2001 – 2013*

	ზოგადი პრაქტიკის მძიმეზი		ამდიატრეზი		მეან-ბინეპოლოგეზი		ფსიქიატრეზი		ძირუბიული პოლოფილის სამცნალობეზის ჯგუზი	
	სულ	უზრუნეფოფის მარეზეზეპლი 100000 მრსახლეზე	სულ	უზრუნეფოფის მარეზეზეპლი 100000 მრსახლეზე	სულ	უზრუნეფოფის მარეზეზეპლი 100000 მრსახლეზე	სულ	უზრუნეფოფის მარეზეზეპლი 100000 მრსახლეზე	სულ	უზრუნეფოფის მარეზეზეპლი 100000 მრსახლეზე
2001	2156	48.7	2385	53.8	1527	34.5	334	7.5	1434	32.4
2002	2200	50.3	2308	52.8	1505	34.4	356	8.1	1440	32.9
2003	2362	54.0	2247	51.4	1493	34.2	346	7.9	1429	32.7
2004	2439	55.8	2209	50.5	1458	33.4	337	7.7	1376	31.5
2005	2431	55.6	2107	48.2	1448	33.1	300	6.9	1328	30.4
2006	2198	50.0	2071	47.1	1429	32.5	307	7.0	1336	30.4
2007	2352	53.6	1945	44.3	1414	32.2	281	6.4	1337	30.5
2008	2408	54.9	1858	42.4	1462	33.4	278	6.3	1382	31.5
2009	2977	67.5	1579	35.8	1467	33.3	294	6.7	1504	34.1
2010	3146	70.7	1560	35.0	1499	33.7	291	6.5	1559	35.0
2011	3273	73.0	1473	32.9	1434	32.0	258	5.8	1581	35.3
2012	4172	92.9	1428	31.8	1453	32.4	283	6.3	1759	39.2
2013	3964	88.3	1444	32.2	1561	34.8	393	8.8	1953	43.5

ცხრილი 3.4

საავადფოფოეზი მფოუზავე სამედიცინო პერსონალი, საქართველო, 2001 – 2013

	საავადფოფოეზი მფოუზავე პერსონალი		საავადფოფოეზი მფოუზავე მძიმეზი		საავადფოფოეზი მფოუზავე მძიმეზი და ბეზიპაქალეზი	
	სულ	მარეზეზეპლი 100000 მრსახლეზე	სულ	% სამედიცინო რაოდეფოეზიდან	სულ	% სამედიცინო რაოდეფოეზიდან
2001	31933	720.7	7892	45.4	12108	53.8
2002	31119	711.9	7865	44.5	11793	53.7
2003	31990	731.8	8086	45.7	11798	52.8
2004	31796	727.3	7979	45.6	11737	52.4
2005	30978	708.6	7768	44.5	11204	50.1
2006	30403	691.3	7852	44.6	10986	51.1
2007	30350	691.6	7857	44.6	10872	53.1
2008	30164	688.1	7881	43.9	10864	53.9
2009	30765	697.5	8137	43.8	10741	54.9
2010	30994	693.5	8404	43.2	10772	55.0
2011	28319	631.6	7942	40.7	9583	52.5
2012	24042	535.4	7951	33.1	8116	33.8
2013	25953	578.4	9385	36.2	8632	33.3

* საქართველო მონაწილეობს საერთაშორისო ორგანიზაციეზის (OECD, Eurostat და WHO-Europe) მიერ ინიცირებულ ჯანდაცვის ადამიანური და მატერიალურ-ტექნიკური რესურსეზის შესახებ მონაცემთა შეგროვებაში, რისთვისაც იყენებს დეფინიციეზს, რომლეზიც უზრუნველყოფს ამ მონაცემთა საერთაშორისო დონეზე შედარებადობას. მონაცემეზი სამედიცინო კადრეზის შესახებ ეფუძნება საერთაშორისო სტანდარტეზს: International Standard Classification of Occupations, ISCO-08, ILO (2009). წინამდებარე ცნობარში მოცემული წინა წლების მონაცემეზი ზემოაღნიშნული დეფინიციეზის საფუძველზე იქნა გადახედილი, სახელმწიფოთაშორისი და ქვეყნისშიდა დონეებზე მონაცემთა შესატყვისობის უზრუნველყოფის მიზნით. მაგალითად, ზოგადი პრაქტიკის ექიმეზის რაოდენობაში შედის თერაპეუტეზი, ოჯახის ექიმეზი და რეზიდენტეზი.

ცხრილი 3.5 ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის დამოუკიდებელი საგაურნალო-პროფილაქტიკური დაწესებულებების ქსელი, საქართველო, 2013

დაწესებულება	რაოდენობა
პოლიკლინიკური დაწესებულებები და ამბულატორული ცენტრები	238
სტომატოლოგიური პოლიკლინიკები და კაბინეტები	348
ღისპანსეები	34
<i>მათ შორის საწოლებით</i>	5
ქალთა კონსულტაციები	26
ამბულატორიები	38
სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი	14
<i>მათ შორის საწოლებით</i>	11
საღზურები	95*
<i>მათ შორის: სასწრაფო სამედიცინო დახმარების</i>	75
<i>სისხლის დამამუშავებელი</i>	20
მკიდევმოლოგიური სამსახური	63
სოფლის მედიცინა-მეწარმე	1235
საავადმყოფო და სამედიცინო ცენტრი	253
<i>მათ შორის: სპეციალიზებული</i>	103
<i>მათ შორის სამშობიარო სახლი</i>	35

ცხრილი 3.6 ამბულატორულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებებში მიმართვათა რაოდენობა 1 სულ მოსახლეზე, საქართველო, 2007 – 2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
მიმართვების საერთო რაოდენობა	2.0	2.1	2.0	2.1	2.1	2.3	2.7
<i>მათ შორის</i>							
მედიკან მისმართვა	1.7	1.8	1.9	1.8	1.8	2.1	2.4
15 წლამდე ბავშვების მედიკან მისმართვა	3.0	2.8	2.9	2.5	2.4	2.6	2.7
სასწრაფო სამედიცინო დახმარების გამოკახება	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3
15 წლამდე ბავშვებთან სასწრაფო სამედიცინო დახმარების გამოკახება	0.08	0.07	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2

ცხრილი 3.7 ამბულატორულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებებში მიმართვათა რაოდენობა 1 სულ მოსახლეზე რეგიონების მისეღვით, საქართველო, 2007– 2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
აჭარა	2.1	2.5	2.1	2.0	2.1	2.0	2.3
თბილისი	2.4	2.9	2.8	3.2	3.4	4.1	5.1
პანკთი	1.7	1.7	1.8	1.6	1.3	1.4	1.6
იმერეთი	2.2	2.1	1.9	1.9	1.6	1.9	2.2
სამეგრელო და ჴემო სვანეთი	1.4	1.4	1.3	1.5	1.0	1.2	1.3
შიღა ქართლი	1.8	1.7	1.8	1.7	2.0	1.8	2.2
მვემო ქართლი	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.2
გურია	1.7	1.7	1.6	1.6	1.4	1.6	1.5
სამცხე – ჴაბანეთი	1.9	1.9	1.4	2.3	1.3	0.8	1.0
მცხეთა – მთიანეთი	1.5	1.2	1.5	1.5	1.4	1.6	1.7
რატა – ლეჩხუმი	1.2	1.3	1.3	1.3	1.0	1.2	1.1
საქართველო	2.0	2.1	2.0	2.1	2.1	2.3	2.7

* 2013 წელს დამოუკიდებელი და შვედალი საღზურების რაოდენობა არ არის გაცოფილი

ცხრილი 3.8

ამბულატორულ-კლინიკური დაწესებულებებში მიმართვათა რაოდენობა, საქართველო, 2007–2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
მიმართვების საერთო რაოდენობა	8016113	8519856	7889951	8412988	8638934	10529939	12174398
<i>მათ შორის</i>							
ემიბთან მიმართვა	7350753	7875066	7418789	7943256	7705934	8540811	10974514
<i>მ.შ სოფლის ემიბთან</i>	-	-	1635260	1579193	1508171	1430496	1523128
ბინაზე ნახვა	500610	470241	424169	384026	368248	272036	250036

ცხრილი 3.9

მონაცემები პროფილაქტიკური აცრების შესახებ, საქართველო, 2013*

ვაქცინა	ვაქცინაციის ასაკი კალენდრის მიხედვით	აცრილთა რაოდენობა კალენდრის მიხედვით	მომცვა (%)
ბცმ-1	0 – 5 დღე	55759	95.2
ჰეპატიტი ბ – 0	0 – 12 საათი	46625	79.6
დფტ+ჰიპ+ჰიპ ბ – 1	2 თვიდან – 11 თვე 29 დღემდე	53224	100.0
დფტ+ჰიპ+ჰიპ ბ – 3	4 თვიდან – 11 თვე 29 დღემდე	51899	97.6
დფტ – 4	18 – 24 თვე	49029	92.6
პოლიო – 1	2 თვიდან – 11 თვე 29 დღემდე	52356	98.5
პოლიო – 3	4 თვიდან – 11 თვე 29 დღემდე	49834	93.7
პოლიო – 4	18 – 24 თვე	45305	85.6
პოლიო – 5	5 წლის – 5 წელი 11 თვე 29 დღე	45672	83.3
ფფყ – 1	12 – 24 თვე	51886	96.5
ფფყ – 2	5 წლის – 5 წელი 11 თვე 29 დღე	48663	88.7
როტავირუსი-1	2 თვე	28299	73.7
როტავირუსი-2	3 თვე	21536	56.1
დტ	5 წლის – 5 წელი 11 თვე 29 დღე	48420	88.3
ტდ	14 წლის	29285	77.8

ცხრილი 3.10

პროფილაქტიკური აცრებით მომცვა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2013*

	ბცმ-1	დფტ1	დფტ3	პოლიო-3	ფფყ-1	ფფყ-2
აჭარა	97.5	99.3	98.1	94.2	94.3	83.3
თბილისი	97.6	100.0	98.0	94.7	98.4	88.9
პაქეთი	96.5	98.7	97.7	97.1	97.1	93.4
იმერეთი	92.4	98.2	97.0	95.7	95.3	91.3
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	87.7	97.5	95.6	90.9	96.3	85.4
შიდა ქართლი	90.7	99.0	95.0	92.0	96.8	86.0
ქვემო ქართლი	93.4	100.0	100.0	90.5	95.0	91.9
გურია	95.0	100.0	99.0	91.0	92.8	82.3
სამცხე-ჯავახეთი	94.7	92.7	92.1	91.2	93.3	86.2
მცხეთა-მთიანეთი	90.4	94.5	94.2	93.6	100.0	95.0
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	50.0	94.2	98.0	90.4	93.9	87.6
საქართველო	95.2	100	97.6	93.7	96.5	88.7

* WHO / UNICEF Joint Reporting შორის მიხედვით

ცხრილი 3.11

ბავშვთა და მოზარდ-მოსწავლეთა პროფილაქტიკური ბასინჯვები, საქართველო, 2013

	ბასინჯულ ბავშვთა რაოდენობა	ბავშვთა ბასინჯვის დროს						
		სმენის დაზიანება %	მსვლელობის დაზიანება %	ჭარბი წონით >90 კგრცმცმცმც	ნაკლები წონით <10 კგრცმცმც	ვეტყველების დაზიანება %	ტანადობის დაზიანება %	ონებრივი ბასინჯვის შემცირება %
15 წლამდე ბავშვები და 15-18 წლამდე მოზარდ-მოსწავლენი	324055	0.12	1.79	0.33	0.22	0.33	0.51	0.11
0-15 წლამდე	281018	0.11	1.45	0.34	0.21	0.34	0.42	0.10
0-1 წლამდე	68247	0.01	0.40	0.04	0.19	0.04	0.28	0.04
1-5 წლამდე	90093	0.09	1.90	0.40	0.25	0.40	0.27	0.11
5-6 წლამდე	35176	0.13	3.51	0.86	0.36	0.86	0.99	0.20
15 წლის	20554	0.17	3.18	0.38	0.29	0.38	1.44	0.22
16-18 წლამდე	22483	0.22	4.73	0.18	0.35	0.18	0.69	0.12
მათ შორის კაცები	16907	0.06	3.98	0.20	0.09	0.20	0.23	0.05

ცხრილი 3.12

აგულატორულ-კოლიკლინიკური დაწესებულებების ძირუბიული მუშაობა, საქართველო, 2008 – 2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ძირუბიული ოპერაციები	27426	34398	37734	47645	68570	78670
<i>მათ შორის</i>						
თვალზე	5214	6751	7365	6961	6471	15941
მათ შორის მიკროქირუბიული	2212	3162	5123	1459	1655	2957
მათ შორის: გლაუკომა	450	730	318	748	770	8979
კატარაქტა	3297	4123	4370	4351	3826	7517
ყელ-შურ-ცხვირზე	973	1240	1684	2629	9595	2816
სისხლპარღვებზე	79	46	121	59	219	1202
მუცლის დრუს ორბანებზე	317	431	415	1426	1343	1318
მათ შორის არაჩატედილი თიაქრის კვეთა	139	120	130	133	175	740
სამეანო-ბინეკოლოგიური	7219	9098	10580	14941	20394	27167
სარქვე ჯირკვალზე	317	1058	214	137	236	231
ბანისა და კანზე მსოვილებზე	8960	9070	11979	11724	20653	17863

ცხრილი 3.13

სასწრაფო სამედიცინო დახმარება, საქართველო, 2008 – 2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
სასწრაფო სამედიცინო დახმარების დაწესებულებების სამართო რაოდენობა	77	81	78	75	78	75
ბასვლების სამართო რაოდენობა	774192	907343	956550	966493	1061690	1231225
პირთა რაოდენობა, რომელთაც გაეწია დახმარება სასელმფიფო კრობრაბით	754818	864502	933741	908000	993089	1148445

ცხრილი 3.14

ფიზიკურ პირთა რაოდენობა, რომელთაც გაეწია სასწრაფო სამედიცინო დახმარება, საქართველო, 2001 – 2013

	პირველადი სამედიცინო დახმარება გაეწია	მათ შორის					
		უბედური შემთხვევის დროს		უცაბედი ავად გახდომის დროს		ფობიარობის და პათოლოგიური ორსულობის დროს	
		სულ	%	სულ	%	სულ	%
2001	135539	7618	5.6	124233	91.7	1126	0.8
2002	162376	8421	5.2	147701	91.0	1243	0.8
2003	192641	10166	5.3	172589	89.6	2104	1.1
2004	218188	19560	8.9	191379	87.7	3137	1.4
2005	453422	38594	8.5	393183	86.7	5246	1.2
2006	683003	49068	6.4	599335	87.8	6584	1.0
2007	726779	15930	2.2	644912	88.7	3319	0.5
2008	768167	10912	1.4	751945	97.9	5310	0.7
2009	883129	14579	1.6	863589	97.8	4961	0.6
2010	933877	13286	1.4	915319	98.0	5272	0.6
2011	936614	12323	1.3	919953	98.2	4338	0.5
2012	1035270	29242	2.8	1001494	96.7	4534	0.4
2013	1199884	15017	1.3	1179681	98.3	5186	0.4

ცხრილი 3.15

ფიზიკურ პირთა რაოდენობა, რომელთაც გაეწია სასწრაფო სამედიცინო დახმარება რეზიდენტების მიხედვით, საქართველო, 2009 – 2013

	2009	2010	2011	2012	2013
აჭარა	80974	80762	75660	77756	91550
თბილისი	351836	377066	442363	505492	602591
პანკისი	65206	70184	56317	64832	66977
იმერეთი	108081	111606	101023	108989	108989
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	76625	82059	60625	80447	82854
შიდა ქართლი	45177	47313	43370	48993	53702
ქვემო ქართლი	65481	66413	69968	67959	87380
გურია	27515	26869	23924	21926	21693
სამცხე-ჯავახეთი	28717	29992	30887	23177	30109
მცხეთა-მთიანეთი	21735	25982	19565	22677	27800
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	11782	15631	12922	13022	12185
საქართველო	883129	933877	936614	1035270	1199884

ცხრილი 3.16

ამბულატორულ-პოლიკლინიკურ ქსელში მეთვალყურეობაზე მყოფი შეზღუდული ქვედითუნარიანობის პირთა რაოდენობა, საქართველო, 2011 - 2013

	2011	2012	2013
საანგარიშო წლის დასაწყისში აღრიცხვაზე იმყოფება	59589	56625	54452
მათ შორის: ბავშვები 0-15 წლამდე	4117	3214	3252
საანგარიშო წელს მეთვალყურეობაზე ახლად აყვანილია	6331	6632	7618
საანგარიშო წელს მეთვალყურეობიდან მოიხსნა	4256	4601	4642
მათ შორის გარდაიცვალა	1453	1054	1146
საანგარიშო წლის ბოლოს მეთვალყურეობაზე იმყოფება	61664	58656	57428
<i>მათ შორის ქვედითუნარიანობის შეზღუდვა ჯგუფების მიხედვით</i>			
I კვებითრად	7074	5479	4903
II მნიშვნელოვნად	28911	26107	25264
III ზომიერად	6252	4771	3180

ცხრილი 3.17

ღღის სტაციონარები, საქართველო, 2012 – 2013

	2012		2013	
	საავადმყოფოებში	ამბულატორულ-პოლიკლინიკურ დაწესებულებებში	საავადმყოფოებში	ამბულატორულ-პოლიკლინიკურ დაწესებულებებში
ღღის სტაციონარული განყოფილება	19	16	8	14
საწოლთა რაოდენობა	299	145	50	141
ღღის სტაციონარებში მკურნალობდა	20642	9400	8829	6362

ცხრილი 3.18

საქართველოს ჯანდაცვის სისტემის სტაციონარული დაწესებულებები, საქართველო, 2001 – 2013

	სტაციონარული დაწესებულებების რაოდენობა		მათ შორის ზოგადი პროფილის საავადმყოფოები	
	რაოდენობა	უზრუნველყოფის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	% საერთო რაოდენობიდან
2001	276	6.3	139	50.4
2002	276	6.3	138	50.0
2003	274	6.3	130	47.4
2004	271	6.3	132	48.7
2005	266	6.1	129	48.5
2006	261	5.9	126	48.3
2007	260	5.9	125	48.1
2008	260	5.9	122	46.9
2009	264	6.0	129	48.9
2010	278	6.2	136	48.9
2011	245	5.5	110	44.9
2012	221	4.9	131	59.3
2013	253*	5.6	136	57.4

* სტაციონარული დაწესებულებების ჯამური რაოდენობა (საავადმყოფოები, სამედიცინო ცენტრები, დისპანსერები საწოლით, სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების სტაციონარები)

ცხრილი 3.19

საწოლთა ფონდის გამოყენების მაჩვენებლები, საქართველო, 2003 – 2013

	ქონსიტალური საწოლები				
	რაოდენობა	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	დატვირთვა საწოლზე	დაყოფილება	ბრუნვა
2003	18151	419.3	110.0	9.3	11.8
2004	17806	412.3	118.7	8.6	13.7
2005	17095	392.0	118.0	7.7	15.2
2006	16455	374.1	127.8	7.4	17.1
2007	14565	331.9	146.3	7.3	20.1
2008	14069	320.9	79.2	3.0	26.2
2009	13633	309.1	148.2	6.3	23.4
2010	13378	299.3	160.0	6.4	25.2
2011	12599	281.0	173.6	7.0	24.8
2012	11348	252.7	228.9	7.0	32.7
2013	11600	258.5	181.4	5.4	33.6

ცხრილი 3.20

საწოლთა ფონდის გამოყენების მაჩვენებლები რეგიონების, მისემდვით, საქართველო, 2013

	საწოლების რაოდენობა	საწოლებით უზრუნველყოფა 100000 სულ მოსახლეზე	დატვირთვა საწოლზე	დაყოფილება	ბრუნვა
ატარა	1108	280.2	182.0	5.1	35.4
თბილისი	5394	459.8	177.1	4.9	35.8
პანკისი	450	111.1	141.6	3.4	42.0
იმერეთი	1731	246.0	231.5	7.1	32.6
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	613	128.6	141.4	4.5	31.6
შიდა ქართლი	427	136.1	188.5	5.9	32.2
ქვემო ქართლი	657	128.3	160.7	5.2	31.1
გურია	148	106.5	96.3	3.5	27.7
სამცხე – ჯავახეთი	390	182.6	145.0	7.0	20.7
მცხეთა – მთიანეთი	140	128.6	172.6	3.8	45.1
რატა - ლეჩხუმი	80	173.5	41.0	4.1	10.0
სსპა უწყება	462	-	376.7	20.7	11.3
საქართველო	11600	258.5	181.3	5.4	33.3

ცხრილი 3.21

ქონსიტალიზაცია რეგიონების მისემდვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012		2013	
	უამრულ კაცინეტა რაოდენობა	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	უამრულ კაცინეტა რაოდენობა	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე
ატარა	36503	9267.1	39359	9954.2
თბილისი	176063	15022.4	194553	16583.1
პანკისი	16265	4005.2	18982	4686.9
იმერეთი	52557	7447.5	56556	8038.1
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	18747	3920.3	19410	4072.6
შიდა ქართლი	12990	4136.9	13659	4354.2
ქვემო ქართლი	21753	4255.3	24115	4709.0
გურია	3618	2588.0	4010	2884.9
სამცხე – ჯავახეთი	8032	3756.8	7079	3314.1
მცხეთა – მთიანეთი	2665	2438.2	6064	5568.4
რატა - ლეჩხუმი	1426	3053.5	803	1741.9
სსპა უწყება	7209	-	4866	-

საქართველო	357828	7968.2	389456	8679.3
-------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

ცხრილი 3.22 მოსახლეობის სტაციონარული მომსახურება ავადმყოფობათა კლასების მიხედვით, საქართველო, 2013

	სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის გარდაიცვალა	ღებულობა %
სულ	383741	8967	2.3
წოგიერტი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	22995	268	1.2
ასალწარმონაცხევი	19489	534	2.7
სისხლისა და სისხლგვარი ორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მქანის ჩართვით გამოწვეული წოგიერტი დარღვევა	1488	24	1.6
მელოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	3549	52	1.5
ფსიქიური და ქცევითი აშლილობები	8092	44	0.5
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	10434	403	3.9
თვალისა და მისი დანაბატების ავადმყოფობები	7162	0	0.0
ყურისა და ღვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	4396	0	0.0
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	60172	3567	5.9
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	68774	1441	2.1
საჭმლის მიღებაზე სისტემის ავადმყოფობები	37679	719	1.9
კანისა და კანქვეშა ქსოვილის ავადმყოფობები	2907	0	0.0
კვალ-კუნთოვანი სისტემის და შვამბრთხეული ქსოვილის ავადმყოფობები	8001	7	0.1
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	18161	125	0.7
ორსულობა, მშობიარობა და ლობინობის ხანა	73219	14	0.02
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული წოგიერტი გდგომარეობა	6262	439	7.0
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარებული მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	3023	47	1.6
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადარჩები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	5121	847	16.5
ტრაკეა, მუცავლები და გარეგანი მიწვევების წმენკვლების წოგიერტი სხვა შედეგები	22820	439	1.9

ცხრილი 3.23 0-15 წლამდე ასაკის ბავშვების სტაციონარული მომსახურება ავადმყოფობათა კლასების მიხედვით, საქართველო, 2013

	სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის გარდაიცვალა	ღებულობა %
სულ	76986	698	0.9
წოგიერტი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	13472	27	0.2
ასალწარმონაცხევი	1244	19	1.5
სისხლისა და სისხლგვარი ორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მქანის ჩართვით გამოწვეული წოგიერტი დარღვევა	362	1	0.3
მელოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	204	0	0.0
ფსიქიური და ქცევითი აშლილობები	80	0	
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	1170	23	2.0
თვალისა და მისი დანაბატების ავადმყოფობები	311	0	0.0
ყურისა და ღვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	59	0	0.0
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	246	13	5.3
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	38793	63	0.2
საჭმლის მიღებაზე სისტემის ავადმყოფობები	4963	22	0.4
კანისა და კანქვეშა ქსოვილის ავადმყოფობები	456	0	0.0
კვალ-კუნთოვანი სისტემის და შვამბრთხეული ქსოვილის ავადმყოფობები	404	0	0.0
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	1266	2	0.2
ორსულობა, მშობიარობა და ლობინობის ხანა	19	0	0.0
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული წოგიერტი გდგომარეობა	6262	439	7.0
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარებული მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	2254	47	2.1
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადარჩები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	1384	33	2.4

ტრავმები, მოწაფელები და გარემოში მიწვევის შემთხვევების ზოგიერთი სხვა შემდეგები	4037	9	0.2
--	------	---	-----

ცხრილი 3.24 ერთ ფლამდე ასაკის ბავშვების სტაციონარული მომსახურება ავადმყოფობათა კლასების მიხედვით, საქართველო, 2013

	სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის გარდაიცვალა	ღებულობა %
სულ	25753	591	2.3
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	3638	15	0.4
სიმსივნეები	235	2	0.9
სისხლისა და სისხლგვარი ორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	98	0	0.0
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	6	0	0.0
ფსიქიური და ძველი აზლილობები	0	0	0.0
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	283	9	3.2
თვალისა და მისი დანაბატების ავადმყოფობები	24	0	0.0
ყურისა და ღვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	5	0	0.0
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	30	9	30.0
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	12710	31	0.2
საჭმლის მიღებაზე სისტემის ავადმყოფობები	496	16	3.2
კანისა და კანქვეშა ძსოვილის ავადმყოფობები	91	0	0.0
კვალ-კუნთოვანი სისტემის და შემაერთებელი ძსოვილის ავადმყოფობები	24	0	0.0
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	193	0	0.0
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა	6262	439	7.0
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარებული მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	1029	45	4.4
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადარჩევი ნორმისა, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	286	23	8.0
ტრავმები, მოწაფელები და გარემოში მიწვევის შემთხვევების ზოგიერთი სხვა შემდეგები	343	2	0.5

ცხრილი 3.25 აბთოლოგანატომიური სამსახური, საქართველო, 2012 – 2013

	2012		2013	
	აბთოლოგანატომიური გამოკვლევების რაოდენობა	% სტაციონარში გარდაცვლილთა სამართო რაოდენობიდან	აბთოლოგანატომიური გამოკვლევების რაოდენობა	% სტაციონარში გარდაცვლილთა სამართო რაოდენობიდან
სულ	230	3.2	824	9.2
<i>მათ შორის:</i>				
ბავშვები 0-15 ფლამდე ასაკის	97	13.7	142	17.2
ასალშობილები 0-6 დღის ასაკის	11	2.9	47	5.7
მკვდრადშობილები	289	44.7	180	21.8

ცხრილი 3.26 ძირუბიური ოპერაციები, საქართველო, 2003 – 2013

	ოპერაციების სამართო რაოდენობა			მათ შორის ბავშვებში		
	სულ	მარცხენაგველი 1000 სულ მოსახლეზე	ღებულობა (%)	სულ	მარცხენაგველი 1000 ბავშვზე	ღებულობა (%)
2003	82626	19.1	0.7	10970	13.0	0.5
2004	90790	20.8	0.7	10945	11.9	0.4
2005	98695	22.6	0.7	11655	12.7	0.5
2006	100303	22.8	0.6	11194	14.1	0.4
2007	100438	22.9	0.5	11722	15.3	0.2
2008	121189	27.6	0.5	13943	18.5	0.6
2009	123900	28.1	0.5	11361	15.1	0.5
2010	134941	30.3	0.4	14539	19.2	0.4
2011	143262	31.9	0.4	15860	20.9	0.3
2012	165679	36.9	0.4	19679	25.8	0.4

2013	189478	42.2	0.4	15670	20.5	0.4
------	--------	------	-----	-------	------	-----

ცხრილი 3.27 **ზოგადი ნარკოზით ჩატარებული ძირუბიული ოპერაციების რაოდენობა და ლეტალობა, საქართველო, 2003 – 2013**

	ზოგადი ნარკოზით ჩატარებული ოპერაციების საერთო რაოდენობა	პროცენტი საერთო რაოდენობიდან	ლეტალობა ნარკოზის შემდეგ (%)
2003	39386	47.7	0.03
2004	43030	47.4	0.03
2005	54499	55.2	0.01
2006	54771	54.6	0.01
2007	57004	56.7	0.01
2008	71725	59.2	0.01
2009	73376	59.2	0.02
2010	82334	61.0	0.004
2011	75709	52.8	0.003
2012	81608	49.2	0.01
2013	99517	52.5	0.001

ცხრილი 3.28 **ძირუბიული ოპერაციები სტაციონარში (გეგმიური და გადაუდებელი), საქართველო, 2012–2013**

	2012		2013	
	რაოდენობა	ლეტალობა (%)	რაოდენობა	ლეტალობა (%)
სულ ოპერაციები	165679	0.4	189478	0.4
ოპერაციები ნერვული სისტემის ორგანოებზე	4062	2.6	5048	3.2
ოპერაციები მულტიორგანული სისტემის ორგანოებზე	1307	0.0	1412	0.07
ოპერაციები თვალზე	6643	0.01	7857	0.0
ოპერაციები ყურზე, ცხვირზე	7687	0.0	8288	0.0
ოპერაციები პირის ღრუს ორგანოებზე	11002	0.01	13458	0.0
ოპერაციები გულზე	8249	1.0	10661	1.7
ოპერაციები სისხლძარღვებზე	3803	0.5	5620	0.1
ოპერაციები სასუნთქ ორგანოებზე	1249	2.3	4221	1.0
ოპერაციები საჭმლის მომნელებელ და მუცლის ღრუს ორგანოებზე	31292	1.1	37950	0.7
ოპერაციები შარდსაქმის სისტემის ორგანოებზე	68401	0.05	67068	0.03
ოპერაციები კვალკუნთოვანი სისტემაზე	11800	0.2	15816	0.1
ოპერაციები სარკვევ ჯირკვლებზე	2028	0.0	2955	0.0
ოპერაციები კანზე და კანქვეშა უჯრედისზე	4566	0.3	3566	0.2
ოპერაციები იმუნური სისტემის ორგანოებზე	49	0.0	1480	0.0

ცხრილი 3.29

გზგზვიური ძირუბგიული ოკერაციები სტაციონარში, საქართველო, 2013

	სულ	მათ შორის ბავშვები	ოკერაციის უმჯობეს ბარდანიცვალა	წმელა წობა (%)
სულ ოკერაციები	150027	10971	417	0.3
ოკერაციები ნერვული სისტემის ორბანოვზე	4672	220	139	3.0
მათ შორის <i>თავის ტვინზე</i>	1583	146	133	8.4
<i>წურბის ტვინზე</i>	262	40	1	0.4
<i>ტვინის ბარსზე</i>	101	0	3	3.0
<i>აერიუბრიულ ნერვულ სისტემაზე</i>	144	0	0	0.0
<i>გალთაშუა ღისკვზე</i>	2141	0	0	0.0
ოკერაციები ენლოკრიული სისტემის ორბანოვზე	1412	9	1	0.07
მათ შორის <i>კიკოვიზე</i>	14	0	0	0
<i>ვარისებრ ჯირკვალზე</i>	1247	1	1	0.1
<i>პარათირიკოიდუქტოვია</i>	39	0	0	0.0
<i>ადრენალუქტოვია</i>	24	0	0	0.0
ოკერაციები თვალზე	7857	308	0	0.0
მათ შორის <i>გლაუკოვია</i>	1091	5	0	0.0
<i>ენუქლუვიის</i>	163	3	0	0.0
<i>კატარაქტის ვიუვიით</i>	4982	50	0	0.0
ოკერაციები ყურზე, ცხვირზე	8288	2070	0	0.0
მათ შორის <i>ყურზე</i>	283	9	0	0.0
<i>ადენოიდუქტოვია</i>	3361	1974	0	0.0
ოკერაციები კირის ღრუს ორბანოვზე	13458	4690	0	0.0
მათ შორის <i>ენაზე</i>	91	26	0	0.0
<i>ტონილუქტოვია</i>	12738	4312	0	0.0
ოკერაციები სუნთქვის ორბანოვზე	2921	25	24	0.8
მათ შორის <i>აულმონუქტოვია</i>	57	0	3	5.3
<i>ვილტვის წილის რეზექცია</i>	101	4	1	1.0
<i>ვილტვის სვემენტის ვიკვითა (რეზექცია)</i>	101	2	7	6.9
<i>სორსზე</i>	211	0	1	0.5
<i>სასულეს რეზექცია</i>	3	0	0	0.0
<i>ბრონქის რეზექცია</i>	7	6	1	14.3
<i>ალვრის რეზექცია</i>	91	0	0	0.0
ოკერაციები გულზე	8209	628	120	1.5
მათ შორის: <i>გულის თანღაყოლილი მანკების კორექცია</i>	485	360	28	5.8
<i>ენლოკვასკულური ბალონური ღილატაცია</i>	303	268	0	0.0
<i>პარლიუსტიმულატორის იმპლანტირება</i>	455	0	3	0.7
<i>აერიკარდუქტოვია</i>	16	0	0	0.0
ოკერაციები სისხლკარღვზე	4401	5	4	0.1
ოკერაციები საჭმლის მომღეღმელ და მუცლის ღრუს ორბანოვზე	15095	1074	83	0.5
ოკერაციები შარღსასმესო სისტემის ორბანოვზე	62248	713	19	0.03
მათ შორის <i>თირკღვებსა ლა შარღსაწვეთზე</i>	3582	62	6	0.2
<i>თირკღვის გაღანერება</i>	47	0	0	0.0
<i>ოკერაციები წინამღვარამ ჯირკვალზე</i>	1708	9	3	0.2
<i>ოკერაციები ძალის სასმესო ორბანოვზე</i>	11743	16	5	0.04
<i>სამიანო - ბინემოლოგიური ოკერაციები</i>	38925	0	2	0.01
მათ შორის <i>საშიღლუნუნობარე ორსულღვის გაყო</i>	40	0	0	0.0
ოკერაციები კვალკუნთოვან სისტემაზე	13465	840	21	0.2
მათ შორის: <i>კვლის გაღანერება</i>	167	1	0	0.0
<i>მენჯ-ბარკაჟის სახსრის პროტუჟირება</i>	3303	36	6	0.2
<i>მუხლის სახსრის პროტუჟირება</i>	402	1	0	0.0
<i>კიღურების ან მისი ნაწილის აკუტაცია</i>	626	7	7	1.1
მათ შორის: <i>კიღურების ან მისი ნაწილის აკუტაცია ღიბეტის გაყო</i>	244	0	2	0.8
ოკერაციები სარკემე ჯირკვალზე	2955	6	0	0.0
ოკერაციები კანზე ლა კანემეშა უჯრღღისზე	3566	353	6	0.2
ოკერაციები იმუნური სისტემის ორბანოვზე	1480	30	0	0.0

ამის გარდა კლასტიკური ძირუბობა	2051	28	0	0.0
ცხრილი 3.30	ძირუბობილი ოკერაციები გავრევიში (გეგმიური ღა გადაუღევილი), სქარტიველო, 2013			

	სტაციონარში ჩატარებული ოკერაციების რაოდენობა	ოკერაციის შვედგომ გარღიგვალა	ღეტალობა %
სულ ოკერაციები	15670	64	0.4
<i>ბატი შირის</i>			
ოკერაციები ნერვული სისტემის ორგანოებზე	286	11	3.8
ოკერაციები სასუნთქ ორგანოებზე	259	9	3.5
ოკერაციები გულზე	628	25	4.0
ოკერაციები საჭმლის მომნელებელ ღა გუცლის ღრუს ორგანოებზე	4378	18	0.4
ოკერაციები კვალკუნთოვან სისტემაზე	1128	0	0.0

ცხრილი 3.31 გეგმიური ძირუბობილი ოკერაციების რაოდენობა ღა ღეტალობა რეგიონების მიხედვით, სქარტიველო, 2012 – 2013

	2012		2013	
	ოკერაციების რაოდენობა	ღეტალობა %	ოკერაციების რაოდენობა	ღეტალობა %
ატარა	17037	0.2	14924	0.1
თბილისი	81401	0.5	83932	0.3
კახეთი	8263	0.2	7312	0.2
იმერეთი	22753	0.6	21089	0.6
სამეგრელო ღა ჟემო სვანეთი	6684	0.6	4708	0.0
შიღა ქართლი	9191	0.1	3902	0.1
ქვემო ქართლი	11464	0.1	6903	0.01
გურია	1681	0.3	1733	0.4
სამცხე-ჯავახეთი	2700	0.0	1872	0.1
მცხეთა-მთიანეთი	1615	0.2	1682	0.0
რატა-ღეჩხუბი	238	2.5	16	0.0
სსვა უწყება	2652	0.1	1954	0.0
სქარტიველო	165679	0.4	150027	0.3

ცხრილი 3.32 გადაუღევილი ძირუბობილი ოკერაციები, სქარტიველო, 2003 – 2013

	გადაუღევილი ოკერაციების რაოდენობა	პროცენტი საერთო რაოდენობიდან	ღეტალობა (%)
2003	16498	20.0	1.3
2004	17541	19.3	1.4
2005	18414	18.6	1.4
2006	20146	20.1	1.2
2007	20369	20.3	1.4
2008	23022	19.0	1.1
2009	21818	17.6	1.3
2010	20385	15.1	1.1
2011	19384	13.5	1.5
2012	21773	13.1	1.3
2013	39451	20.8	0.8

	სულ	ოპერაციის შედეგად ბარდანიცვალა	ღებალობა (%)
ბადაუღებელი ძირუბიული დახმარება	39451	329	0.8
<i>მათ შორის</i>			
ნერვული სისტემის კათოლიობის გამო	376	22	5.9
გულის კათოლიობის გამო	2452	59	2.4
მათ შორის: სარქველის კორექცია	18	0	0
სარქველის პროტეზირება	3	1	33.3
კორონარული შუნტირება	137	11	8.0
კორონარული არტერიების ანგიოპლასტიკა	2141	45	2.1
რითმილობიური ჩარევები	98	1	1.0
სხვა ოპერაციები გულზე	55	1	1.8
ნაწლავის მწვავე გაუვალობის გამო	1599	66	4.1
მწვავე აკვინდიტის გამო	8350	0	0.0
კუჭის და თორმეტბოჯა ნაწლავის კერფორაციის გამო	755	22	2.9
კუჭ-ნაწლავური სისხლდენის გამო	638	7	1.1
ჩაჭედილი თიაქრის გამო	4316	8	0.2
მწვავე ქოლენისტიტის გამო	3728	8	0.2
მწვავე პანკრეატიტის გამო	176	3	1.7
სალენქტომია	132	1	0.8
სხვა ოპერაციები მუცლის ღრუს ორგანოებზე	2138	31	1.4
ვილტვის რქექცია	152	5	3.3
ნეფრექტომია	105	0	0.0
ორქექტომია	159	0	0.0
ოვარექტომია	280	0	0.0
საშვილოსნოსგარე ორსულობის გამო	950	0	0.0
სხვა ოპერაციები შარდსასქმსო სისტემაზე	3326	4	0.1
კიდურის ან მისი ნაწილის ამკუტაცია	724	7	1.0

ცხრილი 3.34

გადაუღებელი ძირუბიული ოპერაციების სტრუქტურა, საქართველო, 2012 – 2013

	2012		2013	
	სულ	%	სულ	%
გადაუღებელი ძირუბიული დახმარება	21773	100	39451	100
<i>მათ შორის</i>				
მფვავე აკენდიციტის გაყო	7168	32.9	8350	21.2
კუჭის და თორმეტგოჯა ნაწლავის კერფორაციის გაყო	632	2.9	755	1.9
მფვავე ქოლეციტის გაყო	2513	11.5	3728	9.4
ნაწლავების მფვავე გაუვალობის გაყო	1376	6.3	1599	4.1
კუჭ-ნაწლავური სისხლდენის გაყო	254	1.2	638	1.6
ჩაჭედილი თიაქრის გაყო	4256	19.5	4316	10.9
მფვავე პანკრეატიტის გაყო	190	0.9	176	0.4
საშიფლოსნოსგარე ორსულობის გაყო	807	3.7	950	2.4
სკლემექტომია	186	0.8	132	0.3
სსვა ოპერაციები მუცლის ღრუს ორგანოებზე	2339	10.7	2138	5.4
ნეფრექტომია	131	0.6	105	0.3
ორქექტომია	145	0.7	159	0.4
ოვარექტომია	292	1.3	280	0.7
სსვა ოპერაციები შარდსასქესო სისტემაზე	825	3.8	3326	8.4
კიდურის ან მისი ნაწილის ამკუტაცია	553	2.5	724	1.8
ნერვული სისტემის პათოლოგიური მდგომარეობების (არატრავმული) გაყო	--	--	376	1.0
მათ შორის: მენინგიტის, მენეჯალიტის, მიელიტის და მენეჯალომიელიტის გაყო	--	--	29	0.1
ინტრაკრანული ნერვის ფესვის და ფნულის დაზიანების გაყო	--	--	95	0.2
ოპერაციები გულზე	--	--	2452	6.2
მათ შორის: სარქველის კორექცია	--	--	18	0.0
სარქველის პროტეზირება	--	--	3	0.0
კორონარული შუნტირება	--	--	137	0.3
კორონარული არტერიების ანგიოპლასტიკა	--	--	2141	5.4
რითმული პაციენტების ჩარევა	--	--	98	0.2
სსვა ოპერაციები გულზე	--	--	55	0.1
ოპერაციები სისხლკარგებზე	--	--	1219	3.1
მათ შორის: მსხვილი სისხლკარგების მკოლიის, თრომბოზის და გამსკლარი ანემრიზმების გაყო	--	--	304	0.8
ოპერაციები სასუნეთ ორგანოებზე	--	--	1300	3.3
მათ შორის: შილტვის რეექცია - სულ	106	0.5	152	0.4
პერიტონეილური, რეტროპერიტონეილური და პარაფარინგეული აბსცესის გაყო	--	--	83	0.2
სორის მფვავე სტენოზის გაყო (ტრანქოსტომია)	--	--	335	0.8
ცხვირიდან სისხლდენის გაყო	--	--	284	0.7

ცხრილი 3.35

ზომიერთი გადაუღებელი ძირუბიული ოპერაციითა
რაოდენობა (მოცული საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამით)
და ლეტალობა, საქართველო, 2013

	სტაციონარში ჩატარებული ოპერაციების რიცხვი			ბარდანიცვალა სტაციონარში ნაოპერაციები					
	სულ	მ.შ. ბავშვები		სულ	ლეტალობა (%)	მ.შ. ბავშვები		ლეტალობა (%)	
		15 წლამდე	მ.შ 1 წლამდე			15 წლამდე	მ.შ 1 წლამდე	15 წლამდე	მ.შ 1 წლამდე
გადაუღებელი ძირუბიული დასმარება-სულ	39451	4699	303	329	0.8	34	20	0.7	6.6
მეორეული სისტემის კათოლიკობიური ელგოპარამოვების (არატრავმული) გაყო	376	66	34	22	5.9	9	4	13.6	11.8
მათ შორის: მედიკამენტის, მენეჯალიტის, მიმლიტის და მენეჯალიმიედიტის გაყო	29	0	0	0	0.0	0	0	0	0
ინტრაპრანიული, ნერვის ფუნქციის და ფუნქციის დაზიანებების გაყო	95	0	0	11	11.6	0	0	0.0	0.0
ოპერაციები გულზე	2452	0	0	59	2.4	0	0	0.0	0.0
მათ შორის: სარქველის კორექცია	18	0	0	0	0.0	0	0	0.0	0.0
სარქველის პროტოზირება	3	0	0	1	33.3	0	0	0.0	0.0
კორონარული შუნტირება	137	0	0	11	8.0	0	0	0.0	0.0
კორონარული არტერიების ანგიოპლასტიკა	2141	0	0	45	2.1	0	0	0.0	0.0
რითმიკობიური ჩარევები	98	0	0	1	1.0	0	0	0.0	0.0
სხვა ოპერაციები გულზე	55	0	0	1	1.8	0	0	0.0	0.0
ოპერაციები სისხლკარგვებზე	1219	0	0	3	0.2	0	0	0.0	0.0
მათ შორის: მსხვილი სისხლკარგვების ემბოლიის, თრომბოზის და ბაისკლარი ანეპრიფიების გაყო	304	0	0	3	1.0	0	0	0.0	0.0
ოპერაციები სასუნთქ ორგანოებზე	1300	234	45	20	1.5	9	4	3.8	8.9
მათ შორის: ფილტვის რეპეცია	152	12	7	5	3.3	3	3	25.0	42.9
პერიტონეული, რეტროფარინგეული და პარაფარინგეული აბსცესის გაყო	83	18	0	0	0.0	0	0	0.0	0.0
სტრუქტურული მკურნალობის გაყო (ტრანსტორეკია)	335	40	8	7	2.1	0	0	0.0	0.0
ცხვირიდან სისხლდენის გაყო	284	1	0	0	0.0	0	0	0.0	0.0
ოპერაციები საჭმლის მომწოდებელ და გულის ღრუს ორგანოებზე	22855	3304	145	174	0.8	15	12	0.5	8.3
მათ შორის: კირის ღრუს ფუნქციონის და აბსცესის გაყო	187	0	0	2	1.1	0	0	0.0	0.0
კუჭისა და ნაწლავების პერფორირებული ფუნქციის გაყო	755	0	0	22	2.9	0	0	0.0	0.0
კუჭ-ნაწლავის ტრაქტიდან სისხლდენის გაყო	638	120	0	7	1.1	0	0	0.0	0.0
ნაჭედილი თიაპარი განზრუნით/განზრუნის ბარეში	4316	460	86	8	0.2	0	0	0.0	0.0
მწვავე ნაწლავური გაუფერობის გაყო	1599	96	35	66	4.1	5	4	5.2	11.4
მწვავე ანემიციტის გაყო	8350	2256	7	0	0.0	0	0	0.0	0.0
მწვავე ქოლერისტიტის გაყო	3728	4	0	8	0.2	0	0	0.0	0.0
მათ შორის: ობსტრუქციული ქოლერისტიტი ნაწლავის კოლიკით	270	2	0	2	0.7	0	0	0.0	0.0
მწვავე პერიტონეიტის გაყო	813	99	3	20	2.5	2	0	2.0	0.0
ნაწლავის ინფარქტის გაყო	23	0	0	6	26.1	0	0	0.0	0.0
მწვავე პანკრეატიტის გაყო	176	4	0	3	1.7	0	0	0.0	0.0
ელემენტის კათოლიკობის გაყო	132	7	0	1	0.8	0	0	0.0	0.0
სხვა ოპერაციები გულის ღრუს ორგანოებზე	2138	258	14	31	1.4	8	8	3.1	57.1
ოპერაციები შარღსსაქმსო სისტემის ორგანოებზე	4820	121	20	4	0.1	0	0	0.0	0.0
მათ შორის: ნეფრექტოზია	105	11	4	0	0.0	0	0	0.0	0.0
ორქექტოზია	159	18	1	0	0.0	0	0	0.0	0.0
ოვარექტოზია	280	3	0	0	0.0	0	0	0.0	0.0
საშვილუნოსბარე ორსულობა	950		0	0	0.0	0	0	0.0	0.0
სხვა ოპერაციები შარღ-საქმსო სისტემის ორგანოებზე	3326	89	15	4	0.1	0	0	0.0	0.0
ოპერაციები კვალ-კუნთოვან	2351	288	41	8	0.3	0	0	0.0	0.0

	სტატისტიკური ჩატარებული ოპერაციების რიცხვი			გარდაიცვალა სტატისტიკური ნაოპერაციები					
	სულ	მ.წ. ბავშვები		სულ	ლეტალობა (%)	მ.წ. ბავშვები		ლეტალობა (%)	
		15 წლამდე	მ.წ. 1 წლამდე			15 წლამდე	მ.წ. 1 წლამდე	15 წლამდე	მ.წ. 1 წლამდე
სისტემაზე									
მათ შორის: კიდურის ან მისი ნაწილის აპკუტაცია	724	16	0	7	1.0	0	0	0.0	0.0
მათ შორის: ღიაბუთის გაყო	408	1	0	5	1.2	0	0	0.0	0.0
ათმურისკლეროზის გაყო	103	0	0	0	0.0	0	0	0.0	0.0
აეროპანი განგრძობის გაყო	36	0	0	0	0.0	0	0	0.0	0.0
ოპერაციები ტრავმული ღარბანების გაყო	3883	683	17	30	0.8	1	0	0.1	0.0
მათ შორის: გულგვერდის, მუცლის, მენჯის ღრუს და სხსმსო ორგანოების ტრავმების გაყო	423	13	1	1	0.2	0	0	0.0	0.0
ინტრაპრანიული ტრავმების გაყო	279	68	2	15	5.4	1	0	1.5	0.0
თავის ტრავმების გაყო	298	22	0	3	1.0	0	0	0.0	0.0
თვალისა და თვალბუდის ტრავმების გაყო	150	34	0	0	0.0	0	0	0.0	0.0
სისხლკარღების ტრავმების გაყო	75	1	0	0	0.0	0	0	0.0	0.0
ხმრემლის და კიდურების ტრავმების, ღია ჭრილობების, მოტეხილობების, ამოკარღნილობების, ტრავმული აპკუტაციების გაყო	1734	310	2	4	0.2	0	0	0.0	0.0
უცხო სხეულის გაყო	177	145	12	0	0.0	0	0	0.0	0.0
ღარბანების გაყო	337	1	0	0	0.0	0	0	0.0	0.0

ცხრილი 3.36 ოპერაციები საჭმლის მომწელებელ და მუცლის ღრუს ორგანოებზე, საქართველო, 1999 – 2013

	სულ	ლეტალობა %	მათ შორის			
			გარდაუდებელი ოპერაციები		გამგებური ოპერაციები	
			რაოდენობა	ლეტალობა %	რაოდენობა	ლეტალობა %
1999	18948	1.8	13478	1.4	5470	2.6
2000	18055	1.7	12991	1.5	5064	2.3
2001	18367	1.6	12385	1.1	5982	2.4
2002	19979	1.4	12711	1.4	7268	1.4
2003	19647	1.4	13346	1.1	6301	1.9
2004	24419	1.4	14029	1.2	10390	1.6
2005	23434	1.4	14680	1.1	8754	2.0
2006	24617	1.2	17873	1.2	6744	1.2
2007	24592	1.1	18038	1.2	6554	1.0
2008	28614	0.9	19559	1.2	9055	0.5
2009	26334	1.2	17888	1.4	8446	0.8
2010	27503	1.2	17167	1.1	10336	1.3
2011	28356	1.2	16641	1.6	11715	0.6
2012	31292	1.1	18914	1.4	12378	0.7
2013	37950	0.7	22855	0.8	15095	0.5

ცხრილი 3.37 სისხლის დაგამწადებელი სამსახურის მუშაობის ძირითადი მაჩვენებლები, საქართველო, 2008 – 2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ღონორების რაოდენობა სულ	30366	33991	33514	25982	28576	52210
მათ შორის უანგარო	7575	11102	10273	2254	2823	9581
უანგარო ღონორთა %	24.9	32.7	30.7	8.7	9.9	18.4
მომუშავე პერსონალი სულ	317	358	350	290	302	371

ცხრილი 3.38

სისხლის უმბროვება, ღონაძიების ტისტირება და ჩამოწმრა, საქარტიველო, 2013

	ღონაძიების რაოდენობა	%
სულ	57511	100
<i>მათ შორის ტისტირებულია</i>		
ანივ / შიღსუე	57352	99.7
ჰიპატიტი B-ზე	57352	99.7
ჰიპატიტი C-ზე	57352	99.7
სიფილისზე	57352	99.7
სისხლის ჯგუფის სეროლოგია (BGS)	48320	84.0
ჩამოწმრილია მთლიანი სისხლი / მრითროციტული მასა	4778	8.4

ცხრილი 3.39

ანტირაბიული კაბინეტების მუშაობა (ცოფის საწინააღმდეგო აცრები), საქარტიველო, 2011 – 2013*

	2011	2012	2013
კაციენტთა რაოდენობა, რომელთაც მიმართეს ანტირაბიული ღახმარებისთვის	50366	49735	56606
კაციენტთა რაოდენობა, რომელთაც მიიღეს ღანიწნულეზა ვაქცინაგიაზე გამაგლოზულინით პროფილაქტიკაზე	5936	4829	50211
<i>აცრითა რიცხვიდან მიიღეს:</i>			
აცრების პირობითი კურსი	32714	30845	35622
აცრების სრული კურსი	8891	9111	14589

ცხრილი 3.40

რენტგენოლოგიური გამოკვლევები (პროფილაქტიკური ბასინჯეების ჩარტობით), საქარტიველო, 2013

	სულ	მათ შორის		
		გულგარდის ორბანოები	საჭმლის მოწნულეზელი ორბანოები	კვალ-სახსართა სისტიმა
რენტგენოლოგიური გამოკვლევები	986179	428872	192048	342342
<i>მათ შორის:</i>				
გაუშეება	98682	66526	16080	15611
რენტგენოგრაფია	889234	365368	176998	331373
ელექტრორენტგენოგრაფია	3286	1062	554	1667
ღიაგნოსტიკური ფლიუროგრაფია	11673	11673	0	0
საპეციალურ გამოკვლევათა რიცხვიდან ჩატარებულია:				
ანგოგრაფია			1712	
ქოლეგისტოგრაფია			2697	
უროგრაფია			3000	
კომპიუტერული ტოგოგრაფია			39603	
ტოგოგრაფია ჩვეულმბრივი			3355	
გენიტალიების გამოკვლევა			10	
სალპინგოგრაფია			1763	
მამოგრაფია			7826	

* საპელიცინო სტატისტიკის და ეპიდეზიოლოგიის სისტიმის შეჯერებული მონაცემები

ცხრილი 3.41 ულტრაბგერითი გამოკვლევების რაოდენობა, საქართველო, 2012 – 2013

	2012	2013
გულ-სისხლძარღვთა სისტემის	108588	158775
მუცლის ღრუს ორგანოების	358654	436409
ქალის სასქესო ორგანოების	335383	397148
<i>მათ შორის: ორსულობის დროს</i>	153085	177887
ასალშობილების და აღრეული ასაკის ბავშვების	11852	25198
სარძევე ჯირკვლევების	25620	37493
ფარისებრი ჯირკვლის	76862	94891
კვალ-სახსართა სისტემის	31000	56536
პერიფერიული სისხლძარღვების დოპლერული გამოკვლევა	15260	33779
თავის ტვინის ექოსკოპია	2386	17566
ფუნქციური ბიოფსია და დრენირება ულტრაბგერითი სხივით	2386	1917
ინტრაოპერაციული ულტრაბგერითი გამოკვლევა	995	3730

ცხრილი 3.42 ენდოსკოპიური განყოფილებების (კაბინეტების) მუშაობა, საქართველო, 2013

	სულ	მათ შორის		
		ენდოსკოპიური- დუოდენოსკოპიური	კოლონოსკო- პიური	ბრონქოსკო- პიური
ენდოსკოპიური გამოკვლევები	56051	35820	4744	7831
<i>მათ შორის</i>				
სამკურნალო პროცედურები	7291	2265	118	3050
გამოკვლევითა სამართო რიცხვიდან ციტომორფოლოგიური მასალის აღებით	8565	1982	1682	1067

ცხრილი 3.43 დამხმარე განყოფილებების მუშაობა, საქართველო, 2013

	რაოდენობა
ფიზიოთერაპიული განყოფილებების (კაბინეტების) მუშაობა	
პაციენტთა რაოდენობა, რომლებმაც დაასრულეს მკურნალობა	47251
<i>მათ შორის პოლიკლინიკაში და ბინაჯი</i>	19257
პაციენტთა სამართო რაოდენობიდან 15 წლამდე ასაკის ბავშვები, რომლებმაც დაასრულეს მკურნალობა	19119
<i>მათ შორის პოლიკლინიკაში და ბინაჯი</i>	9302
ჩატარებული პროცედურების რიცხვი სულ	214198
<i>მათ შორის: პოლიკლინიკაში</i>	131571
სამკურნალო ფიზიოთერაპიის კაბინეტების მუშაობა	
პაციენტთა რაოდენობა, რომლებმაც დაასრულეს მკურნალობა	28297
<i>მათ შორის პოლიკლინიკაში და ბინაჯი</i>	16900
პაციენტთა სამართო რაოდენობიდან 15 წლამდე ასაკის ბავშვები, რომლებმაც დაასრულეს მკურნალობა	16453
<i>მათ შორის პოლიკლინიკაში და ბინაჯი</i>	10842
ჩატარებული პროცედურების რიცხვი	190595
<i>მათ შორის: ავტოლატორულ ავადმყოფებს პოლიკლინიკაში</i>	130177
რეზლუმსოთერაპიის კაბინეტების მუშაობა	
პაციენტთა რაოდენობა, რომლებმაც დაასრულეს მკურნალობა	260
ჩატარებული პროცედურების რიცხვი	9236
კომოდიალიზის განყოფილებების მუშაობა	
დიალიზის აღბილთა რაოდენობა	427
ჩატარებულ პროცედურათა რაოდენობა	179477
ჰიპერბარიული ოქსიგენაციის განყოფილებების მუშაობა	
ჩატარებული სეანსების რიცხვი	178
პაციენტთა რაოდენობა, რომელთაც დაამთავრეს მეთადინეობა ლოგოპედთაგ	854
<i>მათ შორის 15 წლამდე ასაკის ბავშვები</i>	765

ცხრილი 3.44

ღაბორატორიების მუშაობა, საქართველო, 2013

	ჩატარებული ანალიზების რიცხვი					
	სულ	მათ შორის				
		კმატოლოგიური	ციტოლოგიური	ბიოქიმიური	მიკრობიოლოგიური	იზუნოლოგიური
პაციენტთა სამართო რაოდენობა	8026478	2477073	143465	3033665	325128	1062085
<i>მათ შორის:</i>						
ამბულატორიული პაციენტები	4689929	1428811	71443	1758454	205047	556995
ანალიზთა სამართო რაოდენობიდან:						
ჰორმონებსა						378744
ფერმენტებსა						382753
შედგენისა და შედგენის საფინანსო სისტემის მარკინგების						570860
მარილოვან-ფულვოვანი ცვლის						168870
მასალის ბაქტერიოლოგიური გამოკვლევები						
ტუბერკულოზის ბაქტერიოლოგიური გამოკვლევა						83481
ლათეხის						41660
გამოკვლევები ღებრისა						2438
ლათეხის						34
გამოკვლევები მენინგოკოკებსა:						66
ლათეხის						5315
გამოკვლევები მალარიასა						47
სეროლოგიური რეაქციის კომპლექსი						349100
სპეციალური რეაქცია სიფილისის სერო- და ლიმფოტოლიზის ტიპის						87419

ცხრილი 3.45

ელექტროკარდიოგრაფიის და ფუნქციური დიაგნოსტიკის კაბინეტების მუშაობა, საქართველო, 2012 – 2013

	2012	2013
გამოკვლულ პაციენტთა რაოდენობა	455936	545005
<i>მათ შორის კოლიკლინიკაში და ბინაში</i>	267956	281875
<i>გამოკვლულთა სამართო რიცხვიდან 15 წლამდე ასაკის ბავშვები</i>	24138	27491
გამოკვლევათა რაოდენობა	512427	599176

ცხრილი 3.46

ჩვილ ბავშვთა სხსლები, საქართველო, 2010 – 2013

	2010	2011	2012	2013
ჩვილ ბავშვთა სხსლების რაოდენობა	2	2	2	1
აღვიწყვის რაოდენობა	180	175	175	74
თანამშრომელთა რაოდენობა	143	180	143	104
<i>მათ შორის</i>				
ქმები	8	8	6	4
საშუალო სამედიცინო კერსონალი	7	8	3	4
კვლავობები	87	122	8	7
საანგარიშო წლის ბოლოს იყოფებოდა				
სულ	180	164	74	57
<i>მათ შორის</i>				
0-1 წლის ასაკის	58	49	12	8
1-3 წლის ასაკის	74	69	45	40
3 წლის და მეტი	48	46	17	9
წლის განმავლობაში გასულ ბავშვთა რაოდენობიდან				
ფაყვანილია მშობლების მიერ	47	30	14	3
გაშვილებულია	22	36	19	8
გადამყვანილია ასაკის გამო სხსლსო განათლების და სოციალურ-ეკონომიკური დაწესებულებებში	10	5	1	1
გარდაიცვალა	12	10	13	10

თავი 4

მონასწოვების ჯანმრთელობის მდგომარეობა

ცხრილი 4.1 დაავადებათა რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობა, პრევალენტობა და სტრუქტურული განაწილება კლასების მიხედვით, საქართველო, 2013

	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა	%
სულ	3060289	68200.4	100.0
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	120218	2679.1	3.9
სიმსივნეები	49321	1099.1	1.6
სისხლისა და სისხლმავალი ორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	24022	535.3	0.8
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	199537	4446.8	6.5
ფსიქიური და ქცევითი აშლილობები	76658	1708.4	2.5
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	139602	3111.1	4.6
თვალისა და მისი დანაბამების ავადმყოფობები	190355	4242.2	6.2
ყურისა და ღვიძლისებრი მორჩის ავადმყოფობები	75367	1679.6	2.5
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	532995	11878.1	17.4
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	652700	14545.8	21.3
საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობები	467524	10419.1	15.3
კანისა და კანქვეშა ქსოვილის ავადმყოფობები	85974	1916.0	2.8
კვალ-კუნთოვანი სისტემის და შვებარეთეხელი ქსოვილის ავადმყოფობები	134481	2997.0	4.4
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	193595	4314.4	6.3
ორსულობა, მშობიარობა და ლობინობის ხანა*	20788	1834.1	0.7
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა**	3158	5540.4	0.1
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარებული მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	6432	143.3	0.2
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმკვთვეები, ნიჟნები და გაღასრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შვებარეთი სხვა რუბრიკებში	22370	498.5	0.7
ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების შემთხვევების ზოგიერთი სხვა შემთხვევა	65192	1452.8	2.1

* მარკინებლები გამოთვლილია ფერტილური ასაკის ქალებზე

** მარკინებლები გამოთვლილია 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვებზე

ცხრილი 4.2

დაავადებათა ახალი შემთხვევების რაოდენობა, ინციდენტობა და სტრუქტურული განაწილება კლასების მიხედვით, საქართველო, 2013

	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა	%
სულ	1795399	40011.6	100.0
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	104868	2337.0	5.8
სიმსივნეები	18575	414.0	1.0
სისხლისა და სისხლმგამოცემი ორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მქანის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	17033	379.6	0.9
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	66824	1489.2	3.7
ფსიქიური და ქცევითი აშლილობები	7529	167.8	0.4
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	57971	1291.9	3.2
თვალისა და მისი დანაბატების ავადმყოფობები	92013	2050.6	5.1
ყურისა და ღვიძლისებრი მორჩის ავადმყოფობები	55105	1228.0	3.1
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	196348	4375.7	11.0
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	557495	12424.1	31.0
საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობები	292362	6515.5	16.3
კანისა და კანქვეშა ქსოვილის ავადმყოფობები	62722	1397.8	3.5
კვალ-კუნთოვანი სისტემის და შემაერთებელი ქსოვილის ავადმყოფობები	58153	1296.0	3.2
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	111163	2477.3	6.2
ორსულობა, მშობიარობა და ლობინობის ხანა*	14602	1288.3	0.8
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა**	2673	4689.5	0.1
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარებული მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	2096	46.7	0.1
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმკვთოვანი, ნიჟნე და გადახრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	19607	437.0	1.1
ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების შემთხვევების ზოგიერთი სხვა შემთხვევა	58260	1298.4	3.2

* მარკველები გამოთვლილია ფერტილური ასაკის ქალებზე
 ** მარკველები გამოთვლილია 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვებზე

ცხრილი 4.3

0-15 წლამდე ასაკის ბავშვებში შემთხვევების რაოდენობა, კრეპალენტობა და სტრუქტურული განაწილება კლასების მიხედვით, საქართველო, 2013

	რეგისტრირებული შემთხვევები	კრეპალენტობა	%
სულ	562742	73445.8	100.0
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	62481	8154.7	11.1
სიმსივნეები	721	94.1	0.1
სისხლისა და სისხლმავალი ორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	11284	1472.7	2.0
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	8954	1168.6	1.6
ფსიქიური და ქცევითი აშლილობები	2776	362.3	0.5
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	18434	2405.9	3.3
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	22929	2992.6	4.1
ყურისა და ღვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	21963	2866.5	3.9
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	4173	544.6	0.8
სასუნთხი სისტემის ავადმყოფობები	307330	40110.9	54.6
საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობები	46291	6041.6	8.2
კანისა და კანქვეშა ქსოვილის ავადმყოფობები	19837	2589.0	3.5
კვალ-კუნთოვანი სისტემის და შვებარეთეხელი ქსოვილის ავადმყოფობები	6469	844.3	1.1
შარღ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	5936	774.7	1.1
ორსულობა, მშობიარობა და ლობინობის ხანა*	13	11.9	0.0
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა**	3158	5540.4	0.6
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარებული მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	4989	651.1	0.9
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გაღასრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	6433	839.6	1.1
ტრავმები, მოწყვეტები და გარეგანი მიზეზების შემთხვევების ზოგიერთი სხვა შემთხვევა	8571	1118.6	1.5

* მარკვირებები გამოთვლილია 10 – 14 წლის ასაკის ბავშვებში

** მარკვირებები გამოთვლილია 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვებში

ცხრილი 4.4

0-15 წლამდე ასაკის ბავშვებში დაავადებათა ახალი შემთხვევების რაოდენობა, ინციდენტობა და სტრუქტურული განაწილება კლასების მიხედვით, საქართველო, 2013

	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა	%
სულ	472663	61689.2	100.0
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	57197	7465.0	12.1
სიმსივნეები	366	47.8	0.1
სისხლისა და სისხლძარღვივანობის ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული დარღვევები	8804	1149.0	1.9
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	5514	719.7	1.2
ფსიქიური და ქცევითი აშლილობები	1056	137.8	0.2
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	8670	1131.6	1.8
თვალისა და მისი დანაბების ავადმყოფობები	14048	1833.5	3.0
ყურისა და ღვიძლისებრი მორჩის ავადმყოფობები	17983	2347.0	3.8
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	1739	227.0	0.5
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	280157	36564.5	59.2
საჭმლის მიწოდებადი სისტემის ავადმყოფობები	35520	4635.9	7.5
კანისა და კანქვეშა ქსოვილის ავადმყოფობები	16285	2125.4	3.4
კვალ-კუნთოვანი სისტემის და შიშვანთქვილი ქსოვილის ავადმყოფობები	3327	434.2	0.7
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	3927	512.5	0.8
ორსულობა, მშობიარობა და ლობინობის ხანა*	12	11.0	0.0
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული მდგომარეობები**	2673	4689.5	0.6
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარებული მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	1673	218.4	0.4
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და ბალანსები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	5709	745.1	1.2
ტრავმები, მოწყობილობები და გარემოები მიზეზების შემთხვევების ზოგიერთი სხვა შემთხვევა	8003	1044.5	1.7

ცხრილი 4.5

პრევალენტობის და ინციდენტობის ზოგადი მაჩვენებლები რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2013

	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	1242	-	768	-
აჭარა	15742	3981.3	13187	3335.1
თბილისი	27987	2385.5	23866	2034.3
კახეთი	5096	1258.3	4038	997.0
იმერეთი	33885	4815.9	32054	4555.7
სამეგრელო	5362	1125.1	4369	916.7
შიდა ქართლი	12041	3838.4	10782	3437.0
ქვემო ქართლი	8674	1693.8	7105	1387.4
გურია	3168	2279.1	3006	2162.6
სამცხე – ჯავახეთი	1443	675.6	1292	604.9
მცხეთა – მთიანეთი	1931	1773.2	1844	1693.3
რაჭა – ლეჩხუმი	381	826.5	331	718.0
სსკა უწყება	2066	-	65	-
საქართველო	3060289	68200.4	1795399	40011.6

* პრევენციული გამოთვლილია 10-14 წლის ასაკის ბავშვებზე

** პრევენციული გამოთვლილია 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვებზე

ინფექციური ავადმყოფობები

ცხრილი 4.6

ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები, ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე, საქართველო, 1995 – 2013

	სულ		ბავშვები 0-15 წლამდე	
	რაოდენობა	ინციდენტობა	რაოდენობა	ინციდენტობა
1995	18770	391.5	8386	842.7
1996	34275	733.2	18799	1982.4
2000	29353	664.4	15320	1640.1
2001	41887	955.1	22595	2456.0
2002	44173	1013.8	23156	2571.2
2003	43410	1002.8	19267	2855.5
2004	55577	1271.3	32580	3557.0
2005	53999	1235.2	31311	3418.4
2006	44882	1020.5	22194	2793.5
2007	50829	1158.3	25121	3274.4
2008	47124	1075.0	25120	3339.5
2009	63510	1439.8	34583	4593.3
2010	71642	1608.9	39265	5190.4
2011	64378	1435.9	34362	4519.5
2012	83014	1848.6	46129	6052.9
2013	104868	2337.0	57197	7465.0

ცხრილი 4.7

ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები, ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	სულ		მ.შ. ბავშვები		სულ		მ.შ. ბავშვები	
	უმთესველეთა რაოდენობა	ინციდენტობა						
აფხაზეთი	854	--	359	--	768	--	387	--
აჭარა	10702	2716.9	7110	10643.7	13187	3335.1	7771	11512.6
თბილისი	19353	1651.3	7754	3898.4	23866	2034.3	10145	5064.9
კახეთი	5557	1368.4	3836	5567.5	4038	997.0	2725	3937.9
იმერეთი	19187	2718.9	13045	10889.0	32054	4555.7	19631	16331.9
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	4515	944.2	2449	3016.0	4369	916.7	2495	3065.1
შიდა ქართლი	5199	1655.7	3076	5771.1	10782	3437.0	5517	10292.9
ქვემო ქართლი	7832	1532.1	3918	4513.8	7105	1387.4	4228	4832.0
გურია	2452	1753.9	1288	5434.6	3006	2162.6	2009	8476.8
სამცხე – ჯავახეთი	1951	912.5	1564	4308.5	1292	604.9	943	2583.6
მცხეთა – მთიანეთი	2005	1834.4	1409	7616.2	1844	1693.3	1158	6225.8
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	691	1479.7	232	2936.7	331	718.0	148	1873.4
სსკპ უწყება	2716	--	89	--	2226	--	40	--
საქართველო	83014	1848.6	46129	6052.9	104868	2337.0	57197	7465.0

ცხრილი 4.8

შეტყობინებას დაქვემდებარებული ავადმყოფობები, ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	სულ		მ.შ. ბავშვები		სულ		მ.შ. ბავშვები	
	შემთხვევების რაოდენობა	ინციდენტობა	შემთხვევების რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	შემთხვევების რაოდენობა	ინციდენტობა	შემთხვევების რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
ღიჟთერია	0	0	0	0	4	0.1	0	0.0
ყივანასველა	346	7.7	277	36.3	115	2.6	112	14.6
ტეტანუსი	6	0.1	2	0.3	2	0.0	0	0.0
გვვავე ღუწე დაგვლა	14	0.3	14	1.8	10	0.2	10	1.3
წითელა	31	0.7	25	3.3	7872	175.4	2972	387.9
წითურა	75	1.7	67	8.8	224	5.0	174	22.7
ყბაჭურა	50	1.1	45	5.9	52	1.2	45	5.9
ვირუსული კვავატიტი სულ	2913	64.9	24	3.1	3461	77.1	65	8.5
ვირუსული კვავატიტი A	30	0.7	13	1.7	88	2.0	59	7.7
ვირუსული კვავატიტი B	1018	22.7	8	1	1330	29.6	5	0.7
ვირუსული კვავატიტი C	1864	41.5	3	0.4	2043	45.5	1	0.1
სალმონელოზი	176	3.9	76	10	164	3.7	42	5.5
შობელოზი	546	12.2	431	56.6	124	2.8	107	14.0
ენტეროკვავრაბიული ეშვრისიოზი	11	0.2	4	0.5	9	0.2	3	0.4
სავარაუდო სავკვავისმირი მოშსავა	6460	143.6	2393	314.4	10482	233.6	3650	476.4
მ.შ. ბოტულიზმი	20	0.4	1	0.1	23	0.5	5	0.7
სავარაუდო ინფეციური წარმოშობის დიარევა	26062	580.4	19305	2533.1	25214	561.9	18344	2394.2
ნოროვირუსული დიარევა	49	1.1	13	1.7	5	0.1	5	0.7
როტავირუსული დიარევა	110	2.5	72	9.4	186	4.1	186	24.3
ჯილქი	142	3.2	3	0.4	143	3.2	2	0.3
ბრუცელოზი	134	3	9	1.2	179	4.0	25	3.3
ლაიმის დაავადება (ბორელიოზი)	1	0	0	0	3	0.1	0	0.0
Q ცხელება	1	0	0	0	1	0.0	0	0.0
ცოფი	3	0.1	0	0	4	0.1	0	0.0
ვირუსული ენცეფალიტი	1	0.0	0	0	2	0.0	0	0.0
სავარაუდო ვირუსული კვავრაბიული ცხელებები	0	0	0	0	19	0.4	0	0.0
კანტავირუსით გამოწვეული ინფეციცია	6	0.1	3	0.4	2	0.0	0	0.0
ყირიმ-კოვო	1	0.0	0	0	13	0.3	0	0.0
ლეტოსირიოზი	43	1	1	0.1	36	0.8	0	0.0
მენინგოკოკცეცია	17	0.4	15	2	15	0.3	13	1.7
Haemophilus influenzae ტიპი B-ით გამოწვეული მენინგეტი	1	0.0	0	0	1	0.0	1	0.1
S. pneumoniae-ით გამოწვეული მენინგეტი	2	0.0	1	0.1	7	0.2	5	0.7
M. tuberculosis-ით გამოწვეული მენინგეტი	18	0.4	11	1.4	20	0.4	1	0.1
ქუნთერუშა	587	13.1	535	70.2	788	17.6	728	95.0
ჩუტყვავილა	4429	98.6	3771	494.8	8302	185.0	6776	884.4
კავაილოკატერიით გამოწვეული მენინგეტი	19	0.4	3	0.4	10	0.2	2	0.3
ლეიშმანიოზი	101	2.2	77	10.1	104	2.3	71	9.3
მენინგოკოკი	61	1.4	34	4.5	85	1.9	3	0.4
ტრიქინელოზი	26	0.6	2	0.3	9	0.2	0	0.0
ამეზიანი	44	1	17	2.2	5	0.1	1	0.1

ცხრილი 4.9

შეტყობინებას დაქვემდებარებული ავადმყოფობები ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, საქართველო, 2013

დაავადება	სულ	მათ შორის						
		<1	1-4	5-14	15-19	20-29	30-59	60 და მეტი
ღიფთეპირია	4	0	0	0	0	1	3	0
ყივანასხველა	115	63	28	21	1	0	2	0
ტეტანუსი	2	0	0	0	0	1	0	1
მწვანე ღუნე დაგვლა	10	0	2	8	0	0	0	0
წითელა	7872	739	1098	1135	858	2480	1547	15
წითურა	224	38	87	49	16	16	18	0
ყბაყურა	52	1	20	24	4	1	1	1
ვირუსული კეპატიტი სულ	3461	1	12	52	83	767	2231	339
ვირუსული კეპატიტი A	88	1	11	47	11	8	8	2
ვირუსული კეპატიტი B	1330	0	0	5	59	545	671	58
ვირუსული კეპატიტი C	2043	0	1	0	13	214	1552	279
სალმონელოზი	164	4	18	20	7	7	66	42
შიგელოზი	124	9	65	33	3	0	7	7
ენტეროკოკოვანიული ეშერიჩიოზი	9	1	1	1	0	1	5	0
სავარაუდო საკვებისმიერი მოშავვა	10459	275	1791	1579	653	1554	3026	1579
მ.შ. ბოტულიზმი	23	0	0	5	0	4	11	3
სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის ღიარება	25214	3711	11361	3272	669	1705	2768	1731
ნოროვირუსული ღიარება	5	2	3	0	0	0	0	0
როტავირუსული ღიარება	186	43	138	5	0	0	0	0
ჰილფი	143	0	1	1	2	18	99	22
ბრუცელოზი	179	0	4	21	18	36	82	18
ლაიმის დაავადება (ბორელიოზი)	3	0	0	0	0	2	1	0
Q ცხელება	1	0	0	0	0	0	1	0
ცოფი	4	0	0	0	0	0	3	1
ვირუსული მენენჯალიტი	2	0	0	0	0	0	2	0
სავარაუდო ვირუსული კემორატიული ცხელება	19	0	0	0	0	2	14	3
ჰანტავირუსით გამოწვეული ინფექცია	2	0	0	0	0	0	1	1
ყირიმ-კონგო	13	0	0	0	0	2	8	3
ლექტოსკიროზი	36	0	0	0	1	9	21	5
მენინგოკოკემია	15	3	8	2	0	1	1	0
Haemophilus influenzae ტიპი B-ით გამოწვეული მენინგიტი	1	0	1	0	0	0	0	0
S. pneumoniae-ით გამოწვეული მენინგიტი	7	1	2	2	0	0	1	1
M. tuberculosis-ით გამოწვეული მენინგიტი	20	0	1	0	0	3	14	2
ქუნთერუხა	788	27	429	272	37	16	10	4
ჩუტყვაკილა	8302	441	2852	3483	589	674	248	15
კამპილობაქტერიით გამოწვეული მენინგიტი	10	0	1	1	2	4	1	1
ლეიშმანიოზი	104	18	46	7	2	3	26	2
მენინგოკოკოზი	85	0	2	1	3	15	45	19
ტრიქინელოზი	9	0	0	0	1	3	5	0
ამეზიასი	5	0	1	0	0	2	2	0

ცხრილი 4.10

ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2012 – 2013

	2012			2013		
	სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა %	სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა %
ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	24698	262	1.1	22995	268	1.2
<i>მათ შორის:</i>						
ნაწლავური ინფექციები	15073	10	0.1	10621	6	0.1
რესპირაციული ტუბერკულოზი	2078	32	1.5	2357	29	1.2
მენინგოკოკური ინფექცია	30	2	6.7	21	1	4.8
სეპტიცემია	469	88	18.8	473	88	18.6
ვირუსული კეპატიტი	1419	64	4.5	1037	59	5.7
აღამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსით (აივ) გამოწვეული ავადმყოფობა	179	11	6.1	496	31	6.3

ცხრილი 4.11

ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები, 0-15 წლამდე ასაკის ბავშვთა სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	სტაციონარიდან გავიდა		მათ შორის 0-1 წლამდე		სტაციონარიდან გავიდა		მათ შორის 0-1 წლამდე	
	სულ	ლეტალობა %						
ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	15194	0.2	4011	0.6	13472	0.2	3623	0.4
<i>მათ შორის:</i>								
ნაწლავური ინფექციები	11525	0.02	3378	0.0	8618	0.0	2462	0.0
რესპირაციული ტუბერკულოზი	132	0.0	1	0.0	95	0.0	1	0.0
მენინგოკოკური ინფექცია	17	5.9	4	25.0	13	0.0	3	0.0
სეპტიცემია	115	20.9	82	25.6	79	22.8	25	52.0
ვირუსული კეპატიტი	30	0.0	2	0.0	44	0.0	1	0.0
აღამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსით გამოწვეული ავადმყოფობა	6	0.0	0	0.0	11	18.2	0	0.0

ცხრილი 4.12

ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები, სტაციონარული მოსახლეობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2011 – 2013

	2011		2012		2013	
	სტაციონარული რიან ბავილა	ლეტალობა %	სტაციონარული რიან ბავილა	ლეტალობა %	სტაციონარული რიან ბავილა	ლეტალობა %
აჭარა	1367	0.9	2086	0.5	1599	0.8
თბილისი	10243	1.4	14414	1.1	13086	1.4
პანკისი	253	0.4	118	0.8	246	
იმერეთი	2740	1.1	3159	0.7	4012	1.1
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	626	1.1	574	1.9	766	0.7
შიდა ქართლი	1145	0.3	903	0.1	852	0.1
ქვემო ქართლი	1047	0.1	1070	0.2	980	
გურია	0	0.0	62		64	1.6
სამცხე-ჯავახეთი	647	1.2	492	2.6	406	1.5
მცხეთა-მთიანეთი	0	0.0	41	12.2	19	0.0
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0.0	12	0.0	9	0.0
სსკა უწყება	2390	0.0	1768	2.9	956	1.9
საქართველო	20695	1.2	24699	1.1	22995	1.2

ცხრილი 4.13

ტუბერკულოზის გავრცელების მაჩვენებლები 100000 მოსახლეზე, საქართველო, 2005 – 2013

	ტუბერკულოზის ყველა ფორმა		ფილტვის ტუბერკულოზი	
	რეგისტრირებული შემთხვევები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე
2005	6696	153.2	5373	122.9
2006	6294	143.1	4934	112.2
2007	6450	147.0	5104	116.3
2008	5831	133.0	4471	102.0
2009	5993	135.9	4587	104.0
2010	5806	130.4	4524	101.6
2011	5533	123.4	4369	97.4
2012	4973	110.7	3905	87.0
2013	4318	96.2	3502	78.0

ცხრილი 4.14

ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევები, საქართველო, 2005 – 2013

	ტუბერკულოზის ყველა ფორმა				ფილტვის ტუბერკულოზი			
	ახალი შემთხვევები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები და რეციდივები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები და რეციდივები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე
2005	4290	98.1	4512	103.2	3057	70.3	3279	75.0
2006	4261	96.9	4492	102.1	3030	68.9	3261	74.1
2007	4170	95.0	4443	101.2	2952	67.3	3225	73.5
2008	4153	94.7	4318	98.5	2931	66.9	3096	70.6
2009	4471	101.4	4757	107.8	3175	72.0	3461	78.5
2010	4392	98.6	4683	105.2	3228	72.5	3490	79.0
2011	4223	94.2	4546	101.4	3167	70.6	3490	77.8
2012	3778	84.1	3939	87.7	2834	63.1	2995	66.7
2013	3134	69.8	3357	74.8	2413	53.8	2636	58.7

ცხრილი 4.15

ტუბერკულოზის გავრცელება რეგიონების მიხედვით, მარცხენა მხარე 100000 მოსახლეზე, საქართველო, 2013

	რეგისტრ. შემთხვევები	მარცხენა მხარე 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	მარცხენა მხარე 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები და რეციდივები	მარცხენა მხარე 100000 მოსახლეზე
ატარა	581	146.9	416	105.2	440	111.3
თბილისი	1365	116.3	1023	87.2	1098	93.6
პანკისი	246	60.7	184	45.4	200	49.4
იმერეთი	463	65.8	354	50.3	371	52.7
სამხრეთ-დასავლეთი საქართველო	494	103.7	360	75.5	387	81.2
შიდა ქართლი	227	72.4	171	54.5	182	58.0
ქვემო ქართლი	376	73.4	275	53.7	289	56.4
გურია	127	91.4	102	73.4	108	77.7
სამცხე – ჯავახეთი	94	44.0	59	27.6	63	29.5
მცხეთა – მთიანეთი	91	83.6	72	66.1	76	69.8
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვ. სვანეთი	25	54.2	18	39.0	19	41.2
სსკ უწყება	229	-	100	-	124	-
საქართველო	4318	96.2	3134	69.8	3357	74.8

ცხრილი 4.16

ფილტვის ტუბერკულოზის გავრცელება რეგიონების მიხედვით, მარცხენა მხარე 100000 მოსახლეზე, საქართველო, 2013

	რეგისტრ. შემთხვევები	მარცხენა მხარე 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	მარცხენა მხარე 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები და რეციდივები	მარცხენა მხარე 100000 მოსახლეზე
ატარა	502	127.0	343	86.7	367	92.8
თბილისი	1092	93.1	783	66.7	858	73.1
პანკისი	188	46.4	131	32.3	147	36.3
იმერეთი	349	49.6	253	36.0	270	38.4
სამხრეთ-დასავლეთი საქართველო	413	86.7	287	60.2	314	65.9
შიდა ქართლი	180	57.4	130	41.4	141	44.9
ქვემო ქართლი	300	58.6	210	41.0	224	43.7
გურია	106	76.3	83	59.7	89	64.0
სამცხე – ჯავახეთი	81	37.9	46	21.5	50	23.4
მცხეთა – მთიანეთი	67	61.5	52	47.8	56	51.4
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	22	47.7	15	32.5	16	34.7
სსკ უწყება	202	-	80	-	104	-
საქართველო	3502	78.0	2413	53.8	2636	58.7

ცხრილი 4.17

12 თვის წინ რეგისტრირებული ფილტვის მგბ+ ტუბერკულოზის შემთხვევების მკურნალობის შედეგები, საქართველო, 2009 – 2013

	2009	2010	2011	2012	2013
რეგისტრირებულ შემთხვევათა რაოდენობა	1868	2055	2143	2028	1647
<i>მათ შორის (%):</i>					
განკურნება	60.3	63.7	67.0	68.3	65.6
დასრულებული მკურნალობა	13.2	11.6	9.5	7.7	8.8
უშედეგო მკურნალობა	4.4	3.5	1.9	3.1	4.3
გარდაიცვალა	2.8	3.1	2.9	2.3	2.0
შეწყვეტილი მკურნალობა	8.8	7.3	6.7	5.1	5.5
სსკ დაწყებული მკურნალობა	2.4	1.4	0.8	0.5	0.2
შეუფასებელი შემთხვევები	1.6	1.3	1.4	1.2	2.3
გადაუვიწყარი IV კატეგორიაში	6.6	8.1	9.8	11.7	11.3

ცხრილი 4.18

12 თვის წინ რეგისტრირებული ფილტვის მგზ+ ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევების გავრცელების შედეგები რეგიონების მიხედვით (ჯანმო-ს ინდიკატორების შესაბამისად), საქართველო, 2013

	რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობა	პროგნოზული განაწილება							
		უფუფასო შემთხვევების რაოდენობა	ბანკურება	დასრულებული გავრცელება	უფუფასო გავრცელება	ბარდანიცვლა	უფუფასო გავრცელება	სსპა და ფსიქოლოგიური ბარდანიცვლა	ბარდანიცვლა IV კატეგორიაში
აჭარა	162	1	121	21	3	3	5	0	8
თბილისი	477	4	288	47	24	12	32	1	69
პასეთი	129	0	87	11	13	4	4	2	8
იმერეთი	182	0	125	6	10	5	15	0	21
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	159	9	102	16	5	2	9	0	16
შიდა ქართლი	85	1	58	7	2	0	8	0	9
ქვემო ქართლი	142	5	82	22	5	3	11	0	14
გურია	42	0	31	4	2	2	1	0	2
სამცხე – ჯავახეთი	24	2	12	3	0	1	1	0	5
მცხეთა – მთიანეთი	47	1	36	3	2	1	1	1	2
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	9	0	8	0	0	0	1	0	0
სსპა უფუფასო	189	15	130	5	5	0	2	0	32
საქართველო	1647	38	1080	145	71	33	90	4	186

ცხრილი 4.19

ფილტვარეშე ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევები რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012– 2013

	2012			2013		
	რაოდენობა	მარეგისტრირებული 100000 მოსახლეზე	% ყველა ფორმის ტუბერკულოზის ახალ შემთხვევათა საერთო რაოდენობიდან	რაოდენობა	მარეგისტრირებული 100000 მოსახლეზე	% ყველა ფორმის ტუბერკულოზის ახალ შემთხვევათა საერთო რაოდენობიდან
აჭარა	122	31.0	20.2	73	18.5	17.5
თბილისი	279	23.8	20.1	240	20.5	23.5
პასეთი	67	16.5	22.1	53	13.1	28.8
იმერეთი	109	15.4	20.6	101	14.4	28.5
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	92	19.2	18.1	73	15.3	20.3
შიდა ქართლი	43	13.7	16.5	41	13.1	24.0
ქვემო ქართლი	80	15.6	21.5	65	12.7	23.6
გურია	20	14.3	18.5	19	13.7	18.6
სამცხე–ჯავახეთი	12	5.6	12.6	13	6.1	22.0
მცხეთა–მთიანეთი	23	21.0	20.4	20	18.4	27.8
რაჭა–ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0.0	0.0	3	6.5	16.7
სსპა უფუფასო	97	-	14.4	20	-	20.0
საქართველო	944	21.0	19.0	721	16.1	23.0

ცხრილი 4.20

ფილტვებარე ტუბერკულოზის რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობა ლოკალიზაციის მიხედვით, საქართველო, 2011 – 2013

	2011		2012		2013	
	რაოდენობა	მარკვენიზებული 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	მარკვენიზებული 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	მარკვენიზებული 100000 მოსახლეზე
ფილტვებარე ტუბერკულოზის შემთხვევები	1164	26.0	1068	23.8	816	18.2
<i>მათ შორის:</i>						
ტვინის გარეშის ტუბერკულოზი	39	0.9	42	0.9	21	0.5
კვალ-სახსართა ტუბერკულოზი	131	2.9	114	2.5	127	2.9
უროგენიტალური ტუბერკულოზი	130	2.9	126	2.8	100	2.3
ტუბერკულოზური კლავიკუტი	515	11.5	406	9.0	279	6.3
ლიმფური კვანძების და სხვა ორგანოთა ტუბერკულოზი	355	7.9	380	8.5	290	6.6

ცხრილი 4.21

ტვინის გარეშის ტუბერკულოზი, საქართველო, 2011 – 2013

	2011		2012		2013	
	რაოდენობა	მარკვენიზებული 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	მარკვენიზებული 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	მარკვენიზებული 100000 მოსახლეზე
რეგისტრირებულ შემთხვევათა რაოდენობა	39	0.9	35	0.8	21	0.5
მათ შორის ბავშვებში	3	0.4	5	0.7	0	0

ცხრილი 4.22

აივ-ინფექციის ახალი შემთხვევების განაწილება გადაცემის გზების მიხედვით, საქართველო, 2011 – 2013

	2011		2012		2013	
	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%
ნარკოტიკების ინექციური მოხმარება	189	44.6	226	43.0	173	35.3
კვტიროსექსუალური სქესობრივი კონტაქტები	201	47.4	233	44.3	241	49.2
ჰომოსექსუალური სქესობრივი კონტაქტები	25	5.9	49	9.3	66	13.5
სისხლის ან სისხლის პროდუქტების გადასხმა	2	0.5	4	0.8	2	0.4
ვერტიკალური გადაცემა	6	1.4	9	1.7	4	0.8
დაუდგენელი	1	0.2	5	1.0	4	0.8
ს უ ლ	424	100	526	100.0	490	100.0

ცხრილი 4.23

აივ-ინფექციის ახლად გამოვლენილი შემთხვევები რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2011 – 2013

	2011		2012		2013	
	სულ	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	სულ	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	სულ	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	45	-	62	-	29	-
აჭარა	37	9.4	40	10.2	55	13.9
თბილისი	148	12.7	158	13.5	186	15.9
კახეთი	16	3.9	26	6.4	21	5.2
იმერეთი	48	6.8	72	10.2	74	10.5
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	54	11.3	79	16.5	62	13.0
შიდა ქართლი	13	4.1	20	6.4	18	5.7
ქვემო ქართლი	34	6.7	36	7.0	23	4.5
გურია	7	5.0	12	8.6	10	7.2
სამცხე - ჯავახეთი	6	2.8	2	0.9	4	1.9
მცხეთა - მთიანეთი	0	0.0	5	4.6	7	6.4
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	1	2.1	3	6.4	1	2.2
უცხოელი	10	-	11	-	0	-
საქართველო	424	9.5	526	11.7	490	10.9

ცხრილი 4.24

აივ-ინფექციის ახლად გამოვლენილი შემთხვევები სქესის და ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, საქართველო, 2011 – 2013

	2011		2012		2013	
	სულ	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	სულ	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	სულ	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
მამაკაცი	300	14.1	384	17.9	367	17.1
მათ შორის:						
0-14	4	0.9	7	1.7	2	0.5
15-24	27	7.7	20	5.9	46	14.1
25+	269	19.6	357	25.5	319	20.0
ქალი	124	5.3	142	6	123	5.2
მათ შორის:						
0-14	2	0.6	5	1.4	2	0.6
15-24	8	2.4	7	2.2	10	3.2
25+	114	6.9	130	7.8	111	6.6
ორივე სქესი	424	9.5	526	11.7	490	10.9
მათ შორის:						
0-14	6	0.8	12	1.6	4	0.5
15-24	35	5.1	27	4.1	56	8.8
25+	383	12.7	487	15.9	430	15.8

ცხრილი 4.25

შიდსით დაავადებულთაში ლეტალობა სიკვდილის მიზეზების მიხედვით, საქართველო, 2011 – 2013

	2011		2012		2013	
	ბარდანიცვალა	%	ბარდანიცვალა	%	ბარდანიცვალა	%
აივ-თან დაკავშირებული	72	62.1	72	65.5	65	67.7
დაუკავშირებელი	25	21.5	26	23.6	27	28.1
უცნობია	19	16.4	12	10.9	4	4.2
ს უ ლ	116	100.0	110	100	96	100

ცხრილი 4.26

კვალიტი A რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	სულ		ა.შ. ბავშვები		სულ		ა.შ. ბავშვები	
	შემთხვევების რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევების რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	შემთხვევების რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევების რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
ატარა	2	0.5	2	0.5	7	1.8	6	8.9
თბილისი	11	0.9	5	0.4	4	0.3	0	0.0
პანკისი	1	0.2	1	0.2	2	0.5	0	0.0
იმერეთი	2	0.3	0	0.0	2	0.3	0	0.0
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	5	1.0	1	0.2	0	0.0	0	0.0
შიდა ქართლი	0	0.0	0	0.0	1	0.3	0	0.0
ქვემო ქართლი	9	1.8	4	0.8	34	6.6	25	28.6
გურია	0	0.0	0	0.0	1	0.7	0	0.0
სამცხე-ჯავახეთი	0	0.0	0	0.0	37	17.3	28	76.7
მცხეთა-მთიანეთი	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
სსკა უწყება	0	0.0	0	--	0	--	0	--
საქართველო	30	0.7	13	0.3	88	2.0	59	7.7

ცხრილი 4.27

კვალიტი B რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2013

	მწვავე ვირუსული კვალიტი B	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	ქრონიკული ვირუსული კვალიტი B	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
ატარა	29	7.3	411	103.9
თბილისი	36	3.1	147	12.5
პანკისი	8	2.0	51	12.6
იმერეთი	67	9.5	235	33.4
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	27	5.7	69	14.5
შიდა ქართლი	32	10.2	67	21.4
ქვემო ქართლი	10	2.0	97	18.9
გურია	7	5.0	23	16.5
სამცხე-ჯავახეთი	2	0.9	5	2.3
მცხეთა-მთიანეთი	0	0.0	7	6.4
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0.0	0	0.0
სსკა უწყება	0	--	0	--
საქართველო	218	4.9	1112	24.8

ცხრილი 4.28

მწვანე და ქრონიული ჰეპატიტი C რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2013

	მწვანე ვირუსული ჰეპატიტი C	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	ქრონიული ვირუსული ჰეპატიტი C	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აჭარა	16	4.0	492	124.4
თბილისი	69	5.9	606	51.7
კახეთი	4	1.0	25	6.2
იმერეთი	63	9.0	279	39.7
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	63	13.2	116	24.3
შიდა ქართლი	30	9.6	52	16.6
ქვემო ქართლი	21	4.1	176	34.4
გურია	3	2.2	15	10.8
სამცხე-ჯავახეთი	0	0.0	5	2.3
მცხეთა-მთიანეთი	1	0.9	7	6.4
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0.0	0	0.0
სსკა უწყება	0		0	
საქართველო	270	6.0	1773	39.5

ცხრილი 4.29

რეგისტრირებული ნაწლავური ინფექციების სტრუქტურა, საქართველო, 2012 – 2013

	2012		2013	
	შემთხვევათა რაოდენობა	%	შემთხვევათა რაოდენობა	%
სულ	33478	100	36189	100
<i>გათ შორის:</i>				
სალმონელოზი	176	0.5	164	0.5
შიგელოზი	546	1.6	124	0.3
ენტეროკოკოვანი ეშერიჩიოზი	11	0.0	9	0.0
სავარაუდო სავაქცინაციური მოსაზრებები	6460	19.3	10459	28.9
ამეზიოზი	44	0.1	5	0.0
ბოტულიზმი	20	0.1	23	0.1
სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის ღიარება	26062	77.8	25214	69.7
ნორვირუსული ღიარება	49	0.1	5	0.01
როტავირუსული ღიარება	110	0.3	186	0.5

ცხრილი 4.30

საკვარაუდო ინფექციური წარმოშობის ღიარებები რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	სულ		მ.შ. ბავშვები		სულ		მ.შ. ბავშვები	
	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აჭარა	8684	2204.6	5822	8715.6	8706	2201.8	5595	8288.9
თბილისი	5348	456.3	4458	2241.3	4372	372.7	3582	1788.3
კახეთი	352	86.7	263	381.7	717	177.0	517	747.1
იმერეთი	6413	908.7	5029	4197.8	6325	898.9	4875	4055.7
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	896	187.4	522	642.9	1543	323.8	1067	1310.8
შიდა ქართლი	1787	569.1	1205	2260.8	1256	400.4	809	1509.3
ქვემო ქართლი	1694	331.4	1426	1642.9	1430	279.2	1234	1410.3
გურია	118	84.4	78	329.1	274	197.1	155	654.0
სამცხე-ჯავახეთი	347	162.3	290	798.9	401	187.7	378	1035.6
მცხეთა-მთიანეთი	158	144.6	140	756.8	127	116.6	107	575.3
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	74	158.5	31	392.4	63	136.7	25	316.5
სსპა უწყება	191	--	41	5.4	0	--	0	--
საქართველო	26062	580.4	19305	2533.1	25214	561.9	18344	2394.2

ცხრილი 4.31

სქესობრივი გზით გადაეღები ავადმყოფობები, ახალი შემთხვევები რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2013

	სიზილისი		გონოროკური ინფექცია	
	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	0	--	5	--
აჭარა	402	101.7	172	43.5
თბილისი	438	37.3	213	18.2
კახეთი	41	10.1	93	23.0
იმერეთი	106	15.1	57	8.1
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	55	11.5	94	19.7
შიდა ქართლი	23	7.3	9	2.9
ქვემო ქართლი	38	7.4	40	7.8
გურია	2	1.4	0	0
სამცხე – ჯავახეთი	0	0	1	0.5
მცხეთა – მთიანეთი	0	0	0	0
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0	0	0
სსპა უწყება	0	0	44	0
საქართველო	1105	24.6	728	16.2

ცხრილი 4.32

სქესობრივი გზით გადაგდები ინფექციების ახალი შემთხვევები, საქართველო, 2011 – 2013

	2011		2012		2013	
	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
სიფილისი	491	11.0	622	13.9	1105	24.6
გონოკოკური ინფექცია	662	14.8	514	11.4	728	16.2
ქლავიდიური ინფექცია	1700	37.9	737	16.4	1748	39.0
ტრიქომონიაზი	6419	143.2	4695	104.5	7488	166.9

ცხრილი 4.33

სქესობრივი გზით გადაგდები ინფექციები, ახალი შემთხვევების განაწილება ასაკის და სქესის მიხედვით, საქართველო, 2013

	სქესი	ასაკობრივი ჯგუფები											
		სულ		0 - 14		15 - 19		20 - 29		30 - 39		40 და მეტი	
		შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა										
სიფილისი, ყველა ფორმა	მ	540	12.0	5	0.7	14	5.0	178	24.8	151	23.3	192	9.2
	ქ	565	12.6	14	1.8	17	6.1	142	19.8	203	31.3	189	9.1
გონოკოკური ინფექცია	მ	527	11.7	0	0	27	9.7	322	44.9	141	21.8	37	1.8
	ქ	201	4.5	1	0.1	3	1.1	133	18.5	55	8.5	9	0.4
ქლავიდიური ინფექცია	მ	577	12.9	0	0.0	11	4.0	327	45.6	169	26.1	70	3.4
	ქ	1171	26.1	0	0.0	71	25.5	688	95.9	284	43.8	128	6.2
ტრიქომონიაზი	მ	1930	43.0	3	0.4	64	23.0	986	137.4	617	95.2	260	12.5
	ქ	5558	123.9	72	9.4	344	123.6	2975	414.7	1462	225.7	705	33.9
ანტი-გენიტალური კერპის ვირუსული ინფექცია	მ	115	2.6	0	0	5	1.8	66	9.2	35	5.4	9	0.4
	ქ	767	17.1	2	0.3	49	17.6	481	67.0	197	30.4	38	1.8
სქესობრივი გზით გადაგდები სხვა ინფექციები	მ	283	6.3	0	0	18	6.5	176	24.5	65	10.0	27	1.3
	ქ	1214	27.1	3	0.4	44	15.8	746	104.0	283	43.7	138	6.6

ცხრილი 4.34

მიკოზები, საქართველო, 2011 – 2013

	2011		2012		2013	
	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
მიკოზები სულ	13318	297.1	16781	373.7	21315	475.0
<i>მათ შორის:</i>						
ტრიქოფითია	664	14.8	442	9.8	1635	36.4
მიკროსპორრია	261	5.8	1035	23.0	731	16.3
კანდიდოზი	9667	215.6	12315	274.2	15746	350.9
სხვა მიკოზები	33	0.7	2989	66.6	3203	71.4

ცხრილი 4.35

აკარიაზი (მუწი), საქართველო, 2005 – 2013

	უმთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
2005	2399	54.9
2006	2056	46.7
2007	1842	42.0
2008	1957	44.6
2009	1832	41.5
2010	1863	41.8
2011	1774	39.6
2012	1606	35.8
2013	1951	43.5

არაბადამდე ავადმყოფობები

ცხრილი 4.36 ახალწამონაქმნების გავრცელება, საქართველო, 2002 – 2013

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრეპალენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრეპალენტობა 100000 ბავშვზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2002	31225	716.6	7092	162.2	267	23.5	110	12.0
2003	32109	741.7	7117	164.4	269	24.3	123	13.4
2004	34858	807.2	8347	190.9	340	31.6	147	16.0
2005	36165	829.2	8364	191.3	405	40.9	166	21.0
2006	39063	888.2	9186	208.9	442	63.6	132	16.9
2007	40219	917.4	7445	169.7	433	68.2	111	14.5
2008	41748	952.3	7886	179.9	387	66.6	148	19.7
2009	44465	1008.1	13001	294.7	315	54.7	156	20.7
2010	45210	1015.3	11685	262.4	236	40.9	124	16.4
2011	57455	1281.5	10362	231.1	443	58.3	216	28.4
2012	43731	973.8	11928	265.6	592	77.7	300	39.4
2013	49321	1099.1	18575	414.0	721	94.1	366	47.8

ცხრილი 4.37 ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების გავრცელება, საქართველო, 2002 – 2013

	რეგისტრირებულია წლის ბოლოსთვის	პრეპალენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
2002	26374	605.3	5332	122.4
2003	27610	637.8	5251	121.3
2004	28853	668.2	5726	132.6
2005	29241	670.4	6045	138.6
2006	29104	661.8	6200	141.0
2007	29065	663.0	5059	115.4
2008	29875	681.5	5658	129.1
2009	30954	701.8	5656	128.2
2010	31370	704.5	5628	126.4
2011	25143	560.8	4252	94.8
2012	22448	499.9	4232	94.2
2013	23834	531.2	4940	110.1

ცხრილი 4.38

ავთონისებრიანი ასალწამონაქმნების გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2013

	რეგისტრირებულია ფლის ბოლოსათვის	პრეპალენტობა 100000 მოსახლეზე *	ასალი უმეთესკვება	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	195	--	34	--
აჭარა	3480	880.1	716	181.1
თბილისი	6059	516.5	2062	175.8
კახეთი	2402	593.1	326	80.5
იმერეთი	2326	330.6	579	82.3
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	1211	254.1	186	39.0
შიდა ქართლი	4417	1408.0	301	96.0
ქვემო ქართლი	636	124.2	226	44.1
გურია	662	476.3	121	87.1
სამცხე - ჯავახეთი	846	396.1	165	77.2
მცხეთა - მთიანეთი	710	652.0	83	76.2
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	890	1930.6	141	305.9
საქართველო	23834	531.2	4940	110.1

* პრეპალენტობა - საანგარიშო ფლის ბოლოს მეთვალყურეობაზე მყოფ ავადმყოფთა რაოდენობა 100000 მოსახლეზე

ცხრილი 4.39

ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების რეგისტრირებული შემთხვევების სტრუქტურა ლოკალიზაციის მიხედვით*, საქართველო, 2013

ლოკალიზაცია / სიმსივნე	ფულის გოლოს აღრიცხვა იმყოფება			ღიაგნოზის დადგენიდან 5 და მეტი ფულის განმავლობაში იმყოფება აღრიცხვა			ფულის განმავლობაში ბარდაცივება		
	სულ	% საქართველოში	პროპორცია 100000 მოსახლეზე	სულ	% ლოკალიზაციის მიხედვით	5 წელზე მეტი აღრიცხული % სულ აღრიცხული შემთხვევიდან	სულ	% ბარდაცივების საქართველოში	ბარდაცივების % რეგისტრირებულიდან
ავთვისებიანი ახალწამონაქმნები-სულ:	23834	100.0	531.2	7777	100.0	29.3	2066	100.0	7.8
პირის ღრუს ორბანოების და ხახის	493	2.1	11.0	196	2.5	36.4	35	1.7	6.5
ტუჩის	426	1.8	9.5	141	1.8	30.7	21	1.0	4.6
საყლაკავი მილის	75	0.3	1.7	10	0.1	11.1	11	0.5	12.2
კუჭის	711	3.0	15.8	162	2.1	18.1	158	7.6	17.6
კოლორექტუმის	1178	4.9	26.3	309	4.0	22.5	156	7.6	11.3
ღვიძლისა და ღვიძლშიდა სანაღვლე სადინარების	204	0.9	4.5	35	0.5	11.4	90	4.4	29.2
პანკრეასის	140	0.6	3.1	19	0.2	9.4	59	2.9	29.1
საჭმლის მომნელებელი ორგანოების, სხვა ლოკალიზაცია	175	0.7	3.9	43	0.6	21.2	15	0.7	7.4
ცხვირის ღრუს, შუა ყურისა და ცხვირის დამატებითი წიაღების	112	0.5	2.5	24	0.3	18.9	7	0.3	5.5
სორხის	926	3.9	20.6	303	3.9	29.1	93	4.5	8.9
ტრაქეის, ბრონქების და ფილტვის	1233	5.2	27.5	344	4.4	22.0	286	13.8	18.3
სუნთქვისა და გულმკერდის ორგანოების, სხვა ლოკალიზაცია	67	0.3	1.5	58	0.7	71.6	10	0.5	12.3
მკვებისა და სასახსრე სრტილები	272	1.1	6.1	83	1.1	26.3	31	1.5	9.8
კანის ავთვისებიანი მელანომა	260	1.1	5.8	97	1.2	33.1	28	1.4	9.6
კანის სხვა ავთვისებიანი ახალწამონაქმნები	1967	8.3	43.8	942	12.1	45.9	48	2.3	2.3
მეფორმული და რბილი ქსოვილების	292	1.2	6.5	99	1.3	30.2	30	1.5	9.1
სარკვე ჯირკვლის	6123	25.7	136.5	2107	27.1	31.6	368	17.8	5.5
საშვილოსნოს ყელის	1537	6.4	65.5	621	8.0	37.6	71	3.4	4.3
საშვილოსნოს ტანის	924	3.9	39.4	393	5.1	39.3	54	2.6	5.4
საკვერცხეების	812	3.4	34.6	249	3.2	27.7	71	3.4	7.9
პლაცენტის	36	0.2	1.5	17	0.2	45.9	0	0.0	0.0
ძალის სასქესო ორგანოების, სხვა ლოკალიზაცია	213	0.9	9.1	133	1.7	55.4	10	0.5	4.2
სასქესო ასოს	71	0.3	3.3	26	0.3	33.3	5	0.2	6.4
წინამდებარე ჯირკვლის	631	2.6	29.5	178	2.3	24.6	75	3.6	10.4
სათესლე ჯირკვლის	255	1.1	11.9	105	1.4	38.6	13	0.6	4.8
მამაკაცის სასქესო ორგანოების, სხვა ლოკალიზაცია	38	0.2	1.8	21	0.3	47.7	0	0.0	0.0
თირკვლის	369	1.5	8.2	88	1.1	20.6	54	2.6	12.6
შარდის ბუშტის	540	2.3	12.0	146	1.9	23.9	55	2.7	9.0
საშარდე სისტემის, სხვა ლოკალიზაცია	38	0.2	0.8	15	0.2	39.5	0	0.0	0.0
თვალის, თავის ტვინისა და ცნ სხვა ნაწილების	429	1.8	9.6	109	1.4	22.6	46	2.2	9.5
შარდის ჯირკვლის	392	1.6	8.7	86	1.1	20.5	19	0.9	4.5
შარდის ჯირკვლის და სხვა მდებარე ჯირკვლების, სხვა ლოკალიზაცია	107	0.4	2.4	22	0.3	19.3	7	0.3	6.1
არაზუსტად აღნიშნული, მეორადი და დაუზუსტებელი ლოკალიზაციის	209	0.9	4.7	26	0.3	9.6	54	2.6	20.0
ლიმფობრანულმატოზი	706	3.0	15.7	219	2.8	29.9	21	1.0	2.9
ავთვისებიანი ლიმფომა	973	4.1	21.7	181	2.3	17.7	30	1.5	2.9
ლიმფომა	751	3.2	16.7	102	1.3	13.1	27	1.3	3.5
ლიმფოიდური, სისხლგამა და მონათესავე ქსოვილების, სხვა ლოკალიზაცია	149	0.6	3.3	68	0.9	41.2	8	0.4	4.8

* ძალის და მამაკაცის სასქესო ორგანოების ავთვისებიანი სიმსივნეების პრევალენტობა დათვლილია ძალთა და მამაკაცთა მონახლეობაზე შესაბამისად

ცხრილი 4.40

ავთონებისა და ახალწამონაქმების ახალი შემთხვევების სტრუქტურა ლოკალიზაციის მიხედვით, საქართველო*, 2013

ლოკალიზაცია / სიმსივნე	ახალი შემთხვევები			საანგარიშო წინა წელს პირველად აღმოჩენულთა დიაგნოზის დადგენიდან 1 წელიწადში გარდაიცვალა	
	რაოდენობა	% ახალი შემთხვევების რაოდენობიდან	ინციდენცია 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	% ლოკალიზაციის მიხედვით
ავთონებისა და ახალწამონაქმები სულ	4940	100.0	110.1	794	100.0
პირის ღრუს ორბანოები და ხახა	88	1.8	2.0	6	0.8
ტუჩი	106	2.1	2.4	15	1.9
საყლაკავი მილი	16	0.3	0.4	4	0.5
კუჭი	221	4.5	4.9	62	7.8
კოლორექტული	270	5.5	6.0	60	7.6
ღვიძლი და ღვიძლშიდა სანაღვლე სადინარები	115	2.3	2.6	42	5.3
პანკრეასი	78	1.6	1.7	27	3.4
საჭელის მომწველელი ორბანოების სხვა ლოკალიზაცია	24	0.5	0.5	19	2.4
ცხვირის ღრუ, შუა ყური და ცხვირის დაბატებითი წიაღები	72	1.5	1.6	5	0.6
ხორხი	200	4.0	4.5	24	3.0
ტრამეა, ბრინჯები და ფილტვი	483	9.8	10.8	132	16.6
სუნთქვისა და გულმკერდის ორბანოების სხვა ლოკალიზაცია	6	0.1	0.1	16	2.0
კვლები და სასახსრე სრტილები	57	1.2	1.3	8	1.0
კანის ავთონებისა და მელანომა	76	1.5	1.7	8	1.0
კანის სხვა ავთონებისა და ახალწამონაქმები	265	5.4	5.9	13	1.6
მეფოთელი და რბილი ქსოვილები	45	0.9	1.0	6	0.8
სარკვევი ჯირკვალი	972	19.7	21.7	90	11.3
საშვილოსნოს ყელი	172	3.5	7.3	29	3.7
საშვილოსნოს ტანი	135	2.7	5.8	12	1.5
საკვერცხეები	174	3.5	7.4	25	3.1
კვანძების	0	0.0	0.0	0	0.0
ქალის სასქესო ორბანოების სხვა ლოკალიზაცია	20	0.4	0.9	2	0.3
სასქესო ასო	8	0.2	0.4	1	0.1
წინააღმებარე ჯირკვალი	208	4.2	9.7	33	4.2
სათესლე ჯირკვალი	40	0.8	1.9	2	0.3
მამაკაცის სასქესო ორბანოების სხვა ლოკალიზაცია	1	0.0	0.0	3	0.4
თირკმელი	80	1.6	1.8	26	3.3
შარდის ბუშტი	136	2.8	3.0	21	2.6
თვალი, თავის ტვინი და ცხს სხვა ნაწილები	6	0.1	0.1	1	0.1
ფარისებრი ჯირკვალი	99	2.0	2.2	21	2.6
სხვა ენდოკრინული ჯირკვლები	203	4.1	4.5	6	0.8
არაფუნქციონირებელი, მორალი და დაუფუნქციონირებელი ლოკალიზაცია	34	0.7	0.8	4	0.5
ლიმფობრანულმატოზი	97	2.0	2.2	38	4.8
ავთონებისა და ლიმფომა	81	1.6	1.8	5	0.6
ლიმფომა	156	3.2	3.5	13	1.6
ლიმფოიდური, სისხლგამა და მონათესავე ქსოვილების სხვა ლოკალიზაცია	183	3.7	4.1	8	1.0

* ქალის და მამაკაცის სასქესო ორბანოების ავთონებისა და სიმსივნეების ინციდენცია დათვლილია ქალთა და მამაკაცთა მოსახლეობაზე შესაბამისად

ცხრილი 4.41

ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების ახალი შემთხვევების სტრუქტურა ლოკალიზაციის მიხედვით ქალაქში, საქართველო, 2013

ლოკალიზაცია / სივსივსე	ახალი შემთხვევების რაოდენობა	% საერთო რაოდენობიდან	ინციდენტობა 100000 ქალაქში
ავთვისებიანი ახალწამონაქმნები სულ	2749	100.0	117.1
ტუჩი	45	1.6	1.9
პირის ღრუს ორბანოები და ხახა	39	1.4	1.7
საყლაკავი მილი	7	0.3	0.3
კუჭი	80	2.9	3.4
კოლორექტული	136	4.9	5.8
ღვიძლი და ღვიძლშიდა სანაღვლე საღინარები	60	2.2	2.6
პანკრეასი	26	0.9	1.1
საჭმლის მომნელებელი ორბანოების სხვა ლოკალიზაცია	14	0.5	0.6
ცხვირის ღრუ, შუა ყური და ცხვირის დამატებითი წიაღები	6	0.2	0.3
ხორხი	49	1.8	2.1
ტრამეა, ბრონქები და ფილტვი	78	2.8	3.3
სუნთქვისა და გულგვერდის ორბანოების სხვა ლოკალიზაცია	0	0.0	0.0
კვლევისა და სასახსრე ხრტილები	10	0.4	0.4
კანის ავთვისებიანი მელანომა	41	1.5	1.7
კანის სხვა ავთვისებიანი ახალწამონაქმნები	141	5.1	6.0
მეოთხელები და რბილი ქსოვილები	25	0.9	1.1
სარკვე ჯირკვალი	960	34.9	40.9
საშილოსნოს ყელი	172	6.3	7.3
საშილოსნოს ტანი	135	4.9	5.8
საკვერცხეები	174	6.3	7.4
კლაცენტა	0	0.0	0.0
ქალის სასქესო ორბანოების სხვა ლოკალიზაცია	20	0.7	0.9
თირკმელი	22	0.8	0.9
შარდის ბუხტი	34	1.2	1.4
საშარდ სისტემის სხვა ლოკალიზაცია	1	0.0	0.0
თვალი, თავის ტვინი და ცნს სხვა ნაწილები	39	1.4	1.7
ფარისებრი ჯირკვალი	161	5.9	6.9
სხვა მნდოკრინული ჯირკვლები	29	1.1	1.2
არაზუსტად აღნიშნული, მეორადი და დაუზუსტებელი ლოკალიზაცია	53	1.9	2.3
ლიმფობრანულმატოზი	36	1.3	1.5
ავთვისებიანი ლიმფომა	58	2.1	2.5
ლეიკემიები	96	3.5	4.1
ლიმფოიდური, სისხლგადა და მონათესავე ქსოვილების სხვა ლოკალიზაცია	2	0.1	0.1

ცხრილი 4.42

ავთვისებიანი ახალწამონაქმების ახალი შემთხვევების სტრუქტურა ლოკალიზაციის მიხედვით მაგაპაცეში, საქართველო, 2013

ლოკალიზაცია / სივრცე	ახალი შემთხვევების რაოდენობა	% საერთო რაოდენობიდან	ინციდენტობა 100000 მაგაპაცეში
ავთვისებიანი ახალწამონაქმები სულ	2191	100.0	102.4
პირის ღრუს ორგანოები და ხახა	49	2.2	2.3
ტუჩი	61	2.8	2.9
საყლაკავი მილი	9	0.4	0.4
კუჭი	141	6.4	6.6
კოლორექტული	134	6.1	6.3
ღვიძლი და ღვიძლშიდა სანაღვლე სადინარები	55	2.5	2.6
პანკრეასი	52	2.4	2.4
საჭმლის მომნელებელი ორგანოების სხვა ლოკალიზაცია	10	0.5	0.5
ცხვირის ღრუ, შუა ყური და ცხვირის დამატებითი წიაღები	66	3.0	3.1
სორსი	151	6.9	7.1
ტრამეა, ბრონქები და ფილტვი	405	18.5	18.9
სუნთქვისა და გულმკერდის ორგანოების სხვა ლოკალიზაცია	6	0.3	0.3
კვლები და სასახსრე სრტილები	47	2.1	2.2
კანის ავთვისებიანი მელანომა	35	1.6	1.6
კანის სხვა ავთვისებიანი ახალწამონაქმები	124	5.7	5.8
მეზოთელიუმი და რბილი ქსოვილები	20	0.9	0.9
სარკვე ჯირკვალი	12	0.5	0.6
სასქესო ასო	8	0.4	0.4
წინამდებარე ჯირკვალი	208	9.5	9.7
სათესლე ჯირკვალი	40	1.8	1.9
მაგაპაცის სასქესო ორგანოების სხვა ლოკალიზაცია	1	0.0	0.0
თირკმელი	58	2.6	2.7
შარდის ბუშტი	102	4.7	4.8
საშარდე სისტემის სხვა ლოკალიზაცია	5	0.2	0.2
თვალის, თავის ტინისა და ცნს სხვა ნაწილების-სულ	60	2.7	2.8
ფარისებრი ჯირკვალი	42	1.9	2.0
სხვა მნლოპრინული ჯირკვლები	5	0.2	0.2
არაუხსტად აღნიშნული, მემრადი და დაუხსტებელი ლოკალიზაცია	44	2.0	2.1
ლიმფორანულიომატოზი	45	2.1	2.1
ავთვისებიანი ლიმფომა	98	4.5	4.6
ლეიკემიები	87	4.0	4.1
ლიმფოიდური, სისლგბადი და მონათესავე ქსოვილების სხვა ლოკალიზაცია	11	0.5	0.5

ცხრილი 4.43

ავთვისებიანი ახალწამონაქმების ახალი შემთხვევების განაწილება სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2007 – 2013

	I სტადია	II სტადია	III სტადია	IV სტადია	უცნობი
2007	4.1	21.5	23.2	45.1	6.0
2008	6.0	21.5	23.2	45.1	4.1
2009	4.8	17.6	23.9	48.0	5.7
2010	4.5	20.5	25.1	45.0	4.9
2011	3.6	18.8	22.2	46.9	8.5
2012	4.5	22.1	25.6	40.1	7.7
2013	5.4	27.1	22.5	30.1	14.9

ცხრილი 4.44 სარკვევ ჯირკვლის ავთვისებიანი ახალწამონაქმების ახალი შემთხვევების განაწილება სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2008 – 2013

	I სტადია	II სტადია	III სტადია	IV სტადია	უცნობი
2008	7.4	39.7	25.4	24.0	3.4
2009	7.1	32.0	29.3	28.5	3.2
2010	6.1	36.5	31.6	23.3	2.6
2011	5.7	34.8	26.3	26.8	6.4
2012	6.0	35.8	30.7	24.8	2.7
2013	7.4	42.0	18.8	20.3	11.6

ცხრილი 4.45 საშვილოსნოს ყელის ავთვისებიანი ახალწამონაქმების ახალი შემთხვევების განაწილება სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2008 – 2013

	I სტადია	II სტადია	III სტადია	IV სტადია	უცნობი
2008	12.4	36.0	22.1	25.1	4.5
2009	10.7	25.3	29.5	30.6	3.9
2010	12.6	29.5	34.9	19.9	3.1
2011	13.4	22.1	31.3	21.7	11.5
2012	9.0	23.3	34.4	22.2	11.1
2013	13.3	26.7	24.4	22.2	13.3

ცხრილი 4.46 ტრამეას, ბრონქების, ფილტვის ავთვისებიანი ახალწამონაქმების ახალი შემთხვევების განაწილება სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2008 – 2013

	I სტადია	II სტადია	III სტადია	IV სტადია	უცნობი
2008	0.8	8.4	19.8	67.1	3.9
2009	1.5	6.4	16.5	70.9	4.7
2010	1.1	9.9	14.1	70.5	4.4
2011	0.6	7.2	13.8	69.8	8.6
2012	0.8	8.8	16.4	67.5	6.6
2013	2.5	12.9	23.8	49.6	11.3

ცხრილი 4.47 წინამდებარე ჯირკვლის ახალწამონაქმების ახალი შემთხვევების განაწილება სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2008 – 2013

	I სტადია	II სტადია	III სტადია	IV სტადია	უცნობი
2008	0.5	15.1	18.5	60.5	5.4
2009	0.9	11.3	20.7	61.3	5.9
2010	3.1	14.6	24.4	55.5	2.4
2011	1.8	10.7	26.6	53.3	7.7
2012	2.1	17.1	27.3	44.4	9.1
2013	1.9	28.8	24.5	37.0	7.7

ცხრილი 4.48 კოლორექტული ახალწამონაქმების ახალი შემთხვევების განაწილება სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2008 – 2013

	I სტადია	II სტადია	III სტადია	IV სტადია	უცნობი
2008	2.9	15.3	26.8	49.6	5.5
2009	1.8	15.5	28.5	48.2	6.0
2010	3.1	17.6	29.5	44.2	5.7
2011	1.3	11.9	30.7	49.2	6.9
2012	1.0	21.7	29.7	37.6	10.0
2013	1.8	24.9	29.2	36.8	7.2

ცხრილი 4.49

სარკვევ ჯირკვლის ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების გავრცელება ქალებში, საქართველო, 2006 – 2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ასალი შემთხვევების რაოდენობა	1211	952	1015	1023	1055	730	811	960
<i>ინციდენტობა 100000 ქალზე</i>	51.5	40.9	43.7	44.2	45.2	31.1	34.5	40.9
წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობა	8393	8448	8655	9019	9139	7275	6153	6123
<i>პრეპალენტობა წლის ბოლოს (100000 ქალზე)</i>	363.4	366.0	375.3	389.4	391.4	309.9	261.9	260.9
გარდაცვლილთა რაოდენობა	595	602	617	628	613	502	350	368
<i>სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 100000 ქალზე</i>	25.8	26.1	26.8	27.1	25.3	21.4	14.9	15.7
<i>გარდაცვლილ ქალთა % წლის განმავლობაში რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობიდან</i>	6.3	6.4	6.5	6.4	6.2	5.9	5.2	5.5
პირველად აღრიცხულთაგან დიაგნოზის დადგენიდან 1 წელში გარდაიცვალა	256	220	186	224	185	167	89	90
<i>პირველად აღრიცხულთაგან დიაგნოზის დადგენიდან 1 წელიწადში გარდაიცვალა %</i>	22.1	18.2	19.5	21.9	17.5	22.9	10.8	9.3

ცხრილი 4.50

საშვილოსნოს ყელის ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების გავრცელება, საქართველო, 2006 – 2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ასალი შემთხვევების რაოდენობა	327	252	267	281	261	217	189	172
<i>ინციდენტობა 100000 ქალზე</i>	14.1	10.9	11.6	12.1	11.2	9.2	8.0	7.3
წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობა	2378	2372	2398	2464	2449	1991	1673	1537
<i>პრეპალენტობა წლის ბოლოს (100000 ქალზე)</i>	102.7	102.7	104.1	106.4	105.0	84.8	71.2	65.5
გარდაცვლილთა რაოდენობა	215	197	203	230	186	179	91	71
<i>სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 100000 ქალზე</i>	9.3	8.5	8.8	9.9	8.0	7.6	4.1	3.0
<i>გარდაცვლილ ქალთა % წლის განმავლობაში რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობიდან</i>	8.0	7.5	7.7	8.4	6.9	7.7	5.0	4.3
პირველად აღრიცხულთაგან დიაგნოზის დადგენიდან 1 წელში გარდაიცვალა	91	84	71	86	61	47	31	29
<i>პირველად აღრიცხულთაგან დიაგნოზის დადგენიდან 1 წელიწადში გარდაიცვალა %</i>	27.2	25.7	28.2	30.6	23.4	21.7	16.4	16.9

ცხრილი 4.51

წინამდებარე ჯირკვლის ახალწამონაქმნების გავრცელება, საქართველო, 2006 – 2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ასალი შემთხვევების რაოდენობა	228	186	205	222	254	169	187	208
<i>ინციდენტობა 100000 მამაკაცზე</i>	11.0	8.9	9.9	10.6	11.9	7.8	8.7	9.5
წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობა	472	475	511	555	618	536	517	631
<i>პრეპალენტობა წლის ბოლოს (100000 მამაკაცზე)</i>	22.7	22.8	24.6	26.5	29.1	25.1	24.1	29.5
გარდაცვლილთა რაოდენობა	169	159	162	186	168	140	88	75
<i>სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 100000 მამაკაცზე</i>	8.1	7.6	7.8	8.9	7.9	6.6	4.1	3.5
<i>გარდაცვლილ მამაკაცთა % წლის განმავლობაში რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობიდან</i>	26.4	25.1	24.1	25.1	21.4	19.9	14.3	10.4
პირველად აღრიცხულთაგან დიაგნოზის დადგენიდან 1 წელში გარდაიცვალა	80	83	92	89	89	57	30	33
<i>პირველად აღრიცხულთაგან დიაგნოზის დადგენიდან 1 წელიწადში გარდაიცვალა %</i>	35.1	44.6	44.9	40.1	35.0	33.7	16.0	15.9

ცხრილი 4.52

კოლორქეტი უსაღწამონაქმნების გავრცელება, საქართველო, 2006 – 2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ასალი შემთხვევების რაოდენობა	406	366	385	386	387	303	290	270
<i>ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე</i>	9.2	8.3	8.8	8.8	8.7	6.8	6.5	6.0
წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობა	1426	1457	1513	1563	1642	1330	1142	1178
<i>პრეპალენტობა წლის ბოლოს (100000 მოსახლეზე)</i>	32.4	33.2	34.5	35.4	36.7	29.7	25.4	26.3
გარდაცვლილთა რაოდენობა	324	283	289	346	255	265	253	156
<i>სიკვდილიანობის მაჩვენებელი (100000 მოსახლეზე)</i>	7.4	6.4	6.6	7.8	5.7	5.9	5.6	3.5
<i>გარდაცვლილთა % წლის განმავლობაში რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობიდან</i>	18.5	16.3	16.0	18.1	13.4	16.6	13.4	11.3
პირველად აღრიცხულთაგან ღიაგნოვის დადგენიდან 1 წელში გარდაიცვალა	190	143	139	168	118	104	80	60
<i>პირველად აღრიცხულთაგან ღიაგნოვის დადგენიდან 1 წელიწადში გარდაიცვალა %</i>	46.8	39.1	36.1	43.5	30.5	34.3	27.6	22.2

ცხრილი 4.53

ტრამეას, ბრონქების, ფილტვის ავთვისებიანი ასაღწამონაქმნების გავრცელება, საქართველო, 2006 – 2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ასალი შემთხვევების რაოდენობა	759	690	747	784	796	652	501	483
<i>ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე</i>	17.25	15.72	17.04	17.77	17.87	14.54	11.2	10.8
წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობა	1327	1292	1335	1444	1532	1302	1156	1233
<i>პრეპალენტობა წლის ბოლოს (100000 მოსახლეზე)</i>	30.2	29.4	30.4	32.7	34.4	29.0	25.7	27.5
გარდაცვლილთა რაოდენობა	695	639	655	672	646	590	381	286
<i>სიკვდილიანობის მაჩვენებელი (100000 მოსახლეზე)</i>	15.8	14.6	14.9	15.2	14.5	13.1	8.5	6.4
<i>გარდაცვლილთა % წლის განმავლობაში რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობიდან</i>	31.7	31.7	31.9	31.4	29.4	29.5	24.0	18.3
პირველად აღრიცხულთაგან ღიაგნოვის დადგენიდან 1 წელში გარდაიცვალა	445	396	412	361	333	331	202	132
<i>პირველად აღრიცხულთაგან ღიაგნოვის დადგენიდან 1 წელიწადში გარდაიცვალა %</i>	58.6	57.4	55.1	46.0	41.8	50.8	40.3	27.4

ცხრილი 4.54

მონაცემები ავთვისებიანი ასაღწამონაქმნებით ავადმყოფთა სპეციალური მკურნალობის შესახებ, საქართველო, 2008 – 2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
II კლინიკური ჯგუფის* ავადმყოფები	2589	2525	2706	1957	2613	3667
ღაამთავრა მკურნალობა	2005	2130	2215	1658	2118	3142
<i>მათ შორის მკურნალობის მეთოდით:</i>						
ქირურგიული	776	791	758	597	737	922
სხივური	270	212	256	126	156	202
მედიკამენტური	252	334	379	309	410	431
კომბინირებული	617	710	735	570	654	1462
კომპლექსური	90	83	87	56	161	125

* II კლინიკურ ჯგუფში შედიან კაციენტები ონკოლოგიური დაავადებებით, რომლებსაც მსაჭიროებათ სპეციალური მკურნალობა (ქირურგია, სხივური თერაპია, ქიმიოთერაპია და ა.შ)

ცხრილი 4.55

ასალჯამონაქმნები, სტაციონარული მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012			2013		
	სტაციონარულიდან გაჟიდვა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლექთალეობა, %	სტაციონარულიდან გაჟიდვა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლექთალეობა, %
აჭარა	1556	12	0.8	1524	25	1.6
თბილისი	13253	410	3.1	15412	439	2.8
პატი	477	9	1.9	235	16	6.8
იმერეთი	1892	40	2.1	1707	28	1.6
სამეგრელო და ჴემო სვანეთი	146	3	2.1	214	4	1.9
შიდა ქართლი	71	4	5.6	197	7	3.6
ქვემო ქართლი	43	1	2.3	60	3	5.0
გურია	73	0	0.0	14	2	14.3
სამცხე – ჴავასეთი	16	3	18.8	21	2	9.5
მცხეთა – მთიანეთი	1	0	0.0	2	0	0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	123	10	8.1	0	0	0.0
სსკა უწყება	0	0	0.0	103	8	7.8
საქართველო	17661	492	2.8	19489	534	2.7

ცხრილი 4.56

ასალჯამონაქმნები, 0-15 წლამდე ასაკის ბავშვთა სტაციონარული მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 - 2013*

	2012			2013		
	სტაციონარულიდან გაჟიდვა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლექთალეობა, %	სტაციონარულიდან გაჟიდვა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლექთალეობა, %
აჭარა	21	0	0.0	27	0	0.0
თბილისი	795	15	1.9	1191	17	1.4
იმერეთი	1	0	0.0	24	1	4.2
შიდა ქართლი	0	0	0.0	2	1	50.0
საქართველო	817	15	1.8	1244	19	1.5

* დანარჩენ რეგიონებში სიმსივნის დიაგნოზით ბავშვთა კონკრეტული ჴაზის შემთხვევა არ არის აღრიცხული

ცხრილი 4.57

სისხლის და სისხლგამაღი ორგანოების ავადმყოფობების
გავრცელება, საქართველო, 2000 – 2013

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრემალმენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრემალმენტობა 100000 ბავშვზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2000	13189	296.2	6784	152.4	5576	613.0	2909	319.8
2001	16330	371.0	8511	193.4	6966	753.6	3826	413.9
2002	16442	376.1	7730	176.8	7469	815.4	4022	439.1
2003	14695	339.5	7400	170.9	7072	836.4	3700	437.6
2004	16175	370.0	8605	196.8	8233	898.9	4848	529.3
2005	16305	373.0	8505	194.6	8651	944.5	4955	541.0
2006	17048	387.6	9397	213.7	7624	959.6	4391	552.7
2007	19030	433.6	10264	233.9	7975	1039.5	4854	632.7
2008	19546	445.9	11672	266.3	8501	1130.2	5686	755.9
2009	25064	568.2	17653	400.2	12414	1648.8	10285	1366.1
2010	23535	528.5	17378	390.3	11977	1580.1	10072	1328.8
2011	21878	488.0	15292	341.1	11290	1484.9	8996	1183.2
2012	25478	567.4	18546	413.0	11504	1509.5	8907	1168.7
2013	24022	535.3	17033	379.6	11284	1472.7	8804	1149.0

ცხრილი 4.58

სისხლის და სისხლგამაღი ორგანოების ავადმყოფობების
გავრცელება რეგიონების მიხედვით,
საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრემალმენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრემალმენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	1454	--	573	--	1049	--	484	--
აჭარა	2372	602.2	1447	367.4	2381	602.2	1528	386.4
თბილისი	5638	481.1	4379	373.6	2587	220.5	1544	131.6
კახეთი	2065	508.5	1473	362.7	2327	574.6	1652	407.9
იმერეთი	4791	678.9	3575	506.6	5338	758.7	4015	570.6
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	2279	476.6	1654	345.9	2432	510.3	1678	352.1
შიდა ქართლი	1953	622.0	1642	522.9	1899	605.4	1519	484.2
ქვემო ქართლი	2214	433.1	1735	339.4	2896	565.5	2182	426.1
გურია	1336	955.7	1036	741.1	1753	1261.2	1461	1051.1
სამცხე-ჯავახეთი	623	291.4	475	222.2	586	274.3	405	189.6
მცხეთა-მთიანეთი	487	445.6	375	343.1	528	484.8	406	372.8
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	107	229.1	72	154.2	134	290.7	95	206.1
სსკა უწყება	159	--	110	--	112	--	64	--
საქართველო	25478	567.4	18546	413.0	24022	535.3	17033	379.6

ცხრილი 4.59

სისხლის და სისხლგადასაქმებელი ორგანოების ავადმყოფობები, გავრცელება ბავშვებში რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პროპორცია 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პროპორცია 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	589	--	322	--	473	--	233	--
ატარა	1394	2086.8	921	1378.7	1257	1862.2	970	1437.0
თბილისი	1837	923.6	1372	689.8	801	399.9	452	225.7
კახეთი	1033	1499.3	822	1193.0	1113	1608.4	845	1221.1
იმერეთი	2268	1893.2	1820	1519.2	2559	2129.0	2056	1710.5
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	1170	1440.9	953	1173.6	1336	1641.3	1082	1329.2
შიდა ქართლი	839	1574.1	748	1403.4	588	1097.0	495	923.5
ქვემო ქართლი	1139	1312.2	923	1063.4	1631	1864.0	1328	1517.7
გურია	728	3071.7	595	2510.5	1003	4232.1	907	3827.0
სამცხე-ჯავახეთი	205	564.7	162	446.3	169	463.0	137	375.3
მცხეთა-მთიანეთი	275	1486.5	245	1324.3	301	1618.3	256	1376.3
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	22	278.5	21	265.8	51	645.6	43	544.3
სსკ უწყება	5	--	3	--	2	--	0	--
საქართველო	11504	1509.5	8907	1168.7	11284	1472.7	8804	1149.0

ცხრილი 4.60

სისხლის და სისხლგადასაქმებელი ორგანოების ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2013

	სტაციონარიდან გავიდა			მათ შორის ბავშვები 0-15	
	სულ	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა (%)	სულ	ლეტალობა (%)
ატარა	147	1	0.7	21	0.0
თბილისი	926	20	2.2	292	0.3
კახეთი	16	0	0.0	0	0.0
იმერეთი	247	2	0.8	47	0.0
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	5	0	0.0	0	0.0
შიდა ქართლი	10	0	0.0	0	0.0
ქვემო ქართლი	110	0	0.0	0	0.0
გურია	8	1	12.5	0	0.0
სამცხე-ჯავახეთი	4	0	0.0	1	0.0
მცხეთა-მთიანეთი	1	0	0.0	0	0.0
რაჭა-ლეჩხუმი	0	0	0.0	0	0.0
სსკ უწყება	14	0	0.0	0	0.0
საქართველო	1488	24	1.6	361	0.3

ცხრილი 4.61

ანემიების გავრცელება, საქართველო, 2006 – 2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
რეგისტრირებული შემთხვევები	14102	15828	16670	21914	20979	18545	23245	22220
პროპორცია 100000 მოსახლეზე	320.7	360.7	380.3	496.8	471.1	413.6	517.6	495.2
ასალი შემთხვევები	8024	8976	10419	16012	15902	13734	17334	16007
ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	182.5	204.5	237.7	363.0	357.1	306.3	386.0	356.7

ცხრილი 4.62

ანემიების გავრცელება 15 წლამდე ასაკის ბავშვებში, საქართველო, 2006 – 2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
რეგისტრირებული შემთხვევები	6662	6930	7594	11449	11146	10339	10888	10513
პრევალენცია 100000 ბავშვზე	838.5	903.3	1009.6	1520.7	1470.4	1359.9	1428.7	1372.1
ასალი შემთხვევები	3883	4416	5177	9666	9472	8450	8505	8257
ინციდენცია 100000 ბავშვზე	488.7	575.6	688.2	1283.8	1249.6	1111.4	1116.0	1077.7

ცხრილი 4.63

ანემიების გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენცია 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენცია 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენცია 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენცია 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	1032	--	444	--	818	--	400	--
აჭარა	2300	583.9	1413	358.7	2235	565.3	1446	365.7
თბილისი	5137	438.3	4190	357.5	2224	189.6	1412	120.4
პაქეთი	1966	484.1	1412	347.7	2221	548.4	1582	390.6
იმერეთი	4314	611.3	3225	457.0	5105	725.6	3883	551.9
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	2120	443.3	1573	328.9	2291	480.7	1608	337.4
შიდა ქართლი	1892	602.5	1601	509.9	1799	573.5	1453	463.2
ქვემო ქართლი	1988	388.9	1542	301.6	2526	493.3	1847	360.7
გურია	1285	919.2	1017	727.5	1706	1227.3	1432	1030.2
სამცხე-ჯავახეთი	573	268.0	445	208.1	567	265.4	390	182.6
მცხეთა-მთიანეთი	433	396.2	345	315.6	516	473.8	400	367.3
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	100	214.1	66	141.3	130	282.0	93	201.7
სსკა უწყება	105	--	61	--	82	--	61	--
საქართველო	23245	517.6	17334	386.0	22220	495.2	16007	356.7

ცხრილი 4.64

ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევები, საქართველო, 2003 – 2013

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	წლის ბოლოს (კონტინენტი)	პრევალენცია 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენცია 100000 მოსახლეზე	წლის ბოლოს (კონტინენტი)	პრევალენცია 100000 ბავშვზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენცია 100000 ბავშვზე
2003	124264	2870.6	28859	666.7	22420	2651.7	7985	944.4
2004	129346	2958.8	29920	684.4	22227	2426.7	6580	718.4
2005	137216	3138.9	31843	720.2	23716	2589.2	7906	863.2
2006	124016	2819.8	27660	628.9	18310	2304.6	6441	810.7
2007	118812	2707.4	27307	622.3	10392	1354.5	5602	730.2
2008	119864	2734.2	30580	697.6	9356	1243.8	5323	707.7
2009	124793	2829.2	40054	908.1	9053	1202.4	7982	1060.2
2010	129731	2913.5	43545	977.9	8124	1073.9	6416	848.1
2011	140267	3128.6	41141	917.6	7254	954.1	6494	854.1
2012	133419	2971.0	60284	1342.4	4797	629.4	5222	685.2
2013	150931	3363.6	66824	1489.2	4574	597.0	5514	719.7

ცხრილი 4.65

ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევები, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	ფლის ბოლოს რემისტირებათა შემთხვევების რაოდენობა	პრემალენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	ფლის ბოლოს რემისტირებათა შემთხვევების რაოდენობა	პრემალენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევები	133419	2971.0	60284	1342.4	150931	3363.6	66824	1489.2
<i>მათ შორის:</i>								
სუბკლინიკური იოდლეფიციტური ჰიპოტირეოზი და ჰიპოტირეოზის სხვა ფორმები	25402	565.7	14963	333.2	28116	626.6	15034	335.0
თირიდიტი	4583	102.1	3905	87.0	5373	119.7	3584	79.9
თირეოტიროქსიკოზი [ჰიპერტირეოზი]	5601	124.7	2894	64.4	6254	139.4	2969	66.2
შაპრიანი დიაბეტი, ტიპი I (ინსულინდამოკიდებული)	16225	361.3	3717	82.8	16382	365.1	2818	62.8
შაპრიანი დიაბეტი, ტიპი II (ინსულინდამოუკიდებელი)	59632	1327.9	11857	264.0	52981	1180.7	12135	270.4

ცხრილი 4.66

ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები, რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2013

	ფლის ბოლოს (კონტინგენტი)				ასალი შემთხვევები			
	სულ		მ.შ. ბავშვები		სულ		მ.შ. ბავშვები	
	შემთხვევების რაოდენობა	პრემალენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევების რაოდენობა	პრემალენტობა 100000 ბავშვზე	შემთხვევების რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევების რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	3053	--	158	--	1127	--	50	--
აჭარა	17470	4418.3	530	134.0	5457	1380.1	829	1228.1
თბილისი	49589	4226.8	951	81.1	16084	1371.0	581	290.1
კახეთი	11598	2863.7	450	111.1	3082	761.0	375	541.9
იმერეთი	28107	3994.7	633	90.0	14089	2002.4	881	732.9
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	8008	1680.2	386	81.0	2849	597.8	503	617.9
შიდა ქართლი	10594	3377.1	437	139.3	4799	1529.8	552	1029.9
ქვემო ქართლი	12815	2502.4	502	98.0	10961	2140.4	1203	1374.9
გურია	1781	1281.3	114	82.0	476	342.4	186	784.8
სამცხე - ჯავახეთი	3112	1456.9	231	108.1	1263	591.3	139	380.8
მცხეთა - მთიანეთი	3278	3010.1	146	134.1	1390	1276.4	171	919.4
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	1431	3104.1	36	78.1	229	496.7	36	455.7
სსკა უწყება	95	--	0	--	5018	--	8	--
საქართველო	150931	3363.6	4574	101.9	66824	1489.2	5514	719.7

ცხრილი 4.67 შაქრიანი ღიაგუბის გავრცელება, საქართველო, 2011 – 2013

ასალი შემთხვევები	2011		2012		2013	
	რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
შაქრიანი ღიაგუბი	12606	281.2	16714	372.2	17685	394.1
<i>მათ შორის</i>						
შაქრიანი ღიაგუბი, ტიპი I (ინსულინდამოკიდებული)	2754	61.4	3717	82.8	2818	62.8
შაქრიანი ღიაგუბი, ტიპი II (ინსულინდამოუკიდებელი)	9415	210.0	11857	264.0	12135	270.4
წლის ბოლოს მეთვალყურეობაზე მყოფი ავადმყოფები (კონტინგენტი)	რაოდენობა	პრევალენცია ტობა 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	პრევალენცია ტობა 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	პრევალენცია ტობა 100000 მოსახლეზე
შაქრიანი ღიაგუბი	76619	1708.9	79169	1763.0	77154	1719.4
<i>მათ შორის</i>						
შაქრიანი ღიაგუბი, ტიპი I (ინსულინდამოკიდებული)	17889	399.0	16225	361.3	16382	365.1
შაქრიანი ღიაგუბი, ტიპი II (ინსულინდამოუკიდებელი)	57442	1281.2	59632	1327.9	52981	1180.7

ცხრილი 4.68 შაქრიანი ღიაგუბის გავრცელება 0-15 წლამდე ასაკის ბავშვებში, საქართველო, 2011 – 2013

ასალი შემთხვევები	2011		2012		2013	
	რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
შაქრიანი ღიაგუბი	78	10.3	158	20.7	80	10.4
<i>მათ შორის</i>						
შაქრიანი ღიაგუბი ინსულინდამოკიდებული (ტიპი I)	41	5.4	122	16.0	58	7.6
შაქრიანი ღიაგუბი ინსულინდამოუკიდებელი (ტიპი II)	18	2.4	0	0	1	0.1
წლის ბოლოს მეთვალყურეობაზე მყოფი ავადმყოფები (კონტინგენტი)	რაოდენობა	პრევალენცია ტობა 100000 ბავშვზე	რაოდენობა	პრევალენცია ტობა 100000 ბავშვზე	რაოდენობა	პრევალენცია ტობა 100000 ბავშვზე
შაქრიანი ღიაგუბი	263	34.6	347	45.0	327	42.7
<i>მათ შორის</i>						
შაქრიანი ღიაგუბი ინსულინდამოკიდებული (ტიპი I)	190	25.0	285	37.4	238	31.1
შაქრიანი ღიაგუბი ინსულინდამოუკიდებელი (ტიპი II)	38	5.0	0	0	9	1.2

ცხრილი 4.69

შაქრიანი ღიაგამის გავრცელება რეგიონებში, საქართველო, 2013

	კონტინენტები				ასალი შემოსევები			
	ფლის ბოლოს		მ.შ. ბავშვებში		სულ		მ.შ. ბავშვებში	
	რაოდენობა	პროცენტობა 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	პროცენტობა 100000 ბავშვზე	რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	1386	--	7	--	207	--	0	--
აჭარა	10215	2583.5	10	14.8	1239	313.4	9	13.3
თბილისი	21652	1845.6	100	49.9	4704	401.0	20	10.0
კახეთი	7326	1808.9	24	34.7	598	147.7	6	8.7
იმერეთი	15031	2136.3	44	36.6	4639	659.3	14	11.6
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	3751	787.0	49	60.2	714	149.8	5	6.1
შიდა ქართლი	6302	2008.9	20	37.3	797	254.1	1	1.9
ქვემო ქართლი	5978	1167.4	37	42.3	3657	714.1	22	25.1
გურია	1101	792.1	17	71.7	33	23.7	0	0
სამცხე - ჯავახეთი	1811	847.8	12	32.9	349	163.4	3	8.2
მცხეთა - მთიანეთი	1702	1562.9	5	26.9	290	266.3	0	0
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	899	1950.1	2	25.3	52	112.8	0	0
სსპა უწყება	0	--	0	--	406	--	0	--
საქართველო	77154	1719.4	327	42.7	17685	394.1	80	10.4

ცხრილი 4.70

ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები, სტატისტიკური მომსახურება, საქართველო, 2012– 2013

	2012				2013			
	ბასულია სულ	ლეტალობა (%)	მ.შ. ბავშვები		ბასულია სულ	ლეტალობა (%)	მ.შ. ბავშვები	
			ბასულია	ლეტალობა (%)			ბასულია	ლეტალობა (%)
ენდოკრინული სისტემის ავადმყოფობები	3586	2.1	196	0.0	3549	1.5	204	0.0
<i>მათ შორის:</i>								
თირკეთოქსიკოზი	277	0.4	1	0.0	306	1.0	0	0.0
შაქრიანი ღიაგამი	2084	3.2	177	0.0	1766	2.3	190	0.0

ცხრილი 4.71

ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები, სტატისტიკური მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 - 2013

	2012				2013			
	ბასულია სულ	ლეტალობა (%)	მ.შ. ბავშვები		ბასულია სულ	ლეტალობა (%)	მ.შ. ბავშვები	
			ბასულია	ლეტალობა (%)			ბასულია	ლეტალობა (%)
აჭარა	376	1.9	3	0.0	384	1.0	10	0.0
თბილისი	1832	1.6	178	0.0	1886	1.3	182	0.0
კახეთი	344	2.9	5	0.0	141	3.5	6	0.0
იმერეთი	573	1.2	9	0.0	571	1.2	3	0.0
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	146	7.5	0	0.0	216	0.9	1	0.0
შიდა ქართლი	33	0.0	0	0.0	63	7.9	0	0.0
ქვემო ქართლი	110	3.6	1	0.0	173	1.2	1	0.0
გურია	9	0.0	0	0.0	8	25.0	0	0.0
სამცხე - ჯავახეთი	52	17.3	0	0.0	28	0.0	1	0.0
მცხეთა-მთიანეთი	6	0.0	0	0.0	10	0.0	0	0.0
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	8	0.0	0	0.0	6	0.0	0	0.0
სსპა უწყება	97	0.0	0	0.0	63	0.0	0	0.0
საქართველო	3586	2.1	196	0.0	3549	1.5	204	0.0

ცხრილი 4.72

ფარისებრი ჯირკვლის გამოკვლევის შედეგები, საქართველო, 2011 – 2013

	2011		2012		2013	
	სულ	%	სულ	%	სულ	%
<i>სამკურნალო დაწესებულებებს მიმართა გამოსაკვლევადა:</i>						
სულ	33850	100	43772	100	54312	100
ფარისებრი ჯირკვლის გადიდება აღმოაჩნდა	21487	63.5	25310	57.8	29205	53.8
მკურნალობა დაენიშნა	19474	90.6	22745	89.9	27335	93.6
<i>მათ შორის ბავშვები:</i>						
სულ	3922	100	4864	100	4877	100
ფარისებრი ჯირკვლის გადიდება აღმოაჩნდა	2200	56.1	2182	44.9	2376	48.7
მკურნალობა დაენიშნა	1614	73.4	1944	89.1	2196	92.4

ცხრილი 4.73

ფარისებრი ჯირკვლის გადიდების შემთხვევათა სტრუქტურა, საქართველო, 2012 – 2013

	2012						2013					
	სულ	% გამოკვლეულთა შორის რაოდენობიდან	სტრუქტურა %-ში სტადიების მიხედვით				სულ	% გამოკვლეულთა შორის რაოდენობიდან	სტრუქტურა %-ში სტადიების მიხედვით			
			Iა	Iბ	II	III			Iა	Iბ	II	III
ფარისებრი ჯირკვლის გადიდება აღმოაჩნდა სულ	25310	57.8	29.2	27.3	28.4	15.0	29205	53.8	31.2	27.2	29.0	12.5
მათ შორის ბავშვები	2182	44.9	45.3	31.8	18.5	4.4	2376	48.7	40.7	32.9	19.3	7.2

ცხრილი 4.74

ფარისებრი ჯირკვლის გადიდების გამოკვლევის შედეგები რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2013

	გამოკვლეულთა რაოდენობა			მათ შორის ბავშვები		
	სულ	მათ შორის ფარისებრი ჯირკვლის გადიდება აღმოაჩნდა	% საერთო რაოდენობიდან	სულ	მათ შორის ფარისებრი ჯირკვლის გადიდება აღმოაჩნდა	% საერთო რაოდენობიდან
აფხაზეთი	1133	533	47.0	95	58	61.1
აჭარა	6998	4627	66.1	927	619	66.8
თბილისი	21216	10400	49.0	1615	322	19.9
პანკისი	2660	1487	55.9	424	302	71.2
იმერეთი	10301	6059	58.8	173	85	49.1
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	2815	1209	42.9	57	37	64.9
შიდა ქართლი	5239	3621	69.1	928	803	86.5
ქვემო ქართლი	1354	409	30.2	17	11	64.7
გურია	52	41	78.8	0	--	0
სამცხე - ჯავახეთი	375	233	62.1	47	36	76.6
მცხეთა - მთიანეთი	1829	486	26.6	536	76	14.2
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	120	40	33.3	58	27	46.6
სსკა უწყება	220	60	27.3	0	0	0
საქართველო	54312	29205	53.8	4877	2376	48.7

ცხრილი 4.75 ჩატარებული იოლოპროფილაქტიკა, საქართველო, 2007 – 2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
იოლით პროფილაქტიკა ჩატარდა სულ	25471	24805	21521	13395	10311	13173	12936
მ.შ. ბავშვებს	10001	12369	7113	3351	2138	2737	3037

ცხრილი 4.76 ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების გავრცელება, საქართველო, 2003 – 2013

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	წლის ბოლოს რამდენიმე უბლი შემთხვევები	პრემალენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	წლის ბოლოს რამდენიმე უბლი შემთხვევები	პრემალენტობა 100000 ბავშვზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2003	65788	1519.7	1645	38.0	1459	172.6	215	25.4
2004	68993	1578.2	3206	73.3	1537	167.8	412	45.0
2005	71179	1628.2	3974	91.0	1662	181.5	564	61.6
2006	74022	1683.3	3810	87.2	1716	216.0	344	37.6
2007	72588	1654.1	2677	61.0	1496	195.0	167	21.8
2008	75448	1721.1	3740	85.3	1672	222.3	284	37.8
2009	76457	1733.4	2505	56.8	1651	219.3	343	45.6
2010	79216	1779.0	2339	52.5	1628	217.5	298	39.8
2011	67736	1510.8	1870	41.7	1159	152.4	137	18.0
2012	78296	1743.5	4075	90.7	1357	178.0	183	24.0
2013	68922	1536.0	3020	67.3	1769	230.9	673	87.8

ცხრილი 4.77 წლის ბოლოს აღრიცხვავი ყოფი ფსიქიკურ ავადმყოფთა კონტინენტის განაწილება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013*

	2012				2013			
	წლის ბოლოს რამდენიმე უბლი შემთხვევები	პრემალენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	წლის ბოლოს რამდენიმე უბლი შემთხვევები	პრემალენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	0	--	0	--	1240	--	7	--
აჭარა	7688	1951.8	106	26.9	7791	1970.4	118	29.8
თბილისი	16948	1446.1	2360	201.4	12496	1065.1	1274	108.6
კახეთი	5363	1320.6	152	37.4	5763	1422.9	237	58.2
იმერეთი	17689	2506.6	397	56.3	12541	1782.4	376	53.4
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	9545	1996.0	109	22.8	8836	1854.0	142	29.8
შიდა ქართლი	7829	2493.3	293	93.3	7986	2545.7	199	63.4
ქვემო ქართლი	5080	993.7	342	66.9	5147	1005.1	38	74.8
გურია	3159	2259.7	88	62.9	3241	2331.7	120	86.3
სამცხე-ჯავახეთი	2032	950.4	84	39.3	2082	974.7	67	31.4
მცხეთა-მთიანეთი	1628	1489.5	109	99.7	1697	1558.3	73	67.0
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	102	218.4	21	45.0	102	221.3	24	52.1
საქართველო	78296	1743.5	4075	90.7	68922	1536.0	3020	67.3

* ფსიქონევროლოგიური დისპანსერების მონაცემები

ცხრილი 4.78

ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების შემთხვევების განაწილება გავრცელებულ რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013*

	2012				2013			
	წლის ბოლოს რეგისტრირებული	პრეპრენტივია 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევები	პრეპრენტივია 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
ატარა	277	414.7	12	18.0	281	416.3	17	25.2
თბილისი	167	84.0	47	23.6	565	282.1	485	242.1
კახეთი	136	197.4	18	26.1	170	245.7	43	62.1
იმერეთი	325	271.3	32	26.7	146	121.5	27	22.5
სამგობრო და ჯემო სვანეთი	165	203.2	6	7.4	179	219.9	11	13.5
შიდა ქართლი	108	202.6	18	33.8	89	166.0	29	54.1
ქვემო ქართლი	92	106.0	35	40.3	132	150.9	50	57.1
გურია	21	88.6	0	0.0	144	607.6	1	4.2
სამცხე-ჯავახეთი	54	148.8	15	41.3	58	158.9	10	27.4
მცხეთა-მთიანეთი	7	37.8	0	0.0	5	26.9	0	0.0
რატა-ლენს უში და ქვემო სვანეთი	5	63.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0
საქართველო	1357	178.1	183	24.0	1769	230.9	673	87.8

ცხრილი 4.79

ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების გავრცელება ზოგიერთი ნოზოლოგიური ჯგუფის და ნოზოლოგიის მიხედვით საქართველო, 2013*

	ახალი შემთხვევები	წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახელზე	პრეპრენტივია 100000 მოსახელზე
ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები სულ	3020	68922	67.3	1536.0
<i>მათ შორის:</i>				
ორგანული ბუნების აშლილობები. სიმატომატურ აშლილობათა ჩათვლით	595	10153	13.3	226.3
მათ შორის: დემენცია სხვაგვან უკვე მოყვანილი. სპეციფიკური ავადმყოფობის დროს (მაილფუნის დროს განვითარებული დემენცია)	80	2220	1.8	49.5
ორგანული პირველადი აშლილობანი (მათ შორის ლიგურული მალფუნის პირველადი სინდრომი)	161	5089	3.6	113.4
ფსიქოპათიური ნივთიერებით განხირობებული ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები	3	2033	0.1	45.3
შიზოფრენია. შიზოტიპური და ბოლომდე აშლილობები	933	21292	20.8	474.5
მათ შორის: შიზოფრენია	284	13023	6.3	290.2
შიზოტიპური აშლილობა	150	2529	3.3	56.4
სანბრაქტივი ბოლომდე აშლილობა	100	2204	2.2	49.1
მწვავე და გარდასვლი (ტრანზიტორული) ფსიქოზური აშლილობანი	253	1274	5.6	28.4
შიზოპათიური აშლილობა	83	2087	1.8	46.5
ბუნებ-განწყობის (აფექტური) აშლილობები	273	4702	6.1	104.8
მათ შორის: მანიაკალური მანიფრეზი	5	523	0.1	11.7
ბიპოლარული აფექტური აშლილობა	24	915	0.5	20.4
დეპრესიული მანიფრეზი	181	1646	4.0	36.7
რეკურენტული დეპრესიული აშლილობა	48	1222	1.1	27.2
ნევროზული. სტრესთან დაკავშირებული და სომატოფორმული აშლილობები	221	6829	4.9	152.2
ქცევითი სინდრომები დაკავშირებული ფიზიოლოგიურ დარღვევებთან და ფიზიკურ ფაქტორებთან	4	428	0.1	9.5
მოზონოტოპიკური აშლილობები და ქცევითი აშლილობები	42	3680	0.9	82.0
ბონებრივი ჩამორჩენილობა	603	19109	13.4	425.9
ფსიქიკური განვითარების დარღვევები	223	254	5.0	5.7
გავრცელება და მოხარება ასაკში დაწყებული ქცევითი და მორცხვი აშლილობები	123	442	2.7	9.9

* ფსიქონეპროლოგიური დონის განხირობის მონაცემები

ცხრილი 4.80

წლის ბოლოს აღრიცხვამ მყოფ ავადმყოფთა კონტინენტის განაწილება ასაკის და სქესის მიხედვით, საქართველო, 2013*

	სულ	მათ შორის				მათ შორის ქალები
		0-14 წლის	15-17 წლის	18-19 წლის	20-59 წლის	
ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები	68922	1769	1043	959	51751	29224
<i>მათ შორის:</i>						
ორგანული ბუნების აშლილობები, სიმპტომურ აშლილობათა ჩათვლით	10153	199	122	160	7639	3879
ფსიქოპათიური ნივთიერებით განვირობებული ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები	2033	0	0	0	1966	120
შიზოფრენია, შიზოტიკური და ბოღვითი აშლილობები	13023	2	7	30	10714	5848
მათ შორის: შიზოფრენია	13023	2	7	30	10714	5848
გუნება-განწყობის (ავმქტური) აშლილობები	4702	88	73	55	2490	2552
ნევროზული, სტრესთან დაკავშირებული და სომატოფორმული აშლილობები	6829	3	6	73	6115	4002
ქცევითი სინდრომები დაკავშირებული ფიზიოლოგიურ დარღვევებთან და ფიზიკურ ფაქტორებთან	428	0	0	0	415	159
მოზრდილთა პერსონოლოგიური და ქცევითი აშლილობები	3680	0	0	2	1414	695
ბონებრივი ჩამორჩენილობა	19109	1335	733	550	13482	7299
ფსიქიკური განვითარების დარღვევები	254	24	28	38	153	109
ბავშვთა და მოზარდთა ასაკში დაწყებული ქცევითი და ემოციური აშლილობები	442	112	60	3	259	175

ცხრილი 4.81

ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების ახალი შემთხვევების განაწილება ასაკის და სქესის მიხედვით, საქართველო, 2013*

	სულ	მათ შორის				მათ შორის ქალები
		0-14 წლის	15-17 წლის	18-19 წლის	20-59 წლის	
ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები	3020	673	75	100	1713	1145
<i>მათ შორის:</i>						
ორგანული ბუნების აშლილობები, სიმპტომურ აშლილობათა ჩათვლით	595	18	3	14	339	233
ფსიქოპათიური ნივთიერებით განვირობებული ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები	3	0	0	0	3	0
შიზოფრენია, შიზოტიკური და ბოღვითი აშლილობები	933	1	10	37	764	407
მათ შორის შიზოფრენია	284	0	1	4	236	145
გუნება-განწყობის (ავმქტური) აშლილობები	273	1	2	3	210	153
ნევროზული, სტრესთან დაკავშირებული და სომატოფორმული აშლილობები	221	16	6	3	158	65
ქცევითი სინდრომები დაკავშირებული ფიზიოლოგიურ დარღვევებთან და ფიზიკურ ფაქტორებთან	4	2	0	0	1	1
მოზრდილთა პერსონოლოგიური და ქცევითი აშლილობები	42	0	0	2	31	7
ბონებრივი ჩამორჩენილობა	603	295	48	41	207	190
ფსიქიკური განვითარების დარღვევები	223	223	0	0	0	45
ბავშვთა და მოზარდთა ასაკში დაწყებული ქცევითი და ემოციური აშლილობები	123	117	6	0	0	44

* ფსიქონევროლოგიური დისპანსერების მონაცემები

ცხრილი 4.82

ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2013*

	სტაციონარი-დან გავიდა	მათ შორის ბარდაიცვალა	ლეტალობა (%)
ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები	2851	32	1.1
<i>მათ შორის:</i>			
ორგანული ბუნების აშლილობები, სიმპტომატურ აშლილობათა ჩათვლით	418	7	1.7
ფსიქოპათიური ნივთიერებით განპირობებული ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები	4	0	0
შიზოფრენია, შიზოტიპური და ბოლვითი აშლილობები	2017	21	1.0
მათ შორის შიზოფრენია	1451	17	1.2
ბუნებ-განწყობის (ავამტური) აშლილობები	201	0	0
ნევროზული, სტრესთან დაკავშირებული და სომატოფორმული აშლილობები	33	0	0
ქცევითი სინდრომები დაკავშირებული ფიზიოლოგიურ დარღვევებთან და ფიზიკურ ფაქტორებთან	0	0	0
მოზრდილთა პერსონოლოგიური და ქცევითი აშლილობები	47	0	0
გონებრივი ჩამორჩენილობა	121	4	3.3

ცხრილი 4.83

ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2011 – 2013*

	2011	2012	2013
სტაციონარიდან გასული ავადმყოფები	3138	3243	2851
მათ შორის: ბარდაიცვალა	46	34	32
ლეტალობა (%)	1.5	1.0	1.1
ღღის სტაციონარში მკურნალობა	680	1175	1367

ცხრილი 4.84

ნერვული სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება საქართველო, 2008 – 2013

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენცია 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენცია 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენცია 100000 ბავშვზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2008	104523	2384.3	29049	662.6	22224	2954.5	6267	833.2
2009	121062	2744.6	45489	1031.3	27474	3649.1	13149	1746.4
2010	125619	2821.1	47742	1072.2	26896	3555.3	11406	1507.7
2011	143717	3205.5	46095	1028.1	28079	3693.1	10340	1360.0
2012	156826	3492.2	68169	1518.0	26115	3426.7	8130	1066.8
2013	139602	3111.1	57971	1291.9	18434	2405.9	8670	1131.6

* ფსიქონევროლოგიური დისპანსერების მონაცემები

ცხრილი 4.85

ნერგული სისტემის ავადყოფილების გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რეგიონირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგიონირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	4872	--	1987	--	4164	--	925	--
აჭარა	7160	1817.7	2982	757.0	9425	2383.7	3259	824.2
თბილისი	73279	6252.5	20962	1788.6	53771	4583.3	16858	1436.9
კახეთი	8099	1994.3	2897	713.4	8263	2040.2	2438	602.0
იმერეთი	21627	3064.6	13594	1926.3	21119	3001.6	12707	1806.0
სამეგრელო	8869	1854.7	3720	777.9	9122	1914.0	3550	744.9
შიდა ქართლი	9753	3106.1	6746	2148.4	10274	3275.1	6349	2023.9
ქვემო ქართლი	10591	2071.8	7110	1390.8	12244	2390.9	6120	1195.1
გურია	1662	1188.8	454	324.7	1894	1362.6	574	412.9
სამცხე-ჯავახეთი	2200	1029.0	1050	491.1	2598	1216.3	1152	539.3
მცხეთა-მთიანეთი	2989	2734.7	1553	1420.9	2706	2484.8	1221	1121.2
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	936	2004.3	419	897.2	523	1134.5	178	386.1
სსკა უწყება	4789	--	4695	--	3499	--	2640	--
საქართველო	156826	3492.2	68169	1518.0	139602	3111.1	57971	1291.9

ცხრილი 4.86

ნერგული სისტემის ავადყოფილების გავრცელება ბავშვებში რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რეგიონირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	რეგიონირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	188	--	69	--	335	--	131	--
აჭარა	638	955.1	151	226.0	794	1176.3	360	533.3
თბილისი	18504	9303.2	3736	1878.3	9746	4865.7	3509	1751.9
კახეთი	726	1053.7	381	553.0	899	1299.1	553	799.1
იმერეთი	1951	1628.5	1143	954.1	2217	1844.4	1408	1171.4
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	1308	1610.8	773	952.0	1449	1780.1	1013	1244.5
შიდა ქართლი	686	1287.1	467	876.2	620	1156.7	210	391.8
ქვემო ქართლი	1583	1823.7	1235	1422.8	1706	1949.7	1147	1310.9
გურია	212	894.5	76	320.7	250	1054.9	94	396.6
სამცხე-ჯავახეთი	204	562.0	48	132.2	282	772.6	189	517.8
მცხეთა-მთიანეთი	96	518.9	44	237.8	125	672.0	52	279.6
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	13	164.6	2	25.3	10	126.6	4	50.6
სსკა უწყება	6	--	5	--	1	--	0	--
საქართველო	26115	3426.7	8130	1066.8	18434	2405.9	8670	1131.6

ცხრილი 4.87

ნერვული სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რემისტირიკაბული შემთხვევები	პრემალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რემისტირიკაბული შემთხვევები	პრემალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	156826	3492.2	68169	1518.0	139602	3111.1	57971	1291.9
<i>მათ შორის:</i>								
ცენტრალური ნერვული სისტემის ანთეპითი ავადმყოფობები	5977	133.1	2982	66.4	6215	138.5	3144	70.1
უპირატესად ცენტრალური ნერვული სისტემის დამაზიანებელი სისტემური ატროფიები	3289	73.2	2096	46.7	2575	57.4	928	20.7
მსტრაპირაპიდული და მოძრაობის სხვა მოშლილობები	11787	262.5	3552	79.1	11119	247.8	2701	60.2
ნერვული სისტემის სხვა დეგენერაციული და დემიელინოზაციით მიმდინარე ავადმყოფობები	5504	122.6	2818	62.8	2887	64.3	1220	27.2
ეპიზოდური და პაროქსიზმული დარღვევები	29986	667.7	14314	318.7	30942	689.6	14790	329.6
მათ შორის: ეპილეფსია და ეპილეფსიის სტატუსი	10022	223.2	1961	43.7	11154	248.6	2918	65.0
პერიფერიული ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	50917	1133.8	23917	532.6	46696	1040.6	19888	443.2
ცერებრული დამლა და სხვა არალიზური სინდრომები	7955	177.1	2460	54.8	7321	163.2	2330	51.9

ცხრილი 4.88

ნერვული სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება ბავშვებში ნოზოლოგიების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რემისტირიკაბული შემთხვევები	პრემალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	რემისტირიკაბული შემთხვევები	პრემალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	26115	3426.7	8130	1066.8	18434	2405.9	8670	1131.6
<i>მათ შორის:</i>								
ცენტრალური ნერვული სისტემის ანთეპითი ავადმყოფობები	590	77.4	299	39.2	437	57.0	190	24.8
უპირატესად ცენტრალური ნერვული სისტემის დამაზიანებელი სისტემური ატროფიები	153	20.1	82	10.8	202	26.4	86	11.2
მსტრაპირაპიდული და მოძრაობის სხვა მოშლილობები	458	60.1	185	24.3	466	60.8	210	27.4
ნერვული სისტემის სხვა დეგენერაციული და დემიელინოზაციით მიმდინარე ავადმყოფობები	105	13.8	36	4.7	56	7.3	23	3.0
ეპიზოდური და პაროქსიზმული დარღვევები	5298	695.2	2484	325.9	5667	739.6	3361	438.7
მათ შორის: ეპილეფსია და ეპილეფსიის სტატუსი	2227	292.2	521	68.4	2057	268.5	823	107.4
პერიფერიული ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	1172	153.8	490	64.3	859	112.1	349	45.5
ცერებრული დამლა და სხვა არალიზური სინდრომები	2297	301.4	647	84.9	2604	339.9	1080	141.0

ცხრილი 4.89

ნერვული სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2012 – 2013

	2012		2013	
	სტაციონარი- დან გავიდა	ღმთალობა (%)	სტაციონარი- დან გავიდა	ღმთალობა (%)
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	10097	3.8	10434	3.9
<i>მათ შორის:</i>				
ცერებრული დაზიანება	135	1.5	115	0.9
პერიფერიული ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	437	0.9	421	1.9

ცხრილი 4.90

ნერვული სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება ბავშვები, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	სტაციონარიდან გავიდა	ღმთალობა (%)	მათ შორის 1 წლამდე ასაკის		სტაციონარიდან გავიდა	ღმთალობა (%)	მათ შორის 1 წლამდე ასაკის	
			გავიდა	ღმთალობა (%)			გავიდა	ღმთალობა (%)
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	1235	1.1	276	0.7	1170	2.0	283	3.2
<i>მათ შორის:</i>								
ბავშვთა ცერებრული დაზიანება	81	2.5	1	0.0	29	0.0	0	0.0
პერიფერიული ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	23	4.5	2	0.0	22	0.0	1	0.0

ცხრილი 4.91

ნერვული სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	სტაციონარიდან გავიდა		ღმთალობა (%)		სტაციონარიდან გავიდა		ღმთალობა (%)	
	სულ	მათ შორის ბავშვები	სულ	ბავშვებში	სულ	მათ შორის ბავშვები	სულ	ბავშვებში
ატარა	883	68	1.4	0.0	1130	69	1.9	1.4
თბილისი	2918	861	3.2	1.4	3432	802	4.6	2.4
პანკეტი	615	6	4.6	0.0	341	21	2.3	0.0
იმერეთი	2125	164	5.0	1.2	2916	125	4.1	2.4
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	1295	66	3.4	0.0	893	95	2.4	0.0
შიდა ქართლი	671	56	2.1	0.0	399	51	2.3	0.0
ქვემო ქართლი	627	3	7.5	0.0	504	4	8.1	0.0
გურია	302	10	2.0	0.0	73	2	12.3	0.0
სამცხე-ჯავახეთი	169	1	0.6	0.0	118	1	3.4	0.0
მცხეთა-მთიანეთი	8	0	0	0.0	250	0	0.0	0.0
რაჭა-ლეჩხუმი	202	0	4.0	0.0	117	0	5.1	0.0
სსკა უწყება	282	0	7.1	0.0	261	0	1.5	0.0
საქართველო	10097	1235	3.8	1.1	10434	1170	3.9	2.0

ცხრილი 4.92

ნერვული სისტემის ორგანოებზე ჩატარებული გეგმიური ძირუბიული ოპერაციების რაოდენობა და ლეტალობა, საქართველო, 2011 – 2013

	2011		2012		2013	
	რაოდენობა	ლეტალობა %	რაოდენობა	ლეტალობა %	რაოდენობა	ლეტალობა %
ს უ ჯ	3609	1.5	4062	2.6	4672	3.0
<i>მათ შორის:</i>						
თავის ტვინზე	1126	1.6	1439	6.5	1583	8.4
ზურბის ტვინზე	244	0.4	206	0.5	262	0.4
ტვინის გარეგანზე	36	11.1	91	12.1	101	3.0
კერიფერიულ ნერვულ სისტემაზე	103	0.0	96	0.0	144	0.0
მალთაშუა ღისკებზე	1979	0.1	1920	0.0	2141	0.0

ცხრილი 4.93

ნერვული სისტემის ორგანოებზე (არატრავმული დაზიანების გარეშე) ჩატარებული სასწრაფო ძირუბიული ოპერაციების რაოდენობა და ლეტალობა, საქართველო, 2013

	2013	
	რაოდენობა	ლეტალობა %
ს უ ჯ	376	5.9
<i>მათ შორის:</i>		
მენინგიტის, ენცეფალიტის, მიელიტის და ენცეფალომიელიტის გარეშე	29	0.0
ინტრაკრანიალური ნერვის ფსევდის და ფნულების დაზიანების გარეშე	95	11.6

ცხრილი 4.94

ნერვული სისტემის ორგანოებზე ჩატარებული (გეგმიური და სასწრაფო) ძირუბიული ოპერაციების რაოდენობა და ლეტალობა, საქართველო, 2011 – 2013

	2011		2012		2013	
	რაოდენობა	ლეტალობა %	რაოდენობა	ლეტალობა %	რაოდენობა	ლეტალობა %
ს უ ჯ	3609	1.5	4062	2.6	5048	3.2
<i>მათ შორის:</i>						
თავის ტვინზე	1126	1.6	1439	6.5	1707	8.4
ზურბის ტვინზე	244	0.4	206	0.5	262	0.4
ტვინის გარეგანზე	36	11.1	91	12.1	101	3.0
კერიფერიულ ნერვულ სისტემაზე	103	0.0	96	0.0	144	0.0
მალთაშუა ღისკებზე	1979	0.1	1920	0.0	2141	0.0

ცხრილი 4.95

ნერგული სისტემის ორგანოებზე ჩატარებული ძირუბიული ოპერაციების განაწილება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2013*

	სულ	მათ შორის				
		თავის ტვინზე	წურბის ტვინზე	ტვინის ბარსებზე	პერიფერიულ ნერვულ სისტემაზე	მალთაშუა ღისკებზე
აჭარა	353	46	17	5	14	237
თბილისი	3478	1045	182	74	123	1407
იმერეთი	844	508	5	15	0	313
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	84	1	0	0	0	82
შიდა ქართლი	90	17	66	0	0	0
ქვემო ქართლი	2	2	0	0	0	0
კახეთი	8	8	0	0	0	0
მცხეთა-მთიანეთი	120	25	2	45	3	45
სსკა უწყება	69	0	0	7	4	57
საქართველო	5048	1707	262	101	144	2141

ცხრილი 4.96

თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობების გავრცელება, საქართველო, 2008 – 2013

	სულ				მათ შორის ბავშვებში			
	რეგისტრ. შემთხვევები	პრეპალმ-ტოპა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	იციდემ-ტოპა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრ. შემთხვევები	პრეპალმ-ტოპა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	იციდემ-ტოპა 100000 მოსახლეზე
2008	104858	2391.9	35072	800.0	17102	2273.6	8648	1149.7
2009	123384	2797.3	47797	1083.6	19241	2555.6	10415	1383.3
2010	124576	2797.7	49531	1112.4	17695	2339.1	9679	1279.4
2011	138351	3085.9	51745	1154.1	18423	2423.1	10296	1354.2
2012	159139	3543.7	77822	1733.0	20442	2682.3	11359	1490.5
2013	190355	4242.2	92013	2050.6	22929	2992.6	14048	1833.5

ცხრილი 4.97

თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობების გავრცელება ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრეპალმ-ტოპა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	იციდემ-ტოპა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრეპალმ-ტოპა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	იციდემ-ტოპა 100000 მოსახლეზე
თვალის და მისი დანამატების ავადმყოფობები	159139	3543.7	77822	1733.0	190355	4242.2	92013	2050.6
<i>მათ შორის:</i>								
ბროლის დაზიანებები (კატარაქტა)	49253	1096.8	23333	519.6	62058	1383.0	25101	559.4
გლავუკომა	15507	345.3	6671	148.6	22636	504.5	9400	209.5
თვალის, თვალის კუთხეების და მისი დანამატების ავადმყოფობები	50924	1134.0	24739	550.9	59689	1330.2	26340	587.0

* დანარჩენ რეგიონებში ნერგული სისტემის ორგანოებზე ოპერაცია არ ჩატარებულა

ცხრილი 4.98

თვალის და მისი დანამატების ავადმყოფობების გავრცელება ბავშვებში ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რემისტრიბუტირებადი შემთხვევები	პრეპლენტირება 100000 ბავშვზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტირება 100000 ბავშვზე	რემისტრიბუტირებადი შემთხვევები	პრეპლენტირება 100000 ბავშვზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტირება 100000 ბავშვზე
თვალის და მისი დანამატების ავადმყოფობები	20442	2682.3	11359	1490.5	22929	2992.6	14048	1833.5
<i>ბათ შორის:</i>								
ბროლის დაზიანებები (კატარაქტა)	208	27.3	65	8.5	336	43.9	169	22.1
გლაუკომა	59	7.7	11	1.4	69	9.0	29	3.8
თვალის, თვალის კუთხეების და მისი დანამატების ავადმყოფობები	11528	1512.7	5497	721.3	13231	1726.8	7070	922.7

ცხრილი 4.99

თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობების გავრცელება რეპირების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რემისტრიბუტირებადი შემთხვევები	პრეპლენტირება 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტირება 100000 მოსახლეზე	რემისტრიბუტირებადი შემთხვევები	პრეპლენტირება 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტირება 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	4373	--	1785	--	5267	--	1613	--
აჭარა	12716	3228.2	6779	1721.0	15956	4035.4	8115	2052.4
თბილისი	66555	5678.8	19577	1670.4	80596	6869.8	27423	2337.5
კახეთი	8027	1976.6	3391	835.0	10822	2672.1	4822	1190.6
იმერეთი	22342	3165.9	15275	2164.5	24839	3530.3	16341	2322.5
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	9547	1996.4	6249	1306.8	9063	1901.6	3916	821.7
შიდა ქართლი	10016	3189.8	7627	2429.0	14053	4479.8	9857	3142.2
ქვემო ქართლი	13263	2594.5	9052	1770.7	14080	2749.5	10127	1977.5
გურია	1522	1088.7	644	460.7	2040	1467.6	1022	735.3
სამცხე-ჯავახეთი	2915	1363.4	1936	905.5	3895	1823.5	2920	1367.0
მცხეთა-მთიანეთი	3384	3096.1	2397	2193.0	4945	4540.9	3166	2907.3
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	879	1882.2	280	599.6	709	1538.0	257	557.5
სსკა უწყება	3600	--	2830	--	4090	--	2434	--
საქართველო	159139	3543.7	77822	1733.0	190355	4242.2	92013	2050.6

ცხრილი 4.100

თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობების გავრცელება ბავშვებში რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რემისტირებულნი ბავშვები	პროპორცია 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	რემისტირებულნი ბავშვები	პროპორცია 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	512	--	319	--	831	--	332	--
აჭარა	2863	4285.9	1769	2648.2	3501	5186.7	1816	2690.4
თბილისი	10352	5204.6	4692	2359.0	9459	4722.4	4781	2386.9
კახეთი	756	1097.2	397	576.2	948	1369.9	653	943.6
იმერეთი	2619	2186.1	1783	1488.3	3112	2589.0	2273	1891.0
სამეგრელო	541	666.3	327	402.7	620	761.7	382	469.3
შიდა ქართლი	820	1538.5	710	1332.1	1839	3431.0	1719	3207.1
ქვემო ქართლი	1131	1303.0	783	902.1	1461	1669.7	1197	1368.0
გურია	281	1185.7	150	632.9	428	1805.9	306	1291.1
სამცხე-ჯავახეთი	236	650.1	202	556.5	206	564.4	171	468.5
მცხეთა-მთიანეთი	256	1383.8	187	1010.8	431	2317.2	350	1881.7
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	25	316.5	7	88.6	33	417.7	26	329.1
სსკ უწყება	50	--	33	--	60	--	42	--
საქართველო	20442	2682.3	11359	1490.5	22929	2992.6	14048	1833.5

ცხრილი 4.101

თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები, სტატისტიკური მომსახურება, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	სტატისტიკურიდან გაზიდა	მათ შორის ბავშვები		სტატისტიკურიდან გაზიდა	მათ შორის ბავშვები			
		0-15 წლამდე	0-1 წლამდე		0-15 წლამდე	0-1 წლამდე		
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	5326	283	23	7162	311	24		
<i>მათ შორის:</i>								
ბროლის ღაზინებები (კატარაქტა)	3120	44	0	4473	38	0		
გლავომა	593	12	7	1021	5	1		

ცხრილი 4.102

ქირურგიული ოპერაციები თვალზე და მის დანამატებზე, საქართველო, 2010 – 2013

	2010	2011	2012	2013
სტატისტიკურში ჩატარებული ოპერაციები				
სულ	5723	6017	6643	7162
მათ შორის: გლავომის გამო	588	614	821	1021
ენუკლეაცია	213	135	198	163
კატარაქტის გამო	3405	3680	4162	4473
ოპერაციების საერთო რაოდენობიდან მიკროქირურგიული ოპერაციები	4435	3661	4540	3541
აგულატორიული ოპერაციები				
სულ	7365	6961	6471	15941
მათ შორის: გლავომის გამო	318	748	770	2957
კატარაქტის გამო	4370	4351	3826	8979
ოპერაციების საერთო რაოდენობიდან მიკროქირურგიული ოპერაციები	5123	1459	1655	7517

ცხრილი 4.103

სტატისტიკური თვალზე და მის დანამატებზე ჩატარებული ძირუბიული ოკერაციების განაწილება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012-2013

	2012				2013			
	სულ	მათ შორის			სულ	მათ შორის		
		გლაუკომის გამო	მნუკლეა-ცია	კატარაქტის გამო		გლაუკომის გამო	მნუკლეა-ცია	კატარაქტის გამო
ატარა	1183	103	52	909	1386	297	4	954
თბილისი	2595	270	97	1273	2576	237	84	1192
კახეთი	379	42	15	293	637	139	3	448
იმერეთი	1721	292	26	1154	2086	322	54	1405
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	37	0	0	35	355	1	0	344
შიდა ქართლი	60	4	1	55	30	--	--	--
ქვემო ქართლი	237	20	2	198	322	14	16	265
გურია	216	34	2	180	266	44	2	172
სამცხე-ჯავახეთი	36	13	3	20	25	9	0	16
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	83	0	0	0	0	0	0	0
მცხეთა-მთიანეთი	87	42	0	45	178	28	0	150
სსპა უწყება	9	1	0	0	36	0	0	36
საქართველო	6643	821	198	4162	7857	1091	163	4982

ცხრილი 4.104

ამულატორიულ-კოლიკლინიკურ დაწესებულებებში თვალზე და მის დანამატებზე ჩატარებული ოკერაციების განაწილება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	სულ	მათ შორის			სულ	მათ შორის		
		მიკრო-ქირურ-გია	გლაუკომის გამო	კატარაქტის გამო		მიკრო-ქირურ-გია	გლაუკომის გამო	კატარაქტის გამო
ატარა	14	8	1	3	67	65	--	--
თბილისი	4531	1591	523	2430	13732	7036	2620	7524
კახეთი	381	11	27	340	629	154	74	401
იმერეთი	688	33	137	518	620	65	91	425
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	5	4	0	0	201	118	10	182
შიდა ქართლი	339		37	158	329	47	140	142
ქვემო ქართლი	183	2	10	106	193	32	6	171
გურია	215	5	33	177	0	0	0	0
სამცხე ჯავახეთი	32	1	2	11	170	0	16	134
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	83	0	0	83	0	0	0	0
საქართველო	6471	1655	770	3826	15941	7517	2957	8979

ცხრილი 4.105

ყურისა და ღვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობების

ბავრცელება, საქართველო, 2008- 2013

	სულ				მათ შორის ბავრცელებაში			
	რემისტირება უფლები	პრემიალენტირება 100000 მონეტაზე	ახალი შემოსევები	ინციდენტირება 100000 მონეტაზე	რემისტირება უფლები	პრემიალენტირება 100000 ბავრცელებაში	ახალი შემოსევები	ინციდენტირება 100000 ბავრცელებაში
2008	32167	733.8	19900	453.9	8859	1177.7	6872	913.6
2009	42031	952.9	28289	641.3	13682	1817.2	11621	1543.5
2010	41059	922.1	27902	626.6	12559	1660.1	10622	1404.1
2011	45463	1014.0	29862	666.1	14797	1946.2	12269	1613.7
2012	70444	1568.7	53128	1183.1	20356	2671.0	17172	2253.2
2013	75367	1679.6	55105	1228.0	21963	2866.5	17983	2347.0

ცხრილი 4.106 ყურისა და ღვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობების ბავრცელება, საქართველო, 2012–2013

	2012				2013			
	რემისტირება უფლები	პრემიალენტირება 100000 მონეტაზე	ახალი შემოსევები	ინციდენტირება 100000 მონეტაზე	რემისტირება უფლები	პრემიალენტირება 100000 მონეტაზე	ახალი შემოსევები	ინციდენტირება 100000 მონეტაზე
ყურის და ღვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	70444	1568.7	53128	1183.1	75367	1679.6	55105	1228.0
<i>მათ შორის:</i>								
შუა ყურის ანთიზი	32495	723.6	25175	560.6	28566	636.6	20590	458.9

ცხრილი 4.107 ყურისა და ღვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობების ბავრცელება ბავრცელებაში, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რემისტირება უფლები	პრემიალენტირება 100000 ბავრცელებაში	ახალი შემოსევები	ინციდენტირება 100000 ბავრცელებაში	რემისტირება უფლები	პრემიალენტირება 100000 ბავრცელებაში	ახალი შემოსევები	ინციდენტირება 100000 ბავრცელებაში
ყურის და ღვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	20356	2671.0	17172	2253.2	21963	2866.5	17983	2347.0
<i>მათ შორის:</i>								
შუა ყურის ანთიზი	11921	1564.2	10082	1322.9	10188	1329.7	8063	1052.3

ცხრილი 4.108 ყურისა და ღვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობების

გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	2590	--	1009	--	2602	--	967	--
აჭარა	6367	1616.4	3437	872.6	8109	2050.8	4814	1217.5
თბილისი	19927	1700.3	14583	1244.3	13289	1132.7	8027	684.2
კახეთი	3554	875.2	2025	498.6	4007	989.4	2718	671.1
იმერეთი	12671	1795.5	10957	1552.6	15806	2246.4	13438	1909.9
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	4989	1043.3	3557	743.8	5293	1110.6	3589	753.0
შიდა ქართლი	8276	2635.7	7525	2396.5	11768	3751.4	10362	3303.2
ქვემო ქართლი	5990	1171.8	5278	1032.5	7962	1554.8	5642	1101.7
გურია	913	653.1	699	500.0	1299	934.5	1066	766.9
სამცხე-ჯავახეთი	1714	801.7	1208	565.0	1602	750.0	1376	644.2
მცხეთა-მთიანეთი	1464	1339.4	1182	1081.4	1493	1371.0	1215	1115.7
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	675	1445.4	386	826.6	1002	2173.5	862	1869.8
სსკა ყფყფა	1314	--	1282	--	1135	--	1029	--
საქართველო	70444	1568.7	53128	1183.1	75367	1679.6	55105	1228.0

ცხრილი 4.109 ყურისა და ღვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობების გავრცელება ბავშვებში რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	545	--	271	--	622	--	335	--
აჭარა	2652	3970.1	1855	2776.9	3224	4776.3	2351	3483.0
თბილისი	6243	3138.8	5572	2801.4	3414	1704.4	2663	1329.5
კახეთი	945	1371.6	814	1181.4	993	1435.0	835	1206.6
იმერეთი	4076	3402.3	3580	2988.3	5134	4271.2	4635	3856.1
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	1464	1803.0	1195	1471.7	1794	2203.9	1534	1884.5
შიდა ქართლი	1099	2061.9	987	1851.8	1840	3432.8	1625	3031.7
ქვემო ქართლი	1769	2038.0	1574	1813.4	3236	3698.3	2463	2814.9
გურია	538	2270.0	449	1894.5	618	2607.6	548	2312.2
სამცხე-ჯავახეთი	494	1360.9	412	1135.0	528	1446.6	465	1274.0
მცხეთა-მთიანეთი	351	1897.3	312	1686.5	448	2408.6	426	2290.3
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	124	1569.6	103	1303.8	60	759.5	55	696.2
სსკა უფყფა	56	--	48	--	52	--	48	--
საქართველო	20356	2671.0	17172	2253.2	21963	2866.5	17983	2347.0

ცხრილი 4.110 ყურისა და ღვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები, სტატინონარული მომსახურება საქართველო, 2012 – 2013

	2012		2013	
	სტატეორიარდან გავიდა	მათ შორის გავშვები	სტატეორიარდან გავიდა	მათ შორის გავშვები
აჭარა	187	12	54	5
თბილისი	404	21	4058	13
პანეთი	4	0	1	1
იმერეთი	362	91	106	0
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	1	0	13	0
შიდა ქართლი	2	0	0	0
ქვემო ქართლი	1	1	0	0
გურია	0	0	0	0
სამცხე-ჯავახეთი	1	1	15	0
მცხეთა-მთიანეთი	0	0	123	40
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0	0	0
სსკა უწყება	7	0	26	0
სამართველო	969	126	4396	59

ცხრილი 4.111 **სტატეორიარში ყურეე ჩატარებული ქირურგიული ოპერაციები, სამართველო, 2010 – 2013**

	2010	2011	2012	2013
ს უ ლ	427	1938	476	4396
<i>მათ შორის გავშვებში</i>	37	744	20	59

ცხრილი 4.112 **სტატეორიარში ყურეე ჩატარებული ქირურგიული ოპერაციების განაწილება რეგიონების მიხედვით, სამართველო, 2012 - 2013***

	2012		2013	
	სულ	მათ შორის გავშვებში	სულ	მათ შორის გავშვებში
აჭარა	64	8	52	5
თბილისი	388	12	216	1
პანეთი	14	0	0	0
იმერეთი	8	0	11	3
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	0	0	1	0
ქვემო ქართლი	2	0	1	0
სსკა უწყება	--	--	2	0
სამართველო	476	20	283	9

ცხრილი 4.113 **სისხლის მიმოქვევის სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება, სამართველო, 2004 – 2013**

* დანარჩენ რეგიონების სტატეორიარებში ქირურგიული ოპერაციები ყურეე არ ჩატარებულა

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	ფლის ბილეთ-რემისტირებულ შემოსევები	პრეპალენტობა 100000 მოსახლეზე *	ასალი შემოსევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	ფლის ბილეთ-რემისტირებულ შემოსევები	პრეპალენტობა 100000 ბავშვზე *	ასალი შემოსევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2004	235429	5385.5	70648	1616.1	5395	638.0	1614	176.2
2005	256981	5892.2	82533	1888.0	5214	634.3	1594	174.0
2006	282701	6427.9	83166	1891.0	5325	670.1	1732	218.0
2007	288964	6584.6	71198	1622.4	5181	675.3	1201	156.5
2008	306573	6993.3	74379	1696.7	5102	678.3	1250	166.2
2009	326421	7400.3	96038	2177.3	4775	634.2	1359	180.5
2010	337651	7582.9	98193	2205.2	4672	617.6	1103	145.8
2011	363488	8107.4	103466	2307.7	4176	549.3	749	98.5
2012	355657	7919.9	133411	2970.8	4044	530.6	823	108.0
2013	425232	9476.6	196348	4375.7	2347	306.3	1739	227.0

ცხრილი 4.114 სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2007–2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2013
პრეპალენტობა* 100000 მოსახლეზე	6584.6	6993.3	7400.3	7582.9	8107.4	9476.6
ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	1622.4	1696.7	2177.3	2205.2	2307.7	4375.7
<i>მათ შორის:</i>						
გულის რემატული ავადმყოფობა						
პრეპალენტობა 100000 მოსახლეზე	351.8	341.7	314.0	289.2	262.0	207.8
ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	87.4	72.9	76.9	124.3	76.9	82.3
ჰიპერტენზიული ავადმყოფობა						
პრეპალენტობა 100000 მოსახლეზე	3441.4	3719.8	4088.3	4335.9	4733.2	6074.6
ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	803.5	814.0	1109.4	1182.5	1267.3	2889.5
გულის იშემიური ავადმყოფობა						
პრეპალენტობა 100000 მოსახლეზე	1868.7	1951.9	1981.8	1993.7	2080.3	1975.9
ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	427.5	429.8	521.6	558.5	614.0	755.3
ცერებრალური ავადმყოფობები						
პრეპალენტობა 100000 მოსახლეზე	274.0	281.2	316.8	333.7	346.0	339.4
ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	88.2	101.3	123.9	112.7	106.3	138.0

ცხრილი 4.115 სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება ბავშვებში ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2007 – 2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
პრეპალენტობა 100000 ბავშვზე	675.3	678.3	634.2	617.6	549.3	530.6	306.3
ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	156.5	166.2	180.5	145.8	98.5	108.0	227.0
<i>მათ შორის:</i>							
გულის რემატული ავადმყოფობა							
პრეპალენტობა 100000 ბავშვზე	315.7	308.2	273.1	252.0	222.7	175.4	149.0
ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	53.2	51.0	33.3	63.0	26.3	38.6	65.3
ჰიპერტენზიული ავადმყოფობა							
პრეპალენტობა 100000 ბავშვზე	5.6	6.5	8.0	9.0	8.7	8.9	6.0
ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	0.8	1.3	5.7	3.0	3.3	1.4	6.4
ცერებრალური ავადმყოფობები							
პრეპალენტობა 100000 ბავშვზე	2.6	1.7	1.6	2.0	1.7	1.6	0.7
ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	0.5	1.6	1.1	0.9	0.3	0.3	0.8

ცხრილი 4.116 სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება რემიონების მიხედვით, საქართველო, 2013

	რეგისტრირებულია ფლის ბოლოს	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
ავსაზეთი	10557	--	1763	--
აჭარა	23282	5888.2	7955	2011.9
თბილისი	176148	15014.3	79974	6816.7
პსეთი	39443	97390.1	9782	2415.3
იმერეთი	60894	8654.6	37848	5379.2
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	30685	6438.3	11846	2485.5
შიდა ქართლი	27459	8753.3	17890	5702.9
ქვემო ქართლი	20881	4077.5	12440	2429.2
გურია	8712	6267.6	3708	2667.6
სამცხე-ჯავახეთი	11654	5456.0	4787	2241.1
მცხეთა-მთიანეთი	7900	7254.4	3466	3182.7
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	7287	15806.9	2558	5548.8
სსკა უწყება	330	--	2331	--
საქართველო	425232	9476.6	196348	4375.7

ცხრილი 4.117 სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების სტრუქტურა, საქართველო, 2013

	რეგისტრირებულია ფლის ბოლოს				ასალი შემთხვევები			
	სულ		მ.შ. ბავშვებში		სულ		მ.შ. ბავშვებში	
	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	425232	100	2347	100	196348	100	2142	100
<i>მათ შორის:</i>								
მწვავე რევატული ცხელება	1837	0.4	251	10.7	1606	0.8	1739	81.2
გულის ქრონიკული რევატული დაზიანებები	7487	1.8	891	38.0	2089	1.1	366	17.1
ჰიპერტენზიული ავადმყოფობა	272580	64.1	46	2.0	129667	66.0	134	6.3
გულის იშემიური ავადმყოფობა	88662	20.9	0	0	33894	17.3	59	2.8
ფილტვში სისხლის მიმოქცევის მოშლა და ფილტვისიმიერი გული	1676	0.4	4	0.2	996	0.5	0	0
ცერებროვასკულ. ავადმყოფობები	15230	3.6	5	0.2	6192	3.2	6	0.3
არტერიების, არტერიოლების და კაპილარების ავადმყოფობები	4990	1.2	0	0	2363	1.2	0	0
სისხლის მიმოქცევის სისტემის სსკა ავადმყოფობები	19932	4.7	496	21.1	9803	5.0	321	15.0

ცხრილი 4.118

ჰიპერტენზიული ავადმყოფობის გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2013

	რეგისტრირებულია ფლის ბოლოს	პრეპალენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	6409	--	851	--
აჭარა	14281	3611.8	4408	1114.8
თბილისი	112271	9569.6	65663	5596.9
კახეთი	24637	6083.2	5206	1285.4
იმერეთი	39701	5642.6	19140	2720.3
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	19957	4187.4	7149	1500.0
შიდა ქართლი	16678	5316.5	10200	3251.5
ქვემო ქართლი	14240	2780.7	6791	1326.1
გურია	6466	4651.8	2631	1892.8
სამცხე-ჯავახეთი	7227	3383.4	2664	1247.2
მცხეთა-მთიანეთი	5633	5172.6	2062	1893.5
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	5080	11019.5	1586	3440.3
სსკა უწყება	0	--	1306	--
საქართველო	272580	6074.6	129657	2889.5

ცხრილი 4.119

გულის იშემიური ავადმყოფობის სტრუქტურა, საქართველო, 2013

	რეგისტრირებულია ფლის ბოლოს		ასალი შემთხვევები	
	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%
გულის იშემიური ავადმყოფობა	88662	100	33894	100
<i>გათ შორის:</i>				
სტენოკარდია	34030	38.4	16716	49.3
მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტი	2601	2.9	2364	7.0
გულის სსკა მწვავე იშემიური ავადმყოფობა	9655	10.9	4778	14.1
გულის სსკა იშემიური ავადმყოფობა	42376	47.8	10036	29.6

ცხრილი 4.120

რევმატიული ავადმყოფობის გავრცელება, საქართველო, 2013

	რეგისტრირებულია ფლის ბოლოს	პრეპალენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
გულის რევმატიული ავადმყოფობა	9324	207.8	3695	82.3
მწვავე რევმატიული ცხელება	1837	40.9	1606	35.8
<i>გათ შორის მწვავე რევმატიული ცხელება გულის დაზიანებით</i>	646	14.4	595	13.3
გულის ქრონიკული რევმატიული დაზიანებები	7487	166.9	2089	46.6

ცხრილი 4.121

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2013

	გასული ავადმყოფობები	მათ შორის ბავშვები	ღმრთალობა (%)
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	60172	246	5.9
<i>მათ შორის:</i>			
მწვავე რემატული ცხელება	22	8	0
<i>მათ შორის: მწვავე რემატული ცხელება გულის დაზიანებით</i>	17	8	0
გულის ქრონიკული რემატული დაზიანებები	265	4	2.6
ჰიპერტენზიული ავადმყოფობა	3874	2	0.9
გულის იშემიური ავადმყოფობა	25096	0	3.2
<i>მათ შორის: სტენოკარდია</i>	13672	0	0.4
<i>მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტი</i>	7355	0	7.1
<i>მიოკარდიუმის განმეორებითი ინფარქტი</i>	494	0	3.4
<i>გულის სხვა მწვავე იშემიური ავადმყოფობა</i>	588	0	21.6
<i>გულის ქრონიკული იშემიური ავადმყოფობა</i>	2987	0	2.7
ფილტვისემიერი გული და სისხლის მიმოქცევის მცირე წრის დარღვევები	483	0	17.8
ცერებროვასკულური ავადმყოფობები	8680	7	17.9
<i>მათ შორის: სუბარაქნოიდული სისხლჩაქცევა</i>	483	0	21.3
<i>სხვა ინტრაცერებრული და ინტრაკრანიალური სისხლჩაქცევები</i>	1745	5	31.2
<i>თავის ტვინის ინფარქტი</i>	4393	0	17.0
<i>პრეცერებრული და ცერებრული არტერიების ოკლუზია და სტენოზი, რომელთა შედეგად არ ვითარდება თავის ტვინის ინფარქტი</i>	513	0	8.2
<i>სხვა ცერებროვასკულური ავადმყოფობები</i>	460	2	5.9

ცხრილი 4.122

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2013

	გასულ ავადმყოფობა რაოდენობა	მ.შ. გარდაცვლილ ავადმყოფობა რაოდენობა	ღმრთალობა (%)
ატარა	4474	261	5.8
თბილისი	32842	1791	5.5
კახეთი	2880	251	8.7
იმერეთი	9542	433	4.5
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	2681	180	6.7
შიდა ქართლი	2460	164	6.7
ქვემო ქართლი	2275	225	9.9
გურია	681	72	10.6
სამცხე - ჯავახეთი	580	73	12.6
მცხეთა - მთიანეთი	951	86	9.0
რატა-ლენს უმი და ქვემო სვანეთი	96	8	8.3
სხვა უწყება	710	23	3.2
საქართველო	60172	3567	5.9

ცხრილი 4.123

ქირუბიული ოპერაციები სისხლის მიმოქცემის სისტემის ორგანოებზე, საქართველო, 2013

	სტაციონარში ჩატარებული ოპერაციების რიცხვი	ღებულობა %	მათ შორის ბავშვები 15 წლამდე			
			სულ	ღებულობა %	მათ შორის ბავშვები 1 წლამდე	ღებულობა %
ოპერაციები გულზე და სისხლძარღვებზე	12610	1.5	633	4.6	595	3.9
<i>მათ შორის:</i>						
ოპერაციები გულზე	8209	1.5	628	4.0	595	3.9
მათ შორის ტანდაყოლილი მანკების კორექცია	485	5.8	360	6.9	340	6.8
გულის შემენილი მანკების კორექცია	322	0.3	0	0.0	0	0.0
კორონარული შუნტირება	1355	1.5	0	0.0	0	0.0
ოპერაციები აორტაზე	60	1.7	0	0.0	0	0.0
პერიკარალექტომია და ოპერაციები სხვა ექსტრაკარდიული კათოლოგიების გაყო	16	0.0	0	0.0	0	0.0
კორონარული არტერიების ანგიოპლასტიკა	4923	1.2	268	0.0	255	0.0
რითმიოლოგიური ჩარევები-სულ	788	0.4	0	0.0	0	0.0
სხვა ოპერაციები გულზე	260	1.9	0	0.0	0	0.0
ოპერაციები სისხლძარღვებზე	4401	0.1	5	0.0	0	0.0
მათ შორის: ოპერაციები არტერიებზე	677	0.0	0	0.0	0	0.0
ოპერაციები ვენებზე	2097	0.1	0	0.0	0	0.0
ოპერაციები ლიმფურ სადინარებზე	141	0.0	2	0.0	0	0.0
ენდოვასკულური ოპერაციები	377	0.0	0	0.0	0	0.0
სხვა ოპერაციები სისხლძარღვებზე	1109	0.2	3	0.0	0	0.0

ცხრილი 4.124

სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება, საქართველო, 2001 – 2013

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრეპალე-ტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრეპალე-ტობა 100000 ბავშვზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2001	225259	5083.7	156535	3532.7	101740	11238.8	79996	8836.9
2002	260808	5966.1	188241	4306.1	129307	14117.3	105717	11541.9
2003	304217	7027.6	236091	5453.8	157730	18655.2	137155	16221.8
2004	306984	7022.3	235532	5387.9	161811	17666.0	139364	15215.3
2005	328310	7510.2	249115	5698.6	177023	19326.8	151521	16542.6
2006	381538	8675.3	313784	7134.7	203398	25600.8	182795	23007.6
2007	351087	8000.3	288793	6580.8	184920	24103.2	169776	22129.3
2008	362824	8276.5	299800	6838.8	184384	24512.6	169762	22568.7
2009	505340	11456.6	447518	10145.7	259136	34418.4	246604	32753.9
2010	494194	11098.5	439289	9865.5	256897	33958.6	244385	32304.7
2011	558241	12451.3	470741	10499.6	283497	37287.5	259815	34172.7
2012	605179	13476.3	521947	11622.8	299733	39329.9	273598	35900.5
2013	652700	14545.8	557495	12424.1	307330	40110.9	280157	36564.5

ცხრილი 4.125

სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2013

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	რემისტირებადი შემთხვევები	პრემალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რემისტირებადი შემთხვევები	პრემალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	15921	--	10454	--	8152	--	6051	--
აჭარა	53687	13577.9	42456	10737.5	29293	43397.0	25339	37539.3
თბილისი	157918	13460.5	132998	11336.3	80538	40208.7	71184	35538.7
პანკისი	69459	17150.4	59640	14725.9	30013	43371.4	27817	40198.0
იმერეთი	122121	17356.6	109993	15632.9	54032	44951.7	51969	43235.4
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	43468	9120.4	35018	7347.5	19369	23794.8	17631	21659.7
შიდა ქართლი	64605	20594.5	58733	18722.7	30704	57283.6	29958	55891.8
ქვემო ქართლი	47525	9280.4	40754	7958.2	25280	28891.4	22627	25859.4
გურია	22778	16387.1	20532	14771.2	9581	40426.2	9241	38991.6
სამცხე - ჯავახეთი	18500	8661.0	15139	7087.5	8003	21926.0	6953	19049.3
მცხეთა - მთიანეთი	21634	19865.9	19937	18307.6	9692	52107.5	9207	49500.0
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	6005	13026.0	4989	10822.1	1862	23569.6	1786	22607.6
სსკა უწყება	9079	--	6852	--	811	--	394	--
საქართველო	652700	14545.8	557495	12424.1	307330	40110.9	280157	36564.5

ცხრილი 4.126

სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2013

	სულ		ბავშვები	
	პრემალენტობა 100000 მოსახლეზე	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	პრემალენტობა 100000 ბავშვზე	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	14545.8	12424.1	40110.9	36564.5
<i>მათ შორის:</i>				
ზედა სასუნთქი გზების მწვავე რესპირატორული ინფექციები	8317.7	7797.0	28616.8	27120.1
პნემონია	883.3	821.0	1419.3	1340.1
ქვედა სასუნთქი გზების სსკა მწვავე რესპირატორული ინფექციები	1712.5	1583.7	4106.8	3839.5
ზედა სასუნთქი გზების სსკა ავადმყოფობები	1555.2	1050.4	3165.8	2094.0
მათ შორის: ალერგიული რინიტი	274.6	163.3	534.1	372.1
ქვედა სასუნთქი გზების ქრონიკული ავადმყოფობები	1062.0	406.6	633.8	324.6
<i>მათ შორის: ქრონიკული და ლუჯუსტოპელი ბრონქიტი</i>	558.0	232.6	349.0	220.8
<i>ეფიზემა</i>	27.3	16.1	2.6	1.8
<i>ასტმა და ასთმური სტატუსი</i>	310.0	77.7	187.7	70.5
<i>ფილტვის სსკა ქრონიკული ობსტრუქციული ავადმყოფობები</i>	154.8	75.9	91.2	29.9
<i>ბრონქოექტაზია</i>	11.9	4.3	3.3	1.6
ფილტვის ავადმყოფობები გამოწვეული ბარეზანი ფაქტორებით	5.6	1.9	0	0
სასუნთქი სისტემის სსკა ავადმყოფობები, რომლებიც უკირატესად აზიანებენ ინტერსტიციუმს	9.8	7.1	1.7	0.9
ქვედა სასუნთქი გზების ჩირქოვანი და ნეკროზული მდგომარეობები	2.5	1.7	0	0
სასუნთქი სისტემის სსკა ავადმყოფობები	454.6	253.8	923.4	666.1

ცხრილი 4.127

სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობების სტრუქტურული განაწილება ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2013

	სულ				ბავშვები			
	რემისტირებადი შემთხვევები	%	ასალი შემთხვევები	%	რემისტირებადი შემთხვევები	%	ასალი შემთხვევები	%
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	652700	100	557495	100	307330	100	280157	100
<i>მათ შორის:</i>								
ზედა სასუნთქი გზების მწვავე რესპირაციული ინფექციები	373231	57.2	349866	62.8	219262	71.3	207794	74.2
პნევმონია	39637	6.1	36842	6.6	10875	3.5	10268	3.7
ქვედა სასუნთქი გზების სხვა მწვავე რესპირაციული ინფექციები	76844	11.8	71062	12.7	31466	10.2	29418	10.5
ზედა სასუნთქი გზების სხვა ავადმყოფობები	69785	10.7	47134	8.5	24256	7.9	16044	5.7
მათ შორის: ალერგიული რინიტი	12321	1.9	7329	1.3	4092	1.3	2851	1.0
ქვედა სასუნთქი გზების ქრონიკული ავადმყოფობები	47653	7.3	18245	3.3	4856	1.6	2487	0.9
<i>მათ შორის: ქრონიკული და დაუსუსტებელი ბრონქიტი</i>	25038	3.8	10435	1.9	2674	0.9	1692	0.6
<i>მეზიზიგა</i>	1224	0.2	723	0.1	20	0.0	14	0.005
<i>ასთმა და ასთმური სტატუსი</i>	13912	2.1	3487	0.6	1438	0.5	540	0.2
<i>ვილტვის სხვა ქრონიკული ობსტრუქციული ავადმყოფობები</i>	6944	1.1	3406	0.6	699	0.2	229	0.1
<i>ბრონქოექტაზია</i>	535	0.1	194	0.03	25	0.01	12	0.004
ვილტვის ავადმყოფობები გამოწვეული ბარეზანი ფაქტორებით	252	0.0	84	0.02	0	0	0	0
სასუნთქი სისტემის სხვა ავადმყოფობები, რომლებიც უპირატესად აზიანებენ ინტერსტიციუმს	438	0.1	318	0.06	13	0.004	7	0.002
ქვედა სასუნთქი გზების ჩირქოვანი და ნეკროზული მდგომარეობები	111	0.0	78	0.01	0	0	0	0
სასუნთქი სისტემის სხვა ავადმყოფობები	20397	3.1	11388	2.0	7075	2.3	5104	1.8

ცხრილი 4.128

ასთვალე და ასთვური სტატუსის გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	სულ		ბავშვები 0-15 წლამდე		სულ		ბავშვები 0-15 წლამდე	
	წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევები	პროპორცია 100000 მოსახლეზე	წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევები	პროპორცია 100000 ბავშვზე	წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევები	პროპორცია 100000 მოსახლეზე	წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევები	პროპორცია 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	302	--	48	--	231	--	50	--
აჭარა	845	214.5	82	122.8	1020	258.0	77	114.1
თბილისი	4016	342.7	412	207.1	2556	217.9	353	176.2
კახეთი	986	242.8	36	52.2	838	206.9	33	47.7
იმერეთი	2124	301.0	231	192.8	2140	304.2	182	151.4
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	1160	242.6	138	170.0	1228	257.7	136	167.1
შიდა ქართლი	1051	334.7	37	69.4	1268	404.2	39	72.8
ქვემო ქართლი	504	98.6	44	50.7	454	88.7	46	52.6
გურია	798	570.8	147	620.3	756	543.9	146	616.0
სამცხე - ჯავახეთი	354	165.6	15	41.3	358	167.6	17	46.6
მცხეთა - მთიანეთი	258	236.0	5	27.0	323	296.6	8	43.0
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	159	340.5	6	75.9	142	308.0	2	25.3
სსკა უწყება	37	--	0	--	0	--	0	--
საქართველო	12594	280.4	1201	157.6	11314	252.1	1089	142.1

ცხრილი 4.129

ასთვალე და ასთვური სტატუსის ახალი შემთხვევები რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	სულ		ბავშვები 0-15 წლამდე		სულ		ბავშვები 0-15 წლამდე	
	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	41	--	13	--	29	--	10	--
აჭარა	127	32.2	28	41.9	264	66.8	38	56.3
თბილისი	734	62.6	97	48.8	782	66.7	141	70.4
კახეთი	255	62.8	12	17.4	213	52.6	17	24.6
იმერეთი	900	127.5	90	75.1	852	121.1	201	167.2
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	329	68.8	47	57.9	238	49.9	57	70.0
შიდა ქართლი	512	163.1	9	16.9	192	61.2	7	13.1
ქვემო ქართლი	273	53.4	44	50.7	243	47.5	45	51.4
გურია	80	57.2	6	25.3	151	108.6	16	67.5
სამცხე - ჯავახეთი	72	33.7	4	11.0	61	28.6	2	5.5
მცხეთა - მთიანეთი	63	57.6	2	10.8	68	62.4	6	32.3
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	12	25.7	3	38.0	40	86.8	0	0
სსკა უწყება	74	--	0	--	354	--	0	--
საქართველო	3472	77.3	355	46.6	3487	77.7	540	70.5

ცხრილი 4.130

სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2013

	სულ		მათ შორის ბავშვები			
	სტაციონარიდან გავიდა	ლექთალობა %	0 - 15 წლამდე		0 - 1 წლამდე	
			სტაციონარიდან გავიდა	ლექთალობა %	სტაციონარიდან გავიდა	ლექთალობა %
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	68774	2.1	38793	0.2	12710	0.2
<i>მათ შორის:</i>						
ზედა სასუნთქი გზების მწვავე რესპირაციული ინფექციები	15272	0.02	14018	0.01	5400	0.04
ბრივი	1302	1.1	854	0	193	
ანემონია	16969	2.5	6986	0.1	2301	0.1
ქვედა სასუნთქი გზების სხვა მწვავე რესპირაციული ინფექციები	7757	0.1	7099	0.1	3677	0.1
ზედა სასუნთქი გზების სხვა ავადმყოფობები	12917	0.1	6304	0	269	
<i>მათ შორის: ალერგიული რინიტი</i>	1396	0	0	0	0	0
ქვედა სასუნთქი გზების ქრონიკული ავადმყოფობები	3077	3.6	109	0	11	0
<i>მათ შორის: ქრონიკული და დაუზუსტებელი ბრონქიტი</i>	459	1.5	48	0	0	0
<i>ემფიზემა</i>	16		1	0	0	0
<i>ასთმა და ასთმური სტატუსი</i>	455	1.3	33	0	1	0
<i>ვილტვის სხვა ქრონიკული ობსტრუქციული ავადმყოფობები</i>	2126	4.6	22	0	10	0
<i>ბრონქოექტაზია</i>	21	0	5	0	0	0
ვილტვის ავადმყოფობები გამოწვეული ბარეზანი ფაქტორებით	245	3.7	2	0	0	0
სასუნთქი სისტემის სხვა ავადმყოფობები, როგორც უპირატესად აკიანეზენ ინტერსტიციუმს	210	25.2	3	66.7	1	100.0
ქვედა სასუნთქი გზების ჩირქოვანი და ნეკროზული მღებოძარობები	159	1.3	47	0	12	0
სასუნთქი სისტემის სხვა ავადმყოფობები	10486	7.5	3355	1.3	840	2.7

ცხრილი 4.131

სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო 2013

	სულ		მათ შორის ბავშვები			
	სტაციონარიდან გავიდა	ლექთალობა %	0 - 15 წლამდე		0 - 1 წლამდე	
			სტაციონარიდან გავიდა	ლექთალობა %	სტაციონარიდან გავიდა	ლექთალობა %
ატარა	6891	1.7	3496	0.1	2023	0.1
თბილისი	28769	2.7	16928	0.3	4583	0.5
კახეთი	4947	0.5	2964	0	846	0
იმერეთი	10331	2.6	5536	0.1	1946	0.2
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	5865	0.8	4693	0.1	1595	0.1
შიდა ქართლი	2264	1.5	1514	0	553	0
ქვემო ქართლი	4141	1.0	2017	0.1	628	0.2
გურია	793	1.9	518	0	204	0
სამცხე - ჯავახეთი	1672	0.5	982	0	303	0
მცხეთა - მთიანეთი	2045	4.0	40	0	2	0
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	267	1.5	89	0	27	0

სსკა უწყება	789	1.7	16	0	0	0
საქართველო	68774	2.1	38793	0.2	12710	0.2

ცხრილი 4.132 ძირუბიული ოკერაციები სსსუნთქი სისტემის ორბანოეზე, საქართველო, 2013

	ჩატარებული ოკერაციების რიცხვი	მათ შორის ბავშვებში	ბარდაიც-ვალა	ღებლობა (%)
ოკერაციები სუნთქვის ორბანოეზე	2921	25	24	0.8
<i>მათ შორის:</i>				
კულმონექტომია	57	0	3	5.3
ფილტვის ფილის მოკვეთა (რეჟექცია)	101	4	1	1.0
ფილტვის სემპენტის მოკვეთა (რეჟექცია)	101	2	7	6.9
სორსეჟ	211	0	1	0.5
სასულეს რეჟექცია	3	0	0	
ბრუნქის რეჟექცია	7	6	1	14.3
კლუბის რეჟექცია	91	0	0	0

ცხრილი 4.133 საქმლის მომწელებელი სისტემის ავადმყოფობების ბავრცელება, საქართველო, 2003 – 2013

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	ღებობის რიცხვი	პრემალენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	ღებობის რიცხვი	პრემალენტობა 100000 ბავშვებში	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვებში
2003	103803	2397.9	39759	918.5	11414	1350.0	6813	805.8
2004	113272	2591.1	41885	958.1	13398	1462.8	8085	882.7
2005	161769	3700.5	84876	1941.6	18123	1978.6	12609	1376.6
2006	141047	3207.1	56599	1286.9	14926	1878.7	9605	1208.9
2007	216640	4936.7	120659	2749.5	23700	3089.2	17872	2329.5
2008	198957	4538.5	92400	2107.8	24501	3257.2	16901	2246.9
2009	280680	6363.3	166087	3765.4	25164	3342.3	19030	2527.6
2010	261977	5883.4	151848	3410.2	23718	3135.2	17296	2286.3
2011	422928	9433.2	224583	5009.2	35827	4712.2	26372	3468.6
2012	446472	9942.1	280122	6237.8	45094	5917.1	35439	4650.2
2013	427396	9524.8	292362	6515.5	46291	6041.6	35520	4635.9

ცხრილი 4.134 საქმლის მომწელებელი სისტემის ავადმყოფობები, პრემალენტობა ჯობიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2013

	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრემალენტობა 100000 მოსახლეზე	მათ შორის ბავშვებში რეგისტრირებული შემთხვევები	პრემალენტობა 100000 ბავშვებში
	საქმლის მომწელებელი სისტემის ავადმყოფობები	467524	10419.1	46291
<i>მათ შორის:</i>				
პირის ღრუს, სანერწყვე ჯირკვლების და ყბების ავადმყოფობები	273609	6097.5	30587	3992.0
საყლაკავის, კუჭის და თორმეტბოჯა ნაწლავის ავადმყოფობები	73633	1641.0	3970	518.1
<i>მათ შორის: კუჭისა და თორმეტბოჯა ნაწლავის წყლული</i>	19044	424.4	130	17.0
<i>ბასტრიტი, ღუროღენიტი</i>	43525	970.0	2485	324.3
ღვიძლის ავადმყოფობები	8230	183.4	68	8.9
ნაღვლის ბუშის, ნაღვლის ვეებისა და პანკრეასის ავადმყოფობები	65189	1452.8	2573	335.8

მათ შორის: ქოლელეტიიანი, ქოლელეტიიანი	50597	1127.6	1961	255.9
მშპ-ები კანკრეტიიანი და კანკრეტიის სსკ-ები ავადმყოფობები	3762	83.8	0	0

ცხრილი 4.135 საჭმლის მომწოდებელი სისტემის ავადმყოფობები, ინციდენტობა ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2013

	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	მათ შორის ბავშვები	
			ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
საჭმლის მომწოდებელი სისტემის ავადმყოფობები	292362	6515.5	35520	4635.9
<i>მათ შორის:</i>				
პირის ღრუს, სანერწყვე ჯირკვლების და ყბების ავადმყოფობები	205021	4569.0	25135	3280.5
საყლაკავის, კუჭის და თორმეტგოჯა ნაწლავის ავადმყოფობები	34700	773.3	2748	358.7
<i>მათ შორის: კუჭისა და თორმეტგოჯა ნაწლავის ფეხური</i>	7691	171.4	58	7.6
<i>გასტრიტი, დუოდენიტი</i>	21911	488.3	1836	239.6
ღვიძლის ავადმყოფობები	3588	80.0	48	6.3
ნაღვლის ბუშტის, ნაღვლის გზებისა და პანკრეატის ავადმყოფობები	21928	488.7	1275	166.4
<i>მათ შორის: ქოლელეტიიანი, ქოლელეტიიანი</i>	16618	370.3	1006	131.3
<i>მშპ-ები კანკრეტიიანი და კანკრეტიის სსკ-ები ავადმყოფობები</i>	1876	41.8	0	0

ცხრილი 4.136 საჭმლის მომწოდებელი სისტემის ავადმყოფობები, ინციდენტობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	მ.შ ბავშვებზე		ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	მ.შ ბავშვებზე	
			ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე			ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	3001	0.0	727	0.0	2519	0.0	720	0.0
აჭარა	52923	13435.6	5087	7615.3	51170	12941.3	5379	7968.9
თბილისი	120038	10242.2	18084	9092.0	140447	11971.3	16559	8267.1
კახეთი	11417	2811.4	1463	2123.4	9368	2313.1	1455	2102.6
იმერეთი	42862	6073.7	3450	2879.8	40986	5825.2	4698	3908.5
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	14806	3096.2	2425	2986.5	11870	2490.6	2025	2487.7
შიდა ქართლი	10430	3321.7	1371	2572.2	13678	4360.2	1532	2858.2
ქვემო ქართლი	8718	1705.4	1464	1986.6	7627	1489.4	1393	1592.0
გურია	2610	1967.0	397	1675.1	2924	2103.6	404	1704.6
სამცხე-ჯავახეთი	2883	1348.5	396	1090.9	4091	1915.3	781	2139.7
მცხეთა-მთიანეთი	2976	2722.8	405	2189.2	3696	3393.9	477	2564.5
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	782	1674.5	113	1430.4	662	1436.0	51	645.6
სსკ უწყება	6676	-	57	-	3324	-	46	-
საქართველო	280122	6237.8	35439	4650.2	292362	6515.5	35520	4635.9

ცხრილი 4.137

საქმლის მომწოდებელი სისტემის ავადმყოფობები, სტატისტიკური მომსახურება, საქართველო, 2013

	ბასული ავადმყოფობები	მ.წ. გარდაიცვალა	ლეტალობა %	მ.წ. ბავშვები	მ.წ. გარდაიცვალა	ლეტალობა %
საქმლის მომწოდებელი სისტემის ავადმყოფობები	37679	719	1.9	4963	22	0.4
<i>მათ შორის:</i>						
პირის ღრუს, სანერწყვე ჯირკვლების და ყბების ავადმყოფობები	589	2	0.3	93	0	0.0
კუჭისა და თორმეტბოჯა ნაწლავის ფეხული	2215	72	3.3	27	0	0.0
გასტრიტის, დუოდენიტი	586	10	1.7	88	0	0.0
ჭია ნაწლავის ავადმყოფობები	8212	1	0.1	2058	0	0.0
თიაქარი	7122	14	0.2	1152	0	0.0
პერიტონეუმის ავადმყოფობები	1113	105	11.4	92	3	3.3
ღვიძლის ავადმყოფობები	918	164	17.9	7	2	28.6
ქოლელითიაზი, ქოლეციტი და სანაღველე გზების სხვა ავადმყოფობები	5548	18	0.3	111	0	0.0

ცხრილი 4.138

საქმლის მომწოდებელი სისტემის ავადმყოფობები სტატისტიკური მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	სულ		მათ შორის ბავშვები		სულ		მათ შორის ბავშვები	
	სტატისტიკურიდან გაჟღერა	ლეტალობა, %						
ატარა	2957	2.5	207	0.0	3169	2.4	267	0.4
თბილისი	14512	2.1	1748	0.4	17064	2.2	2104	0.8
კახეთი	2005	1.2	184	0.0	2614	1.4	250	0.4
იმერეთი	6447	1.3	597	0.2	5264	1.7	599	0.5
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	1881	2.3	155	0.0	1423	2.5	209	0.0
შიდა ქართლი	2276	1.1	109	0.0	1609	1.7	246	0.0
ქვემო ქართლი	2604	1.3	345	0.0	3310	1.2	986	0.0
გურია	747	2.3	61	0.0	978	2.5	320	0.0
სამცხე-ჯავახეთი	786	0.6	57	0.0	914	0.8	209	0.0
მცხეთა-მთიანეთი	327	0.9	1	0.0	733	2.3	14	0.0
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	159	3.8	11	0.0	144	3.5	0	0.0
სხვა უწყება	984	1.1	9	0.0	696	0.0	0	0.0
საქართველო	35685	1.8	3484	0.2	37679	1.9	4963	0.4

ცხრილი 4.139

შარღ-სასქმსო სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება, საქართველო, 2002 – 2013

	სულ				გავშვები 0-15 წლამდე			
	რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობა	პრეპალენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობა	პრეპალენტობა 100000 ბავშვზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2002	58945	1348.4	25000	571.9	5841	637.7	3852	420.6
2003	60127	1389.0	27001	623.7	5932	701.6	4073	481.7
2004	69913	1599.3	31485	720.2	6895	752.8	4671	510.0
2005	70913	1622.2	31644	723.9	7013	765.7	4914	536.5
2006	79722	1812.7	40356	917.6	6136	772.3	4064	511.5
2007	79233	1805.5	33772	769.6	5635	734.5	3599	469.1
2008	91904	2096.4	48298	1101.7	5861	779.2	3878	515.6
2009	112647	2553.8	64652	1465.7	7981	1060.0	6152	817.1
2010	121634	2731.6	71952	1615.9	7193	950.8	5582	737.9
2011	138016	3078.4	77139	1720.5	6889	906.1	5215	685.9
2012	198555	4421.5	127148	2831.4	5952	781.0	4259	558.9
2013	193595	4314.4	111163	14508.4	5936	774.7	3927	512.5

ცხრილი 4.140

შარღ-სასქმსო სისტემის ავადმყოფობების რეგისტრირებული შემთხვევების სტრუქტურა, საქართველო, 2012 – 2013

	2012		2013	
	შემთხვევების რაოდენობა	% საერთო რაოდენობიდან	შემთხვევების რაოდენობა	% საერთო რაოდენობიდან
შარღ-სასქმსო სისტემის ავადმყოფობები	198555	100	193595	100
<i>მათ შორის:</i>				
გლომერულონეფრიტი, ნეფრიტული სინდრომი და ნეფროზული სინდრომი	8176	4.1	7342	3.7
ქრონიკული ტუბულო-ინტერსტიციული ნეფრიტი [თირკმლების ინფექციები]	6687	3.4	6751	3.4
თირკმლების უპარანოზა	1765	0.9	2339	1.2
თირკმლების და შარღსაწვეთების კენჭები	14562	7.3	14963	7.5
მაკაბდის სასქმსო ორგანოების ავადმყოფობები	30828	15.5	30306	15.3
მათ შორის: წინამდებარე ჯირკვლის კიპერკლავია	13836	7.0	16838	0.5
წინამდებარე ჯირკვლის ანთებითი ავადმყოფობები	11268	5.7	8635	4.3
მაკაბდის უნაყოფობა	1637	0.8	711	0.4
ძალის სასქმსო ორგანოების ავადმყოფობები	105818	53.3	97210	49.0
მათ შორის: სალკინიტი, ოოჯოტი	19229	9.7	18395	9.3
ენდომეტრიოზი	6717	3.4	5407	2.7
საშვილოსნოს ფელის პროზია და ექტოპიონი	19739	9.9	16440	8.3
მენტრუალური ციკლის დარღვევა	19542	9.8	17718	8.9
მენოპაუზური და სხვა კარიმენოპაუზური დარღვევები	13568	6.8	11947	6.0
ძალის უნაყოფობა	5967	3.0	5616	2.8

ცხრილი 4.141

ზარდ-სასქმსო სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012– 2013

	2012				2013			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	4322	-	1525	--	3610	--	1199	--
აჭარა	21239	5392.0	12747	3236.1	29714	7514.9	15487	3916.8
თბილისი	80553	6873.1	53125	4532.8	54025	4604.9	29837	2543.2
პანკისი	9765	2404.6	5153	1268.9	12527	3093.1	6430	1587.7
იმერეთი	25540	3619.1	18024	2554.1	30978	4402.8	21509	30978
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	13423	2807.0	7826	1636.6	14876	3121.3	8581	1800.5
შიდა ქართლი	12784	4071.3	9047	2881.2	13140	4188.7	6860	2186.8
ქვემო ქართლი	13627	2665.7	10300	2014.9	16351	3192.9	12210	2384.3
ვურია	4388	3138.8	1184	846.9	4807	34582.7	1533	1102.9
სამცხე-ჯავახეთი	4195	1962.1	2185	1022.0	3871	1812.3	2520	1179.8
მცხეთა-მთიანეთი	2816	2576.4	1753	1603.8	4124	3787.0	2653	2436.2
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	1293	2768.7	646	1383.3	1329	2882.9	562	1219.1
სსკა უწყება	4610	--	3633	--	4228	--	483	--
საქართველო	198555	4421.5	127148	2831.4	193595	4314.4	111163	14508.4

ცხრილი 4.142

ზარდ-სასქმსო სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება ბავშვებში რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	231	--	102	--	188	--	97	--
აჭარა	498	745.5	361	540.4	521	711.1	369	546.7
თბილისი	2639	1326.8	1679	844.1	2741	1368.4	1490	
პანკისი	479	695.2	387	561.7	497	718.2	411	594.0
იმერეთი	782	652.8	656	547.6	615	511.6	488	406.0
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	328	403.9	259	319.0	295	362.4	210	258.0
შიდა ქართლი	323	606.0	271	508.4	313	584.0	239	445.9
ქვემო ქართლი	290	334.1	229	263.8	341	389.7	281	321.1
ვურია	173	730.0	135	569.6	198	835.4	168	708.9
სამცხე-ჯავახეთი	68	187.3	49	135.0	115	315.1	75	205.5
მცხეთა-მთიანეთი	109	589.2	101	545.9	81	435.5	73	392.5
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	24	303.8	22	278.5	18	227.8	16	202.5
სსკა უწყება	8	--	8	--	13	--	10	--
საქართველო	5952	781.0	4259	558.9	5936	774.7	3927	512.5

ცხრილი 4.143

შარღ-სასქმსო სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება ზოგიერთი ნოვოლობიის მიხედვით, საქართველო, 2013*

	რეგისტრირებული შემთხვევები	პროვალენ ტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
შარღ-სასქმსო სისტემის ავადმყოფობები	193595	4314.4	111163	14508.4
გლომერულონეფრიტი, ნეფრიტული სინდრომი და ნეფროზული სინდრომი	7342	163.6	2841	370.8
ქრონიკული ტუბულო-ინტერსტიციული ნეფრიტი [თირკმლების ინფექციები]	6751	150.5	2686	350.6
თირკმლების უკმარისობა	2339	52.1	1152	150.4
თირკმლების და შარღსაფშემების კენჭები	14963	333.5	6980	911.0
მაჰაკაცის სასქმსო ორგანოების ავადმყოფობები	30306	1416.1	15695	733.4
<i>მათ შორის: წინამდებარე ჯირკვლის კიკერლაზია</i>	16838	786.8	7393	345.5
<i>წინამდებარე ჯირკვლის ანთებითი ავადმყოფობები</i>	8635	403.5	5037	235.4
<i>მაჰაკაცის უნაყოფობა</i>	711	33.2	327	15.3
ქალის სასქმსო ორგანოების ავადმყოფობები	97210	4141.7	60675	2585.1
<i>მათ შორის: სალპინგიტი, ოოფორიტი</i>	18395	783.7	11658	496.7
<i>ენდომეტრიოზი</i>	5407	230.4	3090	131.6
<i>საშვილოსნოს ყელის ეროზია და ექტროპიონი</i>	16440	700.4	11418	486.5
<i>მენსტრუალური ციკლის დარღვევა</i>	17718	1754.9	10784	459.5
<i>მენოპაუზური და სხვა პერიმენოპაუზური დარღვევები</i>	11947	509.0	6779	288.8
<i>ქალის უნაყოფობა</i>	5616	239.3	3633	154.8

ცხრილი 4.144

შარღ-სასქმსო სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მოსახლეობის რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2013

	სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა (%)	მათ შორის ბავშვები 15 წლამდე		
				სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა (%)
ატარა	1308	10	0.8	229	0	0
თბილისი	10858	80	0.7	808	2	0.2
კახეთი	571	12	2.1	18	0	0
იმერეთი	3937	8	0.2	118	0	0
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	225	0	0	14	0	0
შიდა ქართლი	437	9	2.1	72	0	0
ქვემო ქართლი	349	0	0	2	0	0
გურია	111	3	2.7	1	0	0
სამცხე-ჯავახეთი	107	0	0	3	0	0
მცხეთა-მთიანეთი	96	0	0	0	0	0
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	32	1	3.1	1	0	0
სსკ უფყვას	130	2	1.5	0	0	0
საქართველო	18161	125	0.7	1266	2	0.2

* ქალთა და მაჰაკაცის სასქმსო ორგანოების დაავადებათა განვითარებაში გავრცელებულია თითოეული სქმის მოსახლეობის რაოდენობაზე

ცხრილი 4.145

შარღ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2013

	სულ			გავშვები 15 წლამდე	
	სტაციონარი-დან გავიდა	მ.შ. გარღანიცვალა		სტაციონარიდან გავიდა	
		სულ	ღმეტალობა (%)	სულ	ღმეტალობა (%)
სულ	18161	125	0.7	1266	0.2
<i>მათ შორის:</i>					
გლომერულონეფრიტი, ნეფრიტული სინდრომი და ნეფროზული სინდრომი	228	0	0	66	0
ქრონიკული ტუბულო-ინტერსტიციული ნეფრიტი [თირკმლების ინფექციები]	861	9	1.0	61	0
თირკმლების და შარღსაწვეთის კენჭები	1275	1	0.1	16	0
წინამდებარე ჯირკვლის ავადმყოფობები	1554	3	0.2	2	0

ცხრილი 4.146

ქირურგიული ოპერაციები შარღ-სასქესო სისტემის ორგანოებზე, საქართველო, 2013

	ჩატარებული ოპერაციების რიცხვი	მათ შორის გავშვებში	გარღანიცვალა	ღმეტალობა (%)
სულ	64305	834	23	0.04
ოპერაციები თირკმლებსა და შარღსაწვეთზე	3582	62	6	0.2
მათ შორის: თირკმლის გაღანმრგვა	47	0	0	0
თირკმლის რეზექცია	101	0	0	0
ნეფრექტომია	526	6	0	0
შარღსაწვეთებზე	712	11	0	0
შარღის გუშტზე	1564	8	2	0.1
შარღსადენზე	310	7	0	0
ოპერაციები წინამდებარე ჯირკვალზე	1708	9	3	0.2
ორქექტომია	666	46	0	0
ოპერაციები ქალის სასქესო ორგანოებზე	11743	16	5	0.04
მათ შორის: საწვილონოს გამოუხევის გამო	3164	7	0	0
ქალის სტერილიზაცია	646	0	0	0
საწვილონოს ამპუტაცია	1044	0	1	0.1
საწვილონოს მქსტირკაცია	4915	0	1	0.02
საკვერცხის რეზექცია	788	6	2	0.3
ოვარექტომია	751	19	0	0
ქალის გარეთა სასქესო ორგანოებზე ქსოვილის ამოკვეთით	182	0	1	0.5
სამეანო-გინეკოლოგიური ოპერაციები	36162	0	2	0.01

ცხრილი 4.147

თანდაყოლილი ანომალიების (ბანვიტარების მანკები), დეფორმაციების და ქრომოსომული დარღვევების გავრცელება, საქართველო, 2003-2013

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2003	5822	134.5	1040	24.0	4940	584.3	683	80.8
2004	6438	147.3	1192	27.3	5509	601.5	997	108.8
2005	5898	134.9	1067	24.4	4975	543.2	911	99.5
2006	5774	131.3	1261	28.7	4823	607.0	1049	132.0
2007	6185	140.9	1264	28.8	5216	679.9	1142	148.8
2008	7251	165.4	1685	38.4	6100	811.0	1318	175.2
2009	8148	184.7	1887	42.8	6749	896.4	1382	183.6
2010	8959	201.2	2443	54.9	7547	997.6	1932	255.4
2011	9198	205.2	1664	37.1	7677	1009.7	1415	186.1
2012	7614	169.6	2073	46.2	6059	795.0	1618	212.3
2013	6432	143.3	2096	46.7	4989	651.1	1673	218.4

ცხრილი 4.148

თანდაყოლილი ანომალიების (ბანვიტარების მანკები), დეფორმაციების და ქრომოსომული დარღვევების გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2013

	რეგისტრირებული შემთხვევები		პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე		ასალი შემთხვევები		ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	
	სულ	ბავშვებში	სულ	ბავშვებში	სულ	ბავშვებში	სულ	ბავშვებში
ავსჯამთი	124	99	--	--	20	19	--	--
აჭარა	249	185	63.0	274.1	75	67	19.0	99.3
თბილისი	4167	3431	355.2	1712.9	1106	893	94.3	445.8
კახეთი	415	263	102.5	380.1	185	130	45.7	187.9
იმერეთი	474	399	67.4	331.9	265	255	37.7	212.1
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	213	150	44.7	184.3	80	50	16.8	61.4
შიდა ქართლი	218	91	69.5	169.8	51	40	16.3	74.6
ქვემო ქართლი	212	130	41.4	148.6	133	101	26.0	115.4
გურია	156	107	112.2	451.5	66	51	47.5	215.2
სამცხე - ჯავახეთი	40	38	18.7	104.1	23	22	10.8	60.3
მცხეთა - მთიანეთი	86	79	79.0	424.7	39	36	35.8	193.5
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	32	10	69.4	126.6	8	3	17.4	38.0
სსკა უფყვბა	46	7	--	--	45	6	--	--
საქართველო	6432	4989	143.3	651.1	2096	1673	46.7	218.4

ცხრილი 4.149

თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარების მანკები),
დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები, სტატისტიკური
მომსახურება, საქართველო, 2011-2013

	სულ			ბავშვები 0-15 წლამდე				
	ბასულ ავადმყოფთა რაოდენობა	ბარდაცვლილ ავადმყოფთა რაოდენობა	ლმტალობა %	ბასულ ავადმყოფთა რაოდენობა	ბარდაცვლილ ავადმყოფთა რაოდენობა	ლმტალობა %	ლმტალობა 5 წლამდე ბავშვებში	მათ შორის ლმტალობა 1 წლამდე ბავშვებში
2011	2103	59	2.8	1691	50	3.0	--	6.7
2012	2195	53	2.4	1627	48	3.0	3.8	6.3
2013	3023	47	1.6	2254	47	2.1	2.7	4.4

ცხრილი 4.150

თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარების მანკები),
დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები, სტატისტიკური
მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2013

	სულ		ბავშვები 0-15 წლამდე				
	ბასულ ავადმყოფთა რაოდენობა	ლმტალობა %	ბასულ ავადმყოფთა რაოდენობა	მ.შ ბარდაცვალა	ლმტალობა %	მათ შორის 1 წლამდე ასაკის	
						ბარდაცვალა	ლმტალობა %
ატარა	116	1.7	107	2	1.9	2	3.7
თბილისი	2451	1.3	1755	33	1.9	31	4.8
პანკეტი	3	0	1	0	0	0	0
იმერეთი	154	2.6	127	4	3.1	4	5.6
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	68	0	58	0	0	0	0
შიდა ქართლი	169	3.6	166	6	3.6	6	3.6
ქვემო ქართლი	0	0	0	0	0	0	0
გურია	0	0	0	0	0	0	0
სამცხე - ჯავახეთი	37	5.4	37	2	5.4	2	5.4
მცხეთა - მთიანეთი	2	0	2	0	0	0	0
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0	0	0	0	0	0
სსკა უწყება	22	0	0	0	0	0	0
საქართველო	3022	1.6	2253	47	2.1	45	4.4

ცხრილი 4.151

თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარების მანკები, დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები), ახალი შემთხვევების გავრცელების მაჩვენებლები, 5 წლამდე საკის ბავშვებში, საქართველო, 2013

	0-5 წლამდე		მათ შორის 0-1 წლამდე	
	ახალი შემთხვევები	ინციდენ-ტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენ-ტობა 100000 ბავშვზე
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარების მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	1014	426.8	561	984.2
<i>მათ შორის:</i>				
ნერვული სისტემის განვითარების თანდაყოლილი ანომალიები	52	21.9	28	49.1
<i>მათ შორის: ანენცეფალია და განვითარების მსგავსი მანკები</i>	6	2.5	0	0
<i>თანდაყოლილი ჰიდროცეფალია</i>	21	8.8	13	22.8
<i>სპინა ბიფიდა (ხერხემლის არხის არასრული დახურვა)</i>	12	5.1	9	15.8
სისხლის მიმოქცევის სისტემის თანდაყოლილი მანკები	214	90.1	146	256.1
<i>მათ შორის: გულის კამერებისა და ღამაკავშირებელი სტრუქტურების თანდაყოლილი ანომალიები</i>	54	22.7	33	57.9
<i>გულის კბილის თანდაყოლილი ანომალიები</i>	77	32.4	54	94.7
<i>ვილტვის არტერიის და სამკარინი სარქველების თანდაყოლილი ანომალიები</i>	8	3.4	5	8.8
<i>აორტისა და პიტრალური სარქველების თანდაყოლილი ანომალიები</i>	14	5.9	14	24.6
<i>გულის სხვა თანდაყოლილი ანომალიები</i>	22	9.3	14	24.6
<i>მსხვილი არტერიების თანდაყოლილი ანომალიები</i>	2	0.8	1	1.8
<i>კერიფერიული სისხლძარღვთა სისტემის სხვა თანდაყოლილი ანომალიები</i>	0	0	0	0
<i>სისხლის მიმოქცევის სისტემის სხვა თანდაყოლილი ანომალიები</i>	4	1.7	0	0
<i>მათ შორის: ტუჩის და სახის ნაპრალები</i>	24	10.1	13	22.8
<i>საყლაკავის ატრეზია ტრაქეა-საყლაკავის ვისტულით და ვისტულის გარეშე</i>	3	1.3	1	1.8
<i>მსხვილი ნაწლავის თანდაყოლილი არარეგულარობა, ატრეზია და სტენოზი</i>	5	2.1	3	5.3
სასქესო ორგანოების თანდაყოლილი ანომალიები	43	18.1	19	33.3
<i>მათ შორის გაურკვეველი სქესი და ფსევდოჰერმაფროდიტიზმი</i>	0	0	0	0
საშარღე სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები	21	8.8	14	24.6
<i>მათ შორის: თანდაყოლილი ჰიდრონეფროზი</i>	7	2.9	4	7.0
კვალ-კუნთოვანი სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები და დეფორმაციები	85	35.8	41	71.9
<i>მათ შორის: არასრული ოსტეოგენეზი</i>	6	2.5	2	3.5
<i>პოლიოსტური ფიბროზული დისკლაზია</i>	16	6.7	1	1.8
ნერიოფიბრომატოზი (არაავთვიანობიანი)	0	0	0	0
დაუნის სინდრომი	28	11.8	12	21.1

ცხრილი 4.152

თანდაყოლილი ანომალიები (ბანვიტარების მანკები
დემორგაციები და ქრომოსომული დარღვევები),
რემისტრირებული შემთხვევების გავრცელების მაჩვენებლები,
5 წლამდე ასაკის ბავშვებში, საქართველო, 2013

	0-5 წლამდე		მათ შორის 0-1 წლამდე	
	რემისტრი-რებული შემთხვევები	პრეპალმ-ტობა 100000 ბავშვზე	რემისტრი-რებული შემთხვევები	პრეპალმ-ტობა 100000 ბავშვზე
თანდაყოლილი ანომალიები	3133	1318.6	1890	3315.8
<i>მათ შორის:</i>				
ნერვული სისტემის ბანვიტარების თანდაყოლილი ანომალიები	79	33.2	31	54.4
<i>მათ შორის: ანენცეფალია და ბანვიტარების მსგავსი მანკები</i>	8	3.4	0	0
<i>თანდაყოლილი ჰიდროცეფალია</i>	27	11.4	14	24.6
<i>სპინა ბიფიდა (ხერხემლის არხის არასრული დახურვა)</i>	18	7.6	9	15.8
სისხლის მიმოქცევის სისტემის თანდაყოლილი მანკები	384	161.6	210	368.4
<i>მათ შორის: გულის კამერებისა და ღამაკავშირებელი სტრუქტურების თანდაყოლილი ანომალიები</i>	96	40.4	51	89.5
<i>გულის კბილის თანდაყოლილი ანომალიები</i>	132	55.6	69	121.1
<i>ვილტვის არტერიის და სამკარინი სარქველების თანდაყოლილი ანომალიები</i>	13	5.5	5	8.8
<i>აორტისა და მიტრალური სარქველების თანდაყოლილი ანომალიები</i>	20	8.4	17	29.8
<i>გულის სხვა თანდაყოლილი ანომალიები</i>	36	15.2	18	31.6
<i>მსხვილი არტერიების თანდაყოლილი ანომალიები</i>	5	2.1	1	1.8
<i>კერიფერიული სისხლკარვთა სისტემის სხვა თანდაყოლილი ანომალიები</i>	0	0	0	0
<i>სისხლის მიმოქცევის სისტემის სხვა თანდაყოლილი ანომალიები</i>	4	1.7	0	0
<i>მათ შორის: ტუჩის და სახის ნაკრძალები</i>	36	15.2	15	26.3
<i>საყლაკავის ატრეზია ტრაქეა-საყლაკავის ფისტულით და ფისტულის გარეშე</i>	3	1.3	1	1.8
<i>მსხვილი ნაწლავის თანდაყოლილი არარეგულარობა, ატრეზია და სტენოზი</i>	9	3.8	5	8.8
სასქმსო ორგანოების თანდაყოლილი ანომალიები	58	24.4	20	35.1
<i>მათ შორის გაურკვეველი სქესი და ფსევდოკრიპტორდიტიზმი</i>	0	0	0	0
საშარღე სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები	37	15.6	20	35.1
<i>მათ შორის: თანდაყოლილი ჰიდრონეფროზი</i>	14	5.9	4	7.0
კვალ-კუნთოვანი სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები და დემორგაციები	170	71.5	48	84.2
<i>მათ შორის: არასრული ოსტეოგენეზი</i>	7	2.9	2	3.5
<i>კოლიოსტური ფიბროზული დისკლაზია</i>	17	7.2	1	1.8
ნეიროფიზიომატოზი (არაავთვისებიანი)	0	0	0	0
დაუნის სინდრომი	64	26.9	14	24.6

ცხრილი 4.153

თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარების მანკები
დემორფაციები და ქრომოსომული დარღვევები),
სტაციონარის მონაცემები, საქართველო, 2013

	სტაციონარიდან გასული და გარდაცვლილი კაციმეტები		სტაციონარიდან გასული 15 წლამდე ასაკის ბავშვები			სტაციონარში გარდაცვლილი 15 წლამდე ასაკის ბავშვები		
	სტაციონარიდან გამიდა	გარდაიცვალა	სულ	მათ შორის 0-5 წლამდე	მათ შორის 0-1 წლამდე	სულ	მათ შორის 0-5 წლამდე	მათ შორის 0-1 წლამდე
თანდაყოლილი ანომალიები	3023	47	2254	1679	1029	47	46	45
<i>მათ შორის:</i>								
ნერვული სისტემის განვითარების თანდაყოლილი ანომალიები	103	4	73	44	39	4	4	4
თვალის, ყურის, სახისა და კისრის თანდაყოლილი ანომალიები	141	0	67	42	21	0	0	0
სისხლის მიმოქცევის სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარების მანკები)	638	30	507	419	292	30	29	28
სასუნთქი სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები	203	0	59	59	52	0	0	0
ტუჩისა და სახის ნაპრალები (კურდღლის ტუჩი და მგლის სახა)	87	0	78	72	43	0	0	0
საჭმლის მოგნელობელი სისტემის სხვა თანდაყოლილი ანომალიები	149	2	134	120	89	2	2	2
სასქესო ორგანოების თანდაყოლილი ანომალიები	780	0	640	375	84	0	0	0
საშარღე სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები	69	0	47	34	24	0	0	0
კვალ-კუნთოვანი სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები და დემორფაციები	492	0	377	267	140	1	1	1
<i>მათ შორის: არასრული ოსტეოგენეზი</i>	<i>34</i>	<i>0</i>	<i>33</i>	<i>5</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>კოლიოსტური ვიბროზული დისკლაზია</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
სხვა თანდაყოლილი ანომალიები	356	10	268	243	241	10	10	10
ქრომოსომული დარღვევები, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკაში	5	0	4	4	4	0	0	0
<i>მათ შორის: დაუნის სინდრომი</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

ცხრილი 4.154

ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა უმღებობა, საქართველო, 2003 – 2013

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	რამდენი რამდენი შემთხვევა	პროცენტობა 100000 მოსახლეზე	საბალო შემთხვევა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რამდენი რამდენი შემთხვევა	პროცენტობა 100000 ბავშვზე	საბალო შემთხვევა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2003	34007	785.6	28741	663.9	7152	845.9	6058	716.5
2004	36948	845.2	32488	743.2	7717	842.5	6936	757.3
2005	35614	814.7	32032	732.7	7431	811.3	6804	742.8
2006	32892	747.9	29697	675.2	7174	903.0	6808	856.9
2007	32318	736.4	28715	654.3	7174	903.0	6279	818.4
2008	31088	709.2	29201	666.1	7298	970.2	6978	927.7
2009	44673	1012.8	42147	955.5	7428	986.6	7211	957.8
2010	39522	685.4	38302	658.1	7361	973.0	7286	963.1
2011	43384	967.7	35914	801.0	7651	1006.3	7087	932.1
2012	75968	1691.7	67898	1512.0	8929	1171.6	8454	1109.3
2013	65192	1452.8	58260	1298.4	8571	1118.6	8003	1044.5

ცხრილი 4.155

ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა უმღებობა, ინციდენტობა და სტრუქტურა, საქართველო, 2013

	სულ			მათ შორის ბავშვებში		
	საბალო შემთხვევა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	%	საბალო შემთხვევა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	%
ტრავმები, მოწამვლები და გარე მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა უმღებობა	58260	1298.4	100	8003	1044.5	100
<i>მათ შორის:</i>						
თავის ქალასა და სახის კვლების, კისრის მალის, ნეკნების, მკერდის კვლის და ხერხემლის მოტყეობა	3228	71.9	5.5	148	19.3	1.8
ინტრაკრანიალური დაზიანება	1654	36.9	2.8	169	22.1	2.1
ზედა და ქვედა კიდურების კვლების მოტყეობა	8920	198.8	15.3	1035	135.1	12.9
ამოვარდნილობა (კვლების მოტყეობის გარეშე), დაკაბულობა, დაჭიმულობა, სახსრების და მიმდებარე კუნთების დეფორმაცია	7999	178.3	13.7	1276	166.5	15.9
გულმკერდის, მუცლისა და მენჯის ღრუს შინაგანი ორგანოების ტრავმები	893	19.9	1.5	46	6.0	0.6
ჭრილობები, სისხლკარღვების დაზიანებები, ზედაპირული ტრავმები, დაჭიმულობები და დაჩქარებული ტრავმები	25331	564.5	43.5	3274	427.3	40.9
ნერვებისა და ზურბის ტვინის ტრავმები	141	3.1	0.2	11	1.4	0.1
თერმული და ქიმიური დაზიანებები	1399	31.2	2.4	359	46.9	4.5
სამკურნალო ნივთიერებებით, მედიკამენტებით და ბიოლოგიური ნივთიერებებით მოწამვლა, უპირატესად არასამედიცინო დანიშნულების ნივთიერებათა ტოქსიკური მოქმედება და აგრეთვე სხვა გარეშე დაუზუსტებელი მიზეზების მოქმედება	5155	114.9	8.8	690	90.1	8.6
მათ შორის: სამკურნალო საშუალებებით, მედიკამენტებით და ბიოლოგიური ნივთიერებებით მოწამვლა	693	15.4	1.2	81	10.6	1.0
უპირატესად არასამედიცინო დანიშნულების სუბსტანციების ტოქსიკური ეფექტები	3990	88.9	6.8	588	76.7	7.3

ცხრილი 4.156

ტრაკები, მოწამვლები და გარეგანი მიწების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგი, გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პროექტებული 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პროექტებული 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	1010	--	939	--	938	--	886	--
აჭარა	4581	1163.0	3083	782.7	6359	1608.2	3192	807.3
თბილისი	10819	923.1	9741	831.1	9235	787.2	7170	611.1
პანკისი	4436	1092.3	4114	1013.1	4861	1200.2	4650	1148.1
იმერეთი	12765	1808.8	12538	1776.7	11581	1646.0	11250	1598.9
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	10594	2215.4	9364	1958.2	6557	1375.8	6386	1339.9
შიდა ქართლი	3000	955.4	2816	896.8	3925	1251.2	3813	1215.5
ქვემო ქართლი	4977	973.6	4734	926.1	4093	799.3	4021	785.2
გურია	14557	10412.7	14530	10393.4	5450	3920.9	5411	3892.8
სამცხე-ჯავახეთი	1894	885.9	1631	762.9	3439	1610.0	3320	1554.3
მცხეთა-მთიანეთი	1111	1016.5	1099	1005.5	1282	1177.2	1261	1157.9
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	1183	2533.2	1176	2518.2	1185	2570.5	1160	2516.3
სხვა უწყება	5041	--	2133	--	6287	--	5740	--
საქართველო	75968	1691.7	67898	1512.0	65192	1452.8	58260	1298.4

ცხრილი 4.157

ტრაკები, მოწამვლები და გარეგანი მიწების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგი, გავრცელება რეგიონებში მიხედვით, საქართველო, 2012 – 2013

	2012				2013			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პროექტებული 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პროექტებული 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	159	--	157	--	136	--	115	--
აჭარა	717	1073.4	519	776.9	613	908.1	446	660.7
თბილისი	1334	670.7	1235	620.9	1297	647.5	1046	522.2
პანკისი	831	1206.1	817	1185.8	876	1265.9	827	1195.1
იმერეთი	1532	1278.8	1481	1236.2	1805	1501.7	1775	1476.7
სამეგრელო	1030	1268.5	986	1214.3	871	1070.0	863	1060.2
შიდა ქართლი	329	617.3	325	609.8	308	574.6	302	563.4
ქვემო ქართლი	571	657.8	535	616.4	694	793.1	683	780.6
გურია	1937	5336.1	1931	8147.7	1096	4624.5	1092	4607.6
სამცხე-ჯავახეთი	211	581.3	194	534.4	471	1290.4	457	1252.1
მცხეთა-მთიანეთი	165	891.9	161	870.3	230	1236.6	228	1225.8
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	102	1291.1	102	1291.1	157	1987.3	156	1974.7
სხვა უწყება	11	--	11	--	17	--	13	--
საქართველო	8929	1171.6	8454	1109.3	8571	1118.6	8003	1044.5

ცხრილი 4.158

ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების შემთხვევების ზოგიერთი სხვა შედეგი, სტაციონარული მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2012-2013

	2012				2013			
	სულ		მათ შორის ბავშვები		სულ		მათ შორის ბავშვები	
	სტაციონარიდან გაშიდა	ლმტალობა, %						
აჭარა	1702	2.2	7	57.1	3437	1.4	1158	0
თბილისი	10315	1.5	3064	0.2	10669	1.6	2067	0.3
პასეთი	1064	1.8	104	0	1681	2.8	222	0
იმერეთი	3041	3.1	321	0.6	3152	2.4	353	0.3
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	1037	2.2	99	0	1125	0.7	122	0
შიდა ქართლი	578	3.3	28	0	580	3.4	35	0
ქვემო ქართლი	703	1.4	42	0	654	0.6	30	0
გურია	144	3.5	26	0	138	5.1	4	0
სამცხე-ჯავახეთი	320	7.5	15	6.7	72	23.6	9	11.1
მცხეთა-მთიანეთი	359	7.0	17	0	643	5.4	26	0
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	58	1.7	8	0	68	1.5	0	0
სსვა უწყება	565	0.4	13	0	601	0.9	11	0
საქართველო	19886	2.1	3744	0.3	22820	1.9	4037	0.2

თავი 5.

დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა

ცხრილი 5.1 შობადობა, ბავშვთა და დედათა სიკვდილიანობა (სამედიცინო დაწესებულებების მონაცემები), საქართველო, 2007 – 2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
მშობიარობა სულ	49626	56096	61656	61928	57413	56848	57573
მათ შორის სამშობიარო სასაღმრთლო	49317	55850	61441	61653	57318	56746	57505
ბინაჟი	309	246	215	275	95	102	68
ცოცხალშობილების რაოდენობა სულ	49476	56025	61677	61901	57503	56890	57688
მათ შორის ბინაჟი და დაბადებულები შემდგომი კონსპიტალიზაციის გარეშე	308	235	209	255	95	101	43
მკვლადშობილების რაოდენობა	738	717	665	682	554	647	549
ბარდაცვალა 0 - 1 წლამდე*	699	802	872	741	634	617	608
ბარდაცვალა 0 - 6 დღემდე	467	516	558	410	349	373	387
ბარდაცვალა 7 - 28 დღემდე	118	147	214	186	139	151	97
ბარდაცვალა 29 - 365 დღემდე	114	139	100	145	146	93	124
ბარდაცვალა 0-5 წლამდე*	945	898	949	830	691	705	692
ბარდაცვალა ორსული, მშობიარე და მკვლად	10	8	33	12	16	13	16
მკვლადშობადობა 1000 დაბადებულზე	14.7	12.6	10.7	10.9	9.5	11.2	9.4
ადრეული ნეონატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	9.4	9.2	9.0	6.6	6.1	6.6	6.7
გვიანი ნეონატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	2.4	2.6	3.5	3.0	2.4	2.7	1.7
პერინატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე	24.0	21.7	19.7	17.4	15.6	17.7	16.1
0 - 1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა 1000 ცოცხალშობილზე*	14.1	14.3	14.1	12.0	11.0	10.8	10.5
0 - 5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა 1000 ცოცხალშობილზე*	15.7	16.0	15.4	13.4	12.0	12.4	12.0
დედათა სიკვდილიანობა 100000 ცოცხალშობილზე**	20.2	14.3	52.1	19.4	27.6	22.8	27.7

ცხრილი 5.2 შობადობა და ბავშვთა სიკვდილიანობა რეგიონების მიხედვით (სამედიცინო დაწესებულებების მონაცემები), საქართველო, 2013

	ცოცხალ-შობილთა რაოდენობა	მკვლად-შობილთა რაოდენობა	მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე	0 - 1 წლამდე ბარდაცვლილთა რაოდენობა	მაჩვენებელი 1000 ცოცხალ-შობილზე	0 - 6 დღემდე ბარდაცვლილთა რაოდენობა	მაჩვენებელი 1000 ცოცხალ-შობილზე	პერინატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე
აჭარა	5909	53	8.9	46	7.8	28	4.7	13.6
თბილისი	24248	258	10.5	374	15.4	226	9.3	19.8
კახეთი	3790	20	5.2	19	5.0	14	3.7	8.9
იმერეთი	8477	103	12.0	131	15.5	87	10.3	22.1
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	3820	25	6.5	6	1.6	4	1.0	7.5
შიდა ქართლი	3397	24	7.0	11	3.2	11	3.2	10.2
ქვემო ქართლი	4886	39	7.9	11	2.3	8	1.6	9.5
გურია	915	4	4.4	3	3.3	3	3.3	7.6
სამცხე - ჯავახეთი	1822	20	10.9	6	3.3	5	2.7	13.6
მცხეთა - მთიანეთი	377	3	7.9	1	2.7	1	2.7	10.5
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	47	0	0	0	0	0	0	0
საქართველო	57688	549	9.4	608	10.5	387	6.7	16.1

* 0-1 და 0-5 წლამდე ასაკში ბარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა წარმოადგენს სტაციონარებში და ბინაჟი ბარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობის ჯამს

** 2009 - 2012 წლის მონაცემები დათვლილია საქსტატის ცოცხალშობილებზე

ცხრილი 5.3

ქალთა კონსულტაციების მონაცემები ორსულთა მეთვალყურეობის შესახებ, საქართველო, 2013

	წლის განმავლობაში იმყოფებოდა მეთვალყურეობის ქვეშ	ორსულთა მიიტანა ბოლომდე		4 ანთენატალური პერიოდით მოცვა	
		რაოდენობა	%	რაოდენობა	%
აფხაზეთი	423	270	94.7	207	76.7
აჭარა	9298	5366	82.5	4992	93.0
თბილისი	36115	18063	89.5	14924	82.6
ქახეთი	6033	3276	88.5	2839	86.7
იმერეთი	11967	6915	91.3	6161	89.1
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	6090	2734	84.6	2322	84.9
შიდა ქართლი	5797	3113	94.3	3048	97.9
ქვემო ქართლი	7449	4389	94.4	2660	60.6
გურია	1131	763	95.9	694	91.0
სამცხე - ჯავახეთი	3059	1697	84.3	1568	92.4
მცხეთა - მთიანეთი	648	403	92.9	336	83.4
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	180	69	56.1	58	84.1
საქართველო	88190	47058	89.1	39809	84.6

ცხრილი 5.4

ქალთა კონსულტაციების მონაცემები ორსულთა მეთვალყურეობის შესახებ, საქართველო, 2013

	საანბარიზო წელს უმეორეს ორსულთა რაოდენობა	სიფილისზე გამოკვლეულ ორსულთა რაოდენობა		აივ ინფექციაზე გამოკვლეულ ორსულთა რაოდენობა		ჰეპატიტ B-ზე გამოკვლეულ ორსულთა რაოდენობა	
		რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%
აფხაზეთი	276	264	95.7	264	95.7	264	95.7
აჭარა	6691	5423	81.0	5522	82.5	5425	81.1
თბილისი	22202	18876	85.0	19146	86.2	18929	85.3
ქახეთი	4158	3786	91.1	3797	91.3	3815	91.8
იმერეთი	8326	7774	93.4	7797	93.6	7410	89.0
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	4147	3211	77.4	3213	77.5	3218	77.6
შიდა ქართლი	4360	3325	76.3	3167	72.6	3135	71.9
ქვემო ქართლი	5574	4617	82.8	4692	84.2	4561	81.8
გურია	984	931	94.6	917	93.2	909	92.4
სამცხე - ჯავახეთი	2359	2245	95.2	2199	93.2	2005	85.0
მცხეთა - მთიანეთი	441	417	94.6	423	95.9	412	93.4
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	129	108	83.7	119	92.2	119	92.2
საქართველო	59647	50977	85.5	51256	85.9	50202	84.2

ცხრილი 5.5

ცოცხალშობილთა და მკვლარაშობილთა წონა ბრამებში დაბადებისას (საშუალოდ) სახლეების მონაცემები, საქართველო, 2013

	სულ	500 - 999	1000 - 1499	1500-2499	2500-3999	> 4000
დაბადა ცოცხალი	57645	138	403	3319	48973	4812
% ცოცხალშობილთა საერთო რაოდენობიდან	100.0	0.2	0.7	5.8	85.0	8.3
დაბადა მკვლარი	549	231	76	120	110	12
% მკვლარაშობილთა საერთო რაოდენობიდან	100.0	42.1	13.8	21.9	20.0	2.2

ცხრილი 5.6

ასალშობილთა აკადრება (სამშობიარო სასაღმრთო მონაცემები), საქართველო, 2013

	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 1000 ცოცხალშობილზე
სულ	5986	103.8
მათ შორის: პერინატალურ პერიოდში წარმოქმნილი ცალკეული მდგომარეობა	5286	91.7
მათ შორის: ორსულობის სანობრკლივობასთან და ნაყოფის ზრდა-განვითარებასთან დაკავშირებული დარღვევები	1288	22.3
სამშობიარო ტრავმა	272	4.7
მათ შორის: ქალასშიდა სამშობიარო ტრავმა	12	0.2
პერიფერიული ნერვული სისტემის სამშობიარო ტრავმა	19	0.3
პერინატალური პერიოდისთვის დამახასიათებელი რესპირაციული დარღვევები	1966	34.1
მათ შორის: ასფიქსია მშობიარობის დროს	367	6.4
ასალშობილთა რესპირაციული დისტრეს-სინდრომი	1377	23.9
ასალშობილთა თანდაყოლილი პნემონიები	13	0.2
პერინატალური პერიოდისთვის დამახასიათებელი ინფექციები	412	7.1
ასალშობილთა ბაქტერიული სეფსისი	113	2.0
ნაყოფისა და ასალშობილის ჰემორაგიული და ჰემატოლოგიური დარღვევები	552	9.6
მათ შორის: ნაყოფის და ასალშობილის ქალასშიდა არატრავმული სისხლჩაქცევა	81	1.4
ნაყოფისა და ასალშობილის ჰემოლიზური ავადმყოფობა	405	7.0
ასალშობილის სინდრომი დედისაგან გესტაციური დიაბეტით	9	0.2
ასალშობილის სინდრომი, დედისაგან, რომელიც დაავადებულია დიაბეტით	6	0.1
ასალშობილთა ჰიპოთერმია	5	0.1
ასალშობილთა კრუნჩხვები	29	0.5
ასალშობილთა ცერებრული იშემია	637	11.1
ასალშობილთა კვების პრობლემები	39	0.7
პერინატალური პერიოდის სხვა დაავადებები	70	1.2
თანდაყოლილი ანომალიები	649	11.3
მათ შორის: ნერვული სისტემის განვითარების თანდაყოლილი ანომალიები	49	0.9
მათ შორის: ანენცეფალია და მსგავსი განვითარების მანკები	3	0.1
თანდაყოლილი ჰიდროცეფალია		0.1
სპინა ბიფიდა (ხერხემლის არხის არასრული დახურვა)	27	0.5
სისხლის მიმოქცევის სისტემის თანდაყოლილი მანკები	204	3.5
მათ შორის: გულის კამერებისა და დამაკავშირებელი სტრუქტურების თანდაყოლილი ანომალიები	18	0.3
გულის კბილის თანდაყოლილი ანომალიები	72	1.2
ფილტვის არტერიის და სამკარიანი სარქველების თანდაყოლილი ანომალიები	7	0.1
აორტისა და მიტრალური სარქველების თანდაყოლილი ანომალიები	4	0.1
გულის სხვა თანდაყოლილი ანომალიები	54	0.9
მსხვილი არტერიების თანდაყოლილი ანომალიები	29	0.5
სასუნთქი სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები	3	0.1
ტუჩის და სახის ნაკრალები	30	0.5
საყლაკავის ატრეზია ტრაქეა-საყლაკავის ფისტულით და ფისტულის გარეშე	7	0.1
მსხვილი ნაწლავის თანდაყოლილი არარესპობა, ატრეზია და სტენოზი	17	0.3
სასქესო ორგანოების თანდაყოლილი ანომალიები	91	1.6
საშარღო სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები	29	0.5
თანდაყოლილი ჰიდრონეფროზი	7	0.1
კვალ-კუნთოვანი სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები და დეფორმაციები	123	2.1
მათ შორის: თანდაყოლილი დიაფრაგმული თიაქარი	16	0.3
ღაუნის სინდრომი	13	0.2
ასალშობილთა სხვა დაავადებები	51	0.9

ცხრილი 5.7

ბუნებრივ კვებაზე მყოფ ახალშობილთა რაოდენობა, საქართველო, 2012-2013

	2012		2013	
	სულ	% ცოცხალშობილთა რაოდენობიდან	სულ	% ცოცხალშობილთა რაოდენობიდან
<i>საშობიარო სასაღებოს მონაცემები</i>				
პირველი საათის განმავლობაში	39109	68.7	40009	69.4
1-8 საათის განმავლობაში	10074	17.7	9888	17.2
8-24 საათის განმავლობაში	2891	5.1	2706	4.7
ბუნებრივ კვებაზე მყოფ ახალშობილთა საერთო რაოდენობა	54264	95.4	54927	95.3
<i>ბავშვთა კოლიკლინიკების მონაცემები</i>				
3 თვის ასაკში ბუნებრივ კვებაზე მყოფ ახალშობილთა რაოდენობა	32415	57.0	29625	51.4

ცხრილი 5.8

საკმისრო კვეთების რაოდენობა და სტრუქტურა, საქართველო, 2012 - 2013

	2012			2013		
	სულ	მარცხენაგული 1000 ცოცხალშობილზე	% საერთო რაოდენობიდან	სულ	მარცხენაგული 1000 ცოცხალშობილზე	% საერთო რაოდენობიდან
სულ	20930	367.9	100	21478	372.3	100
<i>მათ შორის:</i>						
ბებვიური	12702	--	60.7	10709	--	49.9
სასწრაფო	8228	--	39.3	10769	--	50.1

ცხრილი 5.9

საკმისრო კვეთების რაოდენობა და მარცხენაგული, საქართველო, 2013

	მშობიარობათა რაოდენობა	საკმისრო კვეთების რაოდენობა	მარცხენაგული 1000 ცოცხალშობილზე	საკმისრო კვეთების % მშობიარობებიდან
აჭარა	5888	2388	404.1	40.6
თბილისი	24159	8914	367.6	36.9
პანკისი	3763	1448	382.1	38.5
იმერეთი	8480	3543	418.0	41.8
სამეგრელო და ჯემო სვანეთი	3817	1948	509.9	51.0
შიდა ქართლი	3389	1300	382.7	38.4
ქვემო ქართლი	4907	1346	275.5	27.4
გურია	913	292	319.1	32.0
სამცხე - ჯავახეთი	1830	184	101.0	10.1
მცხეთა - მთიანეთი	379	115	305.0	30.3
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	48	0	0	0
საქართველო	57573	21478	372.3	37.3

ცხრილი 5.10

აბორტები და კონტრაცეპტივების გამოყენება, საქართველო

	ცოცხალშობილთა რაოდენობა	აბორტები		აბორტების მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	საშიდოსნო-შიდა საშუალებების გამოყენება	კონტრაცეპტივების გამოყენება
		სულ	მათ შორის მინი აბორტი			
2001	46006	15008	5330	326.2	9032	8755
2002	45033	13908	5143	308.8	8252	8143
2003	44093	13834	5183	313.7	9084	9340
2004	46373	17210	6552	371.1	9047	10996
2005	47022	19734	6710	419.7	9643	10783
2006	47856	21204	7478	443.1	7581	10742
2007	49476	20644	7583	417.3	7548	9541
2008	56025	22062	7662	393.8	6554	12171
2009	61677	24310	8361	394.2	6408	10324
2010	61901	25585	10621	413.3	7528	20620
2011	57503	31185	13208	542.3	7434	16917
2012	56890	39225	15941	689.5	9881	24312
2013	57688	37018	15291	641.7	10364	27669

ცხრილი 5.11

აბორტები ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, საქართველო, 2013

	სულ	მათ შორის ასაკობრივ ჯგუფში						
		< 15	15-19	20-29	30-34	35-39	40-44	45
აბორტების რაოდენობა	37018	34	1833	17145	9623	6198	1915	270
მაჩვენებელი შემსაბამისი ასაკის 1000 ქალზე	32.7	0.3	13.7	48.3	57.6	38.8	12.2	1.7
<i>მათ შორის:</i>								
თვითნებური	5811	25	366	2994	1346	757	272	51
საქმიანობის:	30726	8	1431	13984	8169	5381	1619	134
12 კვირამდე	30561	7	1422	13894	8129	5365	1611	133
<i>მ.შ. მინი-აბორტი (5 კვირამდე)</i>	15291	2	691	6531	4212	2919	864	72
12-22 კვირამდე (სამედიცინო ან სოციალური ჩვენებით)	145	1	8	84	35	11	6	0
აბორტები პირველი ორსულობის დროს	225	0	55	119	32	14	5	0

ცხრილი 5.12

მონაცემები რეპროდუქციული ჯანმრთელობის შესახებ*, საქართველო, 2013

	ბასინჯულია			მიმართვითა სამართო რაოდენობიდან				
	სულ	ქალი	კაცი	უშიდოსნო გამო			კლიმაქსის გამო (ქალი)	აბორტის გამო
				სულ	ქალი	კაცი		
აღსაწმეო	896	896	0	17	17	0	27	0
აჭარა	11953	10891	1062	738	708	30	1493	784
თბილისი	40131	37684	2447	5439	3949	1490	2274	1348
კახეთი	2498	2496	2	117	117	0	251	105
იმერეთი	14097	13791	306	766	766	0	1377	289
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	5275	5261	14	250	250	0	377	465
შიდა ქართლი	5695	5678	17	216	216	0	364	80
ქვემო ქართლი	7573	7183	390	242	242	0	389	491
გურია	734	734	0	24	24	0	55	63
სამცხე - ჯავახეთი	2041	1849	192	121	121	0	132	33
მცხეთა - მთიანეთი	1611	1543	68	114	114	0	272	14
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	840	835	5	9	9	0	70	8
საქართველო	93344	88841	4503	8053	6533	1520	7081	3680

* კოლიკლინიკებში, აბორტორიუმში, ქალთა კონსულტაციებში, რეპროდუქციული ჯანმრთელობის კაბინეტებში მიმართვები, რომლებიც დაკავშირებულია რეპროდუქციულ ჯანმრთელობასთან, ანთენატალური დანაშაულის გარდა

ცხრილი 5.13

მონაცემები რეკონსტრუქციული ჯანმრთელობის შესახებ*, საქართველო, 2013

	მიმართვები კონტრაცეპციის მეთოდის შესარჩევად		
	სულ	ქალი	მამაკაცი
აფსაჯეთი	94	94	0
აჭარა	2650	2444	206
თბილისი	2987	2944	43
პანკისი	230	230	0
იმერეთი	5894	5621	273
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	739	725	14
შიდა ქართლი	613	602	11
ქვემო ქართლი	640	624	16
გურია	56	56	0
სამცხე - ჯავახეთი	837	650	187
მცხეთა - მთიანეთი	317	249	68
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	54	49	5
საქართველო	15111	14288	823

ცხრილი 5.14

ბავშვთა სიკვდილიანობა (სამედიცინო დაფესვებულების მონაცემები), საქართველო, 2013

	15 წლამდე ბავშვები				მათ შორის							
					0-1 წლამდე ბავშვები				0-5 წლამდე ბავშვები			
	სულ	სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 100000 ბავშვზე	რემისტირებულთა სტაციონარუმი (%)	რემისტირებულთა კოლიკლინიკაში (%)	სულ	სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	რემისტირებულთა სტაციონარუმი (%)	რემისტირებულთა კოლიკლინიკაში (%)	სულ	სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	რემისტირებულთა სტაციონარუმი (%)	რემისტირებულთა კოლიკლინიკაში (%)
აჭარა	55	81.5	76.4	23.6	46	7.8	84.8	15.2	53	9.0	77.4	22.6
თბილისი	462	230.7	99.8	0.2	374	15.4	100.0	0	421	17.4	100.0	
პანკისი	25	36.1	60.0	40.0	19	5.0	73.7	26.3	22	5.8	68.2	31.8
იმერეთი	149	124.0	94.0	6.0	131	15.5	98.5	1.5	139	16.4	97.1	2.9
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	14	17.2	50.0	50.0	6	1.6	100.0	0	12	3.1	58.3	41.7
შიდა ქართლი	16	29.9	75.0	25.0	11	3.2	100.0	0	13	3.8	92.3	7.7
ქვემო ქართლი	21	24.0	52.4	47.6	11	2.3	81.8	18.2	18	3.7	61.1	38.9
გურია	8	33.8	37.5	62.5	3	3.3	100.0	0	5	5.5	60.0	40.0
სამცხე - ჯავახეთი	8	21.9	75.0	25.0	6	3.3	83.3	16.7	7	3.8	71.4	28.6
მცხეთა - მთიანეთი	2	10.8	50.0	50.0	1	2.7	100.0	0	2	5.3	50.0	50.0
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
საქართველო	760	99.2	91.8	8.2	608	10.5	97.2	2.8	692	12.0	94.1	5.9

* კოლიკლინიკებში, აბულატორიებში, ქალთა კონსულტაციებში, რეკონსტრუქციული ჯანმრთელობის კაბინეტებში მიმართვები, რომლებიც დაკავშირებულია რეკონსტრუქციულ ჯანმრთელობასთან, ანთენატალური დახმარების გარეშე

ცხრილი 5.15

0-1 და 0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა ავადობა, საქართველო, 2013

	1 წლამდე ბავშვებში		5 წლამდე ბავშვებში	
	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა ერთ წლამდე ასაკის 1000 ბავშვზე	ასალი შემთხვევები	ინციდენტობა სუთ წლამდე ასაკის 1000 ბავშვზე
სულ	74010	1298.4	201470	683.9
<i>მათ შორის:</i>				
ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	9281	162.8	24439	83.0
სიმსივნეები	66	1.2	157	0.5
სისხლისა და სისხლგამაღი ორგანოების ავადმყოფობები	2550	44.7	4894	16.6
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	1363	23.9	2185	7.4
ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები	53	0.9	423	1.4
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	2047	35.9	3536	12.0
თვალისა და მისი დანაბატების ავადმყოფობები	2008	35.2	4823	16.4
ყურისა და ღვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	3426	60.1	8435	28.6
სისხლის მიმოქცევის ავადმყოფობები	90	1.6	285	1.0
სუნთქვის ორგანოების ავადმყოფობები	45106	791.3	133541	453.3
საჭმლის მომნელებელი ორგანოების ავადმყოფობები	1914	33.6	4140	14.1
კანისა და კანქვეშა უჯრედის ავადმყოფობები	2278	40.0	6499	22.1
კვალ-კუნთოვანი სისტემისა და შვამბრთვებელი ძსოვილის ავადმყოფობები	155	2.7	589	2.0
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	460	8.1	1557	5.3
კერინატალურ კერიოლში განვითარებული ცალკეული მდგომარეობები	1743	30.6	1743	5.9
თანდაყოლილი მანკები, დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	561	9.8	1014	3.4
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და ბალანსები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	741	13.0	1940	6.6
ტრავმები, მოწყვლები და გარე მიზეზების წამოქმედების ყოველერთი სხვა შემთხვევა	168	2.9	1270	4.3

თავი 6.

ჰიპერტენზიასთან ასოცირებული რისკ-ფაქტორები საქართველოს მოსახლეობაში

ცხრილი 6.1

მონაწილეთა სოციალურ-დემოგრაფიული მახასიათებლები და ჰიპერტენზიის სტატუსი

მახასიათებლები	სულ		არტერიული ჰიპერტენზიის სტატუსის მქონე პირები		P-value
	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	
სქესი					
კაცი	1668	28.6	660	39.6	0.953
ქალი	4165	71.4	1652	39.7	
ასაკობრივი ჯგუფი					
18-34	1502	25.8	194	12.9	0.000
35-44	1121	19.2	323	28.8	
45-54	1543	26.5	720	46.7	
55-64	1667	28.6	1075	64.5	
ოჯახური მდგომარეობა					
დაუქორწინებელი	1043	17.9	234	22.4	0.000
დაქორწინებული/თანამცხოვრები	3723	63.8	1502	40.3	
განქორწინებული/ცალკე მცხოვრები/ქვრივი	1047	17.9	576	55.0	
საცხოვრებელი ადგილი					
თბილისი	1202	20.6	431	35.9	0.003
სხვა რეგიონები	4631	79.4	1881	40.6	
დასახლების ტიპი					
ქალაქი	3171	54.4	1289	35.9	0.086
სოფელი	2662	45.6	1023	38.4	
ეთნიკური წარმომადგენლობა					
ქართველი	5064	86.8	2050	40.5	0.040
ეთნიკური უმცირესობის წარმომადგენელი	749	12.8	262	35.0	
განათლება					
არასრული სასკოლო	456	7.8	175	38.4	0.016
სრული სასკოლო	3309	56.7	1369	41.4	
საუნივერსიტეტო/დიპლომის უმცირესობა	2048	35.1	768	37.5	
დასაქმება					
სტუდენტი	198	3.4	12	6.1	0.000
დასაქმებული	2082	35.7	796	38.2	
დიასახლისი/დაუსაქმებელი	2905	49.8	1089	37.5	
პენსიონერი	533	9.1	370	69.4	
ურომისუუნარო	93	1.6	44	47.3	
კომლის წლიური შემოსავალი (ლარი)					
2600	2792	47.9	1240	44.4	0.000
2601-5000	1353	23.2	517	38.2	
5001-10000	874	15.0	303	34.7	
10001	314	5.4	89	28.3	

ცხრილი 6.2

მონაწილეთა ძველი და ახალი მონაცემები და კვიპერტენზიის სტატუსი

მონაცემები	სულ		არტერიული კვიპერტენზიის სტატუსის მქონე პირები		P-value
	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	
თავბაძის მოხარება					
კი	1001	17.2	346	34.6	0.000
არა	4773	81.8	1954	40.9	
ალკოჰოლის ჭარბი მიღება					
კი	1167	20.0	437	37.4	0.037
არა	4645	79.6	1875	40.4	
ხილისა და ბოსტნულის დაბალი მოხარება					
კი	1440	24.9	566	39.3	0.641
არა	4339	74.4	1736	40.0	
დაბალი ფიზიკური აქტივობა					
კი	963	16.5	381	39.6	0.855
არა	4199	72.0	1646	39.2	
სხეულის მასის ინდექსი					
ნორმა	2192	37.6	490	22.4	0.000
ჭარბი წონა (სმი ≥ 25)	1822	31.2	760	41.7	
სიმსუქნე (სმი ≥ 30)	1753	30.1	1042	59.4	
წელიწადი და თვეს გარემოწერილობის თანაფარდობა					
ნორმა	2194	37.6	642	29.3	0.000
ჭარბი წონა/სიმსუქნე WHR ≥ 0.80 (ქალი) და 0.95 (კაცი)	3398	58.3	1570	46.2	
გლუკოზა სისხლში					
ნორმა	3314	56.8	1147	34.6	0.000
კვიპერტენზია (უწონე ≥ 110 მგ/დლ)	2103	36.1	1039	49.4	
საერთო ქოლესტეროლი					
ნორმა	4541	77.9	450	38.3	0.000
მაღალი (≥ 190 მგ/დლ)	892	15.3	1739	50.4	
ტრიგლიცერიდები					
ნორმა	4118	70.6	1498	36.4	0.000
მაღალი (≥ 150 მგ/დლ)	1249	21.4	664	53.2	
ქრონიკული დაავადებების ოჯახური ისტორია					
კი	3740	64.1	1618	43.3	0.000
არა	2072	35.5	694	33.5	

ცხრილი 6.3

ჰიპერტენზიის მქონე პირთა გადასაწილება ასაკის და სქესის მიხედვით

ასაკობრივი ჯგუფი	კაცი		ქალი		ორივე სქესი	
	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%
18-34	95	18.9	99	9.9	194	12.9
35-44	121	35.8	202	25.8	323	28.8
45-54	204	48.5	516	46.0	720	46.7
55-64	240	59.1	835	66.2	1075	64.5
სულ	660	100.0	1652	100.0	2312	100.0

ცხრილი 6.4

ჰიპერტენზიასთან ასოცირებული სოციალურ-ეკონომიკური ფაქტორები, ასაკის მიხედვით სტრატეგიული ბივარიაციული ანალიზის შედეგები

მასასიათებლები	44 წლის		45 წლის	
	%	PR _{strat1} (95% CI)	%	PR _{strat2} (95% CI)
სქესი				
კაცი	25.7	1.52 (1.30; 1.77)	53.7	0.95 (0.88; 1.02)
ქალი	16.9	1	56.7	1
საცხოვრებელი ადგილი				
თბილისი	14.3	1	53.5	1
სხვა რეგიონები	21.1	1.07 (1.08; 1.18)	56.6	1.09 (1.04; 1.13)
დასახლების ტიპი				
ქალაქი	18.0	1	55.2	1
სოფელი	21.2	1.04 (1.01; 1.08)	56.6	1.03 (0.96; 1.18)
ეთნიკური წარმომავლობა				
ქართველი	20.1	1.08 (0.93; 1.03)	56.6	1.07 (0.97; 1.19)
ეთნიკური უმცირესობის წარმომადგენელი	18.0	1	52.7	1
განათლება				
არასრული / სრული სასკოლო	19.1	0.91 (0.78; 1.06)	58.1	1.11 (1.04; 1.19)
საუნივერსიტეტო / დიპლომის შემდგომი	21.0	1	52.3	1
დასაქმება				
დასაქმებული	23.3	1	50.2	1
დაუსაქმებელი	17.9	0.77 (0.66; 0.90)	59.5	1.19 (1.11; 1.27)
კომლის წლიური შემოსავალი (ლარი)				
2600	20.3	1.00 (1.00; 1.04)	59.5	1.14 (1.06; 1.21)
2601	19.9	1	52.4	1

ცხრილი 6.5

ჰიპერტენზიასთან ასოცირებული ქცევითი და ბიოლოგიური ფაქტორები, ასაკის მიხედვით სტრატეგიზირებული ბივარიაციული ანალიზის შედეგები

მასანიათმებლები	44 წლის		45 წლის	
	%	PR _{strat1} (95% CI)	%	PR _{strat2} (95% CI)
თამბაქოს მოხმარება				
კი	25.8	1.42 (1.19;1.68)	44.5	0.76 (0.69;0.85)
არა	18.2	1	58.3	1
ალკოჰოლის ჭარბი მიღება				
კი	23.6	1.27 (1.08;1.51)	53.4	0.94 (0.80 ;1.03)
არა	18.6	1	56.7	1
ხილისა და ბოსტნეულის დაბალი მოხმარება				
კი	18.2	0.89 (0.74; 1.08)	54.3	0.96 (0.89; 1.03)
არა	20.4	1	56.7	1
დაბალი ფიზიკური აქტივობა				
კი	17.8	0.88 (0.71; 20.2)	59.1	1.08 (0.99; 1.17)
არა	20.2	1	54.8	1
სხეულის მასის ინდექსი				
ნორმა	10.3	1		1
ჭარბი წონა / სიმსუქნე (BMI≥25)	30.4	2.95 (2.45; 3.52)		1.44 (1.32; 1.56)
წელისა და თეძოს გარემოწერილობის თანაფარდობა				
ნორმა	15.2	1	48.4	1
ჭარბი წონა / სიმსუქნე WHR≥ 0.80 (ქალი) და 0.95 (კაცი)	24.6	1.62 (1.38;1.91)	59.1	1.22 (1.13; 1.32)
გლუკოზა სისხლში				
ნორმა	17.2	1	52.7	1
ჰიპერგლიკემია (უწმრე≥110 მგ/დლ)	26.6	1.55 (1.32; 1.82)	60.4	1.15 (1.08; 1.22)
საერთო ქოლესტეროლი				
ნორმა	18.7	1	55.7	1
მაღალი (≥190 მგ/დლ)	30.8	1.65 (1.34; 2.03)	58.0	1.04 (0.97; 1.12)
ტრიგლიცერიდები				
ნორმა	17.2	1	54.3	1
მაღალი (≥150 მგ/დლ)	33.7	1.95 (1.64;2.33)	61.1	1.13 (1.06; 1.20)
ქრონიკული დაავადებების ოჯახური ისტორია				
კი	22.7	1.56 (1.31;1.87)	60.0	1.22 (1.14;1.31)
არა	14.5	1	49.1	1

ცხრილი 6.6

პარდიოგნოსკულურ დაავადებათა 10 წლიანი რისკის (ფრეიმინგემის სკალის მიხედვით) რისკის ბაჰრცემება ასაკისა და სქესის მიხედვით

ასაკობრივი ჯგუფი	კაცი			ქალი			ორივე სქესი		
	დაბალი რისკი (<10%)	საშუალო რისკი (10-20%)	მაღალი რისკი (>20%)	დაბალი რისკი (<10%)	საშუალო რისკი (10-20%)	მაღალი რისკი (>20%)	დაბალი რისკი (<10%)	საშუალო რისკი (10-20%)	მაღალი რისკი (>20%)
<45 წლის	93.5%	5.2%	1.3%	97.3%	2.0%	0.7%	96.1%	3.0%	0.9%
>45 წლის	62.0%	26.5%	11.6%	50.1%	28.6%	21.3%	53.0%	28.1%	18.9%

გამოყენებული ლიტერატურა

1. ჯანმრთელობის დაცვა, სტატისტიკური ცნობარი, საქართველო 2007, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, თბილისი, 2008.
2. ჯანმრთელობის დაცვა, სტატისტიკური ცნობარი, საქართველო 2008, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, თბილისი, 2009.
3. ჯანმრთელობის დაცვა, სტატისტიკური ცნობარი, საქართველო 2009, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, თბილისი, 2010.
4. ჯანმრთელობის დაცვა, სტატისტიკური ცნობარი, საქართველო 2010, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, თბილისი, 2011.
5. ჯანმრთელობის დაცვა, სტატისტიკური ცნობარი, საქართველო 2011, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, თბილისი, 2012.
6. საქართველოს სტატისტიკური წელიწადეული, თბილისი, 2012.
7. ვასაძე ო., ჯანელიძე ც., კობალაძე ლ., ჯანდაცვის მენეჯმენტის განმარტებითი ლექსიკონი, თბილისი, 2002.
8. დაავადებათა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული პრობლემების საერთაშორისო სტატისტიკური კლასიფიკაცია, მე-10 გადახედვა, 1995.
9. დემოგრაფიული მოკლე ენციკლოპედიური ლექსიკონი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია, დემოგრაფიული და სოციოლოგიური კვლევის ინსტიტუტი, თბილისი, 2005.
10. მიგრანტთა ჯანმრთელობის კვლევა (MHS), 2011-2012 წ.წ.
11. რეპროდუქციული ასაკი ქალთა სიკვდილიანობის კვლევა, საქართველო, 2008.
12. საქართველოს 2009 წლის ნუტრიციული კვლევის ანგარიში, თბილისი, 2010.
13. წულაძე გ., მაღლაფერიძე ნ., ვადაჭკორია ა. საქართველოს დემოგრაფიული განვითარება, თბილისი, 2002.
14. ჯანდაცვის სისტემის ეფექტურობის შეფასება, საქართველო, 2009.
15. ჯანდაცვის სისტემის ეფექტურობის შეფასება, საქართველო, 2013.
16. Assessing Financing, Education, Management and Policy Context for Strategic Planning of Human Recourses for Health, Thomas Bossert, et. al., WHO, 2007.
17. Atlas of Health in Europe, WHO, 2008.
18. Cattaneo A, Gafurov I, Bomestar T, Bacci M, Tamburlini G. Strategic directions in health and nutrition aiming at accelerating achievement of MDG 4 and related objectives in the countries of Central and Eastern Europe and Commonwealth of Independent States. Geneva: UNICEF Regional Office for Central and Eastern Europe and Commonwealth of Independent States, 2008.
19. Child Mortality Report 2010, UN.
20. Demographic Overview of Georgia, G. Tsuladze et. al., Tbilisi, 2002.
21. Eliminating the category II retreatment regimen from national tuberculosis programme guidelines: the Georgian experience, Jennifer Furin, Medea Gegia et al.
22. European Health Report, WHO, 2009.
23. Health Questions about the Caucasus and Central Asia, WHO, 2009.
24. How Universal is Access to Reproductive Health? A review of the evidence. September 2010, UNFPA.
25. http://www.who.int/nmh/countries/geo_en.pdf?ua=1; World Health Organization - Non-communicable Diseases (NCD) Country Profiles, 2014.

26. Introduction to Primary Health Care in Georgia, DFID Georgia Primary Health Care Reform Support Programme 2003-2006, Vol.1.
27. Levels & Trends in Child Mortality, Report 2013, Estimates Developed by the UN Inter-agency Group for Child Mortality Estimation.
28. Maternal Health Epidemiology, CDC Atlanta, 2001.
29. Maternal Mortality Study: Georgia, 2011.
30. Millennium Development Goals in Georgia, Tbilisi, 2004.
31. Millennium Development Goal Report 2010, Addendum 2.
32. Neonatal and Perinatal Mortality, Country, Regional and Global Estimates, http://www.searo.who.int/LinkFiles/Publications_Neonatal_and_Perinatal_Mortality_update.pdf
33. NHA (2001-2010), <http://www.moh.gov.ge>
34. Progress for Children: A Report Card on Maternal Mortality (No. 7), UNICEF, 2008
35. Reproductive Health Survey, Georgia, 1999-2000, 2005, 2010.
36. State-of-the-Science Conference Statement. Cesarean Delivery on Maternal Request, NIH, Obstet Gynecol 107: 1386–97, 2006.
37. TB impact measurement policy and recommendations for how to assess the epidemiological burden of TB and the impact of TB control. (Stop TB policy paper; no. 2) "WHO/HTM/TB/2009.416"
38. UNFPA in Georgia – Partnership for Progress.
39. WHO Global NCD Action Plan 2013-2020.
40. World Health Statistics, WHO, 2011.
41. . . , . . . : .
42. , <http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/russianmonitor03/Chapter6.pdf>
43. / , , 2005.
44. MONEE - / / , , 7, UNICEF, 2000.
45. ,, ? , 2006.
46. . ,, . . .